

Western Cape Government • Wes-Kaapse Regering • URhulumente weNtshona Koloni

PROVINCE OF THE WESTERN CAPE

PROVINSIE WES-KAAP

Provincial Gazette Extraordinary

Buitengewone Provinsiale Koerant

8818

8818

Wednesday, 30 August 2023

Woensdag, 30 Augustus 2023

Registered at the Post Office as a Newspaper

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

CONTENTS

INHOUD

(*Copies are obtainable at Room M21, Provincial Legislature Building, 7 Dale Street, Cape Town 8001.)

(*Afskrifte is verkrygbaar by Kamer M21, Provinsiale Wetgewer-gebou, Waalstraat 7, Kaapstad 8001.)

	Page
Local Authority	
Langeberg Municipality: Electricity Supply By-law, 2023	2
Langeberg Municipality: By-law Relating to Roads and Streets, 2023	26
Langeberg Municipality: Storm Water Management By-Law, 2023	39
Langeberg Municipality: Water and Sanitation Services By-law, 2023	45

	Bladsy
Plaaslike Owerheid	
Langeberg Munisipaliteit: Verordening insake Elektrisiteitsvoorsiening, 2023	2
Langeberg Munisipaliteit: Verordening Insake Paaie en Strate, 2023	26
Langeberg Munisipaliteit: Verordening insake Stormwaterbestuur, 2023	39
Langeberg Munisipaliteit: Water- en Sanitasiedienste Verordening, 2023	45

**LANGEBERG MUNICIPALITY
ELECTRICITY SUPPLY BY-LAW, 2023**

Under the provisions of section 156 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, Langeberg Municipality, enacts as follows—

Table of contents

1. Definitions
- CHAPTER 1: GENERAL CONDITIONS OF SUPPLY OR GENERATION**
2. Provision of electricity services
3. Supply by agreement
4. Service of notice
5. Compliance with notices
6. Application for supply or generation
7. Processing of requests for supply or generation
8. Way leaves
9. Statutory Servitude
10. Right of admittance to inspect, test or do maintenance work
11. Refusal or failure to give information
12. Refusal of admittance
13. Improper use
14. Electricity tariffs and fees
15. Deposits
16. Payment of tariffs
17. Interest on overdue accounts
18. Principles for the resale of electricity
19. Right to disconnect or remove supply
20. Non-liability of the municipality
21. Leakage of electricity
22. Failure of supply
23. Seals of the municipality
24. Tampering with service connection or supply mains
25. Protection of municipality's supply mains
26. Prevention of tampering with service connection or supply mains
27. Unauthorised connections
28. Unauthorised reconnections
29. Temporary disconnection and reconnection
30. Temporary supplies and builder's connections
31. Temporary work
32. Load reduction
33. High, medium and low voltage switchgear and equipment
34. Substation accommodation
35. Wiring diagram and specification
36. Standby supply
37. Consumers alternate electricity supply equipment and generation
38. Directives
- CHAPTER 2: RESPONSIBILITIES OF CONSUMERS**
39. Consumer to erect and maintain electrical installation
40. Fault in electrical installation
41. Discontinuance of use of supply
42. Change of occupier

**LANGEBERG MUNISIPALITEIT
VERORDENING INSAKE ELEKTRISITEITSVOORSIENING,
2023**

Kragtens die bepalings van artikel 156 van die Grondwet van Suid-Afrika, 1996, bepaal Langeberg Munisipaliteit hiermee soos volg:

Inhoud

1. Woordomskrywing
- HOOFSTUK 1: ALGEMENE VOORWAARDES VIR VOORSIENING OF OPWEKKING**
2. Voorsiening van elektrisiteitsdienste
3. Voorsiening deur ooreenkoms
4. Betekening van kennisgewing
5. Nakoming van kennisgewings
6. Aansoek om voorsiening of opwekking
7. Verwerking van aansoeke om voorsiening of opwekking
8. Deurgangsregte
9. Statutêre serwituut
10. Reg van toegang om inspeksie te doen, te toets of instandhoudingswerk te doen
11. Weiering of versuim om inligting te verstrek
12. Weiering van toegang
13. Onbehoorlike verbruik
14. Elektrisiteitstariewe en fooie
15. Deposito's
16. Betaling van tariewe
17. Rente op agterstallige rekeninge
18. Beginsels vir die herverkoop van elektrisiteit
19. Reg om die toevoer van elektrisiteit af te sluit
20. Nie-aanspreeklikheid van die munisipaliteit
21. Lekkasie van elektrisiteit
22. Onderbreking van toevoer
23. Seëls van die munisipaliteit
24. Peuter met diensaansluiting of hoofleiding
25. Beveiliging van die munisipaliteit se hoofleiding
26. Voorkoming van peuter met die diensaansluiting of hoofleiding
27. Ongemagtigde aansluitings
28. Ongemagtigde heraansluiting
29. Tydelike afsluiting en heraansluiting
30. Tydelike voorsiening en bouersaansluitings
31. Tydelike werk
32. Lasvermindering
33. Hoë-, medium- en laagspanning skakeltuig en toerusting
34. Substasie-akkommodasie
35. Bedradingsdiagram en spesifikasie
36. Bystandstoevoer
37. Verbruiker se alternatiewe elektrisiteitsvoorsiening toerusting vir toevoer en opwekking
38. Voorskrifte
- HOOFSTUK 2: VERBRUIKER SE VERANTWOORDELIKHEDE**
39. Verbruiker moet elektriese installasie oprig en in stand hou
40. Fout in elektriese installasie
41. Beëindiging van die verbruik van die toevoer van elektrisiteit
42. Verandering van okkupeerder

43. Service apparatus

CHAPTER 3: SPECIFIC CONDITIONS OF SUPPLY

44. Service connection

45. Metering accommodation

CHAPTER 4: SYSTEMS OF SUPPLY

46. Load requirements

47. Load limitations

48. Interference with other persons' electrical equipment

49. Supplies to motors

50. Power factor

51. Protection

CHAPTER 5: MEASUREMENT OF ELECTRICITY

52. Metering

53. Accuracy of metering

54. Reading of credit meters

55. Prepayment metering

CHAPTER 6: ELECTRICAL CONTRACTORS

56. Electrical Contractors—additional requirements

57. Liability for work by contractors

CHAPTER 7: COMPLIANCE AND COST OF WORK

58. Notice of compliance and recovery of cost

CHAPTER 8: ENERGY SAVING MEASURES AND REDUCED USE OF ELECTRICITY

59. Norms, standards and guidelines

CHAPTER 9: ELECTRICITY SUPPLY TO SECOND DWELLINGS

60. Application for supply

61. Conditions for supply

CHAPTER 10: EMBEDDED GENERATION AND ELECTRIC FENCES

62. Embedded generation

62A. Electric fences

CHAPTER 11: GENERAL PROVISIONS

63. Exemptions

64. Liaison forums in community

65. Appeal

66. Offences and Penalties

67. Repeal of By-laws

68. Transitional arrangements

69. Short title and commencement

1. Definitions

(1) In this By-law, unless inconsistent with the context—

“**accredited person**” means a person registered in terms of the Regulations as an electrical tester for single phase, an installation electrician or a master installation electrician, as the case may be;

“**Act**” means the Electricity Regulation Act, 2006 (Act 4 of 2006);

“**applicable standard specification**” means—

SANS 1019 Standard voltage-, currents- and insulation levels for electricity supply

SANS 1607 Electromechanical watt-hour meters,

SANS 1524 Parts 1 & 2—Electricity dispensing systems,

SANS IEC 60211 Maximum demand indicators, Class 1, 0,

43. Diensapparaat

HOOFSTUK 3: SPESIFIEKE VOORSIENINGSVOORWAARDES

44. Diensaansluiting

45. Meterakkommodasie

HOOFSTUK 4: TOEVOERSTELSELS

46. Lasvereistes

47. Lasbeperkings

48. Steuring van ander verbruikers se elektriese toerusting

49. Toevoer na motors

50. Kragfaktor

51. Beveiliging

HOOFSTUK 5: ELEKTRISITEITSMETING

52. Meet van toevoer

53. Akkuraatheid van meting

54. Lees van kredietmeters

55. Voorafbetaalde meter

HOOFSTUK 6: ELEKTRIESE KONTRAKTEURS

56. Elektriese kontrakteurs: addisionele vereistes

57. Aanspreeklikheid vir werk deur kontrakteurs

HOOFSTUK 7: NAKOMING EN KOSTE VAN WERK

58. Kennisgewing van nakoming en verhaling van koste

HOOFSTUK 8: ENERGIEBEPARINGSMAATREËLS EN VERMINDERDE GEBRUIK VAN ELEKTRISITEIT

59. Norme, riglyne en standaard

HOOFSTUK 9: VOORSIENING VAN ELEKTRISITEIT AAN TWEDE WONINGS

60. Aansoek vir dienslewering

61. Voorwaardes vir voorsiening

HOOFSTUK 10: GEKOPPELDE OPWEKKING EN ELEKTRIESE HEININGS

62. Gekoppelde opwekking

62A. Elektriese heinings

HOOFSTUK 11: ALGEMENE BEPALINGS

63. Vrystellings

64. Skakelforums in gemeenskap

65. Appél

66. Strafbepalings

67. Herroeping van Verordeninge

68. Oorgangsbepalings

69. Kort titel en inwerkingtrede

1. Woordoms krywing

(1) In hierdie Verordening, geniet die Engelse teks voorrang in die geval van 'n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, het die volgende woorde die volgende betekenis—

“**agterplaaswoning**” ’n informele struktuur opgerig vir residensiële doeleindes op ’n perseel bykomstig tot ’n bestaande wooneenheid;

“**bewys**” die noodsaaklike element van ’n voorafbetaalde meterstelsel wat gebruik word om inligting oor te dra van ’n verkooppunt vir elektrisiteitkrediet na ’n voorafbetaalde meter en omgekeerd;

“**bouersaansluiting**” ’n elektrisiteitstoevoer wat vir ’n tydperk van nie meer as 12maande deur ’n verbruiker verlang word ingevolge ’n tydelike voorsieningssooreenkoms;

“**bystandstoevoer**” ’n alternatiewe toevoer van elektrisiteit wat nie gewoonlik deur die verbruiker verbruik word nie;

SANS IEC 60521 Alternating current electromechanical watt-hour meter (Classes 0, 5, 1 & 2),

SANS 10142 Code of practice for the wiring of premises;

NRS 047 National Rationalized Specification for the Electricity Supply—Quality of Service

NRS 048 National Rationalized Specification for the Electricity Supply—Quality of Supply, and

NRS 057 Electricity Metering: Minimum Requirements;

“**backyard dwelling**” means an informal structure erected for residential purposes on premises in addition to an existing dwelling unit;

“**builder’s connection**” means an electricity supply required by a consumer for a period and in terms of conditions of a temporary supply agreement, normally less than 12 months;

“**certificate of compliance**” means a certificate issued in terms of the Regulations in respect of an electrical installation or part of an electrical installation by an accredited person;

“**consumer**” in relation to premises means:

- (a) any occupier thereof or any other person with whom the municipality has contracted to supply or generate, or is supplying or generating electricity thereat; or
- (b) if such premises are not occupied, any person who has a valid existing agreement with the municipality for the supply or generation of electricity to such premises; or
- (c) if there is no such person or occupier, the owner of the premises;

“**credit meter**” means a meter where an account is issued subsequent to the consumption of electricity;

“**electrical contractor**” means an electrical contractor as defined in the Regulations;

“**electrical installation**” means an electrical installation as defined in the Regulations;

“**embedded generation**” means generation, either renewable or fuel driven, that is connected directly to the utility grid or indirectly through the consumer’s internal wiring.

“**generation of electricity**” means the process of generating electrical power from any sources of primary energy;

“**high voltage**” means the set of nominal voltage levels that are used in power systems for bulk transmission of electricity in the range of 44kV to 220 kV. [SANS 1019];

“**low voltage**” means the set of nominal voltage levels that are used for the distribution of electricity of which the upper limit is generally accepted to be an AC voltage of up to 1000V (or a DC voltage of up to 1500 V). [SANS 1019]

“**medium voltage**” means the set of nominal voltage levels that lie above low voltage and below high voltage in the range of 1 kV to 44 kV. [SANS 1019];

“**meter**” means a device which records the demand or the electrical energy consumed or purchased and includes conventional, prepayment meters, smart meters and net meters;

“**motor load, total connected**” means the sum total of the kW input ratings of all the individual motors connected to an installation;

“**motor rating**” means the maximum continuous kW output of a motor as stated on the maker’s rating plate;

“**motor starting current**” in relation to alternating current motors means the root mean square value of the symmetrical current taken by a motor when energized at its rated voltage with its starter in the starting position and the rotor locked;

“**municipality**” means the municipality of Langeberg, established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act, 117 of 1998, and includes any political structure, political office bearer, councilor, duly authorised agent or any employee acting in connection with this By-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councilor, agent or employee;

“**NERSA**” means the National Energy Regulator of South Africa—

“**net metering**” means measuring the difference between the

“**diensaansluiting**” al die kables en toerusting wat nodig is om die hoofleiding by die verbruiker se elektriese installasie aan te sluit by die voorsieningspunt;

“**diensbeveiligingstoestel**” enige sekering of stroombreker wat geïnstalleer word met die doel om die munisipaliteit se toerusting te beskerm teen oorbelasting of foute wat op die installasie of op die interne diensaansluiting voorkom;

“**eienaar**” met betrekking tot ’n perseel, die persoon by wie die regstittel daarvan berus; met dien verstande dat—

- (a) in die geval van onroerende eiendom—
- (b) indien die eienaar soos hierbo omskryf dood of insolvent is, of onderworpe aan enige regsdiskwalifikasie, die persoon by wie die administrasie van sodanige eiendom berus as eksekuteur, administrateur, trustee, regverkrygende, kurator, likwidateur of geregtelike bestuurder, na gelang van die geval, of
- (c) indien die munisipaliteit nie kan vasstel wie sodanige persoon is nie, word die persoon wat geregtig is op die voordelige gebruik van sodanige eiendom geag die eienaar daarvan te wees
- (d) in die geval van die huur van onroerende eiendom vir langer as 30 jaar, die huurder daarvan;
- (e) ten opsigte van—
 - (i) gedeelte van grond wat op deeltitelplan afgebaken is en ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet 95 van 1986) geregistreer is, die ontwikkelaar of beheerliggaam met betrekking tot die gesamentlike eiendom;
 - (ii) gedeelte van grond, die persoon op wie se naam daardie gedeelte geregistreer is in ooreenstemming met die transportakte, met insluiting van die wettig aangestelde verteenwoordiger van sodanige persoon;
 - (iii) enige persoon, met insluiting van maar nie beperk nie tot
 - (aa) maatskappy geregistreer in ooreenstemming met die Maatskappywet, 2008, (Wet 71 van 2008) trust *inter vivos*, trust *mortis causa*, beslote korporasie geregistreer in ooreenstemming met die Wet op Beslote Korporasies, 1984 (Wet 69 van 1984), en vrywillige assosiasie;
 - (bb) enige staatsdepartement;
 - (cc) enige raad of bestuursliggaam ingestel ingevolge enige wet van toepassing in die Republiek van Suid-Afrika; en
 - (dd) enige ambassade of ander buitelandse entiteit;

“**elektriese installasie**” ’n elektriese installasie soos omskryf in die Regulasies;

“**elektriese kontrakteur**” ’n elektriese kontrakteur soos omskryf in die Regulasies;

“**geakkrediteerde persoon**” ’n persoon wat ingevolge die Regulasies na gelang van die geval as ’n elektriese toetsers vir enkelfase, ’n installasie-elektrisiën of ’n meesterinstallasie-elektrisiën, geregistreer is;

“**gekoppelde opwekking**” is enige opwekking, hernieubaar of brandstof aangedrewe, wat direk aangesluit is aan die elektriese netwerk of indirek deur die verbruiker se interne bedrading.

“**hoofleiding**” enige deel van die munisipaliteit se elektrisiteitsnetwerk;

“**hoogspanning**” die stel nominale spanningsvlakke wat in kragstelsels vir grootmaattransmissie van elektrisiteit in die omgewing van 44kV tot 220kV gebruik word. [SANS 1019];

“**intelligente meter**” ’n elektrisiteitsmeter wat toelaat vir—

- (a) meting van elektrisiteit verbruik op ’n tyd tussenpose basis;
- (b) werklike- of naby tyd registrasie van elektrisiteitsverbruik;
- (c) tweerigting kommunikasie tussen die verbruiker en die munisipaliteit;
- (d) storing van tyd tussenpose data en die oordrag daarvan na die munisipaliteit oor afstand;
- (e) afstandsbeperking van die toevoer deur die meter (afskakeling van

electricity supplied by the municipality and the electricity generated by a consumer over the applicable billing period;

“**occupier**” in relation to any premises means—

- (a) any person in actual occupation of such premises;
- (b) any person legally entitled to occupy such premises;
- (c) in the case of such premises being subdivided and let to lodgers or various tenants, the person receiving the rent payable by such lodgers or tenants, whether on his own account or as agent for any person entitled thereto or interested therein, or
- (d) any person in control of such premises or responsible for the management thereof, and includes the agent of any such person when he or she is absent from the Republic of South Africa or his other whereabouts are unknown;

“**owner**” in respect of immovable property means—

- (a) the person in whom ownership vests;
- (b) in the event of the person in whom the ownership vests being insolvent or deceased, or subject to any legal disqualification, the person under whose control and administration such immovable property vest in his or her capacity as curator, trustee, executor, administrator, judicial manager, liquidator or any other lawful representative;
- (c) in any event where the council is unable to determine the identity of such a person, the person who is entitled to the beneficial use of such immovable property;
- (d) in the event of immovable property in respect of which a lease agreement of 30 years or longer had been concluded, the lessee thereof;
- (e) in respect of—
 - (i) a portion of land demarcated on a sectional title plan and registered in accordance with the Sectional Titles Act, 1986 (Act No 59 of 1986), the developer or the governing body in respect of the joint property;
 - (ii) a portion of land as defined in this Act, the person in whose name that portion is registered in accordance with a title deed, including the lawfully appointed representative of such person;
 - (iii) any person, including but not limited to—
 - (aa) a company registered in accordance with the Companies’ Act, 2008 (Act No 71 of 2008), a trust *inter vivos*, a trust *mortis causa*, a close corporation registered in accordance with the Close Corporations Act, 1984 (Act No 69 of 1984), and a voluntary association;
 - (bb) any government department;
 - (cc) any council or governing body established in accordance with any legislation in force in the Republic of South Africa; and
 - (dd) any embassy or other foreign entity;

“**point of consumption**” means a point of consumption as defined in the Regulations;

“**point of metering**” means the point at which the consumer’s consumption of electricity is metered and which may be at the point of supply or at any other point on the distribution system of the municipality or the electrical installation of the consumer, as specified by the municipality; provided that it shall meter all of, and only, the consumer’s consumption of electricity;

“**point of supply**” means the point determined by the municipality at which electricity is supplied to any premises;

“**premises**” means any portion of land, situated within the area of jurisdiction of the municipality, and of which the outer boundaries are demarcated on—

- (a) a general plan or diagram registered in accordance with the Land Survey Act, 1927 (Act No 9 of 1927) or the Deeds Registries Act, 1937 (Act No 47 of 1937); or
- (b) a sectional title plan registered in accordance with the Sectional Titles Act, 1986 (Act No 95 of 1986); and

includes any vehicle, aircraft or vessel.

nie-noodsaaklike toerusting of in buitengewone gevalle die afskalkel van die elektrisiteit na die verbruiker);

- (f) interkonneksie na perseel gebaseerde netwerke en toestelle (bv. plaaslike opwekking soos Foto Voltaïese Selle en Windopwekking);
- (g) vermoë om elektrisiteit verbruik te meet, asook elektrisiteit voorsien op aparte registers;
- (h) vermoë om ander op-perseel of nabygeleë kommoditeitsmeters (bv. water en gas) te lees;
- (i) vermoë om diefstal van elektrisiteit of peustering met die toestel self op te spoor;

“**kleinhandel elektrisiteit deurvoer**” die proses waardeur derdeparty elektrisiteit verskuif word vanaf ’n punt van opwekking deur die verspreidingsstelsel van die munisipaliteit en die verkope daarvan aan ’n verbruiker;

“**kredietmeter**” ’n meter waar ’n rekening uitgereik word nadat elektrisiteit verbruik is;

“**laagspanning**” die nominale spanningsvlakke wat gebruik word vir die verspreiding van elektrisiteit en waarvan die boonste perk oor die algemeen aanvaar word as ’n WS-spanning van 1000V (of ’n GS-spanning van 1500V)[SANS 1019];

“**medium spanning**” die nominale spanningsvlakke bo laagspanning en benede hoogspanning in die omgewing van 1kV tot 44kV [SANS 1019];

“**meetpunt**” die punt waar die verbruiker se elektrisiteitsverbruik gemeet word en wat by die voorsieningspunt of by enige ander punt op die verspreidingsstelsel van die munisipaliteit of die elektriese installasie van die verbruiker kan wees soos deur die munisipaliteit of enige behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit aangedui met dien verstande dat dit alles, en slegs, die verbruiker se verbruik van elektrisiteit meet;

“**meter**” ’n toestel wat die aanvraag of die elektriese energie wat verbruik word, aandui en dit behels ook konvensionele meters voorafbetaalde meters, intelligente meters en netto meters;

“**motoraansitstroom**” met betrekking tot wisselstroommotore, die gemiddelde vierkantwortelwaarde van die simmetriese stroom wat deur ’n motor verbruik word wanneer dit aangedryf word volgens die geraamde spanning daarvan met die aansitter in aansitposisie en die rotor gesluit;

“**motorlas totaal aangeskakel**” die somtotaal van die kW-vermoë van al die afsonderlike motore wat by ’n installasie aangesluit is;

“**motorvermoë**” die maksimum aanhoudende kW-lewering van ’n motor soos vermeld op die vervaardiger se kenplaatjie;

“**munisipaliteit**” beteken die Munisipaliteit Langeberg, ingestel kragtens artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid, behoorlik gemagtigde agent of enige amptenaar wat ingevolge hierdie Verordening handel kragtens ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer is of gesubdelegeer is aan sodanige politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid, agent of amptenaar;

“**netto meting**” meting van die verskil tussen die elektrisiteit voorsien deur die munisipaliteit en die elektrisiteit opgewek deur ’n verbruiker oor die toepaslike metingstydperk;

“**nakomingsertifikaat**” ’n sertifikaat wat ingevolge die Regulasies ten opsigte van ’n elektriese installasie of gedeelte van ’n elektriese installasie deur ’n geakkrediteerde persoon uitgereik word;

“**NERSA**” beteken die “Nasionale Energiereguleerder van Suid Afrika”

“**okkupeerder**” met betrekking tot ’n perseel—

- (a) iemand wat sodanige perseel werklik okkupeer;
- (b) iemand wat wetlik daarop geregtig is om sodanige perseel te okkupeer;
- (c) in geval van sodanige perseel wat onderverdeel is en wat aan loseerders of verskillende huurders verhuur word, die persoon wat die huurgeld ontvang wat deur sodanige loseerders of huurders betaalbaar is, hetsy vir sy of haar eie rekening of as agent vir iemand wat daarop geregtig is of belang daarby het, of

“**prepayment meter**” means a meter that can be programmed to allow the flow of pre-purchased amounts of energy in an electrical circuit;

“**Regulations**” means Regulations made in terms of the Occupational Health and Safety Act, 1993 (Act 85 of 1993), as amended;

“**retail wheeling**” means the process of moving third party electricity from a point of generation across the distribution systems of the municipality and selling it to a consumer;

“**safety standard**” means the Code of Practice for the Wiring of Premises SANS 10142-1 incorporated in the Regulations;

“**SANS**” means a South African National Standard;

“**service connection**” means all cables and equipment required to connect the supply mains to the electrical installation of the consumer at the point of supply;

“**service protective device**” means any fuse or circuit breaker installed for the purpose of protecting the municipality’s equipment from overloads or faults occurring on the installation or on the internal service connection;

“**smart meter**” means an electricity meter that allows for—

- (a) measurement of energy consumed on a time interval basis;
- (b) real-time or near-time registration of electricity use;
- (c) two-way communication between the consumer/end-user and the municipality;
- (d) storage of time interval data and transfer thereof remotely to the municipality;
- (e) remote limitation of the throughput through the meter (switching off of non-essential equipment or in the extreme case cutting of the electricity to the consumer);
- (f) interconnection to premise-based networks and devices (e. g. , local generation such as Photo Voltaic Cells and Wind Generation);
- (g) ability to measure electricity consumed and electricity supplied on separate registers;
- (h) ability to read other, on-premise or nearby commodity meters (e.g., gas, water); and
- (i) ability to detect theft of electricity or tampering to the meter itself.

“**standby supply**” means an alternative electricity supply not normally used by the consumer;

“**supply mains**” means any part of the municipality’s electricity network;

“**tariff**” means the municipality’s tariff for the supply of electricity and sundry fees applicable;

“**temporary supply**” means an electricity supply required by a consumer for a period and in terms of conditions negotiated within a temporary supply agreement;

“**token**” means the essential element of a prepayment metering system used to transfer information from a point of sale for electricity credit to a prepayment meter and *vice versa*;

“**voltage**” means the root-mean-square value of electrical potential between two conductors.

(2) All other terms used in this By-law shall, unless the context otherwise requires, have the meaning assigned thereto in the Municipal Systems Act 2000, (MSA), (Act 32 of 2000), as amended, Electricity Regulation Act (ERA), 2006 (Act 4 of 2006), as amended, and the Occupational Health and Safety Act (OHSA), 1993 (Act 85 of 1993), as amended.

(d) iemand wat by die beheer of bestuur van sodanige perseel betrokke is, en behels ook die agent van sodanige persoon wanneer hy of sy nie in die Republiek aanwesig is, of as sy of haar verblyfplek onbekend is;

“**opwekking van elektrisiteit**” die proses van opwekking van elektriese krag vanaf enige bron van primêre energie;

“**perseel**” enige gedeelte grond, geleë binne die regsgebied van die munisipaliteit, waarvan die buitengrense afgebaken is op—

(a) algemene plan of diagram wat geregistreer is ingevolge die Opmetingswet, 1927 (Wet 9 van 1927) of die Registrasie van Aktes Wet, 1937 (Wet 47 van 1937); of

(b) deeltitelplan geregistreer ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet 95 van 1986);

“**Regulasies**” die Regulasies opgestel ingevolge die Wet op Beroeps-gesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993), soos gewysig;

“**SANS**” ’n Suid Afrikaanse Nasionale Standaard;

“**spanning**” die gemiddelde vierkantswortelwaarde van elektriese potensiaal tussen twee geleiers;

“**tarief**” die munisipaliteit se tarief gehef vir die voorsiening van elektrisiteit;

“**toepaslike standaardspesifikasie**”

SANS 1019 Standaardspanning,—stroombane en isolasievlaakke vir die toevoer van elektrisiteit;

SABS 1607 Elektromeganiese watt-uurmeters;

SABS 1524 Dele 0, 1 & 2— Voorafbetalde meterstelsels;

SABS IEC 60211 Maksimumaanvraagwysers, Klas 1.0;

SABS IEC 60521 Wisselstroom-elektromeganiese-watt-uurmeter (Klasse 0,5,1 & 2);

SANS 10142-1 Gebruikskode vir die bedrading van persele;

NRS 047 Nasionale gerasionaliseerde spesifikasie vir elektrisiteitsvoorsiening—gehalte van diens;

NRS 048 Nasionale Gerasionaliseerde Spesifikasie vir elektrisiteitsvoorsiening—gehalte van voorsiening, ens.

NRS 057 Meet van elektrisiteit: minimum vereistes;

“**veiligheidsstandaard**” die Gebruikskode vir die Bedrading van Persele SANS 10142-1 geïnkorporeer in die Regulasies;

“**verbruiker**” met betrekking tot ’n perseel—

(a) enige okkupeerder daarvan of enige ander persoon met wie die munisipaliteit ooreengekom het om elektrisiteit daar te voorsien of dit inderdaad daar voorsien; of

(b) indien sodanige perseel nie bewoon word nie, iemand wat ’n geldige bestaande ooreenkoms met die munisipaliteit het vir die voorsiening van elektrisiteit aan sodanige perseel, of

(c) indien daar geen sodanige persoon of okkupeerder is nie, die eienaar van die perseel;

“**verbruikspunt**” ’n verbruikspunt soos omskryf in die Regulasies;

“**voorafbetalde meter**” ’n vooruitbetaalmeter wat geprogrammeer kan word om die vloei van hoeveelhede vooruitbetaalde energie in ’n elektriese stroomkring toe te laat;

“**voorsieningspunt**” die punt soos bepaal deur die munisipaliteit of enige ander behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit vanwaar elektrisiteit aan enige perseel deur die munisipaliteit voorsien word;

“**Wet**” die wet op Regulering van Elektrisiteit, 2006, (Wet 4 van 2006);

(2) Alle ander terme in hierdie Verordening gebruik, sal tensy die konteks anders aandui, die mening hê wat daaraan geheg word deur die Munisipale Stelselwet, 2000 (Wet 32 van 2000), die Wet op Regulering van Elektrisiteit, 2006 (Wet 4 van 2006) en die Wet op Beroeps-gesondheid en veiligheid, 1993, (Wet 85 van 1993).

CHAPTER 1
GENERAL CONDITIONS OF SUPPLY OR
GENERATION

2. Provision of electricity services

(1) Only the municipality may supply or contract for the supply of bulk electricity within its jurisdictional area subject to the area of supply in terms of the distribution license issued by NERSA.

(2) The municipality may permit the bulk supply or retail wheeling of electricity through its network by another electricity supplier which is licensed to supply electricity in terms of the Act.

(3) Permission in terms of sub section (2) shall be governed by a service delivery agreement as required by section 80 of the Municipal Systems Act, 2000 (Act 32/2000).

(4) The municipality may permit the co-generation of electricity within the municipal boundaries and in the supply area of the municipality, subject to the following—

- (a) a generation agreement being entered into;
- (b) compliance with the relevant requirements of the Act
- (c) registration at the municipality of all fixed installations where electricity is generated; and
- (d) compliance with the municipality's safety and quality requirements prior to allowance of the generation of electricity onto the municipal network.

(5) The surplus generation of electricity may be prohibited and the municipality may determine conditions for such surplus generation pertaining to timing and quantity.

3. Supply by agreement

(1) No person may use or be entitled to use an electricity supply from the municipality unless or until such person has entered into an agreement in writing with the municipality for such supply, and such agreement together with the provisions of this By-law shall in all respects govern such supply.

(2) If a person uses an electricity supply without entering into an agreement, he or she shall be liable for the cost of electricity used as stated in section 44 of this By-law.

(3) No person may generate electricity by way of a fixed installation and into a municipal network unless an agreement has been concluded with the municipality, and such agreement together with the provisions of this By-law, as well as any other legislation governing the licensing of generators, shall govern such generation of electricity, which includes the approved Guidelines for Embedded Generation as provided for by SANS 10142.

4. Service of notice

(1) Any notice or other document that is served on any person in terms of this By-law is regarded as having been served—

- (a) when it has been delivered to that person personally;
- (b) when it has been delivered to that person through electronic or digital media, whether published, sent to, or attached to;
- (c) when it has been left at that person's place of residence or business in the Republic with a person apparently over the age of sixteen years;
- (d) when it has been posted by registered or certified mail to that person's last known residential or business address in the Republic and an acknowledgement of the posting thereof from the postal service is obtained;
- (e) if that person's address in the Republic is unknown, when it has been served on that person's agent or representative in the Republic in the manner provided by paragraphs (a), (b) (c) or (d); or
- (f) if that person's address and agent or representative in the Republic is unknown, when it has been posted in a conspicuous place on the property or premises, if any, to which it relates.

(2) When any notice or other document must be authorised or served

HOOFSTUK 1
ALGEMENE VOORWAARDES VIR VOORSIENING OF
OPWEKKING

2. Voorsiening van elektrisiteitsdienste

(1) Slegs die munisipaliteit mag elektrisiteit voorsien of 'n ooreenkoms aangaan om grootmaat elektrisiteit binne sy regsgebied te voorsien onderhewig aan die bedieningsarea ingevolge die distribusielisensie uitgereik deur NERSA.

(2) Die munisipaliteit mag die voorsiening van grootmaat elektrisiteit of kleinhandel deurvoer van elektrisiteit deur sy netwerk deur 'n ander elektrisiteitsvoorsiener wat gelisensieer is om elektrisiteit te voorsien, toelaat.

(3) Toestemming ingevolge subartikel (2) sal gereël word by wyse van 'n ooreenkoms soos vereis in artikel 80 van die Munisipale Stelsels-wet, 2000 (Wet32 van 2000).

(4) Die munisipaliteit mag opwekking van elektrisiteit toelaat onderworpe aan—

- (a) die aangaan van 'n opwekkingsooreenkoms;
- (b) voldoening aan die relevante bepalings van die Wet;
- (c) registrasie by die munisipaliteit van alle vaste installasies waar elektrisiteit opgewek word; en
- (d) voldoening aan die munisipaliteit se veiligheids- en kwaliteit standdaarde;

(5) Die opwekking van surplus elektrisiteit mag deur die munisipaliteit verbied word en die munisipaliteit mag voorwaardes neerlê met betrekking tot tydsberekening en hoeveelheid surplus opwekking.

3. Voorsiening deur ooreenkoms

(1) Niemand mag gebruik maak of toegelaat word om gebruik te maak van 'n toevoer van elektrisiteit van die munisipaliteit tensy sodanige persoon 'n skriftelike ooreenkoms met die munisipaliteit aangegaan het en sodanige ooreenkoms tesame met die bepalings van hierdie Verordening sal die voorsiening reguleer.

(2) Indien 'n persoon elektrisiteit gebruik sonder om 'n ooreenkoms aan te gaan sal hy of sy verantwoordelik wees vir die koste van elektrisiteit verbruik soos bepaal in artikel 44 van hierdie Verordening.

(3) Niemand mag elektrisiteit opwek deur 'n vaste installasie in die munisipale netwerk nie tensy 'n ooreenkoms met die munisipaliteit aangegaan is en sodanige ooreenkoms tesame met die bepalings van hierdie Verordening asook enige ander wetgewing van toepassing op die lisensiering van opwekkers wat sodanige opwekking reguleer, insluitende die Riglyne vir Opwekking. Soos voorsien in SANS 10142.

4. Betekening van kennisgewing

(1) Enige kennisgewing of ander dokument word geag beteken te wees wanneer dit—

- (a) persoonlik by daardie persoon afgelewer is;
- (b) deur middel van elektroniese of digitale media gepubliseer, aangestuur of aangeheg is en as deurgestuurd aangewys word;
- (c) by daardie persoon se woonplek of sakeonderneming in die Republiek gelaat is by 'n persoon wat klaarblyklik ouer as sestien jaar is;
- (d) per geregistreerde of gesertifiseerde pos na daardie persoon se laaste bekende woonadres of sakeadres in die Republiek gepos is en 'n erkenning dat dit gepos is van die posdiens verkry is;
- (e) indien daardie persoon se adres in die Republiek onbekend is, wanneer dit op daardie persoon se agent of verteenwoordiger in die Republiek beteken word op 'n manier bepaal in paragrawe (a), (b), (c) of (d); of
- (f) indien daardie persoon se adres en agent of verteenwoordiger in die Republiek onbekend is, wanneer dit op 'n opsigtelike plek gepos is op die eiendom of perseel waarmee dit verband hou.

(2) Wanneer enige kennisgewing of ander dokument gemagtig of beteken word op die eienaar, okkupeerder of houer van enige eiendom of

on the owner, occupier or holder of any property or right in any property, it is sufficient if that person is described in the notice or other document as the owner, occupier or holder of the property or right in question, and it is not necessary to name that person.

(3) Any legal process is effectively and sufficiently served on the municipality when it is delivered to the municipal manager or a person in attendance at the municipal manager's office.

5. Compliance with notices

Any person on whom a notice duly issued or given under this By-law is served must within the time specified in such notice, comply with its terms.

6. Application for supply or generation

(1) Application for the supply or generation of electricity must be made in writing by the prospective consumer on the prescribed form obtainable at the office of the municipality, and the estimated load, in kVA, of the installation, must be stated therein. Such application must be made as early as possible before the supply of electricity is required in order to facilitate the work of the municipality.

(2) Applicants for the supply or generation of electricity must submit the following documents with their application—

- (a) an identity document or passport, and, in the case of a business, a letter of resolution delegating the authority to the applicant.
- (b) a valid lease agreement, in the case of a tenant, or, in the case of an owner, a title deed or other proof of ownership of the premises for which a supply or generation of electricity is required.

(3) An application for a new temporary supply of electricity shall be considered at the discretion of the municipality which may specify any special conditions to be satisfied in such case.

7. Processing of requests for supply or generation

Applications for the supply or generation of electricity will be processed by the municipality in accordance with standard operation procedures and the supply made available within the periods stipulated in NRS 047-2:2001 as prescribed by NERSA.

8. Way leaves

(1) Subject to any By-law relating to the installation of electronic communications infrastructure adopted by the municipality, it may refuse to lay or erect a service connection above or below ground on any thoroughfare or land not vested in the municipality or on any private property, unless and until the prospective consumer has obtained written permission granted by the owner of the said private property or by the person in whom is vested the legal title to the land or thoroughfare, authorising the laying or erection of a service connection thereon.

(2) If such permission is withdrawn at any time or if the aforesaid private property or thoroughfare changes ownership and the new owner refuses to grant or continue such permission, the cost of any alteration required to be made to a service connection in order that the supply of electricity may be continued, and of any removal thereof, shall be borne by the consumer to whose premises the supply of electricity is required to be continued.

(3) A way leave granted in terms of sub section (1) shall be binding on the owner of the property who granted the way leave and his or her successors in title for as long as the electricity connection is operative and may not be withdrawn without permission of the municipality.

9. Statutory Servitude

(1) Subject to the provisions of section 10(1) and subsection (3) below, the municipality may within its municipal area:

- (a) control, provide, establish and maintain electricity services;
- (b) acquire, construct, lay, extend, enlarge, divert, maintain, repair, discontinue the use of, close up and destroy electricity supply mains;
- (c) construct, erect or lay any electricity supply main on, across,

regte in enige eiendom, is dit voldoende indien daardie persoon in die kennisgewing of ander dokument beskryf word as die eienaar, okkuperder of houer van die eiendom of betrokke reg, en is dit nie nodig om daardie persoon se naam te verstrek nie.

(3) Enige regsproses is doeltreffend en voldoende aan die munisipaliteit beteken as dit by die munisipale bestuurder se kantoor afgelewer word of by 'n persoon wat by die munisipale bestuurder se kantoor beskikbaar is.

5. Nakoming van kennisgewings

Iemand aan wie 'n kennisgewing wat behoorlik uitgereik of gegee is ingevolge hierdie Verordening, moet die bepalings daarvan binne die tydperk wat daarin vermeld word, nakom.

6. Aansoek om voorsiening of opwekking

(1) Aansoek om die voorsiening van elektrisiteit moet skriftelik deur die voornemende verbruiker op die voorgeskrewe vorm verkrygbaar by die kantoor van die munisipaliteit gedoen word en die installasie se geraamde las in kVA moet op die aansoek vermeld word. Die aansoek moet gerig word so gou as moontlik voor die toevoer verlang word ten einde die werk van die munisipaliteit te vergemaklik.

(2) Applikante vir die lewering of opwekking van elektrisiteit moet die volgende dokumente saam met die aansoek indien—

- (a) 'n identiteitsdokument of paspoort, en, in die geval van 'n besigheid, 'n skriftelike besluit wat die applikant magtig om aansoek te doen; of
- (b) 'n geldige huurooreenkoms in die geval van 'n huurder, of in die geval van 'n eienaar, 'n titelakte of ander bewys van eienaarskap van die perseel waarvoor voorsiening of opwekking van elektrisiteit benodig word.

(3) 'n Aansoek om voorsiening van 'n nuwe tydelike voorsiening van word oorweeg na goeiddunke van die munisipaliteit wat enige spesiale voorwaardes mag stel.

7. Verwerking van aansoeke om voorsiening of opwekking

Aansoeke om die voorsiening van elektrisiteit moet deur die munisipaliteit ingevolge staande prosedures verwerk word en die toevoer beskikbaar gestel word binne die tydperke volgens NRS 047-2:2001 soos voorgeskryf deur NERSA.

8. Deurgangsregte

(1) Onderworpe aan enige Verordening insake die installering van elektroniese kommunikasiefasiliteite deur die munisipaliteit aangeneem, mag die munisipaliteit weier om 'n diensaansluiting bo of onder die grond op te rig of te lê op enige deurgang wat nie onder beheer van die munisipaliteit is nie of op enige private eiendom, tensy die voornemende verbruiker skriftelike toestemming verkry het van die eienaar van die genoemde private eiendom.

(2) Indien sodanige toestemming op enige tydstip teruggetrek word of as die private eiendom of deurgang van eienaar verwissel en die nuwe eienaar weier om sodanige toestemming te verleen of te laat voortduur, moet die koste van enige verandering wat aan die diensaansluiting aangebring moet word ten einde die toevoer van elektrisiteit in stand te hou of te verwyder, deur die verbruiker van die perseel waarna die toevoer voortgesit word, gedra word.

(3) 'n Deurgangsreg verleen ingevolge subartikel (1) is bindend op die eienaar van eiendom wie die reg verleen het sowel as sy titelopvolgers vir solank as wat die elektrisiteitsaansluiting gebruik word en mag nie sonder die toestemming van die munisipaliteit gekanselleer word nie.

9. Statutêre serwituut

(1) Onderworpe aan die bepalings van artikel 10(1) en subartikel (3) mag die munisipaliteit binne sy munisipale gebied:

- (a) elektrisiteitsdienste voorsien, vestig en in stand hou;
- (b) hoofleiding vir elektrisiteit verkry, oprig, lê, verleng, vergroot, omlei, in stand hou, herstel, die verbruik beëindig, sluit en vernietig;
- (c) enige hoofleiding vir elektrisiteit aanlê, oprig of lê op, oor, deur,

through, over or under any street or immovable property and the ownership of any such main shall vest in the municipality;

(d) do any other thing necessary or desirable for or incidental, supplementary or ancillary to any matter contemplated in subsections (a) to (c) .

(2) If the municipality constructs, erects or lays any electricity supply main on, across, through, over or under any street or immovable property not owned by the municipality or under the control of or management of the municipality, it shall pay to the owner of such street or property compensation in an amount agreed upon or, in the absence of agreement, as determined either by arbitration or a court of law.

(3) The municipality must, before commencing any work other than repairs or maintenance on or in connection with any electricity supply main on immovable property not owned by the municipality or under the control or management of the municipality, give the owner or occupier of such property reasonable notice of the proposed work and the date on which it proposes to commence such work.

10. Right of admittance to inspect, test or do maintenance work

(1) The municipality has access to or over any property for the purposes of—

(a) doing anything authorised or required to be done by the municipality under this By-law or any other law;

(b) inspecting and examining any service mains and anything connected therewith;

(c) enquiring into and investigating any possible source of electricity supply or the suitability of immovable property for any work, scheme or undertaking of the municipality and making any necessary survey in connection therewith;

(d) ascertaining whether there is or has been a contravention of the provisions of this By-law or any other law, and

(e) enforcing compliance with the provisions of this By-law or any other law.

(2) The municipality shall pay compensation, as agreed upon, to any person suffering damage because of the exercise of the right of access contemplated by subsection (1).

(3) Sub section (2) does not apply where the municipality is authorised to execute work at the cost of such person or some other person.

(4) In the absence of agreement compensation may be determined by arbitration or a court of law.

(5) An employee of the municipality may, by notice in writing require such owner or occupier to provide access to such property for a purpose referred to in subsection (1).

(6) In case of emergency the municipality may enter any premises or property without notice and may take whatever action is necessary or desirable to protect life or property.

(7) A person representing the municipality, who wishes to enter private property must, on request, provide his or her identification.

11. Refusal or failure to give information

(1) No person may refuse or fail to give such information as may be reasonably required of him or her by any authorised official of the municipality or render any false information to any such official regarding any electrical installation work completed or contemplated.

(2) The municipality shall not make any information available concerning the supply or account details for any premises to any third party without the written permission of the consumer who signed the supply agreement for the supply to the premises or generation there from concerned except to the owner of a property upon written request to the municipality.

12. Refusal of admittance

No person may willfully hinder, obstruct, interfere with or refuse admittance to any authorised official of the municipality in the performance of his duty under this By-law or any other relevant legislation or of any duty connected therewith or relating thereto.

bo of onder enige straat of onroerende eiendom en die eienaarskap van enige sodanige hoofleiding bly by die munisipaliteit;

(d) enigiets anders doen wat nodig of wenslik is vir, of bykomstig of aanvullend tot of ondergeskik aan enige saak soos bedoel in subparagrafe (a) tot (c).

(2) Indien die munisipaliteit enige hoofleiding vir elektrisiteit aanlê, oprig of lê op, oor, deur, bo of onder enige straat of onroerende eiendom wat nie aan die munisipaliteit behoort of nie deur die munisipaliteit beheer of bestuur word nie, moet die munisipaliteit die eenaar volgens ooreenkoms vergoed of, by afwesigheid van 'n ooreenkoms, soos of deur arbitrasie of deur 'n geregshof bepaal.

(3) Die munisipaliteit moet, voordat dit begin met enige werk behalwe herstelwerk of instandhouding aan of in verband met enige toevoer van elektrisiteit, redelike kennis gee aan die eenaar of okkuperder van die eiendom van die voorgestelde werk en die datum waarop die munisipaliteit beoog om met sodanige werk te begin.

10. Reg van toegang om inspeksie te doen, te toets of instandhoudingswerk te doen

(1) Die munisipaliteit het toegang tot en oor enige eiendom ten einde—

(a) enigiets te doen wat ingevolge hierdie Verordening of enige ander wet vereis word;

(b) enige dienshoofleiding en enigiets wat daarmee verband hou te inspekteer en te ondersoek;

(c) ondersoek te doen met betrekking tot enige moontlike bron van toevoer van elektrisiteit of die geskiktheid van onroerende eiendom vir enige skema of onderneming van die munisipaliteit;

(d) vasstel of daar enige oortreding van die bepalings van hierdie Verordening of enige ander wet is of was; en

(e) nakoming van die bepalings van hierdie Verordening of enige ander wet af te dwing.

(2) Die munisipaliteit moet vergoeding betaal soos ooreengekom aan iemand wat skade gely het as gevolg van die uitoefening van die reg van toegang ingevolge subartikel (1) ;

(3) Subartikel (2) is nie van toepassing waar die munisipaliteit gemagtig is om op die betrokke eiendom werk te verrig op die koste van sodanige persoon of enige ander persoon nie.

(4) In die afwesigheid van enige ooreenkoms mag vergoeding bepaal word deur arbitrasie of 'n bevoegde hof.

(5) 'n Werknemer van die munisipaliteit mag deur skriftelike kennisgewing van die eenaar of okkuperder van enige eiendom vereis om toegang te verleen tot sodanige eiendom vir doeleindes van

subartikel (1) .

(6) In 'n noodtoestand mag die munisipaliteit sonder kennisgewing enige perseel of eiendom betree en kan enige stappe neem wat nodig is om lewe of eiendom te beskerm.

(7) 'n Persoon wat die munisipaliteit verteenwoordig moet op aanvraag sy identiteit toon.

11. Weiering of versuim om inligting te verstrek

(1) Niemand mag weier of versuim om inligting te verstrek wat 'n gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit redelikerwys van hom of haar verlang nie, of vals inligting verstrek insake enige installasiewerk wat voltooi is of beoog word nie.

(2) Die munisipaliteit mag nie enige inligting verskaf met betrekking tot die voorsiening of rekeningbesonderhede vir enige perseel aan 'n derde party bekend maak sonder die toestemming van die persoon wie die ooreenkoms vir voorsiening of opwekking onderteken het, behalwe op skriftelike versoek aan die eenaar van die eiendom.

12. Weiering van toegang

Niemand mag enige gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit in die uitvoering van sy of haar pligte ingevolge hierdie Verordening of enige ander relevante wetgewing opsetlik hinder, belemmer of toegang weier nie.

13. Improper use

(1) If a consumer uses electricity for any purpose or deals with electricity in any manner which the municipality has reasonable grounds for believing interferes in an improper or unsafe manner or is calculated to interfere in an improper or unsafe manner with the efficient supply of electricity to any other consumer, the municipality may, with or without notice, disconnect the electricity supply provided that such supply shall be restored as soon as the cause for the disconnection has been permanently remedied or removed and the relevant fees have been paid.

(2) The fee as prescribed by the municipality for the disconnection and reconnection must be paid by the consumer before the electricity supply is restored, unless it can be shown that the consumer did not use or deal with the electricity in an improper or unsafe manner.

14. Electricity tariffs and fees

Copies of tariffs and fees may be obtained at the offices of the municipality or electronically on the municipality's website.

15. Deposits

(1) The municipality may in terms of its Credit Control and Debt Collection Policy require the consumer to deposit a sum of money as security in payment of any tariff which is due or may become due to the municipality.

(2) The amount of the deposit in respect of each electricity installation may be determined annually or otherwise by the municipality in terms of its Tariff Policy.

16. Payment of tariffs

The consumer shall be liable for all tariffs listed in the prescribed tariff for the electricity service as approved by the municipality in terms of its Tariff Policy and all amounts due in terms thereof shall be recovered in terms of the municipality's Credit Control and Debt Collection Policy.

17. Interest on overdue accounts

The municipality may charge interest on arrear accounts in terms of its Credit Control and Debt Collection Policy.

18. Principles for the resale and supply of electricity

(1) Unless authorised by the municipality, no person may sell or supply electricity supplied to his or her premises or generated by him or her under an agreement or otherwise with the municipality, to any other person or persons for use on any other premises, or permit or allow such resale or supply to take place.

(2) A reseller must comply with the licensing and registration requirements set out in the Act and regulations promulgated in terms thereof.

(3) If electricity is resold for use upon the same premises, the electricity resold must be measured by a sub meter of a type which has been approved by South African Bureau of Standards and supplied, installed and programmed in accordance with the standards of the municipality.

(4) The tariff at which and the conditions of sale under which electricity is thus resold shall not be less favorable to the purchaser than those that would have been payable and applicable had the purchaser been supplied directly with electricity by the municipality.

(5) Every reseller must furnish the purchaser with monthly accounts that are at least as detailed as the relevant billing information details provided by the municipality to its electricity consumers.

(6) The municipality may request audited reports from resellers to prove that the above resale conditions are met. The cost to obtain audited reports will be borne by the reseller.

19. Right to disconnect or remove supply

(1) The municipality has the right to disconnect the supply of electricity to any premises—

(a) without notice where—

13. Onbehoorlike verbruik

(1) As die munisipaliteit redelike gronde het om te glo dat 'n verbruiker elektrisiteit vir enige doel of op enige wyse gebruik wat op 'n onbehoorlike en onveilige wyse inmeng of daarop bereken is om op 'n onbehoorlike en onveilige wyse in te meng met die doeltreffende voorsiening van elektrisiteit aan enige verbruiker, mag die munisipaliteit met of sonder kennisgewing sodanige toevoer afsluit, maar sodanige toevoer moet herstel word sodra die oorsaak van die afsluiting permanent reggestel of verwyder is.

(2) Die verbruiker moet die tarief betaal soos deur die munisipaliteit voorgeskryf vir die afsluiting en aansluiting voor die toevoer van elektrisiteit herstel word, tensy dit bewys kan word dat die verbruiker nie die elektrisiteit op 'n onbehoorlike of onveilige wyse verbruik of hanteer het nie.

14. Elektrisiteitstariewe en fooie

Afskrifte van tariewe en fooie is by die munisipaliteit se kantore verkrygbaar of elektronies op die munisipaliteit se webblad.

15. Deposito's

(1) Die munisipaliteit behou die reg voor om in terme van sy Kredietbeheer en Skuldinvorderingbeleid te vereis dat die verbruiker 'n deposito betaal as sekuriteit vir die betaling van enige tarief wat aan die munisipaliteit betaalbaar is.

(2) Die depositobedrag ten opsigte van enige elektriese installasie mag jaarliks of andersinds deur die munisipaliteit ingevolge sy Tariefbeleid bepaal word.

16. Betaling van tariewe

Die verbruiker is aanspreeklik vir alle tariewe soos bepaal ingevolge die munisipaliteit se Tariefbeleid vir elektrisiteitsvoorsiening en sluit in enige ander elektrisiteitsdienste deur die munisipaliteit voorsien en verhaling van enige betalings verskuldig aan die munisipaliteit sal ingevolge die munisipaliteit se Kredietbeheer en Skuldinvorderingsbeleid geskied.

17. Rente op agterstallige rekeninge

Die munisipaliteit kan rente hef op agterstallige rekeninge ingevolge sy Kredietbeheer- en Skuldinvorderingsbeleid.

18. Beginsels vir die herverkoop en voorsiening van elektrisiteit

(1) Tensy deur die munisipaliteit gemagtig, mag niemand elektrisiteit wat aan sy of haar perseel voorsien word of deur hom of haar opgewek word ingevolge 'n ooreenkoms met die munisipaliteit of andersinds, aan enige ander persoon verkoop of voorsien vir verbruik op ander persele nie, of toelaat of duld dat sodanige herverkoop of voorsiening plaasvind nie.

(2) 'n Herverkoper moet voldoen aan die lisensierings- en registrasievereistes van die Wet en regulasies daarkragtens uitgevaardig.

(3) Indien elektrisiteit herverkoop word vir gebruik op dieselfde perseel, moet die herverkoopte elektrisiteit gemeet word deur 'n submeter van 'n soort wat goedgekeur is deur die Suid Afrikaanse Buro vir Standaarde en moet voorsien, geïnstalleer en geprogrammeer word volgens die standarde van die munisipaliteit.

(4) Die tariewe waarteen en die verkoopvoorwaardes ingevolge waarvan die elektrisiteit herverkoop word, mag nie minder gunstig vir die koper wees as dit wat betaalbaar en van toepassing sou wees indien die munisipaliteit elektrisiteit direk aan die koper sou voorsien nie.

(5) Elke herverkoper moet aan die koper maandelikse state voorsien wat ten minste net soveel besonderhede bevat as die tersaaklike besonderhede oor rekeninginligting wat die munisipaliteit aan sy elektrisiteitverbruikere voorsien.

(6) Die munisipaliteit mag geouditeerde state aanvra van herverkopers om te bewys dat bogenoemde vereistes nagekom word. Die koste van geouditeerde verslae sal vir die koste van die verbruiker wees.

19. Reg om die toevoer van elektrisiteit af te sluit

(1) Die munisipaliteit het die reg om die elektrisiteitstoevoer na enige perseel af te sluit—

(a) sonder kennisgewing, waar—

- (i) there is grave risk to person or property if the supply is not disconnected;
 - (ii) there is evidence of tampering as contemplated in section 24; or
 - (iii) for reasons of staff or community safety.
- (b) with reasonable written notice where—
- (i) a consumer fails to pay any amounts due to the municipality in connection with electricity supply;
 - (ii) any provision of this By-law has been contravened and the consumer has failed to remedy the default after proper notice has been given;
 - (iii) access to inspect metering equipment has been denied; or
 - (iv) small scale embedded generation is found to be illegally connected to the municipality's electricity network.

(2) In the case of a contravention of section 18(1) of this By-law, the municipality has the right to limit the supply of electricity to the premises from which electricity is supplied or sold and to remove or destroy the illegal connection between premises.

(3) After disconnection for non-payment of accounts or the improper or unsafe use of electricity, the tariff as prescribed by the municipality shall be paid for re-connection of such supply.

(4) In the case where an installation has been illegally re-connected on a consumer's premises after having been legally disconnected by the municipality, or in the case where the municipality's electrical equipment has been tampered with to prevent the full registration of consumption by the meter, the municipality may remove the electricity supply from those premises.

20. Non-liability of the municipality

The municipality shall not be liable for any loss or damage, direct or consequential, suffered or sustained by a consumer because of or arising from the cessation, interruption or any other abnormality of the supply of electricity, unless caused by negligence on the part of the municipality.

21. Leakage of electricity

No rebate shall be allowed on the account for electricity supplied and metered in respect of electricity wasted owing to leakage or any other fault in the electrical installation.

22. Failure of supply

(1) The municipality does not undertake to attend to a failure of supply of electricity due to a fault in the electrical installation of the consumer, except when such failure is due to the operation of the service protective device or any other devices of the municipality.

(2) When any failure of supply of electricity is found to be due to a fault in the electrical installation of the consumer or to the faulty operation of apparatus used in connection therewith, the municipality may charge the consumer the tariff as prescribed by the municipality for each restoration of the supply of electricity in addition to the cost of making good or repairing any damage which may have been done to the service main and meter by such fault or faulty operation.

23. Seals of the municipality

(1) The meter, load control devices or service protective devices and all apparatus belonging to the municipality may be sealed or locked by an authorised official of the municipality, and no unauthorised person may in any manner or for any reason whatsoever remove, break, deface, or tamper or interfere with such seals or locks.

(2) The municipality may charge the fees determined in its Tariff Policy should a seal or lock be broken or removed by a consumer.

24. Tampering with service connection or supply mains

(1) No person may in any manner—

- (a) tamper or interfere with, any meter or metering equipment or service connection or service protective device or supply mains or

- (i) ernstige gevaar of risiko vir persoon of eiendom bestaan indien die toevoer nie afgesluit word nie;
- (ii) daar bewys bestaan dat met 'n meter gepeuter is soos bedoel in artikel 24; of
- (iii) vir redes te doen met personeel- of gemeenskapsveiligheid.

(b) met redelike kennisgewing, waar

- (i) 'n verbruiker versuim om enige bedrag verskuldig aan die munisipaliteit te betaal ten opsigte van elektrisiteitsvoorsiening;
- (ii) enige bepaling van hierdie Verordening oortree is en die verbruiker versuim het om te voldoen aan die bepalings van 'n kennisgewing van nakoming;
- (iii) toegang tot die inspeksie van meettoerusting geweier is;
- (iv) kleinskaal opwekking onwettig by die munisipaliteit se elektrisiteitsnetwerk aangesluit is.

(2) In die geval van 'n oortreding van artikel 18(1) van hierdie Verordening, het die munisipaliteit die reg om die elektrisiteitstoever na die perseel vanwaar die elektrisiteit verkoop word te verminder en die onwettige aansluiting tussen persele te verwyder en te vernietig.

(3) Na afsluiting van elektrisiteitstoever weens wanbetaling of vir die onbehoorlike of onveilige gebruik van elektrisiteit sal die tariewe voorgeskryf vir heraansluiting betaalbaar wees.

(4) Waar enige installasie op 'n perseel onwettig heraangesluit word nadat die munisipaliteit dit afgesluit het, of waar met die munisipaliteit se meettoerusting gepeuter is om die volle registrasie van verbruik te voorkom, het die munisipaliteit die reg om die elektrisiteitstoever na die perseel te verwyder.

20. Nie-aanspreeklikheid van die munisipaliteit

Die munisipaliteit is nie aanspreeklik vir enige regstreekse verlies of skade wat deur 'n verbruiker gely of opgedoen word as gevolg van of voortspruitend uit die beëindiging en onderbreking van of enige ander afwyking van die toevoer van elektrisiteit nie, tensy dit deur nalatigheid aan die kant van die munisipaliteit veroorsaak is.

21. Lekkasie van elektrisiteit

Geen korting sal toegestaan word ten opsigte van verlies van elektrisiteit wat te wyte is aan 'n lekkasie of 'n ander fout in die elektriese installasie nie.

22. Onderbreking van toevoer

(1) Die munisipaliteit is nie verplig om aandag te skenk aan 'n onderbreking in die toevoer van elektrisiteit as dit as gevolg van 'n fout in die verbruiker se elektriese installasie is nie, behalwe wanneer sodanige onderbreking te wyte is aan die werking van die munisipaliteit se diensbeveiligingstoestel of enige ander appaarte van die munisipaliteit.

(2) Indien enige onderbreking van die toevoer van elektrisiteit die gevolg is van 'n fout in die verbruiker se elektriese installasie of van die foutiewe werking van die appaarte wat in verband daarmee gebruik word, het die munisipaliteit die reg om die voorgeskrewe tarief van die verbruiker te verhaal vir elke geval van herstel van die toevoer van elektrisiteit, bykomend tot die koste van die regmaak of herstel van enige skade aan die dienshoofleiding en meter veroorsaak deur sodanige fout of foutiewe werking.

23. Seëls van die munisipaliteit

(1) Die meter, diensbeveiligingstoestelle en alle appaarte wat aan die munisipaliteit behoort, mag deur 'n behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit verseël of gesluit word en niemand mag op enige wyse of om enige rede hoegenaamd sodanige seëls of slotte verwyder, breek, skend, daaraan peuter om hom of haar daarmee bemoei nie.

(2) Die munisipaliteit mag die fooie bepaal in sy Tariefbeleid hef vir die breek of verwydering van 'n seël of slot deur 'n verbruikert.

24. Peuter met diensaansluiting of hoofleiding

(1) Niemand mag op enige wyse—

- (a) met enige meter, meettoerusting of dienshoofleiding of diensbeveiligingstoestel of hoofleiding of enige ander appaarte van die

any other equipment of the municipality;

- (b) vandalise, fix advertising medium to or deface it; or
- (c) illegally connect into the electricity wiring of the network or any other consumer.

(2) Where *prima facie* evidence exists of a consumer or any person having contravened subsection (1), the municipality may disconnect the supply of electricity immediately in terms of section 19 of this By-law and in addition institute legal action against the consumer.

(3) Where a consumer or any person has contravened subsection (1) and such contravention has resulted in the meter recording less than the true consumption, the municipality may recover from the consumer the full cost of his estimated consumption as well as the cost of damages caused to equipment.

(4) Where a pre-paid meter has been tampered with, no refund shall be given for any units that were on the tampered meter at the time of replacement and no previously purchased tokens will be replaced. In the case of a credit meter, normal consumption will be calculated for three months and recovered from the consumer.

25. Protection of municipality's supply mains

(1) No person may, except with the consent of the municipality and subject to such conditions as may be imposed—

- (a) construct, erect or lay, or permit the construction, erection or laying of any building, structure or other object, or plant trees or vegetation over or in such a position or in such a manner as to interfere with or endanger the supply mains.
- (b) excavate, open up or remove the ground above, next to, under or near any part of the supply mains.
- (c) damage, endanger, remove or destroy, or do any act likely to damage, endanger or destroy any part of the supply mains; or
- (d) make any unauthorised connection to any part of the supply mains or divert or cause to be diverted any electricity there from.

(2) The owner or occupier must limit the height of trees or length of projecting branches in the proximity of overhead lines or provide a means of protection which in the opinion of the municipality will adequately prevent trees from interfering with the conductors should a tree or branch fall or be cut down.

(3) Should the owner fail to observe this provision the municipality may, after prior written notification, or at any time in an emergency, cut or trim the trees or other vegetation in such a manner as to comply with this provision.

(4) The municipality may in the case of an emergency or disaster remove anything damaging, obstructing or endangering or likely to damage, obstruct, endanger or destroy any part of the electrical distribution system.

(5) The Municipality may, subject to obtaining an order of court, demolish, alter or otherwise deal with any building, structure or other object constructed, erected or laid in contravention with this by-law.

26. Prevention of tampering with service connection or supply mains

If the municipality finds it necessary or desirable to take special precautions to prevent tampering with any portion of the supply mains, service connection or service protective device or meter or metering equipment, the municipality may require the consumer to either supply and install the necessary protection or pay the costs involved where such protection is supplied by the municipality.

27. Unauthorised connections

No person may directly or indirectly connect, attempt to connect or cause or permit to be connected any electrical installation or part thereof to the supply mains or service connection.

munisipaliteit peuter of daarmee inmeng nie;

- (b) advertensiemateriaal daaraan heg of dit ontsier of beskadig nie; of
- (c) onwettig by die elektrisiteitsbedrading van die verspreidingsnetwerk of 'n ander verbruiker aansluit nie.

(2) Waar *prima facie* bewys bestaan dat 'n verbruiker of iemand subartikel (1) oortree het, het die munisipaliteit die reg om die toevoer van elektrisiteit onmiddellik ingevolge artikel 19 van hierdie Verordening te staak en daarbenewens regsaksie teen die verbruiker in te stel.

(3) Waar 'n verbruiker of iemand subartikel (1) oortree en sodanige oortreding lei daartoe dat die meter minder verbruik as die regte verbruik registreer, het die munisipaliteit die reg om die volle koste van sy of haar geraamde verbruik van die verbruiker te verhaal asook die koste van skade veroorsaak aan toerusting.

(4) Waar met 'n voorafbetaalmeter gepeuter is, sal geen terugbetaling gedoen word vir eenhede wat op die meter was ten tyde van die peuterling nie en sal geen vooraf aangekoopte koepons vervang word nie. In die geval van 'n kredietmeter sal normale verbruik bereken word vir drie maande en van die verbruiker verhaal word.

25. Beveiliging van die munisipaliteit se hoofleiding

(1) Niemand mag, behalwe met die munisipaliteit se goedkeuring en onderworpe aan sodanige voorwaardes as wat opgelê is,—

- (a) enige konstruksie oprig of lê of die oprigting of lê van enige gebou, struktuur of ander voorwerp toelaat, of bome en ander plantegroei oor of in sodanige posisie of op sodanige manier plant dat dit sal inmeng met die hoofleiding of dit bedreig nie;
- (b) enige deel van die hoofleiding uitgrawe, oopmaak of die grond bo, langsaan, onder of naby dit verwyder nie;
- (c) enige deel van die hoofleiding beskadig, bedreig, verwyder of vernietig nie, of enige daad pleeg wat die hoofleiding sal beskadig, bedreig of enige deel daarvan vernietig nie; of
- (d) enige ongemagtigde aansluiting aan enige deel van die hoofleiding maak of elektrisiteit daarvandaan omlei of veroorsaak dat dit omlei word nie.

(2) 'n Eienaar of okkupeerder moet die hoogte van die bome of die lengte van die takke wat uitsteek naby bogrondse lyne beperk om te verhoed dat die boom met die geleiers inmeng as die boom omval of 'n tak breek of 'n tak afgesny word.

(3) Indien 'n eienaar of okkupeerder versuim om hierdie bepaling na te kom, het die munisipaliteit die reg, na skriftelike kennisgewing, of te eniger tyd in 'n noodgeval, om die bome of ander plantegroei af te sny of te snoei op so 'n wyse soos beoog in hierdie bepaling.

(4) Die munisipaliteit mag in 'n noodgeval of ramp enigiets verwyder wat enige deel van die elektrisiteitsverspreidingsstelsel beskadig, belemmer of bedreig of wat dit waarskynlik kan beskadig, belemmer, bedreig of vernietig.

(5) Die munisipaliteit mag, onderhewig aan 'n hofbevel, enige gebou, struktuur of enige ander voorwerp wat ingevolge hierdie Verordening gebou of aangebring is, afbreek, wysig of op enige ander wyse daarmee handel.

26. Voorkoming van peuter met die diensaansluiting of hoofleiding

Indien die munisipaliteit dit nodig of wenslik ag om voorsorgmaatreëls te tref om te verhoed dat daar aan enige deel van die hoofleiding, dienshoofleiding of diensbeveiligingstoestel of meter of meettoerusting gepeuter word, moet die verbruiker óf die nodige beveiligingstoerusting voorsien en installeer, óf die betrokke koste betaal waar sodanige beveiligingstoerusting deur die munisipaliteit voorsien word.

27. Ongemagtigde aansluitings

Niemand mag regstreeks of onregstreeks enige elektriese installasie of deel daarvan by die hoofleiding of diensaansluiting aansluit, probeer aansluit of sodanige aansluiting veroorsaak of toelaat nie.

28. Unauthorised re-connections

(1) No unauthorised person may re-connect, attempt to re-connect or cause or permit to be re-connected to the supply mains or service connection any electrical installation or installations which has or have been disconnected by the municipality.

(2) Where the supply of electricity that has been disconnected is found to have been re-connected, the consumer using the supply of electricity shall be liable for all tariffs for electricity consumed between the date of disconnection and the date the electricity supply was found to be re-connected and any other cost occurred in this regard.

(3) The municipality has the right to remove part of or all supply equipment until such time as payment has been received in full in which case the consumer will be responsible for all the costs associated with the re-instatement of such supply equipment.

29. Temporary disconnection and re-connection

(1) The municipality must, at the request of the consumer, temporarily disconnect and re-connect the supply of electricity to the consumer's electrical installation upon payment of the prescribed tariff for each such disconnection and subsequent re-connection.

(2) In the event of the necessity arising for the municipality to effect a temporary disconnection and reconnection of the supply of electricity to a consumer's electrical installation which necessity was not brought about by the consumer, the municipality may waive payment of the fee referred to in subsection (1) .

(3) The municipality may only under exceptional circumstances temporarily disconnect the supply of electricity to any premises without notice, for the purpose of effecting repairs or carrying out tests or for any other purpose.

30. Temporary supplies and builder's connections

(1) If any temporary supply of electricity supply is found to interfere with the efficient and economical supply of electricity to other consumers, the municipality may, with notice, or under exceptional circumstances without notice, terminate such temporary supply and the municipality shall not be liable for any loss or damage suffered by the consumer because of such termination.

(2) A temporary supply shall be valid for 12 months after which a new application must be submitted for continued use.

(3) The municipality may disconnect a temporary supply if conditions pertaining thereto are not complied with.

31. Temporary work

(1) Electrical installations requiring a temporary supply of electricity may not be connected directly or indirectly to the supply mains except with the permission of the municipality.

(2) Full information as to the reasons for and nature of such temporary work must accompany the application for such permission, and the municipality may refuse or grant permission.

(3) Where permission is refused, the applicant must be informed of the reasons for the decision.

32. Load reduction

(1) At times of peak load or in an emergency, or when it is necessary to reduce the load on the electricity supply system of the municipality, it may without notice interrupt and, for such period as it may deem necessary, discontinue the electricity supply to any consumer's electrically operated thermal storage water heater or any other specific appliance or the whole installation.

(2) The municipality shall not be liable for any loss or damage directly or indirectly due to or arising from such interruption or discontinuance of the electricity supply.

(3) Except at times of peak load or in cases of emergency, the municipality shall where possible and practically viable not interrupt the electricity supply system to a consumer without reasonable notice.

(4) The municipality may install upon the premises of the consumer

28. Ongemagtigde heraansluiting

(1) Niemand behalwe 'n persoon wat skriftelik deur die munisipaliteit daartoe gemagtig is, mag enige elektriese installasie of installasies wat deur die munisipaliteit afgesluit is, by die hoofleiding of diensaansluiting heraansluit, probeer heraansluit of sodanige heraansluiting veroorsaak of toelaat nie.

(2) Waar die toevoer van elektrisiteit wat voorheen deur die munisipaliteit afgesluit is, weer aangesluit is, is die verbruiker wat die toevoer van elektrisiteit verbruik, aanspreeklik vir alle koste van die elektrisiteitsverbruik vanaf die datum van afsluiting tot die datum waarop gevind is dat die toevoer heraangesluit is, en ook vir enige ander koste wat in dié verband aangegaan is.

(3) Die munisipaliteit behou die reg om enige deel van of al die aansluitingstoerusting te verwyder tot tyd en wyl volle betaling ontvang is en dit heraansluit teen betaling van die voorgeskrewe tarief vir elke koste wat met die herstel van sodanige aansluitingstoerusting geaardgaan.

29. Tydelike afsluiting en heraansluiting

(1) Die munisipaliteit moet op versoek van 'n verbruiker die toevoer van elektrisiteit na die verbruiker se elektriese installasie tydelik afsluit en dit heraansluit teen betaling van die voorgeskrewe tarief vir elke afsluiting en heraansluiting.

(2) Indien dit nodig is vir die munisipaliteit om 'n tydelike afsluiting en heraansluiting van elektrisiteit aan 'n verbruiker se elektriese installasie te doen en die noodsaaklikheid daarvoor nie deur die toedoen van die verbruiker is nie, mag die munisipaliteit wegdoen met die betaling van die fooi bedoel in subartikel (1) .

(3) Die munisipaliteit mag slegs onder buitengewone omstandighede die toevoer van elektrisiteit na enige perseel sonder kennisgewing tydelik afsluit ten einde herstelwerk te doen of toetse uit te voer of vir enige ander regmatige doel.

30. Tydelike voorsiening en bouersaansluitings

(1) Indien daar gevind word dat elektrisiteitstoevoer inbreuk maak op die doeltreffende en ekonomiese toevoer na ander verbruiker, mag die munisipaliteit met kennisgewing, of in buitengewone omstandighede sonder kennisgewing, sodanige tydelike toevoer te eniger tyd beëindig en die munisipaliteit is nie aanspreeklik vir enige skade of verlies wat die verbruiker as gevolg van sodanige beëindiging mag ly nie.

(2) 'n Tydelike toevoer sal geldig wees vir 12 maande waarna 'n nuwe aansoek vir voortgesette toevoer ingedien moet word.

(3) Die munisipaliteit mag 'n tydelike toevoer afsluit indien daar nie aan voorwaardes opgelê voldoen word nie.

31. Tydelike werk

(1) Elektriese installasies wat 'n tydelike toevoer van elektrisiteit benodig, mag nie sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit regstreeks of onregstreeks by die hoofleiding aangesluit word nie.

(2) Volledige inligting oor die redes vir die aard van sodanige tydelike werk moet die aansoek om die bogemelde toestemming vergesel en die munisipaliteit mag sodanige toestemming weier of toestaan.

(3) Waar toestemming geweier word, moet die applikant voorsien word van redes vir die besluit.

32. Lasvermindering

(1) Gedurende tye van spitslas, of in 'n noodgeval, of wanneer dit om enige rede nodig is om die las op die munisipaliteit se elektrisiteitsvoorsieningstelsel te verminder, mag die munisipaliteit die toevoer sonder kennisgewing onderbreek vir sodanige tydperk as wat nodig is en die toevoer van elektrisiteit na enige verbruiker se warmwatersilinder wat deur elektrisiteit verwarm word of na enige spesifieke toestel of die hele installasie beëindig.

(2) Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir enige verlies of skade direk of indirek as gevolg van of voortspruitend uit sodanige onderbreking of beëindiging nie.

(3) Behalwe gedurende tye van spitslas of in noodgevalle, sal die munisipaliteit waar prakties moontlik nie die elektrisiteitstoevoer na 'n verbruiker verbreek sonder redelike kennisgewing nie.

(4) Die munisipaliteit kan sodanige apparaat en toerusting op die per-

such apparatus and equipment as may be necessary to give effect to the provisions of subsection (1), and any authorised official of the municipality may at any reasonable time enter any premises for the purpose of installing, inspecting, testing adjusting or changing such apparatus and equipment.

(5) Notwithstanding the provisions of subsection (3), the consumer or the owner, must, when installing an electrically operated water storage heater, provide such necessary accommodation and wiring as may be necessary to facilitate the later installation of the apparatus and equipment.

33. High, medium and low voltage switchgear and equipment

(1) In cases where a supply of electricity is given at either high, medium or low voltage, the supply and installation of the switchgear, cables and equipment forming part of the service connection must, unless otherwise approved by the municipality, be paid for by the consumer.

(2) All such equipment installed on the consumer's premises must comply with the municipality's electrical performance standards.

(3) No person may open, close, isolate, link or earth high or medium voltage switchgear or equipment without giving reasonable prior notice to the municipality's System Control Centre.

(4) In the case of a high or medium voltage supply, where the consumer has high or medium voltage switchgear installed, the municipality must be advised of the competent person appointed by the consumer in terms of the Regulations, and of any changes made to such appointments.

(5) In the case of a low voltage supply of electricity, the consumer must provide and install a low voltage main switch or any other equipment required by the municipality.

(6) In the case where fixed generators of any kind are installed on the consumer's premises, he or she must ensure that the necessary safety isolation equipment as prescribed by the municipality's safety standards is installed to prevent any back feed of electricity after the municipal network has been isolated,

34. Substation accommodation

(1) The municipality may require the owner to provide and maintain accommodation which shall constitute a substation, and which must consist of a separate room or rooms to be used exclusively for the purpose of housing medium voltage cables and switchgear, transformers, low voltage cables and switchgear and other equipment necessary for the supply of electricity requested by the applicant.

(2) The accommodation must be situated at a point to which free, adequate and unrestricted access is always available for purposes connected with the operation and maintenance of the equipment.

(3) The municipality reserves the right to supply its own networks from its own equipment installed in such accommodation, and if additional accommodation is required by the municipality, such additional accommodation must be provided by the applicant at the cost of the municipality.

35. Wiring diagram and specification

(1) When more than one electrical installation or electricity supply from a common main or more than one distribution board or meter is required for any building or block of buildings, the wiring diagram of the circuits starting from the main switch and a specification shall be supplied to the municipality for approval before the work commences.

(2) Where an electrical installation is to be supplied from a substation on the same premises on which the current is transformed from high voltage, or from one of the substations of the municipality through mains separate from the general distribution system, a complete specification and drawings for the plant to be installed by the consumer must, if so required, be forwarded to the municipality for approval before any material in connection therewith is ordered.

seel van die verbruiker installeer as wat nodig geag word om gevolg te gee aan die bepalings van subartikel (1), en enige behoorlik gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit kan op enige redelike tyd enige perseel betree met die doel om sodanige apparaat en toerusting te installeer, te inspekteer, te toets, te verstel of te verander.

(5) Nieteenstaande die bepalings van subartikel (3) moet die verbruiker of eienaar, na gelang van die geval, wanneer hy of sy 'n watersilinder installeer wat deur elektrisiteit verwarm word, die nodige akkommodasie en bedrading ooreenkomstig die munisipaliteit se keuse voorsien ten einde die installasie van die apparaat en toerusting later te vergemaklik.

33. Hoë-, medium- en laagspanningskakeltuig en toerusting

(1) In die geval van hoë-, medium- of laagspannings elektrisiteitsvoorsiening moet die verbruiker betaal vir die voorsiening en installasie van die skakeltuig, kables en toerusting wat deel van die diensaansluiting uitmaak, tensy dit andersins deur die munisipaliteit bepaal word.

(2) Alle toerusting wat op die verbruiker se perseel geïnstalleer word, moet voldoen aan die munisipaliteit se spesifikasies en standaarde.

(3) Niemand mag hoë- of mediumspanningskakeltuig of toerusting oopmaak, toemaak, isoleer, koppel of aard sonder om vooraf redelike kennis aan die munisipaliteit te gee nie.

(4) In die geval van installering van 'n hoë- of mediumspanningsaan-sluitings moet die munisipaliteit ingelig word aangaande die bevoegde persoon wat die verbruiker ingevolge die Regulasies aanstel, en van enige verandering van sodanige aanstelling.

(5) In die geval van laagspanningsaansluitings moet die verbruiker 'n laagspanningshoofskakelaar of enige ander toerusting vereis deur die munisipaliteit, voorsien en installeer.

(6) Waar vaste opwekkers van enige aard op die verbruiker se perseel geïnstalleer is moet hy of sy verseker dat die nodige veiligheids isolasie toerusting soos deur die munisipaliteit voorgeskryf geïnstalleer word om te voorkom dat elektrisiteit teruggevoer word nadat die munisipaliteit se netwerk geïsoleer is.

34. Substasie-akkommodasie

(1) Die munisipaliteit mag van 'n verbruiker vereis om akkommodasie te voorsien en in stand te hou bestaande uit 'n substasie met 'n afsonderlike kamer of kamers uitsluitlik vir die doel om mediumspanningskables en skakeltuig, transformators, laagspanningskables en skakeltuig en ander toerusting noodsaaklik vir die voorsiening van elektrisiteit versoek deur die eienaar, te akkommodeer.

(2) Die akkommodasie moet geleë wees by 'n punt met vrye en onbeperkte toegang vir die doeleindes wat met die bedryf en instandhouding van die toerusting verband hou.

(3) Die munisipaliteit behou die reg voor om sy eie netwerke te voorsien met sy eie toerusting wat in sodanige akkommodasie geïnstalleer is, en indien die munisipaliteit bykomende akkommodasie verlang, moet sodanige akkommodasie deur die munisipaliteit voorsien word.

35. Bedradingdiagram en spesifikasie

(1) Waar meer as een elektriese installasie of toevoer van elektrisiteit van 'n gemeenskaplike hoofleiding verkry word, of meer as een verdeelbord of meter nodig is vir enige gebou of blok geboue, moet die bedradingdiagram asook 'n spesifikasie van die stroombane wat by die hoofskakelaar begin aan die munisipaliteit voorsien word vir goedkeuring voordat daar met installering begin word.

(2) Waar 'n elektriese installasie voorsien word vanaf 'n substasie wat vanaf hoogspanning transformeer, of vanaf een van die munisipaliteit se substasies deur 'n hoofleiding afsonderlik van die algemene verspreidingsstelsel, moet, indien dit vereis word, 'n volledige spesifikasie en tekeninge van die aanleg wat deur die verbruiker geïnstalleer word, aan die munisipaliteit vir goedkeuring voorgelê word voordat enige tersaaklike benodigdhede bestel word.

36. Standby supply

(1) Standby supply of electricity for any premises having a separate source of electricity supply may only be supplied with the written consent of the municipality.

(2) Upon interruption of the electricity supply the municipality may supply standby electricity in any manner as may be necessary.

37. Consumers alternate electricity supply equipment and generation

(1) No alternate electricity supply equipment provided by a consumer in terms of any Regulations or for his own operational requirements or generation may be connected to any installation without the permission of the municipality.

(2) Application for such approval must be made in writing and must include a full specification of the equipment and a wiring diagram.

(3) The equipment must be so designed and installed that it is impossible for the municipality's supply mains to be energised by means of a back feed from such equipment when the municipality's supply has been de-energised.

(4) The consumer shall be responsible for providing and installing all such protective equipment.

(5) Where, by special agreement with the municipality, the consumer's alternate supply equipment is permitted to be electrically coupled to, and run in parallel with the municipality's supply mains, the consumer shall be responsible for providing, installing and maintaining all the necessary synchronising and protective equipment.

(6) A consumer may not supply electricity generated on his or her premises to any other premises.

(7) Notwithstanding subsection (6), wheeling is permitted in accordance with the municipality's Wheeling Policy and Framework.

(8) Any consumer wishing to feed energy into or wheel energy through the municipal electrical network must enter into an agreement with the municipality.

38. Directives

The municipality may issue directives detailing its requirements and standards regarding matters not specifically covered in the Regulations or this By-law but which are necessary for the safe and efficient operation and management of the supply of electricity.

CHAPTER 2**RESPONSIBILITIES OF CONSUMERS****39. Consumer to erect and maintain electrical installation**

Any electrical installation connected or to be connected to the supply mains, including the connection box for the said installation, and any additions or alterations thereto must be provided and maintained by the consumer at his or her own expense and in accordance with this By-law and the Regulations.

40. Fault in electrical installation

(1) If any fault develops in the electrical installation, which constitutes a hazard to persons, livestock or property, the consumer must immediately disconnect the electricity supply and without delay give notice thereof to the municipality and where possible, take steps to remedy the fault.

(2) The municipality may recover from the consumer the costs for any expense to which it may be put in connection with a fault in the electrical installation.

41. Discontinuance of use of supply

In the event of a consumer desiring to discontinue using the electricity supply, he or she must give at least 10 working days' notice in writing of such intended discontinuance to the municipality, failing which he or she shall remain liable for all payments due until the expiration of 10 working days after such notice has been given.

36. Bystandstoevoer

(1) Bystandstoevoer vir enige perseel met 'n afsonderlike bron van toevoer van elektrisiteit mag slegs met skriftelike toestemming van die munisipaliteit voorsien word.

(2) Tydens onderbreking van elektrisiteitstoevoer mag die munisipaliteit op enige wyse bystandstoevoer voorsien.

37. Verbruiker se alternatiewe toerusting vir toevoer en opwekking

(1) Geen alternatiewe elektrisiteitstoevoer toerusting wat deur 'n verbruiker vir noodbystandstoevoer of opwekking ingevolge enige Regulasies of vir sy of haar eie bedryfsvereistes voorsien is, mag by enige installasie aangesluit word sonder die skriftelike goedkeuring van die munisipaliteit nie.

(2) 'n Aansoek om sodanige goedkeuring moet skriftelik gerig word en moet 'n volledige spesifikasie van die toerusting en 'n bedradingsdiagram bevat.

(3) Die toerusting moet so ontwerp en geïnstalleer word dat dit onmoontlik is vir die munisipaliteit se hoofleiding om vanaf die terugvoer van sodanige toerusting bekrag te word wanneer die munisipaliteit se toevoer ontkrag is.

(4) Die verbruiker sal verantwoordelik wees vir die voorsiening en installering van sodanige beveiligingstoerusting.

(5) Waar 'n verbruiker se alternatiewe toerusting ingevolge 'n spesiale ooreenkoms elektries gekoppel word en parallel bedryf word met die munisipaliteit se hoofleiding, is die verbruiker verantwoordelik om die vereiste synchroniserings- en beveiligingstoerusting te voorsien en te installeer.

(6) 'n Verbruiker mag nie elektrisiteit wat op sy of haar perseel opgewek is aan enige ander perseel voorsien nie.

(7) Nieteenstaande subartikel (6), word deurvoer toegelaat ingevolge die munisipaliteit se Deurvoerbeleid en Raamwerk.

(8) Enige verbruiker wat energie terugvoer in, of deurvoer deur die munisipale elektriese netwerk moet 'n geldige ooreenkoms met die munisipaliteit aangaan in hierdie verband.

38. Voorskrifte

Die munisipaliteit mag voorskrifte uitreik waarin besonderhede voorsien word oor die munisipaliteit se vereistes met betrekking tot sake wat nie spesifiek in die Regulasies of in hierdie Verordening bepaal word nie, maar wat nodig is vir die veilige en doeltreffende bedryf en bestuur van elektrisiteitsvoorsiening.

HOOFSTUK 2**VERBRUIKER SE VERANTWOORDELIKHEDE****39. Verbruiker moet elektriese installasie oprig en in stand hou**

Enige elektriese installasie wat by die hoofleiding aangesluit is of aangesluit gaan word, insluitende die aansluitingskas, en enige byvoegings daartoe, moet deur die verbruiker op eie koste voorsien, opgerig en in stand gehou word ooreenkomstig die bepalinge van hierdie Verordening en die Regulasies.

40. Fout in elektriese installasie

(1) Indien daar enige fout in 'n elektriese installasie ontstaan wat 'n gevaar vir mense, diere of eiendom inhou, moet die verbruiker onmiddellik die elektrisiteitstoevoer afsluit en onverwyld die munisipaliteit daarvan in kennis stel en onmiddellik stappe doen om die fout reg te stel.

(2) Die munisipaliteit kan die verbruiker aanspreeklik hou vir enige uitgawes wat ontstaan as gevolg van 'n fout in die elektriese installasie.

41. Beëindiging van die verbruik van die toevoer van elektrisiteit

Wanneer 'n verbruiker die verbruik van die toevoer van elektrisiteit wil beëindig, moet hy of sy ten minste 10 werksdae skriftelike kennis aan die munisipaliteit gee by versuim waarvan die verbruiker aanspreeklik sal wees vir alle betalings verskuldig tot en met die verstryking van 10 werksdae nadat sodanige kennis gegee is.

42. Change of occupier

- (1) A consumer vacating any premises must give the municipality not less than two full working days' notice in writing of his intention to discontinue using the electricity supply, failing which he or she shall remain liable for such supply.
- (2) If the person taking over occupation of the premises desires to continue using the electricity supply, he or she must apply in terms of section 3 of this By-law, and if he or she fails to apply for an electricity supply within ten working days of taking occupation of the premises, the supply of electricity may be disconnected.
- (3) The said person shall be liable for the electricity consumption from the date of occupation till such time as the supply is so disconnected.
- (4) Where premises are fitted with pre-payment meters any person occupying the premises at that time shall be regarded to be the consumer.
- (5) Until such time as an application is made in terms of section 3, he or she shall be liable for consumption at that metering point as well as any outstanding amounts whether accrued by that person or not.
- (6) The municipality may impose conditions, which may include the withholding of electricity supply to premises where the previous consumer's account is in arrears.
- (7) In the event of change of ownership, a new certificate of compliance for the premises must be issued by an accredited electrician, unless the existing certificate was issued within the preceding six-month period and no subsequent alteration of the electrical installation was affected.

43. Service apparatus

- (1) The consumer shall be liable for all costs arising from damage to or loss of any metering equipment, service protective device, service connection or other apparatus on the premises, unless such damage or loss is shown to have been caused by an occurrence of natural forces or an act or omission of an employee of the municipality or caused by an abnormality in the supply of electricity to the premises.
- (2) If, during a period of disconnection of an installation from the supply mains, the service main, metering equipment or any other service apparatus, being the property of the municipality and having been previously used or removed without its permission, or has been damaged so as to render re-connection dangerous, the owner or occupier of the premises during such period shall bear the cost of overhauling or replacing such equipment.
- (3) Where there is a common metering position, the liability detailed in subsection (1) shall rest upon the owner of the premises.
- (4) The amount due in terms of subsection (1) shall be evidenced by a certificate from the municipality which shall be final and binding.

CHAPTER 3**SPECIFIC CONDITIONS OF SUPPLY****44. Service connection**

- (1) The consumer shall bear the cost of the service connection, as approved by the municipality.
- (2) Notwithstanding the fact that the consumer bears the cost of the service connection, ownership of the service connection, laid or erected by the municipality, shall vest in the municipality and the municipality shall be responsible for the maintenance of such service connection up to the point of supply.
- (3) The consumer shall not be entitled to any compensation from the municipality in respect of such service connection.
- (4) The work to be carried out by the municipality at the cost of the consumer for a service connection to his or her premises shall be determined by the municipality.
- (5) A service connection shall be laid underground, whether the supply mains are laid underground or erected overhead, unless an overhead service connection is specifically required by the municipality.
- (6) The municipality may require a consumer to replace an overhead connection with an underground service connection when overhead

42. Verandering van okkupeerder

- (1) Verbruiker wat enige perseel ontruim, moet die munisipaliteit minstens twee werksdae skriftelike kennis gee van sy of haar voorneme om die verbruik van die toevoer van elektrisiteit te beëindig, by gebreke waarvan hy of sy aanspreeklik bly vir sodanige toevoer.
- (2) 'n Persoon wat die ontruimde perseel oorneem moet ingevolge die bepalinge van artikel 3 van hierdie Verordening aansoek doen, en indien hy of sy versuim om binne tien werksdae na okkupasie aansoek te doen vir 'n aansluiting, word die toevoer afgesluit, en is hy of sy aanspreeklik vir die verbruik vanaf die datum van okkupasie tot en met afsluiting.
- (3) Die persoon sal verantwoordelik wees vir elektrisiteitsverbruik vanaf die datum van okkupasie totdat die toevoer afgesluit word.
- (4) Waar 'n voorafbetalde meter op 'n perseel geïnstalleer is, word enigiemand wat op daardie tydperk die perseel okkupeer, geag 'n verbruiker te wees.
- (5) Tot tyd en wyl sodanige persoon aansoek doen ingevolge artikel 3 van hierdie Verordening is hy of sy aanspreeklik vir alle bedrae aan die munisipaliteit verskuldig vir daardie meetpunt asook vir enige uitstaande bedrae ongeag deur wie die skuld opgeloopt is.
- (6) Die munisipaliteit mag voorwaardes oplê, insluitend die reg om elektrisiteitsvoorsiening te weerhou, waar die vorige verbruiker se rekening agterstallig is.
- (7) In die geval van verandering van eiendomsreg moet 'n nuwe sertifikaat van nakoming deur 'n geakkrediteerde elektrisiën uitgereik word, behalwe waar die bestaande sertifikaat binne die voorafgaande ses maande uitgereik is en geen veranderinge daarna aan die installasie aangebring is nie.

43. Diensapparaat

- (1) Die verbruiker is aanspreeklik vir koste voortspruitend uit skade aan of verlies van enige meettoerusting, diensbeveiligingstoestel, diensaansluiting of ander apparaat op die perseel, tensy sodanige skade of verlies veroorsaak is deur 'n natuurramp of 'n handeling of versuim deur 'n werknemer van die munisipaliteit of deur 'n afwyking van die toevoer van elektrisiteit na die perseel.
- (2) Indien die hoofleiding, die dienshoofleiding, meettoerusting of enige ander diensapparaat van die munisipaliteit gedurende 'n tydperk waarin die installasie van die hoofleiding afgesluit was sonder die munisipaliteit se toestemming verwyder is, of in so 'n mate beskadig is dat heraansluiting gevaarlik is, sal die eienaar of okkupeerder van die perseel aanspreeklik wees vir die herstel of vervanging van sodanige toerusting.
- (3) Waar daar 'n gemeenskaplike meetposisie is, berus die aanspreeklikheid ingevolge subartikel (1) by die eienaar van die perseel.
- (4) Die bedrag verskuldig ingevolge subartikel (1) word bewys deur 'n sertifikaat van die munisipaliteit wat finaal en bindend is.

HOOFSTUK 3**SPESIFIEKE VOORSIENINGSVOORWAARDES****44. Diensaansluiting**

- (1) Die verbruiker dra die koste van die diensaansluiting soos deur die munisipaliteit goedgekeur.
- (2) Nieteenstaande die feit dat die verbruiker die koste dra van die diensaansluiting wat deur die munisipaliteit gelê of opgerig word, berus die eienaarskap daarvan by die munisipaliteit wat verantwoordelik is vir die instandhouding van sodanige diensaansluiting tot by die voorsieningspunt.
- (3) Die verbruiker is nie geregtig op enige vergoeding van die munisipaliteit ten opsigte van sodanige diensaansluiting nie.
- (4) Die werk wat deur die munisipaliteit op die verbruiker se koste gedoen word ten opsigte van 'n diensaansluiting op die verbruiker se perseel, word deur die munisipaliteit bepaal.
- (5) 'n Diensaansluiting word ondergronds gelê ongeag of die hoofleiding ondergronds gelê of bogronds opgerig word tensy 'n bogrondse diensaansluiting spesifiek deur die munisipaliteit vereis word.
- (6) Die munisipaliteit mag vereis dat 'n verbruiker 'n oorhoofse aan-

services are damaged or where it poses a threat to the installation.

(7) The consumer must provide, fix or maintain on his premises such ducts, wire ways, trenches, fastenings and clearance to overhead supply mains as may be required by the municipality for the installation of the service connection.

(8) The conductor used for the service connection must have a cross-sectional area according to the size of the electrical supply but may not be less than 10mm² copper, or 16mm² for copper equivalent, and all conductors must have the same cross-sectional area, unless otherwise approved by the municipality.

(9) Unless otherwise approved, the municipality shall only provide one service connection to each registered erf.

(10) Where two or more premises belonging to one owner are situated on adjacent erven and the properties are operated in a consolidated manner, only a single bulk supply of electricity may be made available, provided that the municipality may require the consumer to consolidate the erven or to have them tied notarially.

(11) Any covers of a wire way carrying the supply circuit from the point of supply to the metering equipment must be made to accept the seals of the municipality.

(12) The service conductor or cable within the meter box must terminate in an unobscured position and the conductors must be visible throughout their length when cover plates, if present, are removed.

(13) In the case of blocks of buildings occupied by several individual consumers, separate wire ways and conductors or cables must be laid from the common metering room or rooms to each individual consumer in the block of buildings; alternatively, if trunking is used, the conductors of the individual circuits must be clearly identified (tied together every 1,5m) throughout their length.

45. Metering accommodation

(1) The consumer must, if required by the municipality, provide accommodation in an approved position, the meter board and adequate conductors for the municipality's metering equipment, service apparatus and protective devices.

(2) Such accommodation and protection must be provided and maintained at the cost of the consumer or the owner and must be situated, in the case of credit meters, at a point to which free and unrestricted access must be available for the reading of meters but at all times for purposes connected with the operation and maintenance of the service equipment.

(3) Where sub metering equipment is installed, accommodation separate from the municipality's metering equipment must be provided.

(4) The consumer or, in the case of a common meter position, the owner of the premises must provide adequate electric lighting in the space set aside for accommodating the metering equipment and service apparatus.

(5) Where the position of the meter, service connection, protective devices or main distribution board is no longer readily accessible or becomes a course of danger to life or property or in any way becomes unsuitable, the consumer must remove it to a new position, and the cost of such removal must be borne by the consumer.

(6) The accommodation for the municipality's metering equipment and protective devices may, if approved, include the consumer's main switch and main protective devices and no apparatus other than that used in connection with the supply of electricity and use of electricity may be installed or stored in such accommodation unless approved.

CHAPTER 4

SYSTEMS OF SUPPLY

46. Load requirements

Alternating current supplies shall be given as prescribed by the NRS 048 and in the absence of a quality of supply agreement, supplies as set out in applicable standard specification shall be given.

sluiting vervang word met 'n ondergrondse aansluiting waar 'n oorhoofse aansluiting beskadig is of dit 'n gevaar vir die installasie inhou.

(7) Die verbruiker moet op sy of haar perseel sodanige leibane, bedradingskanale, vore, hegstukke en vry ruimte vir die bogrondse hoofleiding voorsien, vassit of in stand hou soos wat deur die munisipaliteit vir die installasie van die diensaansluiting vereis word.

(8) Die geleier wat vir die diensaansluiting gebruik word, moet 'n deursneeoppervlakte ooreenkomstig die grootte van die elektriese toevoer hê, maar mag nie minder as 10mm² vir koper of 16mm² vir kopekweivalent wees nie, en al die geleiers moet dieselfde deursnee oppervlakte hê tensy andersins deur die munisipaliteit goedgekeur.

(9) Tensy andersins goedgekeur, voorsien die munisipaliteit slegs een diensaansluiting na elke geregistreerde erf.

(10) Vir twee of meer erwe wat aan een eienaar behoort en op aangrensende erwe geleë is en sodanige erwe as 'n gekonsolideerde eenheid bedryf word, mag slegs 'n enkele grootmaattoevoer van elektrisiteit voorsien word op voorwaarde dat die munisipaliteit kan vereis dat die erwe gekonsolideer of notarieel verbind word.

(11) Bedekking op 'n bedradingskanaal wat die toevoerstroombane van die voorsieningspunt na die meettoerusting dra, moet voorsiening maak vir verseëling deur die munisipaliteit.

(12) Binne 'n meterkas moet die diensgeleier of kabel, na gelang van die geval, in 'n opsigtelike posisie eindig, en die hele lengte van die geleiers moet sigbaar wees as die dekplate, indien dit aanwesig is, verwyder word.

(13) In die geval van blokke geboue wat deur 'n aantal individuele verbruikers geokkupeer word, moet afsonderlike bedradingskanale en geleiers of kables van die gemeenskaplike meetkamer of kamers na elke individuele verbruiker in die blokke geboue geïnstalleer word; alternatiewelik, indien hoofleibane gebruik word, moet die geleiers van individuele stroombane duidelik (elke 1,5m saamgebind) vir die hele lengte aangedui word.

45. Meterakkommodasie

(1) Verbruiker moet, indien so vereis deur die munisipaliteit, akkommodasie op 'n goedgekeurde plek vir die meterbord, en voldoende geleiers vir die munisipaliteit se meettoerusting, diensapparaat en beveiligingstoestelle voorsien.

(2) Sodanige akkommodasie moet deur die verbruiker voorsien en in stand gehou word en moet in die geval van kredietmeters op 'n plek geleë wees waartoe onbelemmerde toegang vir die lees van meters is en vir doeleindes wat verband hou met die bedryf en instandhouding van die dienstoerusting.

(3) Waar submeters geïnstalleer is, moet akkommodasie afsonderlik van die munisipaliteit se meettoerusting voorsien word.

(4) Die verbruiker of, in die geval van 'n algemene meter, die eienaar van die perseel, moet voldoende elektriese verligting voorsien in die ruimte waar die meettoerusting en diensapparaat geakkommodeer word.

(5) Wanneer die ligging van die meter, diensaansluiting of beveiligingstoestelle of hoofverspreidingspaneel nie maklik bereikbaar is nie, of 'n bron van gevaar vir lewe of eiendom is of op enige wyse onvanpas is, moet die verbruiker dit op eie koste na 'n nuwe posisie verskuif.

(6) Die akkommodasie vir die munisipaliteit se meettoerusting en beveiligingstoestelle kan, indien goedgekeur, die verbruiker se hoofskakelaar en hoofbeveiligingstoestelle insluit; geen apparaat behalwe dit wat in verband met die toevoer en verbruik van elektrisiteit gebruik word nie mag sonder goedkeuring in sodanige akkommodasie geïnstalleer of geberg word nie.

HOOFSTUK 4

TOEVOERSTELSELS

46. Lasvereistes

Wisselstroomtoevoer word ingevolge die NRS 048 voorsien en as daar nie 'n ooreenkoms oor gehaltetoevoer aangegaan is nie, ooreenkomstig 'n toepaslike standaardspesifikasie.

47. Load limitations

- (1) Where the estimated load, calculated in terms of the safety standard, does not exceed 15kVA, the electrical installation shall be arranged for a two-wire single-phase supply of electricity, unless otherwise approved by the municipality.
- (2) Where a three-phase four-wire supply of electricity is provided, the load shall be approximately balanced over the three phases but the maximum out-of-balance load shall not exceed 15kVA, unless otherwise approved by the municipality.
- (3) No current-consuming appliance, inherently single phase in character, with a rating which exceeds 15kVA may be connected to the electrical installation without the prior approval of the municipality.

48. Interference with other persons' electrical equipment

- (1) No person may operate electrical equipment having load characteristics which, singly or collectively, give rise to voltage variations, harmonic currents or voltages, or unbalanced phase currents which fall outside the applicable standard specification.
- (2) The assessment of interference with other persons' electrical equipment shall be carried out at the cost of the person causing the interference by means of measurements taken at the point of common coupling.
- (3) Should it be established that undue interference is in fact occurring, the consumer must, at his or her own cost, install the necessary equipment to filter out the interference and prevent it reaching the supply mains.

49. Supplies to motors

Unless otherwise approved by the municipality the rating of motors shall be limited as follows:

(1) Limited size for low voltage motors—

The rating of a low voltage single-phase motor shall be limited to 2kW or the starting current may not exceed 70A. All motors exceeding these limits shall be wound for three phases at low voltage or such higher voltage as may be required.

(2) Maximum starting and accelerating currents of three-phase alternating current motors—

The starting current of three-phase low voltage motors permitted shall be related to the capacity of the consumer's service connection, as follows:

Insulated service cable, size in mm ² , copper equivalent mm ²	Maximum permissible starting current A	Maximum motor rating in kW		
		Direct on line (6x full-load current)	Star/Delta (2,5 x full-load current)	Other means (1,5 x full-load current)
		kW	kW	kW
16	25	35	50	70
95	120	150	72	95
115	135	165	200	230
260	6	7,5	9	10
13	16	18	20	13,5
18	22	25	31	38
46	52	23	30	36,5
45	55	67	77	87

(3) Consumers supplied at medium voltage—

In an installation supplied at medium voltage the starting current of a low voltage motor shall be limited to 1,5 times the rated full-load current of the transformer supplying such a motor. The starting arrangement for medium voltage motors shall be subject to the approval of the municipality.

47. Lasbeperkings

- (1) Waar die geraamde las, bereken ingevolge die veiligheidsstandaard, nie 15kVA oorskry nie, moet die elektriese installasie ingerig word vir 'n dubbelgeleier enkelfase toevoer van elektrisiteit, tensy dit andersins deur die munisipaliteit goedgekeur word.
- (2) Waar 'n driefase viergeleier toevoer van elektrisiteit voorsien word, moet die las min of meer gebalanseer word oor die drie fases, maar die maksimum ongebalanseerde las mag nie 15kVA oorskry nie, tensy dit deur die munisipaliteit goedgekeur word.
- (3) Geen toestel wat 'n stroom verbruik, inherent enkelfasig van aard is en 'n aanslag het wat 15kVA oorskry, mag by die elektriese installasie aangesluit word sonder goedkeuring van die munisipaliteit nie.

48. Steuring van ander verbruikers se elektriese toerusting

- (1) Niemand mag elektriese toerusting bedryf wat laseienskappe het wat individueel of gesamentlik tot spanningvariasie, bofrekwensies-trome of spannings, of ongebalanseerde fase-strome wat buite die toepaslike standaardspesifikasies val, veroorsaak nie.
- (2) Die evaluering van die steuring van ander verbruikers se elektriese toerusting word deur middel van metings by die algemene koppelpunt gedoen op koste van die persoon verantwoordelik vir die steuring.
- (3) Indien onbehoorlike afwykings wel plaasvind, moet die verbruiker op sy of haar eie koste die nodige toerusting installeer om die afwykings te filtreer en te verhoed dat dit die hoofleiding bereik.

49. Toevoer na motors

Tensy anders goedgekeur deur die munisipaliteit word die aangeslane vermoë van motors soos volg beperk:

(1) Beperkte grootte van laagspanningmotors—

Die aangeslane vermoë van 'n laagspanning enkelfase motor word tot 2kW beperk of die aansakelstroom mag nie 70A oorskry nie.

Alle motors wat hierdie perke oorskry, moet geskik wees vir drie fase werking teen laagspanning of sodanige hoër spanning as wat vereis word.

(2) Maksimum aansakel- en versnelstrome van driefase wisselstroommotors—

Die aansakelstrome van driefase laagspanningmotors wat toege-laat word, hou soos hierbo uiteengesit met die kapasiteit van die verbruiker se diensaansluiting verband:

Grootte van geïsoleerde dienskabel (koper-ekwivalent mm ²)	Maksimum toelaatbare aansakelstroom A	Maksimum motoraanslag in kW		
		Direk aan lyn (6 x volle lasstroom)	Ster/Delta (2,5 x volle lasstroom)	Ander beheerstelsels (1,5 x volle lasstroom)
		kW	kW	kW
16	25	35	50	70
95	120	150	72	95
115	135	165	200	230
260	6	7,5	9	10
13	16	18	20	13,5
18	22	25	31	38
46	52	23	30	36,5
45	55	67	77	87

(3) Verbruikers met mediumspanningaansluitings—

Die aansakelstroom van 'n mediumspanningmotor word tot 1,5 keer die aangeslane vollasstroom van die transformator wat sodanige motor voorsien, beperk. Die beheerstelsel van mediumspanningmotors moet deur die munisipaliteit goedgekeur word.

50. Power factor

(1) If required by the municipality, the power factor of any load must be maintained within the limits 0,85 lagging and 0,9 leading.

(2) Where, for the purpose of complying with subsection (1), it is necessary to install power factor corrective devices, such corrective devices must be connected to the individual appliance terminals unless the correction of the power factor is automatically controlled.

(3) The consumer must, at his or her own cost, install such corrective devices.

51. Protection

Electrical protective devices for motors must be of such a design as effectively to prevent sustained over current and single phasing, where applicable.

CHAPTER 5**MEASUREMENT OF ELECTRICITY****52. Metering**

(1) The municipality shall, at the consumer's cost in the form of a direct charge or prescribed tariff, provide, install and maintain appropriately rated metering equipment at the point of metering for measuring the electricity supplied.

(2) Except in the case of prepayment meters, the electricity used by a consumer during any metering period shall be ascertained by the reading of the appropriate meter or meters supplied and installed by the municipality and read at the end of such period except where the metering equipment is found to be defective, or the municipality invokes the provisions of section 54(2) of this By-law, in which case the consumption for the period shall be estimated.

(3) Where the electricity used by a consumer is charged at different tariff rates, the consumption shall be metered separately for each rate.

(4) The municipality reserves the right to meter the supply to blocks of shops and flats, tenement-houses and similar buildings for the buildings as a whole, or for individual units, or for groups of units.

(5) No alterations, repairs or additions or electrical connections of any description may be made on the supply side of the point of metering unless specifically approved in writing by the municipality.

(6) The municipality may decide which metering equipment shall be most appropriate at a specific point of metering and may change to alternative metering at any time.

53. Accuracy of metering

(1) A meter shall be presumed to be registering accurately if its error, when tested in the manner prescribed in subsection (5) hereof, is found to be within the limits of error as provided for in the applicable standard specifications.

(2) The municipality has the right to test its metering equipment. If it is established by test or otherwise that such metering equipment is defective, the municipality must in accordance with the provisions of subsection (6) —

(a) in the case of a credit meter, adjust the account rendered;

(b) in the case of prepayment meters—

(i) render an account where the meter has been under-registering; or

(ii) issue a free token where the meter has been over-registering;

(3) The consumer shall be entitled to have the metering equipment tested by the municipality on payment of the prescribed tariff and if the metering equipment is found not to comply with the system accuracy requirements as provided for in the applicable standard specifications, an adjustment in accordance with the provisions of subsections (2) and (6) must be made.

(4) In case of a dispute, the consumer shall have the right, at his own cost to have the metering equipment under dispute tested by an approved independent testing authority, and the result of such test shall be final and binding on both parties.

50. Kragfaktor

(1) Indien vereis deur die munisipaliteit, moet die kragfaktor van enige las binne die perke van 0,85 nalopend en 0,9 voorlopend gehandhaaf word.

(2) Waar dit ingevolge subartikel (1) vereis word om toerusting vir kragfaktorverbetering te installeer, moet sodanige toerusting by die aansluitingpunt gekoppel word, tensy die verbetering van die kragfaktor outomaties beheer word.

(3) Die toerusting vir die verbetering van die kragfaktor is vir die koste van die verbruiker.

51. Beveiliging

Elektriese beveiligingstoestelle moet so ontwerp word dat dit op 'n doeltreffende wyse volgehoue oorstroming en enkelfasewerking voorkom waar toepaslik.

HOOFSTUK 5**ELEKTRISITEITSMETING****52. Meet van toevoer**

(1) Die munisipaliteit sal op koste van die verbruiker, in die vorm van direkte heffing of by wyse van voorgeskrewe tariewe, meettoerusting met toepaslike vermoë by die meetpunt voorsien en in stand hou.

(2) Behalwe in die geval van voorafbetaalde meters, word die elektrisiteit wat 'n verbruiker in enige meettydperk verbruik, bepaal deur die meters aan die einde van sodanige tydperk te lees, behalwe waar daar 'n fout in die meettoerusting is of die munisipaliteit hom beroep op die bepaling van artikel 54(2) in welke geval die verbruik vir die tydperk geskat word.

(3) Waar verskillende tariewe gehê word vir die elektrisiteit wat deur 'n verbruiker verbruik word, word die verbruik afsonderlik vir elke tarief gemeet.

(4) Die munisipaliteit behou die reg om die toevoer van elektrisiteit aan blokke winkels en woonstelle, skakelhuse en soortgelyke geboue te meet vir die geboue as 'n geheel, of vir individuele eenhede, of vir groepe eenhede.

(5) Geen veranderings, herstelwerk of toevoegings of elektriese verbindinge van enige aard mag aan die voorsieningskant van die meetpunt aangebring word nie, tensy dit skriftelik deur die munisipaliteit gemagtig is nie.

(6) Die munisipaliteit mag besluit watter meettoerusting by 'n bepaalde punt die toepaslikste sal wees en mag dit te enige tyd verander na alternatiewe meting.

53. Akkuraatheid van meting

(1) Dit word aanvaar dat 'n meter akkuraat registreer indien daar by die toetsing daarvan ingevolge subartikel (5) bevind word dat die fout binne die foutgrens is ooreenkomstig die toepaslike standaardspesifikasies.

(2) Die munisipaliteit het die reg om sy meettoerusting te toets. Indien daar by wyse van 'n toets of andersins vasgestel word dat sodanige meettoerusting foutief is, moet die munisipaliteit ingevolge die bepalinge van subartikel (6) —

(a) in die geval van 'n kredietmeter, die rekening wat gelewer is aanpas;

(b) in die geval van voorafbetaalde meters—

(i) 'n rekening lewer as die meter te min geregistreer het, of

(ii) 'n gratis bewys uitreik indien die meter te veel geregistreer het.

(3) Die verbruiker is daarop geregtig om teen betaling van die voorgeskrewe tarief die meettoerusting deur die munisipaliteit te laat toets. Indien daar bevind word dat die meettoerusting nie voldoen aan die vereistes vir stelselakkuraatheid ooreenkomstig die toepaslike standaardspesifikasies nie, word 'n aanpassing ingevolge die bepalinge van subartikel (2) en (6) gedoen.

(4) In geval van 'n geskil het die verbruiker die reg om op eie koste die meettoerusting deur 'n onafhanklike toetsowerheid te laat toets, en die resultaat van sodanige toets is afdoende bewys en bindend op albei partye.

(5) Meters shall be tested in the manner as provided for in the applicable standard specifications.

(6) When an adjustment is made in terms of subsection (2) or (3), such adjustment shall either be based on the percentage error of the meter as determined by the test referred to in subsection (5), or upon a calculation by the municipality from consumption data in its possession; where applicable, due allowance shall be made, where possible, for seasonal or other variations which may affect the consumption of electricity.

(7) When an adjustment is made as contemplated in subsection (6), the adjustment may not exceed a period of six months preceding the date on which the metering equipment was found to be inaccurate. The application of this section does not prohibit a consumer from claiming back overpayment for any longer period.

(8) Where the actual load of a consumer differs from the initial estimated load provided for under section 47(1) to the extent that the municipality deems it necessary to alter or replace its metering equipment to match the load, the costs of such alteration or replacement shall be borne by the consumer.

(9) Prior to the municipality making any upward adjustment to an account in terms of subsection (6), the municipality must—

- (a) notify the consumer in writing of the monetary value of the adjustment to be made and the reasons therefor;
- (b) in such notification provide sufficient particulars to enable the consumer to submit representations thereon, and
- (c) call upon the consumer in such notice to provide it with reasons in writing, if any, within 21 days or such longer period as the municipality may permit why his or her account should not be adjusted as notified.

(10) Should the consumer fail to make any representations during the period referred to in subsection 9(c), the municipality shall be entitled to adjust the account as notified in subsection 9(a).

(11) The municipality shall consider any reasons provided by the consumer in terms of subsection (9)(c) and shall, if satisfied that a case has been made out therefor, adjust the account appropriately.

(12) If the representation made by the consumer is rejected, the municipality shall be entitled to adjust the account as notified in terms of subsection 9(a), subject to the consumer's right to appeal the decision of the official in terms of section 64 of this By-law.

54. Reading of credit meters

(1) Unless otherwise prescribed, credit meters shall normally be read at intervals of one month and the fixed or minimum amount due shall be assessed accordingly.

(2) If for any reason the credit meter cannot be read, the municipality may render an estimated account in terms of its Credit Control and Debt Collection Policy.

(3) When a consumer vacates a property and a final reading of the meter is not possible, an estimation of the consumption may be made and the final account rendered accordingly.

(4) If a special reading of the meter is desired by a consumer, this may be obtained upon payment of the prescribed tariff and at least two days notice to the municipality.

(5) If any calculating, reading or metering error is discovered in respect of any account rendered to a consumer, the error must be corrected in subsequent accounts.

(6) Any such correction shall only apply in respect of accounts for a period of six months preceding the date on which the error in the accounts was discovered and shall be based on the actual tariff applicable during the period.

(7) The application of this sub section (6) does not prevent a consumer from claiming back overpayment for any longer period.

(5) Meters word getoets op die wyse soos deur die toepaslike standaardspesifikasie bepaal.

(6) Wanneer die elektrisiteitsverbruik soos geregistreer op 'n meter ingevolge subartikel (2) of (3) aangepas word, word sodanige aanpassing óf gegronde op die meter se persentasiefout bepaal deur die toets ingevolge subartikel (5), óf op 'n berekening deur die munisipaliteit gegronde op verbruiksdata in sy besit. Waar van toepassing, moet rekening gehou met seisoenale of ander veranderinge wat die verbruik van elektrisiteit kan beïnvloed.

(7) Enige aanpassings ingevolge subartikel (6) word gemaak ten opsigte van 'n tydperk wat nie ses maande voor die datum waarop bevind is dat die meettoerusting onakkuraat is, mag oorskry nie. die toepassing van hierdie artikel verhoed nie 'n verbruiker om terugbetaling te eis vir oorbetalings van 'n langer tydperk nie.

(8) Waar 'n verbruiker se werklike las in so 'n mate van die aanvanklik geraamde las ingevolge subartikel 47(1) verskil dat die munisipaliteit dit nodig ag om sy meettoerusting te verander of te vervang ten einde by die las aan te pas, dra die verbruiker die koste van sodanige verandering of vervanging.

(9) Voordat die munisipaliteit enige opwaartse aanpassing aan enige rekening ingevolge subartikel (6) maak, moet die munisipaliteit—

- (a) die verbruiker skriftelik in kennis stel van die geldelike waarde van die aanpassing wat gemaak gaan word en die redes daarvoor;
- (b) in sodanige kennisgewing voldoende besonderhede voorsien sodat die verbruiker vertoë op grond daarvan kan rig, en
- (c) die verbruiker in sodanige kennisgewing versoek om redes, indien enige, skriftelik binne 21 dae of sodanige langer tydperk as wat die munisipaliteit mag toelaat, te voorsien waarom sy of haar rekening nie aangepas moet word ooreenkomstig die kennisgewing nie.

(10) Indien die verbruiker versuim om gedurende die tydperk beoog in subartikel 9(c) enige vertoë te rig, het die munisipaliteit die reg om die rekening aan te pas volgens die kennisgewing ingevolge subartikel 9(a).

(11) Die munisipaliteit oorweeg enige redes voorsien deur die verbruiker ingevolge subartikel (9)(c) en pas die rekening op 'n gepaste wyse aan indien nodig.

(12) Indien die vertoë deur die verbruiker verwerp word, het die munisipaliteit die reg om die rekening ooreenkomstig 'n kennisgewing ingevolge subartikel 9(a) aan te pas, onderworpe aan die verbruiker se reg van appèl teen die besluit ingevolge artikel 64 van hierdie Verordening.

54. Lees van kredietmeters

(1) Tensy anders voorgeskryf, word kredietmeters gewoonlik met tussenposes van een maand gelees, en die vaste of minimum koste verskuldig ingevolge die tariefstruktuur word dienooreenkomstig bepaal.

(2) Indien die kredietmeter om die een of ander rede nie gelees kan word, kan die munisipaliteit 'n geraamde rekening lewer ingevolge sy Kredietbeheer- en Skuldinvorderingsbeleid.

(3) Wanneer 'n verbruiker 'n eiendom ontruim en 'n finale lesing van die meter is onmoontlik, kan 'n geraamde verbruik bepaal word en die finale rekening dienooreenkomstig gelewer word.

(4) Indien 'n verbruiker 'n spesiale meterlesing verlang, kan dit teen betaling van die voorgeskrewe tarief gedoen word met ten minste twee dae kennisgewing aan die munisipaliteit.

(5) Indien enige berekeningsfout, fout met die lees van die meter of meetfout ontdek word ten opsigte van enige rekening wat aan 'n verbruiker gelewer is, moet die fout in daaropvolgende rekeninge reggestel word.

(6) Enige sodanige regstelling is slegs van toepassing op rekeninge vir 'n tydperk van ses maande voor die datum waarop die fout in die rekening ontdek is, en is gegronde op die werklike tariewe van toepassing gedurende die tydperk.

(7) Die toepassing van hierdie artikel verhoed nie 'n verbruiker om oorbetalings terug te eis vir enige langer tydperk nie.

55. Prepayment metering

- (1) No refund of the amount tendered for the purchase of electricity credit shall be given at the point of sale after initiation of the process by which the prepayment meter token is produced.
- (2) Copies of previously issued tokens for the transfer of credit to the prepayment meter may be issued at the request of the consumer.
- (3) When a consumer vacates any premises where a prepayment meter is installed, no refund for the credit remaining in the meter shall be made to the consumer.
- (4) The municipality shall not be liable for the re-instatement of credit in a prepayment meter lost due to tampering with, or the incorrect use or the abuse of, prepayment meters or tokens.
- (5) The municipality may, at its discretion, appoint vendors for the sale of credit for prepayment meters and shall not guarantee the continued operation of any vendor.

CHAPTER 6**ELECTRICAL CONTRACTORS****56. Electrical contractors: additional requirements**

In addition to the requirements of the Regulations the following requirements shall apply—

- (a) where an application for a new or increased supply of electricity has been made to the municipality, any authorised official of the municipality may at his or her discretion accept notification of the completion of any part of an electrical installation, the circuit arrangements of which permit the electrical installation to be divided up into well-defined separate portions, and such part of the electrical installation may be inspected, tested and connected to the supply mains as though it were a complete installation.
- (b) the examination, test and inspection that may be carried out at the discretion of the municipality in no way relieves the electrical contractor or accredited person or the user or lessor, from his or her responsibility for any defect in the installation.
- (c) such examination, test and inspection shall not be taken done in a way (even where the electrical installation has been connected to the supply mains) as to indicate or guarantee in any way that the electrical installation has been carried out according to specifications and safety standards, and the municipality shall not be held responsible for any defect or fault in such electrical installation.

57. Liability for work by contractors

The municipality shall not be held responsible for the work done by the electrical contractor or accredited person on a consumer's premises and shall not in any way be responsible for any loss or damage which may be occasioned by fire or by any accident arising from the state of the wiring on the premises.

CHAPTER 7**COMPLIANCE AND RECOVERY OF COST****58. Notice of compliance and recovery of cost**

- (1) The municipality may by written notice, order an owner or any other person who, by an act or omission, fails to comply with
- (a) a provision of this by-law; or
- (b) any condition imposed by this by-law;
- to remedy such failure within a period specified within the compliance notice.
- (2) In the case where compliance with a notice is required within a specified number of working days, such period shall be deemed to commence on the date of issue of such notice.
- (3) A notice in terms of subsection (1) must

55. Voorafbetaalde meter

- (1) Geen terugbetaling van die bedrag wat vir die aankoop van elektrisiteitkrediet aangebied is, sal by die verkooppunt gedoen word nadat die proses waardeur die voorafbetaalde meterbewys uitgereik word, reeds begin het nie.
- (2) Afskrifte van die bewyse wat vroeër vir die oorpasing van krediet na die voorafbetaalde meter uitgereik is, kan op versoek van die verbruiker beskikbaar gestel word.
- (3) Wanneer 'n verbruiker enige perseel ontruim waar 'n voorafbetaalde meter geïnstalleer is, betaal die munisipaliteit geen krediet wat in die meter oorbly, aan die verbruiker terug nie.
- (4) Die munisipaliteit is nie aanspreeklik vir die herstel van krediet wat in 'n voorafbetaalde meter verlore gegaan het omdat daar met die voorafbetaalde meter of bewyse gepeuter is nie, of omdat dit verkeerd gebruik of misbruik is of deur faling van die meters of bewyse nie.
- (5) Die munisipaliteit kan na goeë dunske verkopers vir die verkoop van bewyse vir voorafbetaalde meters aanstel en waarborg nie die voortgesette bedryf deur enige verkoper nie.

HOOFSTUK 6**ELEKTRIESE KONTRAKTEURS****56. Elektriese kontrakteurs: addisionele vereistes**

Benewens die vereistes van die Regulasies is die volgende vereistes van toepassing—

- (a) waar daar vir nuwe of verhoogde aansluitings van elektrisiteit by die munisipaliteit aansoek gedoen word, kan enige gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit kennisgewing aanvaar van die voltooiing van enige deel van die elektriese installasie waarvan die stroombaan ontwerp toelaat dat die elektriese installasie in duidelik afgebakende afsonderlike gedeeltes verdeel word, en sodanige gedeelte van die elektriese installasie kan geïnspekteer, getoets en by die hoofleiding aangesluit word asof dit 'n volledige installasie is.
- (b) die ondersoek, toets en inspeksie onthef geensins die elektriese kontrakteur of geakkrediteerde persoon of die verbruiker van sy of haar verantwoordelikheid vir enige gebreke in die installasie nie.
- (c) sodanige ondersoek, toets en inspeksie mag nie (selfs waar die elektriese installasie aan die hoofleiding verbind is) beskou word as 'n aanduiding of waarborg dat die elektriese installasiewerk korrek volgens spesifikasies en veiligheidsstandaarde voltooi is nie, en die munisipaliteit kan nie aanspreeklik gehou word vir enige gebreke of foute in sodanige elektriese installasie nie.

57. Aanspreeklikheid vir werk deur kontrakteurs

Die munisipaliteit kan nie aanspreeklik gehou word vir die werk wat deur 'n elektriese kontrakteur of geakkrediteerde persoon op die perseel van die verbruiker verrig word nie en kan nie aanspreeklik gehou word vir enige verlies of skade te wyte aan 'n brand of enige ongeluk voortspruitend uit die toestand van die bedrading op die perseel nie.

HOOFSTUK 7**NAKOMING EN KOSTE VAN WERK****58. Kennisgewing van nakoming en verhalings van koste**

- (1) Die munisipaliteit mag by wyse van skriftelike kennisgewing die eienaar, verbruiker of enige ander persoon wat by wyse van 'n handelings of nalate, versuim om—
- (a) 'n bepaling van hierdie verordening; of
- (b) enige voorwaarde wat opgelê is ingevolge hierdie verordening
- na te kom, beveel om sodanige versuim binne 'n tydperk wat in die voldoeningskennisgewing gestel is, reg te stel.
- (2) In die geval waar vereis word dat daar voldoen word aan 'n kennisgewing binne 'n vasgestelde getal werksdae, word sodanige tydperk geag te begin het op die datum waarop sodanige kennisgewing uitgereik is.
- (3) 'n Kennisgewing ingevolge subartikel (1) moet—

- (a) provide details of the provision of the by-law that has not been complied with as well as the nature of the alleged offence;
- (b) provide the owner, occupier, or other party a reasonable opportunity to make representations and state his case in writing to the Municipality within a specified period, unless the owner, occupier or other person was given such an opportunity before the notice was served;
- (c) specify the steps that the owner, occupier or other person must take to rectify or remedy the failure;
- (d) specify the period within which the owner, occupier or other person must take these steps to rectify the failure; and
- (e) indicate that the municipality may
- (i) if the notice is not complied with, undertake or allow the work that is necessary to rectify the failure to be undertaken and recover from the owner, occupier or other person the actual cost of such work; and
 - (ii) take any other action it deems necessary to ensure compliance.
- (4) If a person fails to comply with a written notice served on him by the municipality in terms of this by-law, the municipality may take the necessary steps to ensure compliance, including
- (a) undertaking the actions or work necessary and recovering the cost of such actions or work from the owner, occupier or other person, as the case may be;
- (b) restricting or discontinuing the provision of electricity to the owner, consumer or other person as the case may be; and
- (c) instituting legal proceedings in terms of the Criminal Procedure Act, 1977 (Act 51 of 1977) .
- (5) In the event of an emergency, notwithstanding any other provisions of this by-law, the municipality may without prior notice undertake the work contemplated in subsection (4) and recover such costs from the owner, occupier or other person, as the case may be.
- (6) The costs recoverable by the municipality in terms of subsections (4) and (5) shall be the full costs associated with such work including but not limited to
- (a) the costs of any exploratory investigation, plan, specification, schedule of quantities, supervision, administrative charge, the use of tools, and the labour involved in disturbing or rehabilitating any part of a street or ground affected by the work; and
- (b) the environmental restoration costs of such work.
- (7) A notice or document issued in terms of this section valid until one of the following events occurs
- (a) the notice or document is complied with;
- (b) it is cancelled by the authorised official who issued it or, in that person's absence, by a person with similar authority;
- (c) the purpose for which it was issued, has lapsed.

CHAPTER 8

ENERGY SAVING MEASURES AND REDUCED USE OF ELECTRICITY

59. Norms, standards and guidelines

- (1) The municipality may determine policy and norms, standards and guidelines which prescribe appropriate measures to—
- (a) save energy;
- (b) reduce the use of electricity;
- (c) provide for renewable energy; or

- (a) besonderhede bevat van die bepaling van die verordeninge waarvan daar nie voldoen is nie sowel as die aard van die beweerde oortreding;
- (b) aan die eienaar, okkupeerder of ander party 'n redelike geleentheid gun om vertoë te rig binne 'n vasgestelde tydperk tensy die eienaar, okkupeerder of ander persoon sodanige geleentheid gegun is voordat die kennisgewing beteken is;
- (c) die stappe bevat wat daardie eienaar, okkupeerder of ander persoon moet doen om die versuim reg te stel;
- (d) die tydperk bevat waarin daardie eienaar, okkupeerder of ander persoon daardie stappe moet doen om die versuim reg te stel; en
- (e) 'n aanduiding bevat dat die munisipaliteit—
- (i) as daar nie aan die kennisgewing voldoen word nie, die werk wat nodig is om die versuim reg te stel, kan onderneem of toelaat dat dit onderneem word, en die werklike koste van sodanige werk van die eienaar, okkupeerder of ander persoon kan verhaal; en
 - (ii) enige ander stappe kan doen wat hy nodig ag om nakoming te verseker.
- (4) Indien 'n eienaar of okkupeerder of enige ander persoon versuim om te voldoen aan 'n skriftelike kennisgewing wat aan hom beteken is mag die munisipaliteit maatreëls tref wat na sy mening nodig is om nakoming te verseker, met inbegrip van—
- (a) die stappe doen of werk verrig wat nodig is, en die koste daarvan van die eienaar, okkupeerder of ander persoon, na gelang van die geval, verhaal;
- (b) die beperking of staking van elektrisiteit aan die eienaar, verbruiker of ander persoon, na gelang van die geval; of
- (c) die instelling van regstappe ingevolge die Strafproseswet, 1977 (Wet 51 van 1977) .
- (5) In 'n noodgeval mag die munisipaliteit, ondanks enige ander bepaling in hierdie verordening, sonder kennisgewing vooraf, die werk onderneem wat in subartikel (4) bedoel word, en die koste van die eienaar, okkupeerder of ander persoon, na gelang van die geval, verhaal.
- (6) Die koste wat deur die munisipaliteit verhaal kan word ingevolge subartikels (4) en (5) is die volle koste van sodanige werk en sluit in, sonder beperking,—
- (a) die koste van alle verkennende ondersoeke, planne, spesifikasies, hoeveelheidslyste, toesig, administratiewe heffings, die gebruik van gereedskap en arbeid wat betrokke is by die versteuring of rehabilitasie van enige deel van 'n straat of grond wat by die werk betrokke is; en
- (b) die omgewingsherstelkoste van sodanige werk.
- (7) 'n Kennisgewing of dokument wat uitgereik is ingevolge hierdie artikel is geldig totdat een van die volgende gebeure plaasvind
- (a) daar aan die kennisgewing of dokument voldoen word;
- (b) dit gekanselleer word deur die gemagtigde beampte wat dit uitgereik het of, in sy afwesigheid, deur 'n persoon met soortgelyke bevoegdheid; of
- (c) die doel waarvoor dit uitgereik is, verval het.

Die munisipaliteit mag enige skade wat voortspruit uit 'n oortreding van hierdie Verordening, herstel of vergoed en die koste daarvan verhaal van die persoon wat strydig met hierdie Verordening opgetree het.

HOOFSTUK 8

ENERGIEBESPARINGSMAATREËLS EN VERMINDERDE GEBRUIK VAN ELEKTRISITEIT

59. Norme, standaarde en riglyne

- (1) Die munisipaliteit mag beleid bepaal en norme, standaarde en riglyne daarstel wat gepaste maatreëls daarstel vir—
- (a) die besparing van energie;
- (b) die verminderde verbruik van elektrisiteit;
- (c) die voorsiening vir hernieubare energie; of

(d) to provide for any emergency situation regarding the supply of electricity;

(2) Such norms standards and guidelines must be kept in the form of an operational manual.

(3) The norms, standards and guidelines contemplated in subsection (1) may differentiate between communities, geographical areas and different kinds of premises.

CHAPTER 9:

ELECTRICITY SUPPLY TO SECOND DWELLINGS

60. Application for electricity supply

In recognising the guidelines and principles of the Integrated National Electrification Program, the municipality may consider applications for electricity supply to second dwellings.

61. Conditions for supply

The municipality may approve an application in terms of section 60 on the following conditions—

- (a) that the dwelling is legal and approved by the municipality;
- (b) that the network capacity is sufficient to carry the additional load;
- (c) that the dwelling is free standing and easily accessible;
- (d) if more than one consumer on the same premises must be provided with a separate connection, such consumer shall be responsible for upgrading of the network and be responsible for payment of the prescribed tariff for such upgrading;
- (e) each registered erf shall only be provided with one service connection and one meter; and
- (f) that the owner or occupier of each dwelling that is provided with electricity in terms of this section, provide the municipality with a certificate of compliance in respect of such dwelling.

CHAPTER 10

EMBEDDED GENERATION AND ELECTRIC FENCES

62. Embedded generation

(1) Subject to section 37 of this By-law, and the provisions of the Occupational and Health Safety Act, no generation equipment may be connected to the electricity network without permission of the municipality.

(2) Where a consumer has illegally connected embedded generation to the network, the municipality shall notify such consumer to disconnect from the network and a certificate of compliance issued by an authorized electrical contractor shall be required as proof of disconnection.

(3) Where a consumer fails to comply with a notice in terms of sub section (2), the municipality may disconnect the electricity supply to the premises.

(4) A consumer who wishes to connect embedded generation to the grid, must follow the normal application procedure in terms of this By-law.

(5) No exemption from any of the provisions of this By-law shall be granted for retrospective applications.

(6) The metering equipment at any embedded generation facilities will be upgraded at the consumers cost to ensure bi-directional power flow is measured.

62A. Electric fences

(1) No person shall design, manufacture, sell, install or use an electric fence or electric fence energizer other than in accordance with the relevant health and safety standard incorporated into the Electrical Machinery Regulations (2011); Provided that electric fences or electric fence energizers installed in accordance with the Electrical Machinery Regulations, 1988, shall be deemed to comply with this section.

(2) The seller, importer or manufacturer of an electric fence energizer shall provide compliance with SANS 60335-2-76 by producing a

(d) om te voorsien vir enige noodtoestand met betrekking tot die voorsiening van elektrisiteit.

(2) Sodanige norme, standaard en riglyne moet in die vorm van 'n operasionele handleiding bygehou word.

(3) Die norme, standaard en riglyne waarna in subartikel (1) verwys word, mag tussen gemeenskappe, geografiese gebiede en verskillende tipes persele onderskei.

HOOFSTUK 9:

ELEKTRISITEITSVOORSIENING AAN TWEDE WONINGS

60. Aansoek om elektrisiteitsvoorsiening

Met inagneming van die riglyne en beginsels van die Geïntegreerde Nasionale Elektrieseringsprogram mag die munisipaliteit aansoeke om voorsiening van elektrisiteit aan tweede wonings oorweeg.

61. Voorwaardes vir voorsiening

Die munisipaliteit mag 'n aansoek ingevolge artikel 60 op die volgende voorwaardes oorweeg—

- (a) dat die woning wettig is en deur die munisipaliteit goedgekeur is;
- (b) dat die elektrisiteitsnetwerk voldoende sal wees om die addisionele las te dra;
- (c) dat die woning vrystaande is en redelik toeganklik is;
- (d) indien meer as een verbruiker op dieselfde perseel van 'n afsonderlike aansluiting voorsien moet word, sal sodanige verbruiker verantwoordelik wees vir die opgradering van die netwerk asook betaling van die voorgeskrewe tarief vir sodanige opgradering;
- (e) elke geregistreerde erf sal van slegs een diensaansluiting met een meter voorsien word; en
- (f) dat die eienaar of okkupeerder van elke woning wat ingevolge hierdie artikel van elektrisiteit voorsien word, 'n nakomingsertifikaat aan die munisipaliteit moet voorlê.

HOOFSTUK 10:

GEKOPPELDE OPWEKKING EN ELEKTRIESE HEININGS

62. Gekoppelde opwekking

(1) Onderworpe aan die bepalings van artikel 37(1) van hierdie Verordening en die bepalings van die wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, mag geen opwekkingstoerusting by die elektrisiteitsnetwerk aangesluit word sonder goedkeuring van die munisipaliteit nie.

(2) Waar 'n verbruiker onwettig opwekkingstoerusting by die netwerk aangesluit het, sal die munisipaliteit sodanige verbruiker kennis gee om van die netwerk af te sluit en sal 'n nakomingsertifikaat van 'n gemagtigde elektriese kontrakteur vereis word as bewys van sodanige afsluiting.

(3) Waar 'n verbruiker versuim om te voldoen aan 'n kennisgewing ingevolge subartikel (2) mag die munisipaliteit die elektrisiteitstoever na die perseel staak.

(4) 'n Verbruiker wat kleinskaal opwekking wil aansluit, moet die gewone aansoekprosedure ingevolge hierdie Verordening volg.

(5) Geen vrystelling van die bepalings van hierdie Verordening sal verleen word ten opsigte van terugwerkende aansoeke nie.

(6) Die elektriese metingstoerusting by gekoppelde opwekkingsfasiliteite moet op die verbruiker se onkoste opgradeer word om te verseker dat energievloei in beide rigtings gemeet kan word.

62A. Elektriese heinings

(1) Niemand mag 'n elektriese heining of elektriese heining opwekker ontwerp, vervaardig, verkoop of installeer teenstrydig met die toepasslike gesondheids- en veiligheidsstandaarde vervat in die Elektriese Masjinerie Regulasies, 2011 nie; met dien verstande dat elektriese heinings of elektriese heining opwekkers wat ooreenkomstig die Elektriese Masjinerie Regulasies, 1988 geïnstalleer is, geag word te voldoen aan hierdie artikel.

(2) 'n Verkoper, invoerder of vervaardiger van 'n elektriese heining opwekker moet voldoening met SANS 60335-2-76 bewys deur voor-

certificate issued by an accredited test laboratory recognized by the accreditation authority.

(3) Where an electric fence energizer receives its energy from a battery charger by means of a charging apparatus which receives its power from an electric supply, the user shall ensure that the charging apparatus is of double-wound isolation construction.

(4) Subject to the provisions of subsection (5) every user of an electric fence system must have a certificate in the form of Annexure 1 of the Electrical Machinery Regulations, 2011; provided that such certificate shall be transferable.

(5) Subsection (4) shall not apply to an electrical fence system that existed prior to the coming into force of the Electrical Machinery Regulations, 2011: Provided that if—

- (a) any addition or alteration is effected to such electric fence system; or
- (b) there is a change of ownership of the premises on which such electric fence system exists after 1 October 2012, the user shall obtain an electric fence system certificate as contemplated in subsection (4) .

(6) The municipality shall not be liable for any damage or injury arising from non-compliance by the owner or occupier with this section or any other applicable legislation.

CHAPTER 11

GENERAL PROVISIONS

63. Exemptions

(1) Any person may in writing apply to the municipality for exemption from any provision of this By-law.

(2) The municipality may—

- (a) grant an exemption in writing and set and determine the period for which such exemption is granted;
- (b) alter or cancel any exemption or condition in an exemption; or
- (c) refuse to grant an exemption in which case the applicant must be informed of the reasons for refusal.

(3) An exemption does not take effect before the applicant has undertaken in writing to comply with the conditions imposed by the municipality, however, if an activity is commenced before such undertaking has been submitted to the municipality, the exemption lapses.

(4) If any condition of an exemption is not complied with, the exemption lapses immediately.

64. Liaison forums in community

(1) The municipality may establish one or more liaison forums in a community for the purposes of obtaining community participation with regard to the matters dealt with in this By-law.

(2) A liaison forum may consist of—

- (a) a member of members of an interest group, or an affected person;
- (b) a designated official or officials of the municipality; and
- (c) a councillor.

(3) (a) The municipality may, when considering an application for consent, permit or exemption in terms of this By-law, request the input of a liaison forum.

(b) A liaison forum or any person may on own initiative submit an input to the municipality for consideration.

65. Appeal

A person whose rights are affected by a decision delegated by the municipality may appeal against that decision by giving written notice of the appeal and the reasons therefor in terms of section 62 of the Local Government: Municipal Systems Act, 2000 (Act 32 of 2000) to the municipal manager within 21 days of the date of the notification of the decision.

legging van 'n sertifikaat uitgereik deur 'n geakkrediteerde toetslaboratorium wat deur die akkrediteringsowerheid erken word.

(3) Waar 'n elektriese heining opwekker krag ontvang van 'n batterylaaiër wat deur 'n elektriese laai-apparaat van krag voorsien word, moet die gebruiker toesien dat die laai-apparaat van dubbelspan isolasie voorsien is.

(4) Onderworpe aan die bepalings van subartikel (5) moet die gebruiker van 'n elektriese heiningstelsel in besit wees van 'n setrifikaat in die vorm van Aanhangsel 1 van die Elektriese Masjinerie Regulasies, 2011, met dien verstande dat sodanige sertifikaat oordraagbaar sal wees.

(5) Subartikel (4) is nie van toepassing op 'n elektriese heiningstelsel wat bestaan het voor die inwerkingtrede van die Elektriese masjinerie Regulasies, 2011, nie op voorwaarde—

- (a) dat indien enige toevoeging of verandering aan sodanige heining angebring word; of
- (b) indien daar 'n verandering van eiendomsreg plaasvind van die perseel waarop die heining bestaan na 1 Oktober 2012, moet die verbruiker 'n sertifikaat soos bedoel in subartikel (4) bekom.

(6) Die munisipaliteit san nie aanspreeklik wees vir enige skade of beserings vas gevolg die heining bestaan deur die eienaar of okkupeerder van die bepalings van hierdie artikel of enige ander toepslike wetgewing nie.

HOOFSTUK 11

ALGEMENE BEPALINGS

63. Vrystellings

(1) Enigiemand mag skriftelik by die munisipaliteit aansoek doen om vrystelling van enige bepaling van hierdie Verordening.

(2) Die munisipaliteit mag—

- (a) skriftelik vrystelling verleen en die tydperk waarvoor sodanige vrystelling verleen word, vasstel;
- (b) enige vrystelling of voorwaarde in n vrystelling wysig of kanselleer; of
- (c) weier om vrystelling toe te staan in welke geval redes vir die besluit voorsien moet word.

(3) Vrystelling tree nie in werking voordat die aansoeker skriftelik onderneem het om te voldoen aan die voorwaardes wat deur die munisipaliteit opgelê word nie; met dien verstande verder dat indien die aansoeker met die betrokke aktiwiteit begin voordat sodanige onderneeming aan die munisipaliteit voorgelê is, die vrystelling verval.

(4) Indien daar nie aan 'n voorwaarde van 'n vrystelling voldoen is nie, verval die vrystelling onmiddellik.

64. Skakelforums in gemeenskap

(1) Die munisipaliteit mag een of meer skakelforums in n gemeenskap stig vir die doel om gemeenskapsdeelname te verkry in die aangeleenthede wat in hierdie Verordening behandel word.

(2) Skakelforum kan uit die volgende bestaan

- (a) lid of lede van n belangegroep, of n persoon wat geraak word;
- (b) aangewese beampte of beamptes van n munisipaliteit; en
- (c) raadslid.

(3)(a) Die munisipaliteit mag, wanneer n aansoek om toestemming, n permit of vrystelling ingevolge hierdie Verordening oorweeg word, die inset van n skakelforum vra.

(b) 'n Skakelforum of enige persoon mag op sy of haar eie inisiatief n inset aan die munisipaliteit lewer vir laasgenoemde se oorweging.

65. Appèl

Iemand wie se regte geraak word deur 'n besluit wat deur die munisipaliteit gedelegeer is, mag ingevolge Artikel 62 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet 32 van 2000) teen die besluit appèl aanteken by wyse van skriftelike kennisgewing van die appèl en die redes daarvoor aan die munisipale bestuurder binne 21 dae van die datum van kennisgewing van die besluit.

66. Offences and Penalties

Any person who contravenes any of the provisions of sections 5, 6, 11,12, 13, 18, 23,24, 25, 27, 28, 33, 36, 37, 40, 47, 48, 52, 58, 61, 62 or 62A of this By-law shall be guilty of an offence and shall on conviction be liable to—

- (a) a fine or imprisonment, or either such fine or imprisonment or to both such fine and such imprisonment and,
- (b) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued and,
- (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention or failure.

67. Repeal of By-laws

The Langeberg Municipality Electricity Supply By-law promulgated in Provincial Gazette Extraordinary No **78XX** dated 12 January 2018 is hereby repealed.

68. Transitional arrangements

Anything done under or in terms of any provision repealed by this By-law shall be deemed to have been done under the corresponding provisions of this By-law and the repeal in section 67 shall not affect the validity of anything done under the By-law so repealed.

69. Short title and commencement

This By-law shall be known as the Langeberg Municipality Electricity Supply By-law, 2023 and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

30 August 2023

23556

66. Strafbepalings

Iemand wat enige van die bepalings van artikels 5, 6, 11,12,13, 18, 23, 24, 25, 27, 28, 33, 36, 37, 40, 47, 48, 52, 58, 62 of 62A van hierdie Verordening oortree, of versuim om te voldoen aan n kennisgewing uitgereik ingevolge hierdie Verordening, pleeg n misdryf en kan by skuldigebevinding

- (a) boete of gevangenisstraf opgelê word, of sodanige boete of gevangenisstraf, of beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf; en
- (b) in die geval van 'n voortgesette misdryf, 'n bykomende boete of 'n bykomende tydperk van gevangenisstraf of sodanige bykomende gevangenisstraf sonder die opsie van 'n boete of beide sodanige bykomende boete en gevangenisstraf vir elke dag waarop sodanige misdryf voortduur; en
- (c) verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat die hof bevind deur die munisipaliteit aangegaan is weens sodanige oortreding of versuim.

67. Herroeping van Verordeninge

Die Langeberg Elektrisiteitsvoorsieningsverordening afgekondig in Buitengewone Provinsiale Koerant No **78XX** gedateer 12 Januarie 2018 word hiermee in geheel herroep.

68. Oorgangsbepalings

Enigiets wat gedoen is ingevolge 'n bepaling van 'n Verordening wat deur hierdie Verordening herroep word, sal geag word as gedoen te wees ingevolge die ooreenstemmende bepalings van hierdie Verordening en die herroeping in artikel 67 sal nie die geldigheid affekteer van enigiets wat gedoen is ingevolge die Verordening wat as sodanig herroep is nie.

69. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie Verordening staan bekend as die Langeberg Munisipaliteit Verordening insake Elektrisiteitsvoorsiening, 2023, en tree in werking op die datum van die publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

30 Augustus 2023

23556

LANGEBERG MUNICIPALITY**BY-LAW RELATING TO ROADS AND STREETS, 2023**

Under the provisions of section 156 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, Langeberg Municipality, enacts as follows:—

Table of contents**CHAPTER 1: DEFINITIONS, PURPOSE AND OBJECTIVES**

1. Definitions
2. Purpose and objectives

CHAPTER 2: GENERAL PROVISIONS RELATING TO ROADS AND STREETS

3. Streets and sidewalks
4. Advertisement visible from streets
5. Animals or objects causing an obstruction
6. Trees in streets
7. Trees or growth causing an interference or obstruction
8. Refuse, motor vehicle wrecks, waste material, etc.
9. Parking of heavy vehicles and caravans
10. Parking attendants
11. Encroachments

CHAPTER 3: PROHIBITION OF CERTAIN ACTIVITIES IN ROADS AND STREETS

12. Vehicle repairs in streets
13. Games and other acts in streets
14. Use of explosives
15. Conveyance of animal carcasses or other waste products through streets
16. Fences on street boundaries
17. Building materials in streets
18. Balconies and verandas
19. Drying of washing on fences on boundaries of streets
20. Damaging of notice-boards
21. Street collections and distribution of handbills
22. Poison in streets
23. Roller-skating and skating on skateboards
24. Persons to be decently clad
25. Amusement shows and devices
26. Animals in a street
27. Restriction of access to streets

CHAPTER 4: WORK IN STREETS, PUBLIC ROADS AND SIDEWALKS AND WATER DISCHARGED ONTO ROADS AND STREETS

28. Use of vehicles that may damage street surface
29. Obstruction on public roads and streets
30. Work in public roads or streets
31. Norms, standards and guidelines and responsibility for reparations
32. Discharge of water on public road

CHAPTER 5: BEHAVIOUR IN STREETS

33. Prohibited conduct

CHAPTER 6: DISPLAY OF STREET NUMBERS

34. Street numbers

CHAPTER 7: GENERAL POWERS OF THE MUNICIPALITY

35. Municipality may act and recover costs

LANGEBERG MUNISIPALITEIT**VERORDENING INSAKE PAAIE EN STRATE, 2021**

Kragtens die bepalings van artikel 156 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, bepaal Langeberg Munisipaliteit soos volg:—

Inhoudsopgawe**HOOFSTUK 1: DEFINISIES, BEGINSELS EN DOELWITTE**

1. Definisies
2. Beginsels en doelwitte

HOOFSTUK 2: ALGEMENE BEPALINGS VAN TOEPASSING OP PAAIE EN STRATE

3. Strate en sypaadjies
4. Advertensies sigbaar vanaf strate
5. Diere of voorwerpe wat 'n versperring veroorsaak
6. Bome in strate
7. Bome of gewasse wat 'n hindernis of versperring veroorsaak
8. Vullis, motorvoertuigwrakke, afvalmateriaal, ens.
9. Parkering van swaar voertuie en karavane
10. Parkeerplek aanwysers
11. Oorskrydings

HOOFSTUK 3: VERBOD OF SEKERE AKTIWITEITE IN PAAIE EN STRATE

12. Herstelwerk aan voertuie in strate
13. Speletjies en ander handeling in strate
14. Gebruik van plofstowwe
15. Vervoer van karkasse van diere of ander afvalstowwe deur strate en openbare plekke
16. Heinings op straatgrense
17. Boumateriaal in strate en openbare plekke
18. Balkonne en verandas
19. Droogmaak van wasgoed op heinings, op grense van strate en openbare plekke
20. Beskadiging van kennisgewingborde
21. Straatkollektes en verspreiding van stroobiljette
22. Gif in strate
23. Rolskaats en skaats op skaatsplanke
24. Persone moet behoorlik geklee wees
25. Vermaaklikheidsvertonings en –toestelle
26. Diere in 'n straat of openbare plek
27. Beperking van toegang tot paaie

HOOFSTUK 4: WERK IN PAAIE, OPENBARE PAAIE EN SYPAADJIES EN UITLAAT VAN WATER OP PAAIE EN STRATE

28. Gebruik van voertuie wat straatoppervlak kan beskadig
29. Obstruksie in openbare paaie en strate
30. Werk in openbare paaie of strate
31. Norme, standaard en riglyne en verantwoordelikheid vir herstel van skade
32. Vrylaat van water op 'n openbare pad

HOOFSTUK 5: GEDRAG IN STRATE

33. Verbode gedrag

HOOFSTUK 6: VERTONING VAN STRAATNOMMERS

34. Straatnommers

HOOFSTUK 7: ALGEMENE BEVOEGDHEDE VAN DIE MUNISIPALITEIT

35. Munisipaliteit kan optree en koste verhaal

35A Compliance notice

36. Closure of streets or roads

37. Temporary closure of streets or roads

38. Construction and maintenance of streets

39. Declaration of streets

CHAPTER 8: PROCESSIONS

40. Processions

CHAPTER 9: GENERAL MATTERS

41. Appeal

42. Exemption

43. Offences and penalties

44. Conflict with other legislation

45. Repeal of by-laws

46. Transitional arrangements

47. Short title and commencement

CHAPTER 1: DEFINITIONS, PURPOSE AND OBJECTIVES

1. Definitions

In this by-law, the English text shall prevail in the event of an inconsistency between the different texts, and unless the context otherwise indicates:—

“**animals**” means horses, mules, donkeys, cattle, pigs, sheep, goats, ostriches, indigenous mammals and other wild animals;

“**drunk**” means a person who, reason of the alcohol which he or she has consumed, has lost control of his or her mental or physical faculties, or both, to such an extent as to render him or her incapable of comporting him- or herself, or of performing any act in which he or she is engaged, with safety to him- or herself or with that regard to the rights of others which the law demands;

“**municipality**” means the Municipality of Langeberg established in terms of Section 12 of the Local Government: Municipal Structures Act, 1998 (Act 117 of 1998), and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent thereof or any employee thereof acting in connection with this by-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“**municipal area**” means the area of jurisdiction of Langeberg Municipality as determined in terms of the Municipal Demarcation Act, 1998;

“**municipal manager**” means a person appointed in terms of section 54 of the Municipal Systems Act, 2000;

“**motor vehicle**” means any self-propelled vehicle and includes—

(a) a trailer, and

(b) a vehicle having pedals and an engine or an electric motor as an integral part thereof or attached thereto and which is designed or adapted to be propelled by means of such pedals, engine or motor, or both such pedals and engine or motor, but does not include—

(i) any vehicle propelled by electrical power derived from storage batteries and which is controlled by a pedestrian; or

(ii) any vehicle with a mass not exceeding 230 kilograms and specially designed and constructed, and not merely adapted, for the use of any person suffering from some physical defect or disability and used solely by such person;

“**public place**” means any square, building, park, public parking area, recreation ground or open space which:—

(a) is vested in the municipality;

(b) the public has the right to use; or

(c) is shown on a general plan of a township filed in a deeds registry or a Surveyor-General’s office and has been provided for or reserved for the use of the public or the owners of erven in such township;

35A Voldoeningskennisgewing

36. Sluiting van paaie en strate

37. Tydelike sluiting van paaie of strate

38. Aanleg en onderhoud van strate

39. Verklaring van strate

HOOFSTUK 8: OPTOGTE

40. Optogte

HOOFSTUK 9: ALGEMENE BEPALINGS

41. Appèl

42. Vrystellings

43. Strafbepalings

44. Teenstrydigheid met ander wetgewing

45. Herroeping van verordeninge

46. Kort titel en inwerkingtreding

HOOFSTUK 1: DEFINISIES, BEGINSELS EN DOELWITTE

1. Definiesies

In hierdie verordening, geniet die Engelse teks voorrang in die geval van ’n teenstrydigheid tussen die verskillende tekste, en tensy dit uit die samehang anders blyk, het die volgende woorde die volgende betekenis:

“**diere**” enige perde, muile, donkies, beeste, varke, skape, bokke, volstruise, inheemse soogdiere en enige ander wilde diere;

“**dronk**” ’n persoon wat weens die alkohol wat hy of sy ingeneem het beheer oor sy of haar geestes- of fisiese vermoëns, of beide, tot so ’n mate verloor het dat hy of sy nie in staat is om hom- of haarself te gedra nie, of nie in staat is om enige handeling waarmee hy of sy besig is op so ’n wyse te verrig dat dit nie ’n gevaar vir hom- of haarself inhou nie of met daardie agting vir die regte van ander soos deur die reg vereis word nie;

“**motorvoertuig**” enige selfgedrewe voertuig en ook—

(a) ’n sleepwa; en

(b) ’n voertuig met pedale en met ’n enjin of ’n elektriese motor as ’n integreerende deel daarvan of daaraan geheg en wat ontwerp of aangepas is om deur middel van sodanige pedale, enjin of motor, of sodanige pedale sowel as sodanige enjin of motor aangedryf te word, maar nie ook-

(i) ’n voertuig wat aangedryf word deur elektriese krag verkry uit opgaarbatterye en wat deur ’n voetganger beheer word nie;

(ii) ’n voertuig met ’n massa van hoogstens 230 kilogram nie en wat spesiaal ontwerp en gebou, en nie net aangepas is nie, vir gebruik deur iemand wat aan die een of ander liggaamlike gestremdeheid of ongeskiktheid ly en wat uitsluitlik deur sodanige persoon gebruik word;

“**munisipale gebied**” die regsgebied van Langeberg Munisipaliteit soos bepaal ingevolge die Munisipale Afbakeningswet, 1998;

“**munisipaliteit**” die Langeberg Munisipaliteit gestig ingevolge Artikel 12 van die Munisipale Strukturewet, 117 van 1998, en sluit in enige politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, behoorlik gevolmagtigde agent daarvan of enige werknemer daarvan handelende ingevolge hierdie verordening uit hoofde van ’n bevoegdheid van die munisipaliteit wat gedelegeer of gesubdelegeer is aan gemelde politieke struktuur, politieke ampsbekleder, raadslid, agent of werknemer;

“**munisipale bestuurder**” ’n persoon aangestel ingevolge artikel 54A van die Munisipale Stelselswet, 2000;

“**openbare plek**” enige plein, gebou, park, publieke parkeerterrein, ontspanningsterrein, of oop ruimte wat—

(a) in die munisipaliteit gesetel is;

(b) die publiek die reg het om te gebruik; of

(c) aangedui word op ’n algemene plan van ’n woonbuurt wat geliasseer is by ’n akteskantoor of ’n Landmeter-Generaal se kantoor en

“**sidewalk**” means that portion of a street between the outer boundary of the roadway of a road and the boundary lines of adjacent properties or buildings which is intended for the use of pedestrians;

“**street**” means any street, public parking area, road, cycle path, thoroughfare or any other place, including—

- (a) the verge of any such road, street or thoroughfare
- (b) any footpath, sidewalk or similar pedestrian portion of a road reserve;
- (c) any bridge, ferry or drift traversed by any such road, street or thoroughfare;
- (d) any other object belonging to such road, street or thoroughfare, which has at any time been—
 - (i) dedicated to the public;
 - (ii) used without interruption by the public for a period of at least thirty years;
 - (iii) declared or rendered such by the municipality or other competent authority, or
 - (iv) constructed by a local authority, and
 - (v) any land, with or without buildings or structures thereon, which is shown as a street on—
 - (aa) any plan of subdivision or diagram approved by the municipality or other competent authority and acted upon, or
 - (bb) any general plan as defined in the Land Survey Act, 1927, registered or filed in a deeds registry or Surveyor General’s office;

“**vehicle**” means a device designed or adapted mainly to travel on wheels, tyres or crawler tracks and includes such a device which is connected with a draw-bar to a breakdown vehicle and is used as part of the towing equipment of a breakdown vehicle to support any axle or all the axles of a motor vehicle which is being salvaged other than such a device which moves solely on rails;

“**work**” means work of any nature whatsoever undertaken on any land under the jurisdiction of Langeberg Municipality and, without in any way limiting the ordinary meaning of the word, includes the erection of new building or alterations or additions to any existing building, tents or structures for recreational-, church- or any other type of gathering, excavations, the building of bridges and crossings over sidewalks, the laying of cables and pipes, the dumping of building or other material anywhere in a street or delivery to or removal from any site of any soil or material of any nature whatsoever.

2. Purpose and objectives

Langeberg Municipality, acting under the Constitution and relevant legislation, and being aware of its duty to control the use of roads, streets and sidewalks and to manage any work undertaken in such roads, streets and sidewalks so as to provide a safe environment for all people within the municipal area, adopts this by-law to provide mechanisms and guidelines for such control and management.

CHAPTER 2: GENERAL PROVISIONS RELATING TO ROADS AND STREETS

3. Streets and sidewalks

Subject to the provisions of section 30(2), no person may—

- (a) make, construct, reconstruct, or alter a street or sidewalk—
 - (i) except with the written permission of the municipality, or
 - (ii) otherwise than in accordance with the requirements prescribed by the municipality,
- (b) construct a veranda, stoep, steps or other projection or erect a post in a street or public place except with the written permission of the municipality, or
- (c) without the permission of the municipality undertake any

wat daargestel of gereserveer is vir gebruik deur die publiek of die eienaars van erwe in sodanige woonbuurt;

“**straat**” enige straat, pad, publieke parkeerterrein, fietspad, of deurgang of enige ander plek wat insluit:

- (a) die soom van enige sodanige pad, straat of deurgang;
- (b) enige voetpad, sypaadjie of soortgelyke voetgangergedeelte van ’n padreserwe;
- (c) enige brug, pont of drif waaroor of waardeur enige sodanige pad, straat of deurgang loop;
- (d) enige ander voorwerp wat ’n deel uitmaak van sodanige pad, straat of deurgang, wat te enige tyd—
 - (i) aan die publiek opgedra is;
 - (ii) sonder onderbreking deur die publiek gebruik is vir ’n tydperk van minstens dertig jaar;
 - (iii) deur die munisipaliteit of ander bevoegde owerheid tot sodanig verklaar of gemaak is, of
 - (iv) deur ’n plaaslike owerheid aangelê is, en
 - (v) enige grond, met of sonder geboue of strukture daarop, wat as ’n straat aangetoon word op—
 - (aa) enige onderverdelingsplan of diagram deur die munisipaliteit of ander bevoegde owerheid goedgekeur en waarvolgens gehandel is, of
 - (bb) enige algemene plan soos omskryf in die Opmetingswet, 9 van 1927, wat in ’n registrasiekantoor of die Landmeter-Generaal se kantoor geregistreer is of gebêre word,

“**sypaadjie**” dié gedeelte van ’n straat tussen die buitengrens van die ryvlak van ’n pad en die grenslyne van aanliggende eiendomme of geboue wat bedoel is vir die gebruik van voetgangers;

“**voertuig**” ’n toestel ontwerp of aangepas om hoofsaaklik op wiele, bande of rusperbande te loop en ook so ’n toestel wat met ’n trekstang aan ’n teëspoedwa verbind is en gebruik word as deel van die sleeptoe-rusting van ’n teëspoedwa om enige of al die asse van ’n motorvoertuig wat geberg word, te ondersteun, behalwe so ’n toestel wat uitsluitlik op spore beweeg;

“**werk**” werk van watter aard ook al wat onderneem word op enige grond of straat of openbare plek binne die regsgebied van Langeberg Munisipaliteit en, sonder om die gewone betekenis van die woord op enige wyse te beperk, omvat dit die oprigting van ’n nuwe gebou of veranderings of aanbouings aan enige bestaande gebou, die oprigting van tente vir ontspannings- of kerkdoeleindes of vir enige ander tipe byeenkoms, die lê van kables of pype, die stort van bou- of ander materiaal op enige plek in ’n straat of openbare plek of die aflewering aan of verwydering vanaf enige perseel van enige grond of materiaal van watter aard ook al;

2. Doel en oogmerke

Handelende ingevolge die Grondwet en ander relevante wetgewing en bewus van sy verpligting om die gebruik van paaie, strate en sypaadjies te beheer en om enige werk wat in strate, paaie en sypaadjies verrig word te bestuur ten einde ’n veilige omgewing vir alle mense binne die munisipale gebied te verseker, aanvaar Langeberg Munisipaliteit hierdie verordening ten einde meganismes en riglyne vir beheer en bestuur te voorsien.

HOOFSTUK 2: ALGEMENE BEPALINGS VAN TOEPASSING OP PAAIE EN STRATE

3. Strate, sypaadjies en openbare plekke

Onderhewig aan die bepalings van artikel 30(2), mag niemand—

- (a) ’n straat of ’n sypaadjie bou, aanlê, heraanlê of verander nie—
 - (i) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, of
 - (ii) behalwe in ooreenstemming met die vereistes wat die munisipaliteit bepaal,
- (b) ’n veranda, muur of ’n stoep, trappies of ander uitsteeksel bou of ’n paal oprig in ’n straat of openbare plek nie;
- (c) sonder die toestemming van die munisipaliteit enige verfraaiing of

beautification or improvement on a sidewalk including the planting of lawn, ornamental plants or trees in a manner that interferes with the use thereof by pedestrians or create an obstruction of whatever kind which may have a negative impact on road safety or interfere in any way with existing municipal services;

- (d) the owner of premises who undertakes beautification or improvement in terms of subsection (c) shall be responsible for the cost of replacement of any paving or surface disturbed as a result of work done by the municipality or other service provider to install, repair or maintain municipal services laid in or over such premises ; or
- (e) without the permission of the municipality display, advertise or offer for sale any motor vehicle, motorbike, boat, vessel, caravan, trailer or any other vehicle in or on a street or public place.

4. Advertisements visible from streets

(1) No person may display any advertisement, placard, poster or bill in a street or public place—

- (a) except with the written permission of the municipality, and
- (b) subject to such conditions as may be determined by the municipality.

(2) This section shall not be applicable to signs which have been exempted under the provisions of the municipality's applicable by-law relating to Outdoor Advertising and Signage.

5. Animals or objects causing an obstruction

No person may—

- (a) deposit or leave any goods or articles in a street, or in an area designated therefor, other than for a reasonable period during the course of the loading, off-loading or removal thereof, or
- (b) in any way obstruct the pedestrian traffic on a sidewalk by bringing or allowing to be brought thereon any animal, object or vehicle (other than a pram or wheelchair which is being used for the conveyance of children or the disabled), or
- (c) cause or allow any blind, awning, cord or other object to project or to be stretched over or onto a street—
- (i) except with the written permission of the municipality, and
- (ii) subject to such conditions as may be determined by the municipality.

6. Trees in streets

(1) The municipality may determine policy for the management and protection of trees in roads, streets or public places and any person who wishes to plant, remove, prune or cut down any tree or shrub in a road, street or public place must obtain the permission of the municipality to do so.

(2)(a) No person may climb, break or damage a tree growing in a street; or

(b) in any way mark or paint a tree growing in a street or attach any advertisement thereto.

(3) Any tree or shrub planted in a street shall become the property of the municipality.

7. Trees or growth causing an interference or obstruction

(1) Whenever there is upon any property any tree or other growth which interferes with overhead wires or is a source of annoyance, damage, danger or inconvenience to persons using a street, the municipality may by notice in writing order the owner or occupier of such property to prune or remove such tree or growth to the extent and within the period specified in such notice.

(2) Any person failing to comply with a notice issued in terms of subsection (1) commits an offence.

verbetering op 'n sypaadjie aanbring, insluitend die aanplant van grasperke, sierplante of bome op 'n wyse wat die gebruik daarvan deur voetgangers sal belemmer nie, of 'n obstruksie van water aard ookal veroorsaak wat 'n negatiewe impak het op padverkeersveiligheid of op enige wyse met bestaande munisipale dienste inmeng nie;

- (d) die eienaar van 'n perseel wie verfraaiing of verbetering ingevolge subartikel (c) aanbring, bly verantwoordelik vir die koste van herstel van enige plaveisel of oppervlak as gevolg van werk deur die munisipaliteit of ander diensverskaffer onderneem vir die installering, herstel of onderhoud van munisipale dienste gelê in of oor sodanige eiendom; of
- (e) sonder die toestemming van die munisipaliteit, in of op 'n straat, sypaadjie of openbare plek enige motorvoertuig, motorfiets, boot, vaartuig, karavaan, sleepwa of enige ander voertuig uitstal, adverteer, of te koop aanbied nie.

4. Advertensies sigbaar vanaf strate

(1) Niemand mag 'n advertensie, aanplakbiljet, plakkaat of biljet in 'n straat of openbare plek vertoon nie—

- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, en
- (b) onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit stel.

(2) Hierdie artikel is nie van toepassing op tekens wat kragtens die bepalings van die munisipaliteit se toepaslike verordening insake Buitereklame en Advertensietekens toegelaat word nie.

5. Diere of voorwerpe wat 'n versperring veroorsaak

Niemand mag—

- (a) goedere of artikels in 'n straat, of op 'n area waar daarvoor voorsiening gemaak is, of op of in 'n openbare plek neersit of laat bly nie, behalwe vir 'n redelike tydperk terwyl dit op- of afgelaai of verwyder word, of
- (b) op enige wyse die voetgangverkeer op 'n sypaadjie belemmer deur enige dier, voorwerp of voertuig (uitgesonderd 'n kinderwaentjie of rolstoel wat vir die vervoer van kinders of gestremdes gebruik word) daarop te bring of toe te laat dat dit daarop gebring word nie, of
- (c) 'n blinding, skerm, tou of ander voorwerp oor of op 'n straat laat uitsteek of span of toelaat dat dit daarvoor uitsteek of gespan word nie—
- (i) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, en
- (ii) onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit stel.

6. Bome in strate

(1) Die munisipaliteit mag beleid bepaal vir die bestuur en beskerming van bome in paaie, strate en openbare plekke en niemand mag sonder die munisipaliteit se goedkeuring enige boom of struik in 'n pad, straat of openbare plek plant, verwyder, snoei of afkap nie.

(2) (a) Niemand mag in 'n boom wat in 'n straat geplant is klim, dit breek of beskadig nie; of

(b) dit op enige manier merk, verf of enige advertensiteken daaraan heg nie.

(3) 'n Boom of struik wat in 'n straat geplant word, word die eiendom van die munisipaliteit.

7. Bome of gewasse wat 'n hindernis of versperring veroorsaak

(1) Wanneer daar ook al op 'n eiendom 'n boom of ander gewas is wat luggrade belemmer of wat ergernis, skade, gevaar of ongerief veroorsaak vir persone wat 'n straat of openbare plek gebruik, kan die munisipaliteit by skriftelike kennisgewing die eienaar of okkuperder van sodanige eiendom gelas om sodanige boom of gewas te snoei of te verwyder in die mate en binne die tydperk wat in sodanige kennisgewing bepaal word.

(2) 'n Persoon wat in gebreke bly om te voldoen aan 'n kennisgewing wat ingevolge subartikel (1) uitgereik word, is skuldig aan 'n misdryf.

(3) If a person fails to comply with a notice in terms of this section, the municipality may itself prune or remove the tree or growth at the expense of the person on whom the notice was served.

8. Refuse, motor vehicle wrecks, waste material, etc.

No person may—

- (a) dump, leave or accumulate any garden refuse, motor vehicle wrecks, spare parts of vehicles, building or waste materials, rubbish or any other waste products in any street or public place, or
- (b) permit any such objects or substances to be dumped or placed in a street or public place from premises owned or occupied by him, except with the written permission of the municipality and subject to such conditions as may be determined by the municipality.

9. Parking of heavy vehicles and caravans

The municipality's Parking Management By-law applies to the parking of heavy vehicles and caravans in streets or public places.

10. Parking attendants

The rendering of services as parking attendants and the behaviour of parking attendants shall be dealt with in terms of the municipality's Parking Management By-law.

11. Encroachments

(1) Subject to section 3 and to such further conditions as it deems necessary, the municipality may by agreement permit encroachment on municipal property or the erection or maintenance of a veranda, balcony, sign, projecting sign or similar structure which projects in or over any street or public place;

(2) When any immovable property owned by a municipality or under the control or management of the municipality is encroached upon without permission, the municipality may take the steps necessary to remove or regularise such encroachment.

(3) The municipality may reduce the extent of a public place or street which is encroached upon by the extent of the encroachment or by such greater extent as may be desirable.

(4) A permit issued under subsection (1) is, for the purposes of subsection (2), deemed to be a regularisation of the encroachment referred to in such permit.

(5) A person who wishes to obtain the permission of the municipality as contemplated in subsection (1) must complete and submit to the municipality the prescribed form, and the municipality may issue a permit subject to the prescribed fee having been paid.

(6) A person who contravenes a provision of subsection (5) commits an offence, and a person who fails to comply with any condition imposed under subsection (1) commits an offence and the municipality may, in addition to any other penalty which may be imposed—

- (a) demolish, remove or fill in the projection or projecting structure concerned; or
- (b) cause such projection or projecting structure to be demolished, removed or filled in, at the cost of the owner thereof or the person responsible for such encroachment..

CHAPTER 3: PROHIBITION OF CERTAIN ACTIVITIES IN ROADS AND STREETS

12. Vehicle repairs in streets

No person may, in a street or public place—

- (a) effect any repairs or service to a vehicle, except where necessary for the purpose of removing such vehicle from the place where it was involved in an accident, or
- (b) clean or wash a vehicle.

(3) Indien iemand versuim om te voldoen aan 'n kennisgewing ingevolge hierdie artikel, kan die munisipaliteit self die boom of gewas snoei of verwyder op koste van die persoon aan wie die kennisgewing beteken is.

8. Vullis, motorvoertuigwrakke, afvalmateriaal, ens.

Niemand mag—

- (a) enige tuinvullis, motorvoertuigwrakke, onderdeel van voertuie, bou- of afvalmateriaal, rommel of enige ander afvalprodukte in 'n straat of openbare plek stort of laat lê of ophoop nie, of
- (b) toelaat dat sodanige voorwerpe of stowwe vanaf 'n perseel waarvan hy die eienaar of okkupeerder is, in 'n straat of op 'n openbare plek gestort of geplaas word nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit stel.

9. Parkering van swaar voertuie en karavane

Die bepalings van die munisipaliteit se Verordening insake Bestuur van Parkering is van toepassing op die parkering van swaar voertuie en karavane in strate en openbare plekke.

10. Parkeerplek aanwysers

Die lewering van dienste as parkeeraanwysers of die gedrag van parkeeraanwysers in strate sal ingevolge die munisipaliteit se Verordening insake Bestuur van Parkering hanteer word.

11. Oorskrydings

(1) Onderworpe aan die bepalings van artikel 3 en aan enige verdere voorwaardes wat die munisipaliteit mag stel, mag die munisipaliteit oorskryding op munisipale eiendom of die oprigting van of onderhoud aan 'n veranda, balkon, teken of soortgelyke struktuur wat in of oor 'n straat of openbare plek hang of uitsteek, goedkeur.

(2) Wanneer daar sonder toestemming van die munisipaliteit op enige onroerende eiendom van die munisipaliteit oorskry word, mag die munisipaliteit die stappe neem wat nodig is om sodanige oorskryding te verwyder of te reguleer.

(3) Die munisipaliteit mag die omvang van 'n openbare plek of straat waarop daar oorskry word verminder tot die mate van die oorskryding of tot so 'n groter omvang as wat wenslik mag wees.

(4) 'n Permit wat ingevolge subartikel (1) uitgereik is word vir die doeleindes van subartikel (2) geag regulering te wees ten opsigte van die oorskryding daarin vermeld.

(5) Enige persoon wat die munisipaliteit se toestemming, soos beoog in subartikel (1), wil bekom moet die voorgeskrewe vorm voltooi en by die munisipaliteit indien en die munisipaliteit mag so 'n permit uitreik indien die voorgeskrewe fooi betaal is.

(6) Enige persoon wat die bepalings van subartikel (5) oortree pleeg 'n misdryf en enige persoon wat enige voorwaarde wat ingevolge subartikel (1) opgelê, pleeg 'n misdryf en die munisipaliteit mag, bykomend tot enige ander straf wat opgelê mag word—

- (a) die oorskrydende struktuur afbreek, verwyder of invul; of
- (b) reël dat die oorskrydende struktuur afgebreek, verwyder of ingevul word en die eienaar of persoon wat vir die oorskryding verantwoordelik is aanspreeklik hou vir die kostes verbonde aan enige afbreek, verwydering of invulling.

HOOFSTUK 3: VERBOD OP SEKERE AKTIWITEITE IN PAAIE EN STRATE

12. Herstelwerk aan voertuie in strate

Niemand mag in 'n straat of openbare plek—

- (a) 'n voertuig herstel of versien nie, behalwe waar dit nodig is om sodanige voertuig te kan verwyder van die plek waar dit in 'n ongeluk betrokke was, of
- (b) 'n voertuig skoonmaak of was nie.

13. Games and other acts in streets

No person may do anything in a street or public place which may endanger the life or safety of any person, animal or thing or may be a nuisance, obstruction or annoyance to the public.

14. Use of explosives

No person may in or upon a street or public place use explosives or undertake blasting operations—

- (a) except with the written permission of the municipality, and
- (b) subject to such conditions as may be determined by the municipality.

15. Conveyance of animal carcasses or other waste products through streets

No person may carry or convey through a street or public place the carcase of an animal or any garbage, night soil, refuse, litter, rubbish, manure, gravel or sand—

- (a) unless it is properly covered, and
- (b) unless it is conveyed in such type of container as will not allow any offensive liquids or parts of the load to be spilt in the street.

16. Fences on street boundaries

Subject to the provisions of the municipality's by-law relating to Boundary Walls and Fences, no person may erect a barbed-wire-, razor wire-, electrified fence or other dangerous fence on the boundary of a street or public place except with the written permission of the municipality.

17. Building materials in streets

No person may bore or cut stone or bricks, slake or sift lime, or mix building materials, or store or place building materials or any other materials in a street except with the written permission of the municipality, and subject to the requirements prescribed by the municipality.

18. Balconies and verandas

No person may, except with the written permission of the municipality—

- (a) use a balcony or veranda erected beyond the boundary line of a street or public place for purposes of trading or the storage of goods, or for the washing or drying of clothes thereon, or
- (b) enclose or partition a balcony or veranda erected beyond the boundary line of a street or public place or portion thereof as a living or bedroom.

19. Drying of washing on fences on boundaries of streets

No person may dry or spread washing on a fence on the boundary of a street or public place in a manner that interferes with traffic visibility.

20. Damaging of notice-boards

No person may deface, damage or in any way interfere with any notice-board, road traffic sign, street-name board or other similar sign or any hoarding which has been erected by the municipality or with consent of the municipality in a street or public place.

21. Street collections and distribution of handbills

(1) No person may—

- (a) collect or attempt to collect money in a street or public place or organise or in any way assist in the organisation of such collection, except with the written permission of the municipality and subject to such conditions as may be determined by the municipality; or

13. Speletjies en ander handeling in strate

Niemand mag enigiets in 'n straat of openbare plek doen wat die lewe of veiligheid van 'n persoon, dier of ding in gevaar kan stel of 'n oorlas, belemmering of ergernis vir die publiek kan wees nie.

14. Gebruik van plofstowwe

Niemand mag in of op 'n straat of openbare plek plofstowwe gebruik of skietwerk uitvoer nie—

- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en
- (b) onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit stel.

15. Vervoer van karkasse van diere of ander afvalstowwe deur strate en openbare plekke

Niemand mag die karkas van 'n dier of afval, nagvuil, vullis, rommel, vuilgoed, mis, gruis of sand deur 'n straat of openbare plek dra of vervoer nie—

- (a) tensy dit behoorlik bedek is, en
- (b) tensy dit in so 'n tipe houer vervoer word dat aanstootlike vloeistowwe of dele van die vrug nie in die straat of openbare plek gestort word nie.

16. Heinings op straatgrense

Onderworpe aan die bepalings van die munisipaliteit se verordening insake Grensmure en Heinings mag niemand sonder die munisipaliteit se skriftelike toestemming 'n doringdraadheining, lemmetjiesdraadheining, geëlektrifiseerde heining of ander gevaarlike heining op die grens van 'n straat of openbare plek oprig nie.

17. Boumateriaal in strate en openbare plekke

Niemand mag in 'n straat of openbare plek klippe of stene boor of kap, kalk blus of sif, of enige boumateriaal meng nie, of boumateriaal of enige ander materiaal opberg of plaas nie behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan die vereistes wat die munisipaliteit bepaal.

18. Balkonne en verandas

Behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, mag niemand—

- (a) 'n balkon of veranda wat verby die grenslyn van 'n straat of openbare plek opgerig is, gebruik vir die doel van handeldryf of die opberg van goedere, of vir die was of droog van klere daarop nie, of
- (b) 'n balkon of veranda wat verby die grenslyn van 'n straat of openbare plek opgerig is of gedeelte daarvan as 'n woon- of slaapvertrek omsluit of afskort nie.

19. Droogmaak van wasgoed op heinings op grense van strate en openbare plekke

Niemand mag wasgoed op 'n heining op die grens van 'n straat of openbare plek droogmaak of dit daaroor hang sodat dit die verkeersuitsig belemmer nie.

20. Beskadiging van kennisgewingborde

Niemand mag 'n kennisgewingbord, padverkeersteken, straatnaambord of ander soortgelyke teken of 'n skutting wat deur of met die toestemming van die munisipaliteit in 'n straat of openbare plek opgerig is, ontsier of beskadig of hom of haar op enige wyse daarmee bemoei nie.

21. Straatkollektes en verspreiding van strooibiljette

(1) Niemand mag—

- (a) in 'n straat of openbare plek geld insamel of probeer insamel of sodanige insameling organiseer of op enige wyse behulpsaam wees met die organisering daarvan nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan die voorwaardes deur die munisipaliteit gestel; of

(b) distribute a handbill or similar advertising material or cause it to be distributed in any street or public place or cause it to be placed on or in any vehicle without prior permission of the municipality.

(2) An application fee as determined by the municipality may be levied in respect of any application in terms of subsection (1).

22. Poison in streets

No person other than an official of the municipality or an authorised person who administers legally approved weed-killers or poisons, may use, set or cast poison in any street or public place .

23. Roller-skating and skating on skateboards

No person may, except with the written permission of the municipality, skate on roller-skates or a skateboard or a similar device in or on a street or public place or in or upon an area where skating is prohibited by an applicable road traffic sign.

24. Persons to be decently clad

No person may appear in any street without wearing any clothes or not being clothed in such a manner as decency demands; provided that this provision does not apply to a child under the age of seven years.

25. Amusement shows and devices

(1) No person may set up or use in any street or public place any circus, whirligig, roundabout or other side-show or device or tent for the amusement or recreation of the public—

- (a) except with the written permission of the municipality and subject to such conditions as may be determined by the municipality;
- (b) unless suitable sanitary conveniences for both sexes of the staff have been provided; and
- (c) if it is in any way dangerous or unsafe for public use.

(2) An authorised official of the municipality shall, for the purposes of inspection at all reasonable times have free access to such circus, whirligig, roundabout or other side-show or device.

26. Animals in a street or public place

No owner or person—

- (a) in charge of any wild or ferocious animal, monkey or horned cattle may allow such animals at any time to be insufficiently attended or at large in any street or may keep any such animal in such a manner as to be a danger or annoyance to the public; or
- (b) may allow, permit or cause any animal to graze or stray in or about any street or public place.

27. Restriction of access to streets

No person may, without the approval of the municipality, close or barricade any street or restrict access thereto.

CHAPTER 4: WORK IN STREETS, PUBLIC ROADS AND SIDEWALKS AND WATER DISCHARGED ONTO ROADS AND STREETS

28. Use of vehicles that may damage street surface

(1) No person may—

- (a) use a vehicle or allow it to be used in any street or public place if such vehicle is in such a defective condition that it will or may cause damage to any street or public place;
- (b) drive, push, roll, pull or propel any object, machine or other material through or along a street or public place in such a way, or while such object, machine or material is in such a condition, as

(b) 'n strooibiljet of soortgelyke advertensiemateriaal versprei of laat versprei in enige straat of openbare plek, of enige strooibiljet of soortgelyke advertensiemateriaal op of in enige voertuig plaas of laat plaas sonder voorafverkreë toestemming van die munisipaliteit nie.

(2) Aansoekgelde soos van tyd tot tyd deur die munisipaliteit bepaal kan deur die munisipaliteit gehef word ten opsigte van enige aansoek ingevolge subartikel (1).

22. Gif in strate

Niemand behalwe 'n amptenaar van die munisipaliteit of 'n gemagtigde persoon wat wettig goedgekeurde onkruidodders of gifstof toedien, mag gif in 'n straat of openbare plek plaas, gebruik of gooi nie.

23. Rolskaats en skaats op skaatsplanke

Niemand mag, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit, met rolskaats of 'n skaatsplank of soortgelyke toestel in of op 'n straat of openbare plek, of in of op 'n terrein waar dit deur 'n toepaslike padverkeersteken verbied word, skaats nie.

24. Persone moet behoorlik geklee wees

Niemand mag op straat of in 'n openbare plek verskyn sonder om geklee te wees of geklee wees op 'n wyse wat nie aan die eise van welvoeglikheid voldoen nie, met dien verstande dat hierdie bepaling nie op 'n kind onder die ouderdom van sewe jaar van toepassing is nie.

25. Vermaaklikheidsvertonings en—toestelle

(1) Niemand mag 'n sirkus, draaimeule, mallemeule of ander byvertoning of toestel of tent vir die vermaak of ontspanning van die publiek in 'n straat of op 'n openbare plek oprig of gebruik nie—

- (a) behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en onderworpe aan die voorwaardes wat die munisipaliteit stel;
- (b) tensy geskikte sanitêre geriewe vir albei geslagte van die personeel aldaar verskaf is, en
- (c) as dit enigsins gevaarlik of onveilig vir die gebruik van die publiek is.

(2) 'n Gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit het vir inspeksiedoeleindes te alle redelike tye vrye toegang tot sodanige sirkus, draaimeule, mallemeule of ander byvertoning of toestel.

26. Diere in 'n straat of openbare plek

Geen eienaar of persoon—

- (a) wat beheer het oor 'n wilde of kwaai dier, aap of horingvee, mag toelaat dat dit te eniger tyd in 'n straat of openbare plek sonder voldoende toesig is of los rondloop, of mag sodanige dier op so 'n wyse aanhou dat dit gevaarlik of 'n ergernis vir die publiek kan wees nie.
- (b) mag duld, toelaat of veroorsaak dat enige dier in of op enige straat of openbare plek wei of rondloop nie.

27. Beperking van toegang tot paaie

Niemand mag sonder die munisipaliteit se goedkeuring enige straat sluit of toegang daartoe beperk nie.

HOOFSTUK 4: WERK IN PAAIE, OPENBARE PAAIE EN SYPAADJIES EN UITLAAT VAN WATER OP PAAIE EN STRATE

28. Gebruik van voertuie wat straatoppervlak kan beskadig

(1) Niemand mag—

- (a) 'n voertuig in 'n straat of openbare plek gebruik of toelaat dat dit daarin gebruik word indien sodanige voertuig in so 'n gebrekkige toestand is dat dit skade aan 'n straat of openbare plek sal veroorsaak of moontlik sal veroorsaak nie, en
- (b) enige voorwerp, masjien of ander materiaal deur of langs 'n straat of openbare plek bestuur, stoot, rol, trek of laat voortbeweeg op so 'n wyse, of terwyl sodanige voorwerp, masjien of materiaal in so 'n toestand is, dat die oppervlak van die straat of openbare plek

may damage, break or destroy the surface of the street or public place in any way;

(2) If the municipality identifies a person who, as a result of the actions referred to in subsection (1), has damaged, broken or destroyed the surface of a street, the cost of repairs, as determined by the municipality, may be recovered from the offender.

29. Obstruction on public roads and restriction of access to streets

No person may deposit or cause to be deposited or leave or cause to be left sand, stone, earth, bricks, timber, lime, cement or other building or excavated material or burning material of whatever nature on a portion of a public road, sidewalk or footpath, unless it is deposited within an enclosure in respect of which the written consent of the municipality has first been obtained.

30. Work in public roads or streets

No person may undertake work in any public road or on property belonging to the municipality without prior permission being obtained.

31. Norms, standards and guidelines and responsibility for reparations

(1) The municipality may determine policy and norms, standards and guidelines which describe appropriate measures for work in public roads, streets or other property belonging to the municipality, and such norms standards and guidelines must be kept in the form of an operational manual.

(2) The norms, standards and guidelines contemplated in subsection (1) may differentiate between communities, geographical areas and different kinds of premises.

(3) The municipality shall not be responsible to re-instate driveways, footways or pavements to its previous condition, which have been covered by property owners with paving blocks, slabs, cement, bitumen or grass where burst water and sanitation pipes, storm water pipes, electricity cables or other municipal services infrastructure have to be replaced or repaired.

32. Discharge of water on public road

(1) No person may, without prior written permission of the municipality—

- (a) lead or discharge water, except storm water on, over or across a public road; or
- (b) by any means whatever, raise the level of water in a river, dam or watercourse so as to cause interference with or endanger a public road .

(2) A person who wishes to perform an action as contemplated in subsection (1), must submit to the municipality an application which contains full technical details of the proposed action, and the municipality may refuse or grant permission and—

- (a) should the municipality refuse permission, it must supply the person with the written reasons for the refusal.
- (b) should the municipality grant the permission, it may do so subject to such conditions, requirements or specifications which it may determine in each individual case.

(3) The municipality may, subject to any law which may be applicable and after obtaining permission of the owner and the occupier of the land concerned, if any—

- (a) deviate a watercourse, stream or river if the deviation is necessary for—
 - (i) the protection of a public road or structure related to a public road; or
 - (ii) the construction of a structure connected with or belonging to a public road; and
- (b) divert storm water from or under a public road onto private property other than land containing buildings, other structures or improvements.

(4) The municipality must compensate the owner or occupier of the land for damage caused as a result of acting under subsection (3), with

op enige wyse daardeur beskadig, gebreek of vernietig kan word nie.

(2) Indien die munisipaliteit 'n persoon identifiseer wat, as gevolg van die aksies in subartikel (1) vermeld, die oppervlak van 'n straat beskadig, gebreek of vernietig het, mag die munisipaliteit die herstelkoste bereken en van die oortreder verhaal.

29. Obstruksie in openbare paaie en strate

Niemand mag enige sand, klip, grond, stene, hout, kalk, sement of enige ander bou- of uitgrawingsmateriaal of brandende materiaal van watter aard ookal op 'n gedeelte van 'n openbare pad, sypaadjie of voetpad laat of toelaat dat dit daar gelaat word nie, tensy dit in 'n afsluiting, wat deur die munisipaliteit goedgekeur is, gelaat word.

30. Werk in openbare paaie of strate

Niemand mag enige werk in 'n openbare pad of op eiendom wat aan die munisipaliteit behoort, onderneem sonder die voorafverkreë goedkeuring van die munisipaliteit nie.

31. Norme, standaarde en riglyne en verantwoordelikheid vir herstelwerk

(1) Die munisipaliteit mag beleid bepaal en norme, standaarde en riglyne daarstel wat gepaste maatreëls vir werk in openbare paaie, strate of ander munisipale eiendom daarstel, en sodanige norme, standaarde en riglyne moet in die vorm van 'n operasionele handleiding bygehou word.

(2) Die norme, standaarde en riglyne waarna in subartikel (1) verwys word, mag tussen gemeenskappe, geografiese gebiede en verskillende tipes persele differensieer.

(3) Die munisipaliteit is nie verantwoordelik om opritte, voetpaaie of sypaadjies tot die vorige stand te herstel waar eienaars van eiendom dit met plaveiblokke, blokke sement, teer of gras bedek het en waar gebarste water en sanitasiepyp, stormwaterpyp, elektriese kables of ander munisipale dienste infrastruktuur vervang of herstel moet word nie.

32. Vrylaat van water op 'n openbare pad

(1) Niemand mag sonder die skriftelike goedkeuring van die munisipaliteit—

- (a) enige water, behalwe stormwater, op of oor 'n openbare pad lei of vrystel nie; of
- (b) op welke wyse ookal die vlak van water in 'n rivier, dam of enige waterwerke verhoog op so 'n wyse dat dit inmeng met 'n openbare pad of dit in gevaar stel nie.

(2) Enige persoon wat 'n handeling soos beoog in subartikel (1) wil verrig moet 'n aansoek met die volledige tegniese besonderhede van die voorgename optrede by die munisipaliteit indien en die munisipaliteit mag die aansoek goed- of afkeur en—

- (a) indien die munisipaliteit toestemming sou weier, moet dit skriftelike redes vir sodanige weiering verstrek; of
- (b) indien die munisipaliteit toestemming verleen, mag dit voorwaardes, vereistes of spesifikasies stel of voorskryf vir elke individuele geval.

(3) Die munisipaliteit mag, onderworpe aan enige regsbeplanning wat van toepassing mag wees en nadat die eenaar of okkupeerder van grond, indien enige, se toestemming verkry is—

- (a) 'n stroom of rivier of enige ander waterwerke se vloei verander, indien so 'n verandering nodig is vir—
 - (i) die beskerming van 'n openbare pad of enige struktuur wat daarmee verband hou; of
 - (ii) die oprigting van 'n struktuur wat verband hou met of behoort aan 'n openbare pad; en
- (b) stormwater van of onder 'n openbare pad op privaateiendom aflei, behalwe grond waarop geboue, ander strukture of verbeterings is.

(4) Die munisipaliteit moet die eenaar of okkupeerder van grond wat skade gelei het as gevolg van optrede ingevolge subartikel (3) vergoed

an amount agreed upon between the municipality and the owner or occupier.

(5) Application for permission must be made on a form provided for this purpose by the municipality.

CHAPTER 5: BEHAVIOUR IN STREETS

33. Prohibited conduct

No person may in a street—

- (a) cause a nuisance to other persons by loitering, standing, sitting or lying or begging;
- (b) sleep, overnight or erect any shelter, except at a place designated by the municipality;
- (c) wash or dry clothes, blankets or any other domestic articles;
- (d) use abusive, insulting, obscene, threatening or blasphemous language;
- (e) fight or act in a riotous manner;
- (f) discharge a firearm, airgun or air-pistol;
- (g) annoy or inconvenience any other person by yelling, shouting or making any noise in any manner whatsoever;
- (h) spit, defecate, urinate or wash himself;
- (i) solicit or importune any person for the purpose of prostitution or immorality;
- (j) engage in gambling;
- (k) be drunk or under the influence of drugs or use intoxicating liquor or drugs; or

CHAPTER 6: DISPLAY OF STREET NUMBERS

34. Street numbers

The provisions of the Municipal Planning By-law applies to the allocation and erection of street names and numbers.

CHAPTER 7: GENERAL POWERS OF THE MUNICIPALITY

35. Municipality may act and recover costs

(1) Notwithstanding any other provisions of this by-law, the municipality may—

- (a) where the permission of the municipality is required before a person may perform a certain action or build or erect anything, and such permission has not been obtained; and
- (b) where any provision of this by-law is contravened under circumstances in which the contravention may be terminated by the removal of any structure, object, material or substance, serve a written notice on the owner of the premises or the offender, as the case may be, to terminate such contravention, or to remove the structure, object, material or substance, or to take such other steps as the municipality may require to rectify such contravention within the period stated in such notice.

(2) Any person who fails to comply with a notice in terms of subsection (1) shall be guilty of an offence, and the municipality may, without prejudice to its powers to take action against the offender, take the necessary steps to implement such notice at the expense of the owner of the premises or the offender, as the case may be.

35A. Compliance notices

(1) An authorised official may issue a written notice to any person contravening the provisions of this By-law.

(2) A notice in terms of subsection (1) must—

- (a) provide details of the provision of the By-law that has not been complied with;

vir dusdanige skade en die bedrag moet by wyse van ooreenkoms tussen die munisipaliteit en die eienaar of okkupeerder bepaal word.

(5) Aansoeke om goedkeuring moet op die voorgeskrewe vorm gedoen word.

HOOFSTUK 5: GEDRAG IN STRATE

33. Verbode gedrag

Niemand mag in 'n straat—

- (a) tot oorlas van ander persone slenter, staan, sit, lê of bedel nie;
- (b) slaap of oornag of enige skuiling oprig nie behalwe op 'n plek deur die munisipaliteit aangewys;
- (c) klere, komberse of ander huishoudelike artikels was, skoonmaak of droogmaak nie;
- (d) skel-, beledigende, onweloweglike, dreigende of godslasterlike taal besig nie;
- (e) baklei of oproerig optree nie;
- (f) 'n vuurwapen, windbuis of windpistool afvuur nie;
- (g) tot ergernis of ongemak van enige ander persoon skreeu, gil of enige lawaai op watter wyse ook al maak nie;
- (h) spuug, homself was, ontas of urineer nie;
- (i) met die oog op prostitusie of onsedelikheid iemand aanspreek of lastig val nie;
- (j) dobbelary beoefen nie;
- (k) dronk of onder die invloed van dwelms wees of alkoholiese drank of ander dwelmmiddels gebruik nie; of

HOOFSTUK 6: VERTONING VAN STRAATNOMMERS

34. Straatnommers

Die bepalings van die munisipaliteit se Verordening insake Munisipale Beplanning geld ten opsigte van die toekenning en aanbring van straatname en nommers

HOOFSTUK 7: ALGEMENE BEVOEGDHEDE VAN DIE MUNISIPALITEIT

35. Munisipaliteit kan optree en koste verhaal

(1) Ondanks enige andersluidende bepalings van hierdie verordening kan die munisipaliteit—

- (a) waar die toestemming van die munisipaliteit benodig is alvorens 'n persoon 'n sekere daad mag verrig of iets mag bou of oprig, en sodanige toestemming nie verkry is nie, en
- (b) waar enige bepaling van hierdie verordening oortree word in omstandighede waar die oortreding beëindig kan word deur die verwydering van enige struktuur, voorwerp, materiaal of stof, 'n skriftelike kennisgewing aan die eienaar van die perseel of die oortreder, na gelang van die geval, beteken om sodanige oortreding te beëindig, of die struktuur, voorwerp, materiaal of stof te verwyder, of die ander stappe te doen wat die munisipaliteit vereis om sodanige oortreding reg te stel binne die tydperk in sodanige kennisgewing vermeld.

(2) Iedereen wat versuim om aan 'n kennisgewing ingevolge subartikel (1) te voldoen, is skuldig aan 'n misdryf, en die munisipaliteit kan, sonder inkorting van sy bevoegdhede om teen die oortreder op te tree, die nodige stappe doen om op koste van die eienaar van die perseel of die oortreder, na gelang van die geval, uitvoering aan sodanige kennisgewing te gee.

35A. Voldoeningskennisgewings

(1) 'n Gemagtigde beampte mag 'n skriftelike kennisgewing uitreik aan enige persoon wat die bepalings van hierdie Verordening oortree.

(2) 'n Kennisgewing ingevolge subartikel (1) moet—

- (a) besonderhede gee van die bepaling van die Verordening wat nie nagekom is nie;

- (b) provide the owner, occupier, or other party a reasonable opportunity to respond to the allegations in the notice within a specified period;
- (c) specify the steps that the owner, occupier or other person must take to rectify or remedy the failure;
- (d) specify the period within which the owner, occupier or other person must take steps to rectify the failure; and
- (e) indicate that the municipality may—
- (i) if the notice is not complied with, undertake or allow the work that is necessary to rectify the failure to be undertaken and recover from the owner, occupier or other person the actual cost of such work; and
 - (ii) take any other action it deems necessary to ensure compliance.
- (3) If an owner or occupier or any other person fails to comply with a written notice in terms of this By-law, the municipality may take such action as is necessary to ensure compliance, including—
- (a) undertaking the actions or work necessary by itself or by a contractor and recovering the cost of such actions or work from the owner, occupier or other person; or
 - (b) instituting legal proceedings against the owner, occupier, or other person in terms of the Criminal Procedures Act, 1977 (Act 51 of 1977);
- (4) In the event of an emergency the municipality may without prior notice undertake the work contemplated in subsection (3) and recover such costs from the owner, occupier or other person.
- (5) The actual costs recoverable by the municipality in terms of subsections (3) and (4) shall be the full costs associated with such work.
- (6) In the case where compliance with a notice is required within a specified number of working days, such period shall be deemed to commence on the date stated in such notice.
- (7) A notice or document issued in terms of subsection (2) is valid until one of the following events occurs:
- (a) it is carried out;
 - (b) it is cancelled by the authorised official or his or her delegatee; or
 - (c) the purpose for which it was issued, has lapsed.

36. Permanent closure of streets or roads

- (1) The municipality may permanently close or divert any street or part thereof or restrict access to any street. .
- (2) When the municipality decides to act in terms of subsection (1), it must give notice of such intention in a local newspaper in at least two official languages.
- (3) Any objection against the intended action must be delivered in writing to the municipal manager within 14 days from the date of notification in terms of subsection (2).

37. Temporary closure of streets or roads

- (1) The municipality may, without complying with the provisions of section 36—temporarily close a street—
- (a) for the purpose of or pending the construction, reconstruction, maintenance or repair of such street. ;
 - (b) for the purpose of or pending the construction, erection, laying, extension, maintenance, repair or demolition of any building, structure, works or service alongside, on, across, through, over or under such street- ;
 - (i) if such street is, in the opinion of the municipality, dangerous to traffic;
 - (ii) by reason of any emergency or public event which, in the opinion of the municipality, requires special measures for the control of traffic or special provision for the accommodation of crowds, or

- (b) aan die eienaar, okkupeerder of ander party binne 'n bepaalde tyd 'n redelike geleentheid bied om verhoë te rig met betrekking tot die bewerings in die kennisgewing;
- (c) die stappe uiteensit wat die eienaar, okkupeerder of ander persoon moet neem om die versuim reg te stel;
- (d) die periode spesifiseer waarbinne die die eienaar, okkupeerder of ander persoon stappe moet neem om die versuim reg te stel; en
- (e) aandui dat die munisipaliteit—
- (i) indien die kennisgewing nie nagekom word nie, die werk self mag onderneem en die werklike koste van sodanige werk van die eienaar, okkupeerder of ander persoon verhaal; en
 - (ii) enige ander aksie mag neem om nakoming van die bepalinge van hierdie Verordening te verseker.
- (3) Indien 'n eienaar of okkupeerder of enige ander persoon versuim om binne die neergelegde periode 'n geskrewe kennisgewing ingevolge hierdie Verordening na te kom, mag die munisipaliteit sodanige aksie neem as wat nodig is om nakoming te verseker, insluitende—
- (a) om self of deur 'n kontrakteur die aksies of die werk nodig te onderneem en verhaling van die koste van die eienaar, okkupeerder of ander persoon; of
 - (b) die instelling van regsaksie teen die eienaar, okkupeerder of ander persoon ingevolge die Strafproseswet, 1977 (Wet 51 van 1977). ;
- (4) In 'n noodgeval mag die munisipaliteit sonder vooraf kennisgewing, die werk soos beoog in subartikel (2) onderneem en die koste van die eienaar, okkupeerder of ander persoon, verhaal.
- (5) Die werklike koste verhaalbaar deur die munisipaliteit ingevolge subartikels (3) en (4) sal insluit die volle koste geassosieer met sodanige werk.
- (6) In die geval waar nakoming van 'n kennisgewing binne 'n gespesifiseerde aantal werksdae vereis word, sal die aanvangsdatum van sodanige periode gereken word as die datum in die kennisgewing bepaal.
- (7) 'n Kennisgewing of dokument uitgereik ingevolge subartikel (2) is geldig totdat een van die volgende gebeur—
- (a) dit uitgevoer is;
 - (b) dit deur die gemagtigde beampte wat dit uitgereik of sy of haar gelegeerd gekanselleer word; of
 - (c) die doel waarvoor dit uitgereik is, verval het.

36. Permanente sluiting van paaie en strate

- (1) Die munisipaliteit kan enige straat permanent sluit of enige gedeelte van 'n straat sluit of verlê of toegang na 'n straat of openbare plek beperk.
- (2) Indien die munisipaliteit ingevolge subartikel (1) wil handel, moet hy kennis gee van sy voorneme om dit te doen deur middel van 'n toepaslike kennisgewing in minstens twee amptelike tale in 'n plaaslike nuusblad bekend maak.
- (3) Enige besware teen die voorgenome handeling moet binne 14 dae na datum van kennisgewing ingevolge subartikel (2) skriftelik by die munisipale bestuurder ingedien word.

37. Tydelike sluiting van paaie of strate

- (1) Die munisipaliteit kan, sonder nakoming van die bepalinge van artikel 36 'n straat tydelik sluit—
- (a) vir die doeleindes of in afwagting van die aanleg, heraanleg, onderhoud of herstel van sodanige straat;
 - (b) vir die doeleindes of in afwagting van die bou, oprigting, aanleg, uitbreiding, onderhoud, herstel of sloping van enige gebou, struktuur, werke of diens langs, op, dwarsoor, deur, oor of onder sodanige straat;
 - (i) indien sodanige straat na die mening van die munisipaliteit in 'n toestand is wat gevaarlik is vir verkeer;
 - (ii) as gevolg van enige noodtoestand of openbare geleentheid wat na die mening van die munisipaliteit spesiale maatreëls vir die beheer van verkeer of spesiale voorsiening vir die akkommodasie van skares vereis, of

(iii) for any other reason which, in the opinion of the municipality, renders the temporary closing of such street necessary, and

(2) The municipality may temporarily divert a street which has been closed in terms of subsection (1)(a).

(3) The municipal manager may in his discretion, for general information, place a notice of temporary closure in a local newspaper.

38. Construction and maintenance of streets

The municipality may in its area make, construct, reconstruct, alter and maintain streets.

39. Declaration of streets

(1) The municipality may—

(a) declare any land or portion of land under its control to be a street ;

(b) declare any private street or portion thereof to be a public street.

(2) When the municipality decides to act in terms of subsection (1), it must give notice of such intention in a local newspaper in at least two official languages.

(3) Any objection against the intended action must be delivered in writing to the municipal manager within 14 days from the date of notification in terms of subsection (2).

CHAPTER 8: PROCESSIONS

40. Processions

(1) Subject to the provisions of subsection (6), no person may hold, organise, initiate, control or actively participate in a procession or gathering in a street or dance or sing or play a musical instrument, or do anything which is likely to cause a gathering of persons or the disruption or obstruction of traffic in such street or use any loudspeaker or other device for the reproduction or amplification of sound without the written permission of the municipality in terms of subsections (2) and (3).

(2) Any person who intends to perform or carry out any one or more of the actions described in subsection (1) must submit a written application for permission, which must reach the municipality at least seven days before the date upon which any such action is intended to be performed or carried out, provided that persons who intend to participate actively in a procession, or gathering need not apply to the municipality for permission and it is not illegal for such persons to participate actively in such procession or gathering if the organiser, promoter or controller has obtained the permission of the municipality. An application made in terms hereof must contain the following:

(a) Full details of the name, address and occupation of the applicant;

(b) full details of the street or public place where or route along which any one or more of the actions prescribed in subsection (1) is or are intended to be performed or carried out, proposed starting and finishing times and, in the case of processions and gatherings, the number of persons expected to attend; and

(c) general details of the purpose of any one or more of the aforesaid actions intended to be performed or carried out.

(3) Any application submitted in accordance with subsection (2) shall be considered by the municipality, and if any one or more of the actions to be performed or carried out as proposed in such application is or are not likely to be in conflict with the interests of public peace,

(iii) om enige ander rede wat na die mening van die mening van die munisipaliteit die tydelike sluiting van sodanige straat of openbare plek wenslik maak.

(2) Die munisipaliteit mag 'n straat wat ingevolge subartikel (1)(a) gesluit is, tydelik verlê.

(3) Die munisipale bestuurder kan, indien hy dit nodig ag, 'n kennisgewing van sodanige tydelike sluiting vir algemene inligting in 'n plaaslike nuusblad plaas.

38. Aanleg en onderhoud van strate

Die munisipaliteit kan binne sy regsgebied strate aanlê, heraanlê, verander en onderhou.

39. Verklaring van strate

(1) Die munisipaliteit kan:

(a) enige grond of gedeelte grond onder sy beheer tot straat, of enige straat of gedeelte daarvan tot 'n openbare plek verklaar; en

(b) enige privaat straat of gedeelte daarvan tot openbare straat of enige plek of gedeelte daarvan tot openbare pad verklaar.

(2) Indien die munisipaliteit ingevolge subartikel (1) wil handel moet hy kennis gee van sy voorneme om dit te doen deur middel van 'n toepaslike kennisgewing in minstens twee amptelike tale in 'n plaaslike nuusblad bekendmaak.

(3) Enige besware teen die voorgenome handeling moet binne 14 dae na datum van kennisgewing ingevolge subartikel (2) skriftelik by die munisipale bestuurder ingedien word.

HOOFSTUK 8: OPTOGTE

40. Optogte

(1) Behoudens die bepalings van sub-artikel (6) mag niemand in enige straat of openbare plek 'n optog of byeenkoms hou, reël, inisieer, beheer, daaraan deelneem, of dans of sing of 'n musiekinstrument bespeel, of enigiets doen wat waarskynlik 'n byeenkoms van persone of 'n verwarring of versperring van verkeer in sodanige straat of openbare plek sal veroorsaak, of enige luidspreker of ander toestel vir die reproduksie of versterking van klank gebruik nie sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit ingevolge subartikels (2) en (3).

(2) Iedereen wat voornemens is om een of meer van die handelinge soos bedoel in subartikel (1), in enige straat of openbare plek te verrig of uit te voer, moet 'n skriftelike aansoek om toestemming daartoe indien, wat die munisipaliteit moet bereik minstens sewe dae voor die datum waarop dit die voorneme is om een of meer van sodanige handelinge te verrig of uit te voer; met dien verstande dat persone wat voornemens is om daadwerklik aan 'n optog, byeenkoms in enige straat of openbare plek deel te neem, nie by die munisipaliteit om toestemming daartoe aansoek hoef te doen nie en dit nie vir sodanige persone onwettig is om daadwerklik aan sodanige optog of byeenkoms deel te neem nie indien die organisierder, ondernemer of beheerder daarvan die toestemming van die munisipaliteit verkry het. 'n Aansoek wat hierkragtens gedoen word, moet die volgende bevat:

(a) volledige besonderhede van die naam, adres en beroep van die aansoeker;

(b) volledige besonderhede van die straat of openbare plek waar en roete waarlangs dit die voorneme is om een of meer van die handelinge beskryf in sub-artikel (1) te verrig of uit te voer, die voorgestelde aanvangs- en sluitingstyd van een of meer van voornoemde handelinge en, in die geval van optogte, en byeenkomste, die getal persone wat na verwagting teenwoordig sal wees, en

(c) algemene besonderhede en die doel van een of meer van voornoemde handelinge wat dit die voorneme is om te verrig of uit te voer.

(3) Enige aansoek wat ooreenkomstig subartikel (2) ingedien word, moet deur die munisipaliteit oorweeg word, en indien een of meer handelinge wat verrig of uitgevoer gaan word soos in sodanige aansoek voorgestel, na die mening van die munisipaliteit waarskynlik nie in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees nie, moet die munisipaliteit 'n sertifikaat uitreik waarby toestemming en magtiging verleen word vir die verrigting of uitvoering van een of meer van sodanige handelinge, onderworpe aan die voor-

good order or safety, the municipality may issue a certificate granting permission and imposing conditions.

(4) The municipality may refuse to approve applications in terms of subsection (2) if an action will be in conflict with the interests of public peace, good order or safety.

(5) The municipality may withdraw any permission granted in terms of subsection (3), if, as a result of further information, the action will be in conflict with the interests of public peace, good order or safety.

(6) The provisions of this section do not apply to—

- (a) wedding or funeral processions; and
- (b) to a gathering or demonstration as contemplated by the Regulation of Gatherings Act, 1993 (Act 205 of 1993).

CHAPTER 9: GENERAL MATTERS

41. Appeal

A person whose rights are affected by a decision delegated by the municipality may appeal against that decision by giving written notice of the appeal and the reasons therefor in terms of section 62 of the Local Government: Municipal Systems Act (Act 32 of 2000) to the municipal manager within 21 days of the date of the notification of the decision.

42. Exemption

(1) Any person may by means of a written application, in which the reasons are given in full, apply to the municipality for exemption from any provision of this by-law.

(2) The municipality may—

- (a) grant an exemption in writing and the conditions in terms of which, if any, and the period for which such exemption is granted must be stipulated therein;
- (b) alter or cancel any exemption or condition in an exemption; or
- (c) refuse to grant an exemption.

(3) In order to consider an application in terms of subsection (1), the municipality may obtain the input or comments of the owners or occupants of surrounding premises.

(4) An exemption does not take effect before the applicant has undertaken in writing to comply with all conditions imposed by the municipality under subsection (2), however, if an activity is commenced before such undertaking has been submitted to the municipality, the exemption lapses.

(5) If any condition of an exemption is not complied with, the exemption lapses immediately.

43. Offences and penalties

A person who contravenes any of the provisions of sections 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 35A, or 40 or fails to comply therewith, or fails to comply with a notice in terms of this by-law, commits an offence and shall on conviction be liable to—

- (a) a fine or imprisonment, or either such fine or imprisonment or to both such fine and such imprisonment and,
- (b) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued and,
- (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention or failure.

waardes wat die munisipaliteit nodig ag vir die handhawing van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid.

(4) Die munisipaliteit kan weier om toestemming te verleen vir die verrigting of uitvoering van een of meer van die handeling wat in subartikel (2) beskryf word, indien die verrigting of uitvoering van sodanige handeling in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees.

(5) Die munisipaliteit kan enige toestemming wat kragtens subartikel (3) verleen is, terugtrek indien hy, as gevolg van nadere inligting van mening is dat die verrigting of uitvoering van die betrokke handeling of handeling in stryd met die belange van die openbare vrede, goeie orde of veiligheid sal wees.

(6) Die bepalinge van hierdie artikel is nie van toepassing nie op—

- (a) optogte vir huwelike of begrafnisse; en
- (b) 'n byeenkoms of betoging soos beoog by die Wet op die Reëling van Byeenkomste, No 205 van 1993.

HOOFSTUK 9: ALGEMENE BEPALINGS

41. Appèl

'n Persoon wie se regte geraak word deur 'n besluit wat deur die munisipaliteit gedelegeer is, mag ingevolge Artikel 62 van die Wet op Plaaslike Regering : Munisipale Stelsels, Wet 32 van 2000 teen daardie besluit appèl aanteken deur binne 21 dae van die kennisgewing van die besluit skriftelike kennis van die appèl en die redes daarvoor aan die Munisipale Bestuurder te gee.

42. Vrystellings

(1) Enigiemand mag by wyse van 'n skriftelike aansoek, waarin die redes volledig verstrek word, by die munisipaliteit aansoek doen om vrystelling van enige bepaling van hierdie verordening.

(2) Die munisipaliteit mag—

- (a) skriftelik vrystelling verleen en die voorwaardes waarvolgens en die tydperk waarvoor sodanige vrystelling verleen word, moet in die vrystelling uiteengesit word;
- (b) enige vrystelling of voorwaarde van 'n vrystelling verander of kanselleer; of
- (c) weier om 'n vrystelling te verleen.

(3) Ten einde 'n aansoek ingevolge subartikel (1) te oorweeg, mag die munisipaliteit die insette en kommentaar van die eienaars of okkuperders van omliggende eiendomme bekom.

(4) 'n Vrystelling tree nie in werking voordat die aansoeker skriftelik onderneem het om aan alle voorwaardes wat die munisipaliteit ingevolge subartikel (2) opgelê het, te voldoen nie, en indien daar met 'n aktiwiteit begin word voordat sodanige onderneming aan die munisipaliteit voorgelê is, verstryk die vrystelling.

(5) Indien daar nie aan enige voorwaarde van 'n vrystelling voldoen word nie, verval die vrystelling onmiddellik.

43. Strafbepalings

'n Persoon wat enige bepaling van artikels 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 35, 35A of 40 oortree of versuim om daaraan te voldoen, of versuim om aan 'n kennisgewing ingevolge hierdie verordening te voldoen, pleeg 'n misdryf en kan by skuldigbevinding—

- (a) 'n boete of gevangenisstraf opgelê word, of sodanige boete of gevangenisstraf, of beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf; en
- (b) in die geval van 'n voortgesette misdryf, 'n bykomende boete of 'n bykomende tydperk van gevangenisstraf of sodanige bykomende gevangenisstraf sonder die opsie van 'n boete of beide sodanige bykomende boete en gevangenisstraf vir elke dag waarop sodanige misdryf voortduur; en
- (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat die hof bevind deur die munisipaliteit aangegaan is weens sodanige oortreding of versuim.

44. Conflict with other legislation

In the event of any conflict between any provision of this by-law and National and Provincial legislation, standards, policies or guidelines, the National and Provincial legislation, standards, policies or guidelines shall prevail.

45. Repeal of by-laws

The Langeberg Municipality By-law Relating to Streets published in Provincial Gazette No. 6535 dated 24 June 2008 is hereby repealed as a whole.

46. Transitional arrangements

Anything done under or in terms of any provision repealed by this by-law shall be deemed to have been done under the corresponding provisions of this by-law and the repeal in section 45 shall not affect the validity of anything done under the by-law so repealed.

47. Short title and commencement

This by-law shall be known as the By-law relating to Roads and Streets, 2023 and shall come into operation on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

30 August 2023

23557

44. Teenstrydigheid met ander wetgewing

In die geval van teenstrydigheid tussen enige bepaling van hierdie verordening en Nasionale en Provinsiale wetgewing, standarde, beleid of riglyne, sal sodanige Nasionale en Provinsiale wetgewing, standarde, beleid of riglyne voorrang geniet.

45. Herroeping van verordeninge

Die Verordening insake Strate gepubliseer in Provinsiale Koerant No. 6535 gedateer 24 Junie 2008 hiermee in geheel herroep.

46. Oorgangsmatreëls

Enigiets wat gedoen is ingevolge enige bepaling van 'n verordening wat deur hierdie verordening herroep word, sal geag word as gedoen te wees ingevolge die ooreenstemmende bepalings van hierdie verordening en die herroeping in artikel 13 sal nie die geldigheid affekteer van enigiets wat gedoen is ingevolge die verordening wat as sodanig herroep is nie.

47. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie verordening staan bekend as die Langeberg Munisipaliteit Verordening insake Paaie en Strate, 2023 en tree in werking op die datum van publikasie daarvan in die Provinsiale Koerant.

30 Augustus 2023

23557

LANGEBERG MUNICIPALITY**STORM WATER MANAGEMENT BY-LAW, 2023**

Under the provisions of section 156 of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996 Langeberg Municipality, enacts as follows:—

Table of contents

1. Definitions
2. Purpose of By-law
3. Application of By-law
4. Prohibited conduct
5. Application and conditions which municipality may impose
6. Storm water systems on private land
7. Powers of municipality
8. Liaison forums in community
9. Authentication and service of notices and other documents
10. Appeal
11. Exemptions
12. Offences and Penalties
13. Conflict with other legislation
14. Short title and commencement

1. Definitions

In this By-law, the English text shall prevail in the event of an inconsistency between the different texts, and unless the context otherwise indicates:—

“**built-up areas**” means those portions or areas of the municipality which are divided into erven by means of physical survey or which are surrounded by surveyed erven, including the public roads adjacent thereto as well as portions or areas falling within the urban edge of the approved Spatial Development Framework;

“**floodplain**” means land adjoining a watercourse which is predisposed to flooding up to the 100 year recurrence interval;

“**municipality**” means Langeberg Municipality established in terms of Section 12 of the Municipal Structures Act 1998, (Act 117 of 1998), and includes any political structure, political office bearer, councillor, duly authorised agent or any employee acting in connection with this By-law by virtue of a power vested in the municipality and delegated or sub-delegated to such political structure, political office bearer, councillor, agent or employee;

“**organ of state**” bears the meaning assigned to it in section 239 of the Constitution.

“**person**” includes any natural person, juristic person, association or organ of state;

“**pollute**” means the direct or indirect alteration of the physical, chemical or biological properties of a water resource so as to make it—

- (a) less fit for any beneficial purpose for which it may reasonably be expected to be used;
- (b) harmful or potentially harmful—
 - (aa) to the welfare, health or safety of human beings;
 - (bb) to any aquatic or non-aquatic organisms;
 - (cc) to the resource quality; or
 - (dd) to property;

“**private storm water system**” means a storm water system which is owned, operated or maintained by a person on his own property;

“**storm water**” means water resulting from natural rainfall or the accumulation thereof, and includes—

- (a) groundwater and spring water ordinarily conveyed by the storm water system; and

LANGEBERG MUNISIPALITEIT**VERORDENING INSAKE STORMWATERBESTUUR, 2023**

Kragtens die bepalings van artikel 156 van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996, verorden Langeberg Munisipaliteit soos volg:—

Inhoudsopgawe

1. Woordoms krywing
2. Doel van Verordeninge
3. Toepassing van Verordeninge
4. Verbode gedrag
5. Toepassing en voorwaardes wat die munisipaliteit mag instel
6. Stormwaterstelsels op privaat grond
7. Bevoegdhede van munisipaliteit
8. Skakelforums in gemeenskap
9. Waarmerking en betekening van kennisgewings en ander dokumente
10. Appèl
11. Vrystellings
12. Strafbepalings
13. Teenstrydigheid met ander wetgewing
14. Kort titel en inwerkingtreding

1. Woordoms krywing

In hierdie Verordening, tensy dit uit die samehang anders blyk, het die volgende woorde die volgende betekenis:

“**behoude gebiede**” die gedeeltes of gebiede van die munisipaliteit wat deur fisiese opmeting in erwe verdeel is of wat deur opgemete erwe omring word en ingeslote die openbare paaie aangrensend daaraan asook gedeeltes binne die stedelike soom van die goedgekeurde Ruimtelike Ontwikkelingsraamwerk;

“**besoedel**” beteken die direkte of indirekte verandering van die fisiese, chemiese of biologiese samestelling van ’n waterbron om dit—

- (a) minder geskik te maak vir enige voordelige gebruik waarvoor dit redelikerwys verwag word om te wees vir gebruik, of
- (b) skadelik of potensieel skadelik te maak—
 - (aa) vir die welstand, gesondheid of veiligheid van mense;
 - (bb) vir enige water of nie-water organismes;
 - (cc) vir enige waterbron of waterbron oorsprong gehalte
 - (dd) vir enige eiendom;

“**munisipaliteit**” beteken Langeberg Munisipaliteit wat ingevolge Artikel 12 van die Wet op Munisipale Strukture 1998, (Wet 117 van 1998), ingestel is en sluit alle politieke strukture, politieke ampsdraers, raadslede, behoorlik gemagtigde agente of alle werknemers in wat ingevolge hierdie Verordening optree uit hoofde van ’n bevoegdheid wat by die munisipaliteit berus en aan sodanige politieke struktuur, politieke ampsdraer, raadslid, agent of werknemer gedelegeer of gesub-delegeer is;

“**persoon**” sluit in enige natuurlike persoon, regs persoon, vereniging of staatsorgaan;

“**privaat stormwaterstelsel**” ’n stormwaterstelsel wat deur ’n persoon wat dit op sy eiendom besit, bedryf en in stand gehou word;

“**staatsorgaan**” die betekenis wat ingevolge Artikel 239 van die Grondwet daaraan toegeskryf word.

“**stormwater**” water afkomstig van natuurlike reënval of die opgaar daarvan, en sluit in:

- (a) grondwater en fonteinwater wat normaalweg deur die stormwaterstelsel gevoer word; en
 - (b) seewater binne riviermondings,
- maar sluit water in ’n drinkwater- of afvalwaterretikulasiestelsel uit;

(b) sea water within estuaries,

but excludes water in a drinking water or waste water reticulation system;

“**storm water system**” means both the constructed and natural facilities, including roads, pipes, culverts, watercourses and their associated floodplains, whether over or under public or privately owned land, used or required for the management, collection, conveyance, temporary storage, control, monitoring, treatment, use or disposal of storm water;

“**watercourse**” bears the meaning assigned to it in the National Water Act, 1998 (Act 36 of 1998);

“**water source**” includes any water way, surface water, estuary or aquifer;

2. Purpose of By-law

The purpose of this By-law is to regulate storm water management and activities that may have an adverse impact on the development, operation and maintenance of the storm water system.

3. Application of By-law

This By-law binds an organ of state and applies to storm water systems in built-up areas and the natural environment on which it may have a negative impact.

4. Prohibited conduct

(1) No person may, except with the written consent of the municipality—

(a) discharge, place or permit to enter into the storm water system—

- (i) anything other than storm water;
- (ii) anything likely to damage the storm water system or interfere with the operation thereof;
- (iii) anything likely to pollute the water in the storm water system;

(b) discharge from any place, or place onto any surface, any substance other than storm water, where that substance could reasonably be expected to find its way into the storm water system;

(c) undertake any action that is likely to destroy, damage, alter, endanger or interfere with the free flow of water or the storm water system, or the operation thereof, which action includes, but is not limited to—

- (i) obstructing or reducing the capacity of the storm water system;
- (ii) opening a pipe, culvert or canal which forms part of the storm water system;
- (iii) constructing or erecting any structure or thing over or in such a position or in such a manner as to destroy, damage, endanger or interfere with the storm water system or the operation thereof;
- (iv) draining, abstracting or diverting any water directly from the storm water system;
- (v) filling, excavating, shaping, landscaping, opening up or removing the ground above, within, under or immediately next to any part of the storm water system;
- (vi) changing the design or the use of, or otherwise modify any feature of the storm water system which alone or in combination with other existing or potential land uses, may cause an increase in flood levels or create a potential flood risk; or

(vii) any activity which alone or in combination with other existing or future activities, may cause an increase in flood levels or create a potential flood risk.

(2) No person may carry out any activity that causes storm water to flood the property of the municipality or that of any other person or to create the risk of such flooding.

“**stormwaterstelsel**” sowel geboude as natuurlike fasiliteite, insluitende openbare paaie, pype, duikers, waterlope en die gevaarvolle vloedvlaktes, hetsy bo of onder openbare of privaat grond wat gebruik word vir die bestuur, opgaar, afvoer, tydelike bewaring, beheer, monitering, behandeling, gebruik of wegdoening van stormwater;

“**vloedvlakte**” grond langs ’n waterbron wat geneig is om herhalend in 100-jaar siklusse te oorstroom; en

“**waterbron**” sluit in enige waterweg, oppervlakwater, riviermond of waterdraer;

“**waterloop**” die betekenis wat ingevolge die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet 36 van 1998) daaraan toegeskryf word;

2. Doel van Verordeninge

Die doel van hierdie Verordening is om stormwaterbestuur en—aktiwiteite wat moontlik ’n nadelige uitwerking op die ontwikkeling, bedryf en instandhouding van die stormwaterstelsel mag hê, te reguleer.

3. Toepassing van Verordeninge

Hierdie Verordening bind ’n staatsorgaan en is van toepassing op stormwaterstelsels in beboude gebiede asook die natuurlike omgewing waarop dit ’n moontlike negatiewe impak kan hê.

4. Verbode gedrag

(1) Niemand mag, sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit—

(a) die volgende in die stormwaterstelsel laat afvoer, plaas of toelaat dat dit die stormwaterstelsel binnegaan nie—

- (i) enigiets anders as stormwater;
- (ii) enigiets wat die stormwaterstelsel waarskynlik sal beskadig of die werking daarvan sal beïnvloed;
- (iii) enigiets wat die water in die stormwaterstelsel waarskynlik sal besoedel;

(b) enige materiaal wat nie stormwater is nie, van enige plek afvoer of op enige oppervlak plaas waar daardie materiaal redelikerwys in die stormwaterstelsel kan beland;

(c) enige stap doen wat die stormwaterstelsel of die werking daarvan waarskynlik sal vernietig, beskadig, in gevaar stel of daarmee inneng nie, welke handeling die volgende insluit, maar nie daartoe beperk is nie—

- (i) versperring of vermindering van die kapasiteit van die stormwaterstelsel;
- (ii) oopmaak van ’n pyp, waterloop of kanaal wat deel van die stormwaterstelsel uitmaak;
- (iii) versperring of oprigting van enige struktuur of ding oor of in so ’n posisie of op so ’n manier dat die stormwaterstelsel of die werking daarvan vernietig, beskadig, in gevaar gestel of daarmee ingemeng word;
- (iv) die dreinerings, onttrekking of afleiding van enige water regstreeks uit die stormwaterstelsel;
- (v) die opvul, uitgrawe, vorming, landskappering, oopmaak of verwydering van die grond bo, binne, onder of reg langs enige deel van die stormwaterstelsel;
- (vi) verandering van die ontwerp of die gebruik van of andersins die wysiging van enige kenmerk van die stormwaterstelsel wat op sigself of in kombinasie met ander bestaande of potensiële grondgebruike die vloedvlakke kan laat styg of ’n potensiële vloedgevaar kan skep; of

(vii) enige aktiwiteit wat op sigself of in kombinasie met ander bestaande of toekomstige aktiwiteite ’n styging in vloedvlakke kan veroorsaak of ’n potensiële vloedrisiko kan skep.

(2) Niemand mag enige aktiwiteit onderneem wat veroorsaak dat stormwater die eiendom van die munisipaliteit of enige ander persoon oorstroom, of die risiko van sodanige oorstroming veroorsaak nie.

(3) When an incident contemplated in subsection (1)(a) or (b) occurs without the consent of the municipality—

- (a) if the incident is not the result of natural causes, the person responsible for the incident; or
- (b) the owner of the property on which the event took place or is taking place,

must immediately report the incident to the municipality, and take, at own cost, all reasonable measures to contain and minimise the effects of the incident, which measures include, but are not limited to, the undertaking of cleaning up operations including the rehabilitation of the environment.

(4) A person who contravenes a provision of subsection (1), (2), or (3) commits an offence.

5. Application and conditions which municipality may impose

(1) A person who wishes to obtain the consent of the municipality as contemplated in section 4, must submit an application in the form prescribed by the municipality.

(2) When considering an application the municipality may require the applicant to submit, at own cost, impact studies such as, but not limited to, environmental impact studies or environmental impact investigations which are required by environmental legislation.

(3) The municipality may also require the applicant to establish and provide documentation indicating flood lines.

6. Storm water systems on private land

(1) An owner of property on which a private storm water system is located—

- (a) may not carry out any activity which may impair the effective functioning of the storm water system or which could reasonably be expected to impair the effective functioning of the storm water system; and
- (b) must, at own cost, keep the storm water system functioning effectively, including undertaking, on written instruction by the municipality, the refurbishment and reconstruction thereof if the municipality has reasonable grounds for issuing such instruction;

(2) Subsection (1)(b) does not apply where the municipality has accepted responsibility for any of the duties contained in a maintenance agreement or in terms of a condition of a servitude.

(3) Should an owner fail or refuse to comply with an instruction by the municipality made in terms of subsection (1)(b) or sub section (3), the municipality may undertake measures to refurbish or reconstruct the storm water system, and the municipality may recover from the owner all reasonable costs incurred as a result of action taken.

(4) If, in the opinion of the municipality, it is impracticable for storm water to be drained from any high-lying erf direct to a public street, the owner of any lower lying erf shall be obliged to accept or permit the passage of such storm water and the owner of such high-lying erf, discharging over the lower lying erf, shall be liable for a proportionate share of the cost of any pipe-line or drain which the owner of such lower lying erf may find necessary to construct for the purpose of conducting the water so discharged.

(5) An owner who contravenes a provision of subsection (1)(a) or who fails or refuses to comply with an instruction contemplated in subsection (1)(b) commits an offence.

7. Powers of municipality

(1) The municipality may at all reasonable times enter upon any premises or any portion thereof with the aim of carrying out any inspection or test to determine the current status of a storm water system.

(2) The municipality may, for the purpose of providing and maintaining infrastructure for a storm water system—

- (a) on any premises, construct, expand, alter, maintain or lay any drain, pipe or other structure related to the storm water system on or under any immovable property, and may do any other thing

(3) Wanneer 'n insident beoog in subartikel (1)(a) of (b) sonder die toestemming van die munisipaliteit voorkom—

- (a) indien die insident nie die gevolg van natuurlike oorsake is nie, moet die persoon wat vir die insident verantwoordelik is; of
- (b) die eienaar van die eiendom waarop die gebeurtenis plaasgevind het of besig is om plaas te vind, die insident onmiddellik by die munisipaliteit aanmeld en op eie koste alle redelike maatreëls tref om die uitwerking van die insident te beperk, welke maatreëls die instel van opruimingsaksies met inbegrip van die rehabilitering van die omgewing insluit maar nie daartoe beperk is nie.

(4) 'n Persoon wat 'n bepaling van subartikel (1), (2) of (3) oortree, pleeg 'n misdryf.

5. Aansoek en voorwaardes wat die munisipaliteit mag instel

(1) 'n Persoon wat die toestemming van die munisipaliteit wil verkry, soos beoog in artikel 4, moet 'n aansoekvorm indien wat van die munisipaliteit verkrygbaar is.

(2) By die oorweging van 'n aansoek kan die munisipaliteit die aansoeker vra om op eie koste, impakstudies te doen wat omgewingsimpakstudies of omgewingsimpakondersoek wat ingevolge omgewingswetgewing vereis word kan insluit, maar nie daartoe beperk is nie.

(3) Die munisipaliteit mag die aansoeker ook gelas om dokumentasie oor vloedyne te vind en te voorsien.

6. Stormwaterstelsels op privaat grond

(1) 'n Eienaar van eiendom waarop 'n privaat stormwaterstelsel geleë is—

- (a) mag geen aktiwiteit uitvoer wat afbreuk kan doen aan die doeltreffende funksionering van die stormwaterstelsel of wat redelikerwys verwag kan word om afbreuk te doen aan die doeltreffende funksionering van die stormwaterstelsel nie; en
- (b) moet die stormwaterstelsel op eie koste doeltreffend aan die werk hou met inbegrip van, na 'n skriftelike opdrag van die munisipaliteit, die opknapping en herkonstruksie daarvan indien die munisipaliteit redelike gronde vir die uitreiking van sodanige opdrag het.

(2) Subartikel (1)(b) is nie van toepassing indien die munisipaliteit verantwoordelikheid aanvaar het vir eengeen van die pligte vervat in 'n onderhoudsooreenkoms of ingevolge 'n voorwaarde van 'n serwituu nie.

(3) Indien 'n eienaar versuim of weier om te voldoen aan 'n instruksie wat die munisipaliteit ingevolge subartikel (1)(b) of subartikel (3) uitreik, kan die munisipaliteit maatreëls instel om die stormwaterstelsel op te knap of te herbou, en die munisipaliteit kan alle redelike koste wat as gevolg van die stappe wat gedoen is, aangegaan is, van die eienaar verhaal.

(4) Waar dit na die mening van die munisipaliteit onmoontlik is vir stormwater om vanaf 'n hoërliggende erf na 'n openbare straat te dreineer, sal die eienaar van 'n laerliggende erf verplig wees om sodanige stormwater te ontvang of deur te laat en sal die eienaar van die hoërliggende erf, wat die stormwater dreineer, aanspreeklik wees vir 'n proporsionele gedeelte van die koste van enige pyplyn of dreineringsstelsel wat deur die laerliggende eienaar aangegaan moet word om die stormwater af te voer.

(5) 'n Eienaar wat 'n bepaling van subartikel (1)(a) oortree of wat versuim of weier om te voldoen aan 'n opdrag beoog in subartikel (1)(b), pleeg 'n misdryf.

7. Bevoegdhede van munisipaliteit

(1) Die munisipaliteit mag enige perseel of enige gedeelte daarvan op alle redelike tye binnegaan met die doel om 'n inspeksie of toets uit te voer om die huidige status van 'n stormwaterstelsel te bepaal.

(2) Die munisipaliteit mag, vir die doel om infrastruktuur vir 'n stormwaterstelsel te voorsien en in stand te hou—

- (a) op enige perseel enige drein, pyp of ander struktuur wat met die stormwaterstelsel verband hou, op of onder enige onroerende eiendom bou, uitbrei, wysig, instandhou of lê en mag enige ander stappe doen wat nodig of wenslik is of verband hou met, of aan-

- necessary or desirable or incidental, supplementary or ancillary to such construction, expansion, alteration or maintenance;
- (b) drain storm water or discharge water from any municipal service works into any watercourse;
- (c) repair and make good any damage done in or damage resulting from a contravention of section 4(1)(a)(ii) or 4(1)(c), such as, but not limited to—
- (i) demolishing, altering or otherwise dealing with any building, structure or other thing constructed, erected or laid in contravention of section 4(1)(c)(iii);
- (ii) filling in, removing and making good any ground excavated, removed or placed in contravention of section 4(1)(c)(v);
- (d) remove anything—
- (i) discharged or permitted to enter into the storm water system or watercourse in contravention of section 4(1)(a) or (b);
- (ii) damaging, obstructing or endangering or likely to obstruct, endanger or destroy any part of the storm water system;
- (e) seal off or block any point of discharge from any premises, irrespective of whether the point is used for lawful purposes;
- (f) cancel any consent granted in terms of section 5 if any condition under which the consent was granted is not complied with;
- (g) by written notice, instruct any owner of property where storm water is generated or accumulated—
- (i) to retain storm water on such property or to lay, at the cost of such owner, a storm water drain pipe or gutter to a suitable place indicated by the municipality, irrespective of whether the course of the pipe or gutter will run over private property or not;
- (ii) to allow the owner of a higher lying property to lay a storm water drain pipe or gutter over his or her property for the draining of concentrated storm water;
- (h) drain storm water into any water source, whether on private premises or not.
- (3) Should an owner of property fail to comply with an instruction contemplated in subsection (2)(g)(i), the municipality may undertake measures to retain such storm water or to lay such storm water drain pipe or gutter.
- (4) Where it seems that any action or neglect by a person or owner of property may lead to a contravention of a provision of this By-law, the municipality may notify, in writing, such person or owner to comply with such requirement as may be necessary to prevent the occurrence of such contravention.
- (5) The municipality may recover all reasonable costs incurred as a result of action taken—
- (a) in terms of subsection (2)(c) or (d), from the person who was responsible for a contravention of the provisions of this By-law or the owner of the property on which a contravention occurred; or
- (b) in terms of subsection (3), from the owner of the property.
- (6) Any drain, pipe or structure provided in terms of subsection (2)(a) vests in the municipality.
- (7) A person commits an offence if he or she—
- (a) fails to comply with a notice contemplated in subsection (2)(g);
- (b) threatens, resists, hinders, obstructs or otherwise interferes with, or who uses foul or abusive language towards or at an employee or contractor of the municipality in the exercise of any powers or performance of any duty or function in terms of this By-law; or
- (c) impersonates an employee or contractor of the municipality.
- vullend of bykomstig is tot sodanige konstruksie, uitbreiding, wysiging of instandhouding;
- (b) stormwater of afvoerwater uit enige munisipale dienswerke in 'n waterbron dreineer;
- (c) enige skade wat gedoen is of skade wat voortspruit uit 'n oortreding van artikel 4(1)(a) of 4(1)(c) soos die volgende, maar nie daartoe beperk nie, herstel en regmaak—
- (i) sloping, wysiging of ander hantering van enige gebou, struktuur of ander ding wat in stryd met artikel 4(1)(c)(iii) gebou, opgerig of gelê is;
- (ii) invul, verwydering en regstelling van enige grond wat in stryd met artikel 4(1)(c)(v) uitgegrawe, verwyder of geplaas is.
- (d) enigiets verwyder—
- (i) wat in stryd met artikel 4(1)(a) of (b) in die stormwaterstelsel of waterloop afgevoer is of toegelaat is om dit binne te gaan;
- (ii) wat enige deel van die stormwaterstelsel beskadig, versper of bedreig of dit waarskynlik sal versper, in gevaar stel of vernietig;
- (e) enige afvoerpunt vanaf enige perseel, ongeag of die punt vir wet-tige doeleindes gebruik word al dan nie, afseël of blokkeer;
- (f) enige toestemming wat ingevolge artikel 5 verleen is, kanselleer indien daar nie aan enige voorwaarde waarkragtens die toestemming verleen is, voldoen word nie;
- (g) by wyse van skriftelike kennisgewing, opdrag aan enige eienaar van eiendom gee—
- (i) om stormwater op sodanige eiendom te behou of om op die koste van sodanige eienaar 'n stormwaterdreineerpyp of afvoersloot na 'n geskikte plek wat deur die munisipaliteit aangedui word, te lê, ongeag of die pyp of afvoersloot oor privaat eiendom sal loop al dan nie;
- (ii) om die eienaar van 'n hoërliggende eiendom toe te laat om 'n stormwaterdreineerpyp of afvoersloot oor sy of haar eiendom te lê ten einde gekonsentreerde stormwater te dreineer;
- (h) stormwater in enige waterbron, hetsy dit op privaat grond is al dan nie, afvoer.
- (3) Indien 'n eienaar van eiendom versuim om te voldoen aan 'n opdrag beoog in subartikel (2)(g)(i), kan die munisipaliteit maatreëls tref om sodanige stormwater terug te hou of om 'n stormwaterdreineerpyp of afvoersloot te lê.
- (4) Waar dit voorkom asof enige optrede of versuim deur 'n persoon of die eienaar van 'n eiendom kan lei tot 'n oortreding van 'n bepaling van hierdie Verordening, kan die munisipaliteit sodanige persoon of eienaar skriftelik gelas om te voldoen aan 'n vereiste ten einde te voorkom dat sodanige oortreding geskied.
- (5) Die munisipaliteit mag alle redelike koste wat aangegaan is as gevolg van optrede geneem—
- (a) ingevolge subartikel (2)(c) of (d), verhaal van die persoon wat verantwoordelik was vir die oortreding van die bepaling van hierdie Verordening of die eienaar van die eiendom waarop 'n oortreding geskied het; of
- (b) ingevolge subartikel (3), van die eienaar van die eiendom.
- (6) Enige drein, pyp of struktuur wat ingevolge subartikel (2)(a) voorsien is, word die eiendom van die munisipaliteit.
- (7) 'n Persoon pleeg 'n misdryf indien hy of sy—
- (a) versuim om te voldoen aan 'n kennisgewing beoog in subartikel (2)(g);
- (b) 'n werknemer of kontrakteur van die munisipaliteit in die uitvoering van enige magte of die verrigting van enige funksie of plig ingevolge hierdie Verordening dreig, teenstaan, hinder, belemmer of hom of haar andersins pla of vuiltaal of skeltaal teenoor hom of haar gebruik; of
- (c) hom of haar as 'n werknemer of kontrakteur van die munisipaliteit voordoen.

8. Liaison forums in community

(1) The municipality may establish one or more liaison forums in a community for the purposes of—

(a) creating conditions for a local community to participate in the affairs of the municipality; and

(b) promoting the storm water activities of the municipality;

(2) A liaison forum may consist of—

(a) a member of members of an interest group, or an affected person in the spirit of section 2(4)(f) to (h) of the national Environmental Management Act, 1998;

(b) a designated official or officials of the municipality;

(c) a councillor; and

(d) any other person or persons on which the municipality may decide.

(3) (a) the municipality may, in the implementation and application of this By-law, request the input of a liaison forum.

(b) a liaison forum or any person or persons contemplated in subsection (2) may, on own initiative submit an input to the municipality.

9. Authentication and service of notices and other documents

(1) A notice or other document requiring authentication by the municipality must be signed by the municipal manager and when issued by the municipality in terms of this By-law is deemed to be duly issued if it is signed by the municipal manager.

(2) Any notice or other document that is served on a person in terms of this By-law is regarded as having been served if such notice or document has been served in terms of section 115(1) of the Municipal Systems Act, 2000 (Act 32 of 2000).

(3) Service of a copy is deemed to be service of the original.

(4) Any legal process is effectively and sufficiently served on the municipality when it is delivered to the municipal manager or a person in attendance at the municipal manager's office.

10. Appeal

A person whose rights are affected by a decision of the municipality may appeal against that decision by giving written notice of the appeal and the reasons therefore in terms of section 62 of the Local Government: Municipal Systems Act, Act 32 of 2000 to the municipal manager within 21 days of the date of the notification of the decision.

11. Exemptions

(1) Any person may by means of a written application, in which the reasons are given in full, apply to the municipality for exemption from any provision of this By-law.

(2) The municipality may—

(a) grant an exemption in writing and the conditions in terms of which, if any, and the period for which such exemption is granted must be stipulated therein;

(b) alter or cancel any exemption or condition in an exemption; or

(c) refuse to grant an exemption.

(3) An exemption does not take effect before the applicant has undertaken in writing to comply with all conditions imposed by the municipality under subsection (2), however, if an activity is commenced before such undertaking has been submitted to the municipality, the exemption lapses.

(4) If any condition of an exemption is not complied with, the exemption lapses immediately.

12. Offences and Penalties

A person who contravenes any provision or fails to comply with any provision of this By-law commits an offence and shall on conviction be

8. Skakelforums in gemeenskap

(1) Die munisipaliteit mag een of meer skakelforums in die gemeenskap instel vir doeleindes om—

(a) omstandighede vir 'n plaaslike gemeenskap te skep om deel te neem aan die sake van die munisipaliteit; en

(b) die stormwater aktiwiteite van die munisipaliteit te bevorder.

(2) 'n Skakelforum mag bestaan uit—

(a) 'n lid of lede van 'n belangegroep of 'n geaffekteerde persoon, in die gees van Artikel 2(4)(f) tot (h) van die Wet op Nasionale Omgewingsbestuur, 1998;

(b) 'n aangewese beampte of beamptes van die munisipaliteit;

(c) 'n raadslid; en

(d) sodanige ander persoon of persone wat die munisipaliteit mag besluit.

(3) (a) Die munisipaliteit mag, in die implementering of toepassing van hierdie Verordening, die insette van 'n skakelforum versoek.

(b) 'n Skakelforum, of enige persoon of persone bedoel in subartikel (2) mag op eie inisiatief 'n inset aan die munisipaliteit voorlê.

9. Waarmerking en betekening van kennisgewings en ander dokumente

(1) 'n Bevel, kennisgewing of ander dokument wat deur die munisipaliteit gewaarmerk moet word, moet behoorlik onderteken wees.

(2) Enige kennisgewing of ander dokument wat ingevolge hierdie Verordening aan 'n persoon beteken word, word geag as beteken te wees wanneer dit ooreenkomstig Artikel 115(1) van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, Wet 32 van 2000, beteken is.

(3) Betekening van 'n afskrif word geag betekening van die oorspronklike te wees.

(4) Enige regsgeding is doelmatig en genoegsaam aan die munisipaliteit beteken wanneer dit by die munisipale bestuurder of 'n persoon wat by die munisipale bestuurder se kantoor is, afgelewer is.

10. Appèl

'n Persoon wie se regte geraak word deur 'n besluit wat deur die munisipaliteit gedelegeer is, mag ingevolge Artikel 62 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, Wet 32 van 2000 teen daardie besluit appèl aanteken deur binne 21 dae van die kennisgewing van die besluit skriftelike kennis van die appèl en die redes daarvoor aan die munisipale bestuurder te gee.

11. Vrystellings

(1) Enigiemand mag by wyse van 'n skriftelike aansoek, waarin die redes volledig verstrekkend word, by die munisipaliteit aansoek doen om vrystelling van enige bepaling van hierdie Verordening.

(2) Die munisipaliteit mag—

(a) skriftelik vrystelling verleen en die voorwaardes waarvolgens en die tydperk waarvoor sodanige vrystelling verleen word, moet in die vrystelling uiteengesit word;

(b) enige vrystelling of voorwaarde van 'n vrystelling verander of kanselleer; of

(c) weier om vrystelling te verleen.

(3) 'n Vrystelling tree nie in werking voordat die aansoeker skriftelik onderneem het om aan alle voorwaardes wat die munisipaliteit ingevolge subartikel (2) opgelê het, te voldoen nie, en indien daar met 'n aktiwiteit begin word voordat sodanige onderneming aan die munisipaliteit voorgelê is, verstryk die vrystelling.

(4) Indien daar nie aan enige voorwaarde van 'n vrystelling voldoen word nie, verval die vrystelling onmiddellik.

12. Strafbepalings

'n Persoon wat enige bepaling van hierdie Verordening oortree of versuim om daaraan te voldoen, pleeg 'n misdryf en kan by

liable to—

- (a) a fine or imprisonment, or either such fine or imprisonment or to both such fine and such imprisonment and,
- (b) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued and,
- (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality as result of such contravention or failure.

13. Conflict with other legislation

In the event of any conflict between any provision of this By-law and National and Provincial legislation, standards, policies or guidelines, the National and Provincial legislation, standards, policies or guidelines shall prevail.

14. Short title and commencement

This By-law shall be known as the Langeberg Municipality Storm Water Management By-law, 2023 and commences on the date of publication thereof in the Provincial Gazette.

30 August 2023

23558

skuldigbevinding—

- (a) 'n boete of gevangenisstraf opgelê word, of sodanige boete of gevangenisstraf, of beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf; en
- (b) in die geval van 'n voortgesette misdryf, 'n bykomende boete of 'n bykomende tydperk van gevangenisstraf of sodanige bykomende gevangenisstraf sonder die opsie van 'n boete of beide sodanige bykomende boete en gevangenisstraf vir elke dag waarop sodanige misdryf voortduur; en
- (c) 'n verdere bedrag gelyk aan enige koste en uitgawes wat die hof bevind deur die munisipaliteit aangegaan is weens sodanige oortreding of versuim.

13. Teenstrydigheid met ander wetgewing

In die geval van teenstrydigheid tussen enige bepaling van hierdie Verordening en Nasionale- en Provinsiale wetgewing, standaard, beleid of riglyne, sal sodanige Nasionale- en Provinsiale wetgewing, standaard, beleid of riglyne voorrang geniet.

14. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie Verordening staan bekend as die Langeberg Munisipaliteit Verordening insake Stormwaterbestuur, 2023 en tree in werking op die datum van publikasie in die Provinsiale Koerant.

30 Augustus 2023

23558

LANGEBERG MUNICIPALITY**WATER AND SANITATION SERVICES BY-LAW, 2023**

To regulate the provision of water and sanitation services in the area of jurisdiction of Langeberg Municipality and to provide for matters connected therewith.

In terms of Section 156(2) of the Constitution of the Republic of South Africa, 1996, Langeberg Municipality hereby enacts as follows-

**CHAPTER 1
INTERPRETATION**

1. Definitions
2. Meaning of words

**CHAPTER 2
ACCESS TO WATER SERVICES**

Part 1: Levels of Service

3. Levels of Service

Part 2: Application

4. Application for water services
5. Special agreements for water services
6. Purpose of use

Part 3: Deposits, Payments and Accounts

7. Deposits
8. Fees for services
9. Accounts
10. Payment for water services
11. Appeals against finding of municipality in respect of queries or complaints
12. Payment in respect of pre-payment meters or flow management devices

**CHAPTER 3
WATER SUPPLY SERVICES**

Part 1 Conditions

13. Specific conditions of water supply

Part 2 Connection, Quantity and Quality of Water Supply

14. Provision of connection pipe
15. Location of connection pipes
16. Interconnection between premises
17. Provision of single water connection for supply to several consumers on same premises
18. Restriction or disconnection of supply
19. Interruption of supply at owner's request
20. Disconnection of water supply
21. Water supplied from a fire hydrant
22. Communal water services works
23. Quantity, quality and pressure

Part 3 Measuring Water Supplied

24. Measuring the quantity of water supplied
25. Quantity of water supplied to consumer
26. Defective measurement
27. Adjustment of quantity of water supplied through a defective measuring device

LANGEBERG MUNISIPALITEIT**WATER- EN SANITASIEDIENSTE VERORDENING, 2023**

Om die voorsiening van water- en sanitasiedienste in die regsgebied van Langeberg Munisipaliteit te reguleer en om voorsiening te maak vir sake wat daarmee verband hou.

Kragtens artikel 156(2) van die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika verorden Langeberg Munisipaliteit soos volg:—

**HOOFSTUK 1
INTERPRETASIE**

1. Woordomskrywings
2. Betekenis van woorde

**HOOFSTUK 2
TOEGANG TOT WATERDIENSTE**

Deel 1: Diensvlakke

3. Diensvlakke

Deel 2: Aansoek

4. Aansoek om waterdienste
5. Spesiale ooreenkomste vir waterdienste
6. Doel van gebruik

Deel 3: Deposito's, Betalings en Rekeninge

7. Deposito's
8. Diensgelde
9. Rekeninge
10. Betaling vir waterdienste
11. Appèl teen bevinding van munisipaliteit na aanleiding van navrae of klagtes
12. Betaling ten opsigte van vooruitbetaalmeters of vloeibestuur toestelle

**HOOFSTUK 3
WATERVOORSIENINGSDIENSTE**

Deel 1 Voorwaardes

13. Spesifieke voorwaardes van watervoorsiening

Deel 2 Aansluiting, Hoeveelheid en Gehalte van Watertoevoer

14. Verskaffing van aansluitpyp
15. Ligging van aansluitpype
16. Tussenverbinding tussen persele
17. Verskaffing van enkele wateraansluiting vir voorsiening aan verskeie verbruikers op dieselfde perseel
18. Beperking of afsluiting van toevoer
19. Onderbreking van toevoer op eienaar se versoek
20. Ontkoppeling van watertoevoer
21. Water wat uit 'n brandkraan voorsien word
22. Gemeenskaplike waterdienstewerke
23. Hoeveelheid, gehalte en druk

Deel 3 Meet van Water wat Voorsien word

24. Meet van die hoeveelheid water wat voorsien word
25. Hoeveelheid water wat aan verbruiker voorsien word
26. Foutiewe meting
27. Aanpassing van hoeveelheid water wat voorsien is deur 'n foutiewe meettoestel

28. Special reading at request of consumer
29. Special measurement
- Part 4 Installation Work and Use of Pipes and Fittings**
30. Approval of installation work on private property
31. Persons permitted to do installation work
- 31A. Disinfection of water installations and storage tanks
32. Provision and maintenance of water installation
33. Technical requirements for water installation
34. Use of pipes and water fittings to be authorised
- 34A. Design criteria for water installations
- 34B. Storage tanks
35. Labelling of terminal water fittings and appliances
36. Unlawful water installation
37. Pipes in street or public places
- Part 5 Installations for Firefighting Purposes**
38. Connection to be approved by the municipality
39. Special provisions for firefighting services
40. Inspection and approval of firefighting installation
41. Dual and combined installations
42. Connection pipe for firefighting services
43. Valves and meters in connection pipeline
44. Sprinkler extinguishing installation
45. Header tank or double supply from main
46. Sealing of private fire hydrant
- Part 6 Water Conservation and Prevention of Pollution**
47. Waste of water
48. Car washing facilities
49. "Grey water" practises
50. Equipment specification to facilitate water conservation
51. Water demand management
52. Water restrictions
53. Owner to prevent pollution of water
54. Protection of water supply system and installation
- Part 7 Water Supply Services: Miscellaneous**
55. Use of water from source other than water supply system
56. Notification of use of alternative water sources
57. Sampling of water
58. Supply of non-potable water by the Municipality
59. Testing of pressure in system
60. Warning notices
61. Water audit

CHAPTER 4

SANITATION SERVICES

Part 1 Standards

62. Standards for sanitation services

28. Spesiale lesing op versoek van die verbruiker
29. Spesiale meting
- Deel 4 Installeerwerk en Gebruik van Pipe en Toebehore**
30. Goedkeuring van installeerwerk op privaat eiendom
31. Persone wat toegelaat word om installeerwerk te doen
- 31A. Ontsmetting van waterinstallasies en waterkenke
32. Verskaffing en instandhouding van waterinstallasie
33. Tegniese vereistes vir waterinstallasie
34. Gebruik van pype en watertoehore moet gemagtig wees
- 34A. Ontwerpkriteria vir waterinstallasies
- 34B. Opgaartenke
35. Merk van eindpuntwatertoehore en—toestelle
36. Onwettige waterinstallasie
37. Pype in straat of openbare plekke
- Deel 5 Installasies vir Brandbestrydingsdoeleindes**
38. Aansluiting moet goedgekeur word deur die munisipaliteit
39. Spesiale bepalings vir brandbestrydingsdienste
40. Inspeksie en goedkeuring van brandbestrydingsinstallasie
41. Dubbele en gekombineerde installasies
42. Aansluitpyp vir brandbestrydingsdienste
43. Kleppe en meters in aansluitpypleiding
44. Sprinkelblus installasie
45. Druktenk of dubbele toevoer vanaf die hoofleiding
46. Verseëling van private brandkraan
- Deel 6 Waterbesparing en Voorkoming van Besoedeling**
47. Vermorsing van water
48. Motor was fasiliteite
49. Gryswater praktyke
50. Spesifikasies van toerusting om waterbesparing te bevorder
51. Wateraanvraagbestuur
52. Waterbeperkings
53. Eienaar moet waterbesoedeling voorkom
54. Beskerming van watervoorsieningstelsel en—installasie
- Deel 7 Watervoorsieningsdienste: Algemeen**
55. Gebruik van water uit 'n ander bron as die watervoorsieningstelsel
56. Kennisgewing van gebruik van alternatiewe waterbronne
57. Neem van watermonsters
58. Voorsiening van nie-drinkbare water deur die munisipaliteit
59. Toets van druk in stelsel
60. Waarskuwings kennisgewings
61. Water oudit

HOOFSTUK 4

SANITASIEDIENSTE

Deel 1 Standaarde

62. Standaarde vir sanitasiedienste

Part 2 On-site Sanitation and Associated Services

- 63. Application and conditions for on-site sanitation infrastructure
- 64. Septic tank and treatment plant
- 65. French drain
- 66. Conservancy tank
- 67. Ventilated improved pit latrine
- 68. Services associated with on-site sanitation services
- 69. Disused conservancy tanks

Part 3 Sewage Disposal

- 70. Provision of a connecting sewer
- 71. Provision of one connecting sewer for several consumers on same premises
- 72. Interconnection between premises
- 73. Sewage delivered by road transport
- 74. Measurement of the quantity of standard domestic effluent discharged

Part 4 Industrial Effluent

- 75. Application for the disposal of industrial effluent
- 76. Unauthorised discharge of industrial effluent
- 77. Test samples
- 78. Norms, standards and conditions for disposal of industrial effluent
- 79. Withdrawal of written permission for disposal of industrial effluent
- 80. Measurement of quantity of industrial effluent discharged
- 81. Damage to sewage disposal system or the environment
- 81(A) Discharging of effluent into a storm water system
- 82. Periodic review
- 83. Change in process of manufacture of materials

Part 5 Drainage installations

- 84. Construction or installation of drainage installations
- 85. Construction by the municipality
- 86. Servitudes
- 87. Drains in streets and public places
- 88. Maintenance of drainage installation
- 89. Disconnection of drainage installation

Part 6 Sanitation: Miscellaneous

- 90. Reduction in the quantity determined in terms of domestic effluent
- 91. Objectionable discharge to sewage disposal system
- 92. Damage to sewage disposal system
- 93. Consequential maintenance of sewers
- 94. Installation of pre-treatment facility
- 95. Protection from ingress of floodwaters
- 96. Work by private persons
- 97. Non-waterborne disposal of effluent
- 98. Other sanitation services

Deel 2 Sanitasie- en Verwante Dienste op Perseel

- 63. Aansoek en voorwaardes vir sanitasie-infrastruktuur op perseel
- 64. Septiese tenk en behandelingsaanleg
- 65. Stapelriool
- 66. Rioltenk
- 67. Geventileerde verbeterde putlatrine
- 68. Dienste wat verband hou met sanitasie op perseel
- 69. Uitgediende riooltenke

Deel 3 Wegdoen van Riolwater

- 70. Verskaffing van 'n aansluitriool
- 71. Verskaffing van een aansluitriool vir verskeie verbruikers op dieselfde perseel
- 72. Tussenverbinding tussen persele
- 73. Riolwater wat deur padvervoer afgelewer word
- 74. Meet van die hoeveelheid standaard huishoudelike uitvloeisel wat uitgelaat word

Deel 4 Nywerheidsuitvloeisel

- 75. Aansoek vir die wegdoening van nywerheidsuitvloeisel
- 76. Ongemagtigde uitlating van nywerheidsuitvloeisel
- 77. Toetsmonsters
- 78. Norme, standaarde en voorwaardes vir die wegdoening van nywerheidsuitvloeisel
- 79. Terugtrek van skriftelike toestemming vir die wegdoening van nywerheidsuitvloeisel
- 80. Meet van hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel wat uitgelaat word
- 81. Skade aan rioolwaterwegdoenstelsel of aan die omgewing
- 81A Afstootlike uitlating in 'n stormwaterstelsel
- 82. Periodieke hersiening
- 83. Verandering van die vervaardigingsproses van materiale

Deel 5 Dreineringsinstallasies

- 84. Bou en installering van dreineringsinstallasies
- 85. Bouwerk deur die munisipaliteit
- 86. Serwitute
- 87. Rirole in strate en openbare plekke
- 88. Instandhouding van dreineringsinstallasies
- 89. Ontkoppeling van dreineringsinstallasies

Deel 6 Sanitasie: Algemeen

- 90. Vermindering van die vasgestelde hoeveelheid huishoudelike uitvloeisel
- 91. Afstootlike uitlating in rioolwaterwegdoenstelsel
- 92. Skade aan rioolwaterwegdoenstelsel
- 93. Gevolglike instandhouding van rirole
- 94. Installering van voorbehandelingsfasiliteit
- 95. Beskerming teen invloed van stormwater
- 96. Werk deur private persone
- 97. Wegdoening van uitvloeisel sonder spoelwater
- 98. Ander sanitasiedienste

**CHAPTER 5
GENERAL PROVISIONS**

Part 1 Unlawful Actions and Termination

99. General responsibility for compliance with this by-law and other laws
- 99A Transfer of ownership
100. Interference with water services or sanitation services
101. Obstruction of access to water supply system or sanitation services
102. Prohibition of access to water services other than through the municipality
- 102A Resale of water
103. Termination of agreements

Part 2 Water Services Intermediaries

104. Water services intermediaries

Part 3 Enforcement of By-Law and Legal Matters

106. Notices and documents
107. Compliance notices and recovery of costs
108. Power of entry and inspection
109. Powers of an authorised official
110. Using force to enter
111. Authorised official may be accompanied
112. Identification of authorised official
113. Liabilities and compensation
114. Transitional arrangements
115. Exemptions
116. Appeal
117. Offences and penalties
118. Application of this by-law
119. Repeal of by-laws
120. Short title and commencement

**CHAPTER 1
INTERPRETATION**

1. Definitions

In this by-law, unless the context otherwise indicates—

“**accommodation unit**” in relation to any premises, means a building or section of a building occupied or used or intended for residential occupation;

“**Act**” means the Water Services Act, 1997 (Act 108 of 1997) and regulations promulgated in terms of it;

“**air gap**” means the unobstructed vertical distance through the free atmosphere between the lowest opening from which any pipe, valve or tap, supplies water to a tank or fitting or other device, and the overflow level thereof;

“**alternative water**” means water sourced from a supply other than municipal water,

including;—

- (a) grey water,
- (b) rainwater,
- (c) treated effluent;
- (d) surface water; and

**HOOFSTUK 5
ALGEMENE BEPALINGS**

Deel 1 Wederregtelike Handelinge en Beëindiging

99. Algemene verantwoordelikheid om te voldoen aan hierdie verordening en ander wetgewing
- 99A. Oordrag van eiendomsreg
100. Bemoeiing met water- of sanitasiedienste
101. Verhinderings van toegang tot watervoorsieningstelsel of sanitasiedienste
102. Verbod op toegang tot waterdienste behalwe deur die munisipaliteit
- 102A Herverkoop van water
103. Beëindiging van ooreenkomste

Deel 2 Waterdienste-tussengangers

104. Waterdienste-tussengangers

Deel 3 Afdwinging van verordening en Regsaangeleenthede

105. Kennisgewings en dokumente
106. Voldoeningskennisgewings en verhalings van koste
107. Toegang- en inspeksiebevoegdheid
108. Bevoegdhede van 'n gemagtigde beampte
109. Gebruik van geweld om toegang te verkry
110. Gemagtigde beampte kan vergesel word
111. Identifikasie van gemagtigde beampte
112. Aanspreeklikhede en vergoeding
113. Oorgangsmaatreëls
114. Vrystellings
115. Appèl
116. Strafbepalings
117. Toepassing van hierdie verordening
118. Herroeping van verordeninge
119. Kort titel en inwerkingtreding

**HOOFSTUK 1
INTERPRETASIE**

1. Woordomsrywings

In hierdie verordening, tensy dit uit die verband anders blyk, het die volgende woorde die betekenis wat hier daaraan gekoppel word:

“**aansluiting**” beteken die punt waar 'n verbruiker wettig by die waterdienste wat deur die munisipaliteit voorsien is mag aansluit;

“**aansluitingsmangat**” (riool) beteken die toegangstruktuur, vervaardig uit steenwerk, sement of veselglas sement seksies wat toegang verleen vir inspeksie of onderhoud deur die munisipaliteit of eienaar; die aansluitingsmangat moet geleë wees aan die einde van die munisipale aansluiting en aan die begin van die privaat of privaat gekombineerde rioolstelsel en is gewoonlik een meter binne die betrokke eiendom geleë;

“**aansluitpunt**” beteken die aansluitmangat of 'n soortgelyke installasie punt wat goedgekeur is deur die munisipaliteit, waar 'n dreineringsinstallasie by die aansluitriool aansluit;

“**aansluitpyp**” beteken 'n pyp, insluitend die meettoestel en munisipale afsluitklep, waarvan die eienaarskap by die munisipaliteit berus en deur hom geïnstalleer is met die doel om water te vervoer vanaf 'n hoofleiding na 'n waterinstallasie, en sluit 'n “kommunikasiepyp” in waarna daar verwys word in SANS 10252;

“**aansluitriool**” beteken 'n pyp wat die eiendom van die munisipaliteit is en deur hom geïnstalleer is vir die vervoer van rioolwater vanaf 'n dreineringsinstallasie op enige perseel na 'n riool buite die grense van

(e) water from a borehole, well, well-point or spring;

“**approved**” means approved by the municipality in writing unless otherwise stated;

“**authorised official**” means an employee of the municipality or any other person who is appointed or authorised thereto by the municipality to perform any act, function or duty related to the provisions of this by-law, or exercise any power in terms of this by-law;

“**backflow**” means the flow of water in any pipe or fitting in a direction opposite to the normal direction of flow;

“**backflow preventer**” means a reduced pressure zone (RPZ) device, which is a type of backflow prevention device used to prevent backflow and to protect water supplies from contamination;

“**back siphonage**” means the backflow resulting from pressures lower than atmospheric pressure in the water installation;

“**basic sanitation**” means the minimum standard of safe and hygienic sanitation services and sewage disposal rendered to households, prescribed in terms of the Act, under regulation 7.2 of Government Notice No R982 of 8 September 2017;

“**basic water supply**” means the minimum standard of water supply services necessary for the reliable supply of water to households to support life and personal hygiene, prescribed in terms of the Act, under regulation 5.2.2 of Government Notice R982 of 8 September 2017;

“**best practicable environmental option**” means in compliance with NEMA, the option that provides the most benefit or causes the least damage to the environment as a whole, at a cost acceptable to the community, in the long term as well as in the short term;

“**borehole**” includes a well, well-point, spring, or any artificially constructed or improved underground cavity which can be used for the purpose of—

- (a) locating, intercepting, collecting or storing water in or removing water from an aquifer;
- (b) observing and collecting data and information on water in an aquifer; or
- (c) recharging an aquifer;

“**Building Regulations**” means the National Building Regulations made in terms of the National Building Regulations and Building Standards Act, 1997 (Act 103 of 1977) as amended;

“**business unit**” in relation to any premises means any building or section of a building occupied or used, or intended to be used for purposes other than residential occupation;

“**capacity**” in relation to a storage tank means the volume of the tank between the full operating water level below overflow level of the tank and the invert of the outlet pipe from the tank;

“**cleaning eye**” means any access opening to the interior of a discharge pipe or trap provided for the purposes of internal cleaning;

“**combined installation**” means a water installation used for fire-fighting and domestic, commercial or industrial purposes;

“**communal sewer**” means a sewer main and connecting sewers in respect of which a group of consumers or owners constituted themselves as a body prepared to assume responsibility, and has signed an agreement accepting responsibility, for the operation, maintenance and repair of a communal sewer; also known as a private combined sewer system;

“**communal water services work**” means a consumer water connection, also known as a private combined consumer water connection, through which water services are supplied to more than one person in respect of which a group of consumers or owners constituted themselves as a body prepared to assume responsibility, and has signed an agreement accepting responsibility, for the operation, maintenance and repair of the communal water services.

“**competent person**” means a person who is qualified by virtue of his education, training, experience and contextual knowledge to make a determination regarding the installation of firefighting services and equipment;

“**compliance notice**” means any notice issued by an authorised official under this by-law which instructs the person to whom it is issued to comply with the terms of the notice;

daardie perseel, of binne ’n serwituutgebied, of in ’n gebied ten opsigte waarvan ’n aanlêreg of ander soort ooreenkoms geld;

“**afsluitklep**” beteken ’n klep vir die aansluit of afsluit van die water-toevoer; die afsluitklep tussen die munisipale hoofleiding en die meet-toestel staan bekend as die munisipale afsluitklep, en is bedoel vir die uitsluitlike beheer en gebruik deur die munisipaliteit; die verbruiker se afsluitklep, indien voorsien en geïnstalleer deur die munisipaliteit moet stroomaf van die meettoestel geleë wees en is uitsluitlik vir die verbruiker se gebruik, tensy die munisipaliteit instandhoudingswerk aan die waterinstallasie moet doen;

“**afvalmeul**” beteken enige meganiese toestel wat stowwe maal en in die afvalwaterstelsel spoel, of wat skille, skubbe of ander brokkies van groente of ander voedselsoorte verwyder en regstreeks of onregstreeks in die afvalwaterstelsel uitlaat, en sluit uitvloei van ’n voedselafvalmeul in;

“**akkommodasie-eenheid**”, met betrekking tot enige perseel, beteken ’n gebou of gedeelte van ’n gebou wat geokkupeer of gebruik word, of bedoel is om geokkupeer of gebruik te word, vir residensiële doeleindes;

“**algemene installasie**” beteken ’n waterinstallasie wat water vervoer vir ’n kombinasie van huishoudelike, kommersiële en nywerheids doeleindes;

“**alternatiewe water**” beteken water wat verkry word vanaf ’n bron anders as munisipale water, insluitend—

- (a) gryswater;
- (b) reënwater;
- (c) behandelde uitvloei;
- (d) oppervlakwater; en
- (e) water uit ’n boorgat, put, syferboorgat of fontein.

“**basiese sanitasie**” beteken die minimum standaard van veilige en higiëniese sanitasiedienste en rioolwaterwegdoening vir huishoudings wat in die Wet voorgeskrif word, kragtens regulasie 7.2 van Goewermentskennisgewing R982 van 8 September 2017;

“**basiese watervoorsiening**” beteken die minimum standaard van watervoorsieningsdienste vir die betroubare voorsiening van water aan huishoudings om lewe en persoonlike higiëne in stand te hou, wat in die Wet voorgeskrif word, kragtens regulasie 5.2.2 van Goewermentskennisgewing R982 van 8 September 2017;

“**behoorlik gekwalifiseerde monsternemer**” beteken ’n persoon wat monsters uit die waterstelsels, rioolwater- en stormwaterwegdoenstelsels en uit openbare water neem vir ontleding, en wat gesertifiseer is om dit te doen deur ’n gemagtigde beampte;

“**besigheidseenheid**”, met betrekking tot enige perseel, beteken enige gebou of gedeelte van ’n gebou wat geokkupeer of gebruik word, of bedoel is om gebruik te word, vir ander doeleindes as residensiële okkupasie;

“**besoedeling**” beteken die inbring van enige stof in openbare water (d.w.s. rivier, stroom of dam), ’n stormwaterstelsel, die watervoorsieningstelsel, ’n waterinstallasie of ’n waterbron wat die fisiese, chemiese of biologiese eienskappe van die water wat daarin gevind word regstreeks of onregstreeks sodanig verander dat dit—

- (a) minder geskik is vir die doel waarvoor dit gewoonlik bedoel word of vir enige voordelige doel waarvoor dit redelikerwys verwag kan word dat dit gebruik sal word; of
- (b) skadelik of potensieel skadelik is—
 - (i) vir die welsyn, gesondheid of veiligheid van mense;
 - (ii) vir enige waterlewende of nie-waterlewende organisme;
 - (iii) vir die natuurlike omgewing (bv. grondwater, plantegroei of grond);

“**beste uitvoerbare omgewingsopsie**” beteken, ter voldoening aan NEMA, die opsie wat die grootste voordeel inhou of die minste skade veroorsaak aan die omgewing as geheel, teen ’n koste wat vir die gemeenskap aanvaarbaar is oor die lang- en korttermyn;

“**bevoegde persoon**” persoon wat op grond van sy opvoeding, opleiding, ondervinding en kontekstuele kennis gekwalifiseer is om ten opsigte van funksionele regulasie beslissing te maak met betrekking tot

“**connection**” means the point at which a consumer may legally connect to water services supplied by the municipality;

“**connection manhole (sewer)**” means the access structure, constructed of brickwork, concrete or fibre cement sections, which provides access for inspection or maintenance by the municipality or owner; the connection manhole must be located at the end of the municipal connection and beginning of the private or private combined sewer system and is normally located one metre inside the property involved;

“**connection pipe**” means a pipe, including the water meter and municipal stop valve, the ownership of which is vested in the municipality and installed by it for the purpose of conveying water from a main to a water installation, and includes a ðcommunication pipe” referred to in SANS 10252;

“**connecting point**” means the connecting manhole or a similar installation point approved by the municipality at which a drainage installation joins the connecting sewer;

“**connecting sewer**” means a pipe owned by the municipality and installed by it for the purpose of conveying sewage from a drainage installation on any premises, to a sewer beyond the boundary of those premises, or within a servitude area, or within an area covered by a wayleave or other type of agreement;

“**conservancy tank**” means a covered watertight tank used for the reception and temporary retention of sewage and which requires emptying at intervals;

“**consumer**” means—

- (a) any owner or occupier of premises to whom, and in respect of which premises, the municipality—
 - (i) has agreed to provide water supply or sanitation services;
 - (ii) is actually providing water supply or sanitation services;
 - (iii) has entered into an agreement with the municipality for the provision of water or sanitation services to or on such premises.
- (b) where water supply or sanitation services are provided through a single connection to a number of accommodation units or consumers or occupiers, means the person to whom the municipality agreed to provide such water services;
- (c) any end-user who receives water supply or sanitation services from the municipality or another water supply or sanitation services institution; or
- (d) a person that obtains access to water supply or sanitation services provided through a communal water services work;

“**domestic purposes**” in relation to the supply of water means the general use of water supplied for personal and residential uses, including health and hygiene, drinking, ablution, culinary, household and garden maintenance;

“**drain**” means that portion of the drainage installation that conveys sewage within any premises;

“**drainage installation**” means a system situated on any premises the ownership of which is vested in the owner of such premises up stream of the connection point at the municipal main sewer, including the connecting manhole, which is used for or intended to be used for or in connection with the reception, storage, treatment or conveyance of sewage or other form of wastewater on such premises to the connecting point, and includes a drain, a fitting, an appliance, a septic tank, a conservancy tank, a pit latrine and a private pumping installation forming part of or being ancillary to such system;

“**drainage work**” includes any drain, sanitary fitting, water supplying apparatus, waste or other pipe or any work connected with the discharge of liquid or solid matter into any drain or sewer or otherwise connected with the drainage of any premises;

“**duly qualified sampler**” means a person who takes samples for analysis from the water systems, sewage disposal and storm water disposal systems and from public waters and who has been certified to do so by an authorised official;

“**dwelling unit**” means an interconnected suite of rooms designed for residential purposes and occupation by a single household, regardless of how many persons comprise the household and irrespective of

die installasie van brandweerdienste en toerusting;

“**boorgat**” beteken ook ’n put, syferboorgat, fontein of enige kunsmatig gemaakte of verbeterde ondergrondse gat wat gebruik kan word met die doel om—

- (a) water te vind, te onderskep, te versamel of op te gaar in of te ont-trek uit ’n akwifereer;
- (b) om water in ’n akwifereer waar te neem en data en inligting daaroor te versamel; of
- (c) ’n akwifereer aan te vul;

“**Bouregulasies**” beteken die Nasionale Bouregulasies wat uitgevaardig is kragtens die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1997 (Wet 103 van 1997), soos gewysig;

“**brandkraan**” beteken ’n waterinstallasie wat water vervoer wat net bedoel is vir brandbestrydings doeleindes en wat aan SANS 10400-W moet voldoen;

“**dienspyp**” beteken ’n pyp wat deel uitmaak van ’n waterinstallasie wat op enige perseel deur die eienaar of okkuperder verskaf en geïnstalleer is, en wat aangesluit is of aangesluit gaan word by ’n aansluitpyp om water te vervoer na die waterinstallasie op die perseel;

“**dreinerings installasie**” beteken ’n stelsel wat op enige perseel geleë is en waarvan die eienaarskap berus by die eienaar van sodanige perseel, stroomop vanaf die aansluitpunt by die munisipale hoofriool, met inbegrip van die aansluitmang, wat gebruik word of bedoel is om gebruik te word vir of in verband met die ontvangs, opberging, behandeling, of vervoer van rioolwater of ander vorm van afvalwater op sodanige perseel na die aansluitpunt, en sluit ’n perseelriool, toebehoorsel, toestel, septiese tenk, riooltenk, putlatrine en private pompinstallasie in wat deel uitmaak van of aanvullend is tot sodanige stelsel;

“**dreinerwerk**” sluit in enige perseelriool, sanitasietoebehoorsel, watervoorsieningsapparaat, vuilwater- of ander pyp of enige werk wat verband hou met die uitlaat van vloeistowwe of vaste stowwe in enige perseelriool of riool, of wat andersins aansluit by die dreinerings van enige perseel;

“**eienaar se waterinstallasie**” beteken al die pype verbruikersafsluitklep en watertoebehore wat deur ’n verbruiker geïnstalleer is om aan te sluit by die waterinstallasie van die munisipaliteit;

“**eienaar**” sluit in—

- (a) die persoon by wie die regstittel van die eiendom berus, insluitend, maar sonder beperking, die geregistreerde eienaar volgens die tite-lakte;
- (b) as die persoon by wie die regstittel van die eiendom berus, insolvent of oorlede is, of op enige manier hoegenaamd handelingsonbevoeg is, die persoon by wie die administrasie en beheer van sodanige eiendom berus as kurator, trustee, eksekuteur, administrateur, geregtelike bestuurder, likwidateur of ander regsver-teenwoordiger;
- (c) in enige geval waar die munisipaliteit nie die identiteit van sodanige persoon kan vasstel nie, ’n persoon wat geregtig is op die voordeel van die gebruik van sodanige eiendom of ’n gebou of geboue daarop; en
- (d) in die geval van eiendom waarvoor daar ’n huurkontrak van tien jaar of langer aangegaan is wat in die Akteskantoor geregistreer is, die huurder daarvan;
- (e) met betrekking tot—
 - (i) ’n stuk grond wat afgebaken is in ’n deelplan wat geregis-treer is ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet 95 van 1986), die ontwikkelaar of die regsposon ten opsigte van die gemeenskaplike eiendom; of
 - (ii) ’n deel soos omskryf in genoemde Wet, die persoon in wie se naam die betrokke eenheid geregistreer is ingevolge ’n deel-titelakte, en sluit die regmatig aangestelde verteenwoordiger van sodanige persoon in;
- (f) die persoon wat vaste eiendom gekoop het by die munisipaliteit ingevolge ’n skema wat daarvoor voorsiening maak dat die koop-prys in paaiemente afbetaal word en wat nie oordrag van die munisipaliteit ontvang het nie;
- (g) enige persoon wat enige reg tot grond verkry kragtens die bepa-

whether the dwelling unit is a single building or forms part of a building containing two or more dwelling units;

“**ECA**” means the Environment Conservation Act, 1989 (Act No. 73 of 1989) and any regulations made in terms thereof, or any superseding legislation;

“**ECSA**” means the Engineering Council of South Africa;

“**effluent**” means any liquid, whether or not containing matter in solution or suspension, which is discharged from any premises directly or indirectly into a drainage work;

“**effluent standards**” means the standards for effluent prescribed in Government Notice No. 982 of 8 September 2017 or any superseding legislation;

“**EIA**” means an environmental impact assessment as contemplated in NEMA or the ECA and further in accordance with the EIA Regulations as published in Government Notice R982 of 4 December 2014

“**engineer**” – means a qualified engineer, technologist or technician that is a full-time employee of the municipality with delegated powers to act in respect of the applicable function;

“**emergency**” means any situation that poses a risk or potential risk to life, health, the environment, or property, or declared to be an emergency under any law;

“**environmental restoration cost**” means the total cost of all measures necessary to restore the environment to the condition it had been in prior to an incident that resulted in it having been damaged and in the event of this not being possible the value of the cost benefit that was lost through the damage to or destruction of the environment;

“**fire hydrant**” means a water installation that conveys water intended for fire-fighting purposes only and which shall be in accordance with SANS 10400-W;

“**fixed quantity water delivery system**” means a water installation, which delivers a fixed quantity of water to a consumer in any single day by means of an orifice plate or flow measuring device;

“**flood level (1 in 50 year)**” means that level reached by flood waters resulting from a storm of a frequency of 1 in 50 years;

“**flood plain (1 in 50 year)**” means the area subject to inundation by flood waters from a storm of a frequency of 1 in 50 years;

“**french drain**” means a soil soak pit for the disposal of sewage and effluent from a septic tank;

“**general installation**” means a water installation which conveys water for a combination of domestic, commercial and industrial purposes;

“**grey water**” means wastewater resulting from use of water for domestic purposes including bath, shower, bathroom sink and washing machine water and specifically excluding:

- (a) kitchen water due to its fat content; and
- (b) water containing human excreta;

“**household**” means the family unit of persons, or individuals, in occupation of a building or part of a building, designed for residential occupation by such family unit, or individuals;

“**illegal connection**” means a connection to any system, by means of which water services are provided that is not authorised or approved by the municipality or paid for as calculated by the municipality;

“**industrial effluent**” means any liquid, whether or not containing matter in solution or suspension, which is generated as a result of any trade, manufacturing, mining, chemical, other industrial process, in any laboratory, in the course of research, agricultural activity, matter discharged from a waste grinder and includes any liquid or effluent emanating from the use of water, other than standard domestic effluent or storm water, and “**trade effluent**” bears the same meaning;

“**industrial purposes**” means water supplied to any premises which constitutes a factory as defined in the General Administrative Regulations, published in terms of the Occupational Health and Safety Act, 1993 (Act 85 of 1993) including the use of water for purposes of mining, manufacturing, retailing and service industries, generating electricity, land-based transport, construction or any related purpose;

lings van enige wetgewing wat geld vir die Provinsiale Regering van die Wes-Kaap;

“**eindpuntwatertoehoorsel**” beteken die watertoehoorsel by ’n uitlaat van ’n waterinstallasie wat die uitvloeï van water uit ’n waterinstallasie beheer;

“**gekombineerde installasie**” beteken ’n waterinstallasie wat gebruik word vir brandbestryding en huishoudelike-, kommersiële- of nywerheids doeleindes;

“**gekwalfiseerde loodgieter**” beteken ’n loodgieter wat gekwalifiseer en geakrediteer is ingevolge die “National Qualifications Framework Act, 2008” (Wet 67 van 2008);

“**gemagtigde beampte**” beteken ’n werknemer van die munisipaliteit, of enige ander persoon wat deur die munisipaliteit aangestel of gemagtig is om ’n handeling of funksie ingevolge hierdie verordening te verrig of om enige bevoegdheid ingevolge hierdie verordening uit te oefen.

“**gemeenskaplike riool**” beteken ’n hoofriool en aansluitriole ten opsigte waarvan ’n groep verbruikers of eienaars hulleself saamgestel het as ’n liggaam wat bereid is om verantwoordelikheid te aanvaar, en ’n ooreenkoms geteken het om verantwoordelikheid te aanvaar, vir die bedryf, instandhouding en herstel van die gemeenskaplike riool; ook bekend as ’n privaat gekombineerde rioolstelsel;

“**gemeenskaplike waterdienswerke**” beteken ’n verbruiker wateraansluiting, ook bekend as ’n privaat gekombineerde verbruikeraansluiting, waardeur waterdienste gelewer word aan meer as een persoon; ten opsigte waarvan ’n groep verbruikers of eienaars hulleself saamgestel het as ’n liggaam wat bereid is om verantwoordelikheid te aanvaar, en ’n ooreenkoms geteken het om verantwoordelikheid te aanvaar, vir die bedryf, instandhouding en herstel van die gemeenskaplike waterdiensnetwerk, ook bekend as ’n private gekombineerde waterstelsel

“**goedgekeur**” beteken skriftelik goedgekeur deur die munisipaliteit tensy dit anders gestel is;

“**gryswater**” beteken afvalwater wat die gevolg is van die gebruik van water vir huishoudelike doeleindes insluitende bad, stort, badkamerwasbak en wasmasjien water en sluit spesifiek uit:

- (a) kombuiswater as gevolg van sodanige water se vet inhoud; en
- (b) water wat menslike uitskeiding bevat;

“**handelsperseel**” ’n perseel waarop nywerheidsuitvloeiende gegeneer word, insluitend, maar nie beperk nie tot restaurante, wegneem ete bedrywe, tuisbedrywe, akkomodasie-ondernemings, ens.;

“**hoofleiding**” beteken ’n pyp wat nie ’n aansluitpyp is nie, waarvan die eienaarskap by die munisipaliteit berus en wat deur hom gebruik word vir die vervoer van water na enige getal verbruikers;

“**huishoudelike doeleindes**” beteken, met betrekking tot die voorsiening van water, die algemene gebruik van water wat voorsien word vir persoonlike en residensiële gebruike, met inbegrip van gesondheid en higiëne, drink, ablusie, kombuis, huishoudelik en tuin-instandhouding;

“**huishouding**” beteken die familie-eenheid van persone, of individue, wat ’n gebou of gedeelte daarvan okkupeer, wat ontwerp is vir residensiële okkupasie deur sodanige familie-eenheid, of individue;

“**ingenieur**” beteken ’n gekwalifiseerde ingenieur, tegnoloog of tegnikus wat voltyds in die munisipaliteit se diens is en wat gedelegeerde bevoegdheid het om die betrokke funksie uit te voer;

“**installasiewerk**” beteken enige werk wat gedoen word in verband met ’n waterdiensinstallasie met inbegrip van konstruksie, rehabilitasie, verbetering en instandhouding;

“**IRSA**” beteken die Ingenieurs Raad van Suid-Afrika;

“**kapasiteit**”, met betrekking tot ’n opgaartenk, beteken die volume van die tenk tussen die vol werksvlak onder die oorloop vlak van die tenk en die bodemvlak by die inlaat van die uitlaatpyp uit die tenk;

“**lug gaping**” beteken die onbelemmerde, vertikale afstand deur die vrye atmosfeer tussen die laagste opening vanwaar water uit enige pyp, klep of kraan voorsien word aan ’n tenk of toebehoorsel of ander toestel en die oorloopvlak daarvan;

“**mangat**” beteken ’n toegangskamer met ’n diepte en afmetings wat dit vir ’n persoon moontlik maak om toegang te verkry tot die binne-

“**installation work**” means any work done in respect of a water services installation including construction, rehabilitation, improvement and maintenance;

“**interest**” means a levy with the same legal property as service fees and calculated in terms of this by-law on all amounts in arrears in respect of prescribed fees for water services at a standard rate equal to an interest rate as determined by the Customer Care, Credit Control, Debt Collection by-law and Indigent Support by-law of the Municipality; (Credit Control by-law and Policy)

“**main**” means a pipe, other than a connection pipe, of which the ownership vests in the municipality and which is used by it for the purpose of conveying water to any number of consumers;

“**manhole**” means an access chamber of such depth and dimensions that allows a person access to the interior of the sewer for the purposes of maintenance and internal cleaning thereof;

“**measuring device**” means a water meter, any method, procedure, process, device, apparatus, or installation that enables the quantity and/or quality of water services provided to be quantified or evaluated including an estimation or assumption;

“**meter**” means a water meter as defined in the Legal Metrology Regulations promulgated in terms of the Legal Metrology Act, 9 of 2014, or, in the case of a water meter of a size greater than 100mm, a device which measures the quantity of water passing through it, or a measuring device including a pre-payment meter or borehole meter, any of which must be approved by the SABS;

“**municipality**” means—

- (a) the Langeberg Municipality established in terms of sections 12 and 14 of the Local Government Municipal Structures Act, 1998 (Act No 117 of 1998), Provincial Notice No. 488 dated 22 September 2000 or its successors in title, and includes any structure or person exercising a delegated power or carrying out an instruction in terms of this by-law and legislation applicable to Local Government; or
- (b) a service provider appointed or approved by the Municipality fulfilling a responsibility under this by-law, assigned to it in terms of section 81(2) and 82(1)(c) of the Local Government Municipal Systems Act 2000, (Act 32 of 2000) or any other law, as the case may be;

“**municipal service**” means the municipal service relating to the provision of water services by the municipality or a service provider on behalf of the municipality, in accordance with this by-law;

“**National Water Act**” means the National Water Act, 1998, (Act 36 of 1998);

“**NEMA**” means the National Environmental Management Act, 1998 (Act 107 of 1998);

“**nuisance**” means any condition, thing, act or omission which is offensive such as bad odours or injurious or which tends to prejudice the safety, good order, peace or health of one or more of the residents or the environmental health in any particular locality within the area of the Municipality, or the rights, or reasonable comfort, convenience or quiet of the occupants of any area within the Municipality’s jurisdiction;

“**occupier**” means a person who occupies any premises or part thereof, without regard to the title under which he so occupies the premises and includes—

- (a) any person in actual occupation of those premises;
- (b) any person legally entitled to occupy those premises;
- (c) in the case of those premises being subdivided and let to lodgers or various tenants, the person receiving the rent payable by such lodgers or tenants whether on the person’s own account or as agent for any person entitled thereto or interested therein;
- (d) any person having the charge of or management of those premises, and includes the agent of any such person when the person is absent from the Republic of South Africa or his whereabouts are unknown; or
- (e) the owner of those premises;

“**on-site sanitation services**” means a conservancy tank, septic tank, chemical toilet, urine diversion system, ôVIP” or related systems other

kant van die riool vir instandhouding en om die binnekant daarvan skoon te maak;

“**meettoestel**” beteken ’n meettoestel, enige metode, prosedure, proses, toestel, apparaat of installasie wat die hoeveelhede en of gehalte van die waterdienste wat gelewer word, te kwantifiseer of te evalueer, en dit sluit ’n beraming of ’n veronderstelling in;

“**meter**” beteken ’n meettoestel soos omskryf in die “Legal Metrology Regulations” wat afgekondig is ingevolge die “Legal Metrology Act”, 9 van 2014 of, in die geval van ’n meettoestel wat groter is as 100mm, ’n toestel wat die hoeveelheid water meet wat daardeur vloei, of ’n meettoestel, met inbegrip van ’n voorafbetaalmeter of boorgatmeter, wat almal deur die SABS goedgekeur moet wees;

“**munisipale diens**” beteken die munisipale diens wat betrekking het op die lewering van waterdienste deur die munisipaliteit of ’n diensverskaffer namens die munisipaliteit ooreenkomstig hierdie verordening;

“**munisipaliteit**” beteken—

- (a) Langeberg Munisipaliteit, gestig ingevolge artikel 12 en 14 van die Plaaslike Regering: Munisipale Strukturewet, 1998 (Wet 117 van 1998), Provinsiale Kennisgewing no. 488 van 22 September 2000, of sy regsopvolgers, en sluit in enige struktuur of persoon wat ’n gedelegeerde bevoegdheid uitoefen of ’n opdrag uitvoer ingevolge hierdie verordening en wetgewing wat op Plaaslike Bestuur van toepassing is; of
- (b) ’n diensverskaffer aangestel of goedgekeur deur die munisipaliteit wat ’n verantwoordelikheid nakom ingevolge hierdie verordening, of wat aan hom opgedra is ingevolge artikel 81(2) en 82(1)(c) van die Plaaslike Regering: Munisipale Stelselwet, 2000 (Wet 32 van 2000), of enige ander regsreël, na gelang van die geval;

“**Nasionale Waterwet**” beteken die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet 36 van 1998);

“**natbedryf**” beteken ’n bedryf wat nywerheidsuitvloeiëls uitlaat of wat jaarliks gemiddeld meer as 100 kiloliter water per dag op sy perseel gebruik of andersins deur die munisipaliteit bepaal;

“**noodgeval**” beteken enige situasie wat ’n risiko of potensiële risiko inhou vir lewe, gesondheid, die omgewing, of eiendom, of wat as noodgeval verklaar is ingevolge enige regsreël;

“**nywerheidsdoeleindes**” beteken doeleindes waarvoor water voorsien word aan enige perseel wat ’n fabriek is soos omskryf in die Algemene Administratiewe Regulasies wat afgekondig is kragtens die Wet op Beroepsgesondheid en Veiligheid, 1993 (Wet 85 van 1993) met inbegrip van die gebruik van water vir die doeleindes van mynbou, vervaardiging, kleinhandel en diensnywerhede, kragopwekking, landgebaseerde vervoer, konstruksie of enige verwante doeleindes;

“**nywerheidsuitvloeiëls**” beteken enige vloeistof, hetsy dit stowwe in oplossing of in suspensie bevat al dan nie, wat gegeneer word as gevolg van enige handel, vervaardiging, mynbou, chemiese of ander nywerheidsprosesse, in enige laboratorium, in die loop van navorsing, landbou-aktiwiteit, asook stowwe wat uitgelaat word uit ’n afvalmeul, en sluit enige vloeistof of uitvloeiëls in wat ontstaan uit die gebruik van water, buiten standaard huishoudelike uitvloeiëls of stormwater, en “handelsuitvloeiëls” het dieselfde betekenis;

“**OIA**” beteken ’n omgewingsimpakassessering ook bekend as ’n omgewingsimpakstudie, soos bedoel in die WNOB en die WOB en voorts ooreenkomstig die OIA-regulasies afgekondig in GK R982 van 4 Desember 2014;

“**okkupeerder**” beteken ’n persoon wat enige perseel of gedeelte daarvan okkupeer, sonder inagneming van die titel waarkragtens hy die perseel okkupeer, en dit sluit in—

- (a) enige persoon wat die perseel inderdaad okkupeer;
- (b) enige persoon wat die perseel regtens mag okkupeer;
- (c) in die geval waar die perseel onderverdeel is en verhuur word aan loseerders of verskeie huurders, die persoon wat die huurgeld ontvang wat deur sodanige loseerders of huurders betaalbaar is, hetsy vir daardie persoon se eie rekening of as agent vir enige persoon wat daarop geregtig is of ’n belang daarby het;
- (d) enige persoon wat die perseel beheer of bestuur en sluit die agent van enige sodanige persoon in wanneer die persoon afwesig is uit die Republiek van Suid-Afrika of as dit nie bekend is waar hy hom bevind nie; of

than water borne sewerage disposal through a sewerage disposal system;

“**operating level**” means the level of water reached in a storage tank when the valve controlling the inlet of water to the tank closes under normal operating conditions;

“**owner**” includes—

- (a) the person in whom the legal title to the property is vested, including, but not limited to, the registered owner according to the title deed;
- (b) where the person in whom the legal title to the property is vested is insolvent or dead, or is under any form of legal disability whatsoever, the person in whom the administration and control of such property is vested as curator, trustee, executor, administrator, judicial manager, liquidator or other legal representative;
- (c) in any case where the municipality is unable to determine the identity of such person, a person who is entitled to the benefit of such property or a building or buildings thereon; and
- (d) in the case of properties for which a lease agreement of ten years or longer has been entered into and registered in the Deeds Office, the lessee thereof;
- (e) in relation to—
 - (i) a piece of land delineated on a sectional plan registered in terms of the Sectional Titles Act, 1986 (Act 95 of 1986), the developer or the body corporate in respect of the common property; or
 - (ii) a section as defined in such Act, the person in whose name the relevant unit is registered under a sectional title deed, and includes the lawfully appointed representative of such person;
- (f) the person who has purchased immovable property from the municipality, in terms of a scheme that allows for the purchase price to be paid in instalments and who has not received transfer from the municipality;
- (g) any person who acquires any right to land by virtue of the provisions of any law applicable in the Province of the Western Cape;

“**owner’s water installation**” means all the pipe work, consumers’ stop-valve and water fittings installed by the consumer for connecting into the water installation of the municipality;

“**permit holder**” means a person who has obtained the written permission of the Engineer to discharge or cause or permit to discharge industrial effluent into the sewage disposal system;

“**person**” means any natural person, local government body or like authority, a company incorporated under any law, a body of persons whether incorporated or not, a statutory body, public utility body, voluntary association or trust;

“**pollution**” means the introduction of any substance into public water, (e.g. river, stream or dam) a storm water system, the water supply system, a water installation or a water resource that may directly or indirectly alter the physical, chemical or biological properties of the water found therein so as to make it—

- (a) less fit for its normally intended use or any beneficial purpose for which it may reasonably be expected to be used; or
- (b) harmful or potentially harmful—
 - (i) to the welfare, health or safety of human beings;
 - (ii) to any aquatic or non-aquatic organism;
 - (iii) to the natural environment. (e.g. ground water, vegetation or land);

“**premises**” means any piece of land, with or without improvements, the external surface boundaries of which are delineated on—

- (a) a general plan or diagram registered in terms of the Land Survey Act, 1927 (Act 9 of 1927), or in terms of the Deeds Registries Act, 1937 (Act 47 of 1937); or
- (b) a sectional plan registered in terms of the Sectional Titles Act, 1986 (Act 95 of 1986); and

(e) die eienaar van daardie perseel;

“**omgewingsherstelkoste**” beteken die totale koste van alle maatreëls wat nodig is om die omgewing te herstel na die toestand waarin dit was voor die voorval wat die skade daaraan veroorsaak het en, as dit nie moontlik is nie, die waarde van die kostevoordeel wat verlore is as gevolg van die skade aan of vernietiging van die omgewing;

“**onwettige aansluiting**” beteken ’n aansluiting by enige stelsel waarmee waterdienste gelewer word wat nie deur die munisipaliteit gemagtig of goedgekeur is nie of waarvoor nie betaal word soos deur die munisipaliteit bepaal;

“**oorlas**” beteken enige toestand, ding, handeling of versuim wat aanstootlik is, soos slegte reuke, of wat skadelik is, of wat neig om die veiligheid, goeie orde, vrede of gesondheid van een of meer van die inwoners of die omgewingsgesondheid van enige bepaalde plek binne die gebied van die munisipaliteit, of die regte, of redelike gemak, gerief of stilte van die okkuperders van enige gebied in die munisipaliteit se regsgebied te benadeel;

“**openbare kennisgewing**” beteken kennisgewing aan die publiek op ’n wyse wat deur die munisipaliteit bepaal word ooreenkomstig toepaslike wetgewing;

“**openbare water**” beteken enige rivier, waterloop, baai, riviermonding, die see en enige ander water ten opsigte waarvan die publiek die gebruiksreg of toegangsreg het, uitgesonderd enige waterbronne waaruit die munisipaliteit water onttrek of gebruik vir die berging van water;

“**permithouer**” beteken ’n persoon wat die skriftelike toestemming van die Ingenieur ontvang het om nywerheidsuitvloei in die rioolwaterwegdoenstelsel in te laat, of te veroorsaak of toe te laat dat dit ingelaat word;

“**perseel**” beteken enige stuk grond, met of sonder verbeterings, waarvan die buitenste oppervlaktgrense aangedui is—

- (a) op ’n algemene plan of diagram wat geregistreer is ingevolge die Opmetingswet, 1927 (Wet 9 van 1927) of die Registrasie van Aktes Wet 1937 (Wet 47 van 1937); of
- (b) op ’n deelplan wat geregistreer is ingevolge die Wet op Deeltitels, 1986 (Wet 95 van 1986); en
- (c) wat geleë is binne die regsgebied van die munisipaliteit;

“**perseelriool**” beteken daardie gedeelte van die dreineringsinstallasie wat rioolwater op die perseel vervoer;

“**persoon**” beteken enige natuurlike persoon, plaaslike regerings liggaam of soortgelyke owerheid, ’n maatskappy wat ingevolge enige wet geïnkorporeer is, ’n groep persone, hetsy hulle geïnkorporeer is al dan nie, ’n statutêre liggaam, openbare nutsliggaam, vrywillige vereniging of trust;

“**peuter**” beteken om te verander, sny, steur, inmeng, onderbreek, manipuleer, versper, verwyder, omseil op enige wyse of metode of deur middel van ’n toestel;

“**private gekombineerde waterdiens**” beteken ’n private verbruikersaansluiting en waterdiensstelsel waardeur meer as een verbruiker of eiendom diens ontvang; die diens word gesamentlik bedryf en in stand gehou deur al die betrokke verbruikers en kan watervoorsiening, vuilrioolwaterstelsels en septiese tenks of enige ander verwante stelsels insluit;

“**professionele persoon**” beteken ’n persoon wat geregistreer is—

- (a) ingevolge die Wet op die Ingenieursweseprofessie, 2000 (Wet 46 van 2000) vir die toepaslike veld van kundigheid en wat geregistreer is by IRSA; of
- (b) die Wet op Natuurwetenskaplike Professies, 27 van 2003;

“**rente**” beteken ’n heffing met dieselfde regseienskap as diensgelde wat bereken word ingevolge hierdie verordening op alle agterstallige bedrae ten opsigte van voorgeskrewe gelde vir waterdienste teen ’n standaard koers wat gelyk is aan ’n rentekoers wat bepaal word deur die Klantesorg, Kredietbeheer en Skuldinvoeringsverordening (Kredietbeheerverordening en Beleid) van die munisipaliteit;

“**residensiële eenheid**” beteken, met betrekking tot enige perseel ’n gebou of gedeelte van ’n gebou wat geokkuper of gebruik word, of bedoel is vir gebruik as residensiële okkupasie of gebruik deur enige persoon, en sluit ’n wooneenheid in;

(c) which is situated within the area of jurisdiction of the municipality;

“**pre-payment measuring device**” means a meter that can be programmed to provide water flow or to limit the flow of water into a water installation to the amount which has been previously purchased;

“**prescribed**” means, determined by the municipality or another authority as is relevant to the context;

“**prescribed fee**” means a fee including a rate, charge, tariff, flat rate, subsidy or any other cost determined by the municipality by resolution;

“**private combined water service**” means a private consumer connection and water services system, serving more than one consumer or property; the service is operated and maintained by all the consumers thereof collectively, and may include water supply, foul sewer and septic tank or any other related systems;

“**professional person**” means a person registered in terms of—

(a) the Engineering Profession Act, 2000 (Act 46 of 2000) for the appropriate field of expertise and registered with ECSA; or

(b) the Natural Scientific Profession Act, 27 of 2003.

“**public notice**” means notice to the public in a manner determined by the municipality in accordance with applicable legislation;

“**public water**” means any river, watercourse, bay, estuary, the sea and any other water to which the public has the right of use or to which the public has the right of access, excluding any water sources which the municipality abstracts water from or use for the storage of water;

“**qualified plumber**” means a plumber who is qualified and accredited in terms of the National Qualifications Framework Act, 2008 (Act No. 67 of 2008);

“**residential unit**” in relation to any premises, means a building or section of a building occupied or used or intended for residential occupation or use by any person and includes a dwelling unit;

“**SABS**” means the South African Bureau of Standards;

“**SANS**” means the South African National Standards as prescribed by the SABS;

“**SANS 0241**” (including any amendments thereto) means the standards prescribed for the quality of drinking water in South Africa;

“**sanitation services**” means the collection, removal and disposal or purification of human excreta, standard domestic effluent, wastewater, sewage and effluent resulting from the use of water for commercial purposes and, for the purposes of this by-law, also includes the disposal of industrial effluent;

“**septic tank**” means a watertight tank designed to receive sewage and to effect the adequate decomposition of organic matter in sewage by bacterial action and includes a french drain;

“**service pipe**” means a pipe which is part of a water installation provided and installed on any premises by the owner or occupier, and which is connected, or to be connected, to a connection pipe to serve the water installation on the premises;

“**sewage**” means wastewater, industrial effluent, standard domestic effluent and other liquid waste, either separately or in combination, but shall not include storm water;

“**sewage disposal system**” means the structures, valves, pipes, pumps, meters or other equipment and infrastructure used in the conveyance through the sewer reticulation system and treatment at the sewage treatment works under control of the municipality and which may be used by it in connection with the disposal of sewage;

“**sewer**” means any pipe or conduit which is the property of or is vested in the municipality and which may be used for the conveyance of sewage from the connecting sewer and shall not include a drain as defined;

“**standard domestic effluent**” means domestic effluent with prescribed strength characteristics in respect of chemical oxygen demand and settleable solids as being appropriate to sewage discharges from domestic premises within the jurisdiction of the municipality, but shall not include industrial effluent;

“**standpipe**” means a connection through which water supply services are supplied to more than one person;

“**riool**” beteken enige pyp of leipyp wat die eiendom is van die munisipaliteit of waarvan die eienaarskap by hom berus, en wat gebruik word vir die vervoer van rioolwater vanaf die aansluitriool, en sluit nie ’n perseelriool, soos omskryf, in nie;

“**riooltenk**” beteken ’n bedekte waterdigte tenk wat gebruik word vir die ontvangs en tydelike opberging van rioolwater, en wat met tussenpose leeggemaak moet word;

“**rioolwater**” beteken afvalwater, nywerheidsuitvloeisel, standaard huishoudelike uitvloeisel en ander afvalvloei-stowwe, hetsy afsonderlik of in kombinasie, maar sluit nie stormwater in nie;

“**rioolwaterwegdoenstelsel**” beteken die strukture, kleppe, pype, pompe, meters of ander bybehore en infrastruktuur wat gebruik word vir die vervoer van rioolwater deur die rioolnetwerk en die behandeling by die rioolwatersuiweringsaanleg wat onder die beheer van die munisipaliteit is en deur hom gebruik kan word in verband met die wegdoen van rioolwater;

“**SABS**” beteken die Suid-Afrikaanse Buro vir Standaarde;

“**sanitasiedienste**” beteken die versameling, verwydering, wegdoening of suiwering van menslike uitskeiding, standaard huishoudelike uitvloeisel, afvalwater, rioolwater en uitvloeisel wat die gevolg is van die gebruik van water vir kommersiële doeleindes, en vir die doeleindes van hierdie verordening sluit dit ook die wegdoen van nywerheidsuitvloeisel in;

“**SANS 0241**” (asook wysigings daarvan) beteken die standaard wat voorgeskryf word vir die gehalte van drinkwater in Suid Afrika;

“**SANS**” beteken die Suid-Afrikaanse Nasionale Standaard wat deur die SABS voorgeskryf word;

“**septiese tenk**” beteken ’n waterdigte tenk wat ontwerp is om rioolwater in te hou en om die genoegsame ontbinding van organiese stowwe in rioolwater teweeg te bring deur middel van bakteriese werking en sluit ’n stapelriool in;

“**sperder**” beteken die pyptoebehoorsel of gedeelte van ’n sanitasietoestel wat ontwerp is om die waterseël in posisie te hou wat as versperring dien teen die vloei van onwelriekende lug of gas;

“**staanpyp**” beteken ’n aansluiting waardeur watervoorsieningsdienste gelewer word aan meer as een persoon;

“**standaard huishoudelike uitvloeisel**” beteken huishoudelike uitvloeisel met voorgeskrewe sterkte-eienskappe ten opsigte van chemiese suurstofbehoefte en afsakbare vastestowwe wat gepas is vir rioolwater wat uitgelaat word vanaf huishoudelike persele in die regsgebied van die munisipaliteit, maar sluit nie nywerheidsuitvloeisel in nie;

“**stapelriool**” beteken ’n rioolsypelpyp vir die wegdoen van rioolwater en uitvloeisel uit ’n septiese tenk;

“**steekoog**” beteken enige toegangsopening na die binnekant van ’n uitlaatpyp of valluik wat voorsien is om binne-in skoon te maak;

“**Stelselwet**” beteken die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 (Wet 32 van 2000);

“**stormwater**” beteken water wat afkomstig is van natuurlike neerslag of wat versamel is, en sluit reënwater, ondergrondse water of fonteinwater in, maar swembad-terugspoelwater en rioolwater is uitgesluit;

“**Strukturewet**” beteken die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (Wet 117 van 1998);

“**tarief**” beteken die verbruikersheffing vir die lewering van munisipale dienste wat jaarliks hersien word en vasgestel en afgekondig word deur die munisipaliteit by wyse van sy Tariefverordening ingevolge die Stelselwet;

“**terugheweling**” beteken die terugvloei wat die gevolg daarvan is dat die druk in die waterinstallasie laer is as atmosferiese druk;

“**terugvloei**” beteken die vloei van water in enige pyp of toebehoorsel in die teenoorgestelde rigting as die normale vloei rigting;

“**terugvloeisperder**” beteken ’n verminderde druksone toestel wat ’n tipe terugvloeisperder is om terugvloei te voorkom en om waterdienste teen besoedeling te beskerm;

“**uitvloeisel**” beteken enige vloei-stof, hetsy dit opgeloste stowwe of stowwe in suspensie bevat, wat direk of indirek van enige perseel af uitvloei in ’n dreineerwerk;

“**stop-valve**” means a valve for the connection or disconnection of water supply; the stop-valve between the municipal main and the water meter is known as the municipal stop-valve, for exclusive control over and use by the municipality; the consumer’s stop-valve, if provided and installed by the municipality, must be situated downstream of the water meter and is for exclusive use by the consumer except when the municipality has to do maintenance on the water installation.

“**storm water**” means water resulting from natural precipitation or accumulation and includes rainwater, subsoil water or spring water but excludes swimming pool backwash and sewage;

“**Structures Act**” means the Local Government: Municipal Structures Act, 1998 (Act 117 of 1998);

“**Systems Act**” means the Local Government: Municipal Systems Act, 2000 (Act 32 of 2000);

“**tamper**” includes to alter, cut, disturb, interfere with, interrupt, manipulate, obstruct, remove or

bypass by any means, method or device;

“**tariff**” means the annually revised user charge for the provision of the municipal service, determined and promulgated by the municipality through its Tariff by-law in terms of the Systems Act;

“**terminal water fitting**” means a water fitting at an outlet of a water installation that controls the discharge of water from a water installation;

“**trade premises**” means premises upon which industrial effluent is produced, including but not limited to restaurants, take-aways, home industries, accommodation establishments, etc.

“**trap**” means a pipe fitting or portion of a sanitary appliance designed to retain water seal, which serves as a barrier against the flow of foul air or gas, in position;

“**waste grinder**” means any mechanically operated device which grinds and flushes matter into the wastewater system or removes from vegetables or other foodstuffs, peels, skins, scales or other matter for discharge directly or indirectly into the wastewater system, and includes effluent from a food waste grinder;

“**water fitting**” means a component of a water installation, other than a pipe, through which water passes or in which it is stored;

“**water installation**” means the pipes and water fittings which are situated on any premises the ownership of which is vested in the owner of the premises and used or intended to be used in connection with the use of water on such premises, and includes a pipe and water fitting situated outside the boundary of the premises, which either connects to the connection pipe relating to such premises or is otherwise installed with the permission of the municipality;

“**water services**” means water supply services and sanitation services;

“**water services intermediary**” means any person who provides water services, to another, where the obligation to provide water services is incidental to the main object of the contract between them;

“**water supply services**” means the abstraction, conveyance, treatment and distribution of potable water, water intended to be converted to potable water or water for commercial use and includes for the purpose of this by-law water for industrial purposes and firefighting services;

“**water supply system**” means the structures, aqueducts, pipes, valves, pumps, meters or other apparatus relating thereto which is vested in the municipality, and are used or intended to be used by it in connection with the supply of water and includes any part of the system;

“**well-point**” means a small diameter pipe jetted into unconsolidated sandy or gravelly formations, with a pump situated at ground level to lift and distribute the water;

“**wet industry**” means an operation which discharges industrial effluent or which annually uses an average of more than 100 kilolitres of water on its premises per day or otherwise determined by the municipality;

“**working day**” means a day other than a Saturday, Sunday or public holiday;

“**working hours**” means normal working hours as approved by the municipality which may be amended from time to time;

“**working month**” means a calendar month excluding any Saturday,

“**uitvloeielsestandaarde**” beteken die standaard vir uitvloeielse wat in Regeringskennisgewing no. R982 van 8 September 2017 voorgeskryf word;

“**vaste hoeveelheid waterlewingstelsel**” beteken ’n waterinstallasie wat ’n vaste hoeveelheid water op ’n enkele dag aan ’n verbruiker lewer by wyse van ’n openingsplaat of vloei meettoestel;

“**verbruiker**” beteken—

- (a) ’n eienaar of okkupeerder van ’n perseel ten opsigte waarvan die munisipaliteit—
 - (i) ingestem het om water of sanitasiedienste te lewer;
 - (ii) inderdaad water of sanitasiedienste lewer; of
 - (iii) ’n ooreenkoms aangegaan het vir die lewering van water of sanitasiedienste aan of op sodanige perseel;
- (b) waar water of sanitasiedienste gelewer word deur ’n enkele aansluiting aan ’n aantal akkommodasie-eenhede of verbruikers of okkupeerders, die persoon met wie die munisipaliteit ooreenkom om sodanige waterdienste te lewer;
- (c) enige eindverbruiker wat water of sanitasiedienste van die munisipaliteit ontvang, of van ’n ander instelling wat water of sanitasiedienste lewer; of
- (d) ’n persoon wat toegang verkry tot water of sanitasiedienste wat gelewer word deur ’n gemeenskaplike waterdiensstewerke;

“**vloedhoogte (1 in 50 jaar)**” beteken daardie hoogte wat vloedwater bereik as gevolg van ’n storm met ’n frekwensie van 1 in 50 jaar;

“**vloedvlakte**” (1 in 50 jaar) beteken die gebied wat onderworpe is aan oorstroming deur vloedwater weens ’n storm met ’n frekwensie van 1 in 50 jaar;

“**voldoeningskennisgewing**” beteken enige kennisgewing wat uitgereik word deur ’n gemagtigde beampte ingevolge hierdie verordening waarin die persoon aan wie dit gegee word, gelas word om te voldoen aan die bepalings van die kennisgewing;

“**voorgeskrewe gelde**” beteken gelde, ’n koers, heffing, tarief, uniforme koers, subsidie of enige ander koste wat by wyse van ’n besluit deur die munisipaliteit bepaal word;

“**voorgeskrewe**” beteken bepaal deur die munisipaliteit of ander owerheid, na gelang van die konteks;

“**vooruitbetaal meettoestel**” beteken ’n meter wat geprogrammeer kan word om die vloei van water na ’n waterinstallasie te voorsien of te beperk tot die hoeveelheid wat reeds gekoop is;

“**waterdienste**” beteken watervoorsieningsdienste en sanitasiedienste;

“**water dienste tussenganger**” beteken enige persoon wat waterdienste aan iemand anders lewer, waar die verskaffing van die waterdienste bykomstig is tot die hoofdoel van die kontrak tussen die betrokke partye;

“**waterinstallasie**” beteken die pype en watertoebehore wat op enige perseel geleë is en waarvan die eienaarskap by die eienaar van die perseel berus en wat gebruik word of bedoel is om gebruik te word in verband met die gebruik van water op sodanige perseel, en sluit ’n pyp en watertoebehoersel in wat buite die grense van die perseel geleë is wat óf aansluit by die aansluitpyp wat verband hou met sodanige perseel of elders gelê is met die toestemming van die munisipaliteit;

“**waterlewingstelsel vir ’n vasgestelde hoeveelheid water**” beteken ’n waterinstallasie wat ’n vasgestelde hoeveelheid water op enige enkele dag aan ’n verbruiker voorsien;

“**watertoebehoersel**” beteken ’n onderdeel van ’n waterinstallasie, buiten ’n pyp, waardeur water vloei of waarin dit opgeberg word en in die meervoudsvorm is dit watertoebehore;

“**watervoorsieningsdienste**” beteken die onttrekking, vervoer, behandeling en verspreiding van drinkwater, water wat bedoel is om omskep te word in drinkwater of water vir kommersiële gebruik en sluit in, vir die doeleindes van hierdie verordening, water vir nywerheidsdoeleindes en brandbestrydingsdienste;

“**watervoorsieningstelsel**” beteken die strukture, akwadukte, pype, kleppe, pompe, meters of ander apparaat wat daarmee verband hou, waarvan die eienaarskap by die munisipaliteit berus en gebruik word of bedoel is om gebruik te word in verband met die voorsiening van water

Sunday and public holiday.

2. Meaning of words

(1) Any word or expression used in this by-law to which a meaning has been assigned in—

- (a) the Act will bear that meaning; and
- (b) the Building Regulations and Building Standards Act 1977 (Act 103 of 1977), and Chapter III of the Building Regulations there under, will bear that meaning, unless the context indicates otherwise.

(2) Any reference in this by-law to water services or services must be interpreted as referring to water supply services or sanitation services depending on the services to which it is applicable.

(3) In this by-law, words used in the masculine gender include the feminine, the singular includes the plural and vice versa and in the event of a conflict between the English and Afrikaans versions of this by-law, the English version shall be decisive.

CHAPTER 2

ACCESS TO WATER SERVICES

Part 1: Levels of Service

3. Levels of Service

(1) The municipality may in accordance with national policy, but subject to principles of affordability and sustainability, by public notice, determine the levels of service it is able to provide to consumers.

(2) The municipality may, in determining levels of service, differentiate between types of consumers and geographical areas.

(3) Subject to subsection 1, the following levels of service shall be provided by the municipality:

(a) Service Level 1

which shall satisfy the minimum standard for basic water services as required in terms of the Act and its applicable regulations, and consists of—

- (i) a water supply from communal water points; and
- (ii) a ventilated improved pit latrine located on each site or a communal toilet system in accordance with relevant legislation;

(b) Service Level 2

which shall consist of—

en dit sluit enige deel van die stelsel in;

“**werksdag**” beteken ’n dag wat nie ’n Saterdag, Sondag of openbare vakansiedag is nie;

“**werksmaand**” beteken ’n kalendermaand met die uitsluiting van Saterdag, Sondag en openbare vakansiedae;

“**werksure**” beteken normale werksure wat goedgekeur is deur die munisipaliteit en van tyd tot tyd gewysig kan word;

“**werksvlak**” beteken die watervlak wat in ’n opgaartenk bereik word wanneer die klep wat die inlaat van water na die tenk beheer, onder normale werksomstandighede sluit;

“**Wet**” beteken die Waterdienste Wet, 1997 (Wet 108 van 1997) en die regulasies wat ingevolge daarvan uitgevaardig is;

“**WNOB**” beteken die Wet op Nasionale Omgewingsbestuur, 1998 (Wet 107 van 1998);

“**WOB**” beteken die Wet op Omgewingsbewaring, 1989 (Wet 73 van 1989) en alle regulasies wat ingevolge daarvan uitgevaardig is, of enige vervangende wetgewing;

“**wooneenheid**” beteken ’n stel kamers wat onderling verbind is, wat ontwerp is vir woondoeleindes en wat deur een huishouding geokkupeer word, ongeag die getal persone waaruit die huishouding bestaan, en ongeag of die wooneenheid ’n enkele gebou is en of dit deel uitmaak van ’n gebou wat twee of meer wooneenhede bevat.

2. Betekenis van woorde

(1) Enige woord of uitdrukking wat in hierdie verordening gebruik word en waaraan daar ’n betekenis geheg is in—

- (a) die Wet, sal daardie betekenis hê; en
- (b) die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1977 (Wet 103 van 1977), en Hoofstuk III van die Bouregulasies ingevolge daarvan, sal daardie betekenis hê, tensy dit uit die samehang anders blyk.

(2) Enige verwysing in hierdie verordening na waterdienste of dienste moet so uitgelê word dat dit verwys na watervoorsieningsdienste of sanitasiedienste na gelang van die dienste waarop dit van toepassing is.

(3) In hierdie verordening sluit woorde wat die manlike geslag aandui die vroulike geslag in, en wat die enkelvoud aandui die meervoud, en andersom, en in die geval van ’n teenstrydigheid tussen die Engelse en Afrikaanse weergawes van hierdie verordening, is die Engelse weergawe deurslaggewend.

HOOFSTUK 2

TOEGANG TOT WATERDIENSTE

Deel 1: Diensvlakke

3. Diensvlakke

(1) Die munisipaliteit kan ooreenkomstig die nasionale beleid, maar onderworpe aan beginsels van bekostigbaarheid en volhoubaarheid, deur openbare kennisgewing die vlakke van diens wat hy aan verbruikers kan lewer, bepaal.

(2) Die munisipaliteit mag by die bepaling van diensvlakke, onderskei tussen tipe verbruikers en geografiese gebiede.

(3) Onderworpe aan subartikel 1 word die volgende diensvlakke deur die munisipaliteit aangebied:

(a) Diensvlak 1

wat voldoen aan die minimum standaard vir basiese waterdienste soos vereis ingevolge die Wet en sy toepaslike regulasies, en bestaan uit—

- (i) ’n watertoevoer vanuit gemeenskaplike waterpunte; en
- (ii) ’n geventileerde verbeterde putlatrine op elke perseel of ’n gemeenskaplike toiletstelsel ingevolge toepaslike wetgewing;

(b) Diensvlak 2

wat bestaan uit—

- (i) a metered water connection to each stand with an individual yard standpipe;
- (ii) a water borne connection connected to either a municipal sewer or a communal sewer system or a conservancy tank; or
- (iii) a pour flush toilet not directly connected to the water installation;

which service will be provided to consumers at the prescribed fees provided that—

- (aa) the average water consumption per stand through the metered water connection for the zone or group of consumers in the zone does not exceed a volume over a calendar month as determined by the municipality;
- (bb) the water standpipe is not connected to any other terminal water fittings on the premises;
- (cc) in the case of a communal sewer having been installed, a collective agreement has been signed by the group of consumers accepting responsibility for the maintenance and repair of the communal sewer; and
- (dd) the municipality may adopt measures considered necessary to restrict the water flow to Service Level 2 consumers to a volume over a calendar month as determined by the municipality.

(c) Service Level 3

which shall consist of—

- (i) a full pressure metered water connection to each stand; and
- (ii) a conventional water borne drainage installation connected to the municipality's sewer provided that—
 - (aa) installation is against payment of the prescribed connection fees;
 - (bb) provision is against payment of prescribed fees; and
 - (cc) the water and drainage installations are maintained by the consumer.

(4) If a consumer receiving Service Level 2 contravenes subparagraph (aa) or (bb) to subsection (3)(b)—

- (a) the municipality may install a pre-payment meter or flow management device in the service pipe on the premises; and
- (b) apply the fees for water services.

(5) The municipality has the right to do anything reasonably necessary for, or incidental to the effective performance of its functions and the exercise of its powers in terms of this by-law which includes the right to construct, erect and lay water and sanitation services on, across, through, over or under any street or immovable property not owned by the municipality.

Part 2: Application

4. Application for water services

(1) No person, other than a consumer on Service Level 1, may gain access to water services from the water supply system, sewage disposal system or through any other sanitation services, unless he has applied to the municipality on the prescribed form for such services for a specific purpose, and such application has been agreed to in terms of the municipality's Customer Care, Credit Control, Debt Collection and Indigent Support by-law and Policy (Credit Control by-law and Policy).

(2) An application for the use of water services approved by the municipality constitutes an agreement between the municipality and the applicant, and such agreement takes effect on the date referred to in the agreement, provided that payment of monthly basic charges on the installation will commence from the date of installation.

(3) The applicant referred to in subsection (2) shall be liable for all the prescribed fees in respect of water services rendered to him until the

- (i) 'n gemeterde wateraansluiting na elke perseel met 'n individuele staanpyp op elke perseel;
- (ii) 'n spoelrioolaansluiting wat óf met die munisipale riool of by 'n gemeenskaplike rioolstelsel of 'n riooltenk aangesluit is; of
- (iii) 'n ingooi-spoeltoilet wat nie regstreeks by die waterinstallasie aangesluit mag wees nie;

welke diens aan verbruikers gelewer sal word teen die voorgeskrewe gelde met dien verstande dat—

- (aa) die gemiddelde verbruik per perseel, van water wat voorsien word deur die gemeterde wateraansluiting vir die sone of groep verbruikers in die sone nie gedurende 'n kalendermaand 'n volume soos deur die munisipaliteit bepaal oorskry nie;
- (bb) die staanpyp nie aansluit by enige ander eindpuntwater-toebehore op die perseel nie;
- (cc) in die geval waar 'n gemeenskaplike riool geïnstalleer is, 'n gesamentlike ooreenkoms onderteken is deur die groep verbruikers wat aanspreeklikheid aanvaar vir die instandhouding en herstel van die gemeenskaplike riool; en
- (dd) die munisipaliteit enige maatreëls mag aanvaar wat nodig geag word om die watervloei na Diensvlak 2 se verbruikers te beperk tot 'n volume oor 'n tydperk van 'n kalendermaand soos bepaal deur die munisipaliteit;

(c) Diensvlak 3

wat bestaan uit—

- (i) volledruk-wateraansluiting, met 'n meter, na elke perseel; en
- (ii) 'n konvensionele spoelrioolinstallasie wat aansluit by die munisipaliteit se riool, met dien verstande dat—
 - (aa) die installasie gedoen word teen betaling van die voorgeskrewe aansluitgelde;
 - (bb) die diens gelewer word teen betaling van die voorgeskrewe gelde; en
 - (cc) die water- en dreineringsinstallasies deur die verbruiker in stand gehou word.

(4) Indien 'n verbruiker wat Diensvlak 2 ontvang subparagraaf (aa) of (bb) van subartikel (3)(b) oortree—

- (a) mag die munisipaliteit 'n vooruitbetaalmeter of vloeibestuur toestel in die dienspyp op die perseel installeer; en
- (b) die gelde vir waterdienste toepas.

(5) Die munisipaliteit het die reg om enigiets te doen wat redelikerwys nodig is vir, of bykomend is tot die effektiewe uitvoering van sy funksies en die uitoefening van sy bevoegdheids ingevolge hierdie verordening wat die reg insluit om water en sanitasiedienste te bou, op te rig, aan te lê op, oor, deur of onder enige straat of onroerende eiendom wat nie aan die munisipaliteit behoort noe.

Deel 2: Aansoek

4. Aansoek om waterdienste

(1) Niemand, behalwe 'n verbruiker op Diensvlak 1, mag toegang verkry tot waterdienste van die watervoorsieningstelsel, rioolwaterwegdoenstelsel of enige ander sanitasiedienste nie, tensy hy op die voorgeskrewe vorm by die munisipaliteit aansoek gedoen het om sodanige dienste, en sodanige aansoek, onderworpe aan die munisipaliteit se verordening insake Kliëntesorg, Kredietbeheer, Skuldinvordering en Deernisondersteuning en Beleid (Kredietbeheerverordening en Beleid) toegestaan is.

(2) 'n Aansoek om die gebruik van waterdienste wat deur die munisipaliteit goedgekeur is, behels 'n ooreenkoms tussen die munisipaliteit en die aansoeker, en sodanige ooreenkoms word van krag op die datum waarna daar verwys word in die ooreenkoms, met dien verstande dat die betaling van maandelikse basiese heffings op die installasie aanvang neem op die datum van installasie.

(3) Die applikant waarna daar verwys word in subartikel (2) is aanspreeklik vir al die voorgeskrewe gelde vir waterdienste wat aan hom

agreement has been terminated in accordance with the municipality's Credit Control by-law and Policy.

(4) A consumer may at any time apply to alter the level of services elected in terms of the agreement entered into, provided such services are available and that any costs and expenditure associated with altering the level of services will be payable by the consumer.

(5) If the municipality refuses an application for the provision of water services, or is unable to render such water services on the date requested for provision of services to commence, or is unable to render the water services, it must inform the applicant of the reasons for the decision, and if applicable, inform the applicant when the municipality will be able to provide such water services.

(6) An owner must, prior to the installation of his water service, register a servitude at his own cost if his water service has to be installed from the connection point over or across the property of another owner and the municipality must, where otherwise applicable, require the registration of a servitude. An approved servitude diagram showing the servitude must be submitted to the municipality prior to entering into an agreement to provide the required water services.

(7) Where premises or a consumer is provided with water services, it shall be deemed that an agreement in terms of subsection (2) exists.

(8) Water services rendered to a consumer are subject to the provisions of this by-law, where applicable the municipality's Credit Control by-law and Policy, any other applicable legislation and the conditions contained in the relevant agreement.

5. Special agreements for water services

(1) The municipality may enter into a special agreement for the provision of water services to an applicant—

- (a) inside its area of jurisdiction, if the municipality cannot provide water supply because of operational or financial considerations; or
- (b) outside its area of jurisdiction, if such application has been approved by the municipality having jurisdiction in the area in which the premises is situated.

(2) If the municipality provides water services to an applicant outside its area of jurisdiction in terms of a special agreement, it may permit him or her to sell such water to other persons outside its area of jurisdiction or accept sewage for disposal by the municipality from other persons outside the municipality's area of jurisdiction, subject to such conditions as the municipality may consider.

6. Purpose of use

Where the purpose for, or the extent to which water services is used, changes, the consumer must advise the municipality of the change and must enter into a new agreement with the municipality as prescribed.

Part 3: Deposits, Payments and Accounts

7. Deposits

An owner must on application for the provision of water services and before such water services will be provided, deposit with the municipality a sum of money as determined in terms of its Credit Control by-law and Policy except where circumstances require such deposit to be determined otherwise.

8. Fees for services

All fees or tariffs payable in respect of water services rendered by the municipality in terms of this by-law shall be determined annually during the budget process, except where circumstances require tariffs or costs to be determined otherwise.

9. Accounts

Accounts will be rendered to consumers in accordance with the municipality's Credit Control by-law and Policy.

10. Payment for water services

Water services provided by the municipality must be paid for by the consumer in accordance with the municipality's Credit Control by-law and Policy.

gelewer word totdat die ooreenkoms beëindig word ooreenkomstig die munisipaliteit se Kredietbeheerverordening en Beleid.

(4) 'n Verbruiker kan te eniger tyd aansoek doen om die diensvlak wat gekies is te wysig, mits sodanige dienste beskikbaar is en mits alle koste en uitgawes wat verband hou met die wysiging van die diensvlak deur die verbruiker betaal word.

(5) Waar die munisipaliteit 'n aansoek om voorsiening van waterdienste weier, of nie in staat is om die verlangde diens op die verlangde datum te lewer of nie in staat is om die waterdienste soos versoek te lewer nie, moet die applikant in kennis gestel word van die redes vir die besluit, en waar van toepassing, die applikant verwittig wanneer die verlangde waterdiens gelewer sal kan word.

(6) 'n Eienaar is verantwoordelik om, alvorens sy water diens geïnstalleer word, op eie koste 'n servituut te laat registreer indien sy waterdiens geïnstalleer moet word vanaf die aansluitpunt oor of deur die eiendom van 'n ander eienaar, en waar andersins toepaslik, mag die munisipaliteit die registrasie van 'n servituut vereis. 'n Goedgekeurde diagram waarop die servituut aangedui word, moet aan die munisipaliteit voorsien word alvorens 'n ooreenkoms aangegaan word dat die verlangde waterdiens gelewer word.

(7) Waar 'n perseel of verbruiker van waterdienste voorsien word, sal dit gegag word dat 'n ooreenkoms ingevolge subartikel (2) bestaan.

(8) Waterdienste wat gelewer word aan 'n verbruiker is onderworpe aan die bepalings van hierdie verordening, en waar van toepassing, die Kredietbeheerverordening en Beleid of ander toepaslike wetgewing en die voorwaardes wat in die betrokke ooreenkoms vervat is.

5. Spesiale ooreenkomste vir waterdienste

(1) Die munisipaliteit mag 'n spesiale ooreenkoms aangaan vir die lewering van waterdienste aan 'n applikant—

- (a) binne sy regsgebied indien die munisipaliteit nie as gevolg van operasionele of finansiële oorwegings water kan voorsien nie; of
- (b) buite sy regsgebied, as sodanige aansoek goedgekeur is deur die munisipaliteit wat jurisdiksie het in die gebied het waar die perseel geleë is.

(2) Indien die munisipaliteit waterdienste lewer aan 'n applikant buite sy regsgebied ingevolge 'n spesiale ooreenkoms, mag die munisipaliteit hom of haar toelaat om sodanige water aan ander persone buite sy regsgebied te verkoop, of om rioolwater van ander persone buite die regsgebied van die munisipaliteit te aanvaar wat uiteindelik deur die munisipaliteit weggedoen sal word, onderworpe aan sodanige voorwaardes wat die munisipaliteit mag oplê.

6. Doel van gebruik

Indien die doel of die mate waarin die waterdienste gebruik word, verander, moet die verbruiker die munisipaliteit verwittig van die verandering en moet hy 'n nuwe ooreenkoms met die munisipaliteit sluit soos voorgeskryf.

Deel 3: Deposito's, Betalings en Rekeninge

7. Deposito's

'n Eienaar moet, wanneer hy aansoek doen om die verskaffing van waterdienste en voordat sodanige dienste gelewer word deur die munisipaliteit, 'n deposito wat bepaal word ingevolge die munisipaliteit se Kredietbeheerverordening en Beleid deponeer, uitgesonderd waar omstandighede vereis dat 'n deposito anders bepaal word.

8. Diensgelde

Alle gelde of tariewe wat vir waterdienste ingevolge hierdie verordening gehef word, sal jaarliks tydens die begrotingsproses bepaal word, uitgesonderd waar omstandighede vereis dat tariewe of koste anders bepaal word.

9. Rekeninge

Rekeninge sal aan verbruikers gelewer word ingevolge die Kredietbeheerverordening en Beleid.

10. Betaling vir waterdienste

'n Verbruiker moet ingevolge die Kredietbeheerverordening en Beleid betaal vir waterdienste wat aan hom gelewer word.

11. Appeal against finding of municipality in respect of queries or complaints

A consumer who feels aggrieved by a finding of the municipality in respect of a query or complaint, may appeal against such finding in accordance with the municipality's Credit Control by-law and Policy.

12. Payment in respect of pre-payment meters or flow management devices

Consumers supplied with pre-payment meters or flow management devices shall be dealt with in accordance with the municipality's Credit Control by-law and Policy.

CHAPTER 3 WATER SUPPLY SERVICES

Part 1: Conditions

13. Specific conditions of water supply

(1) Subject to the provisions of the Act, the supply of water by the municipality shall not constitute an undertaking by it to maintain at any time or at any point in its water supply system—

- (a) an uninterrupted supply;
- (b) a specific pressure or rate of flow in such supply; or
- (c) a specific standard of quality of the water

provided that, if the water supply of the municipality is interrupted for more than 24 hours in urban areas and 48 hours in rural areas, the municipality shall provide an alternative supply of water to meet basic human needs.

(2) The municipality may, subject to the provisions of subsection (1)(b), specify the maximum height in a building, or the maximum height above ground level, to which water will be supplied from the water supply system.

(3) Where a consumer requires water to be supplied at a greater height or pressure, he shall be responsible for the supply and installation of a booster pump system with a storage tank or reservoir as well as the protection and maintenance thereof, provided that no booster pump may be connected directly or indirectly to the municipal main pipe or connection point or pipe.

(4) If a consumer requires that any of the standards referred to in subsection (1) be maintained on his premises, he shall take the necessary steps to ensure the water installation is able to meet such standards.

(5) The municipality may—

- (a) in an emergency
- (b) where water losses occur;
- (c) here emergency repair to the system is required; or
- (d) where the municipality is unable to stabilise the level in a service reservoir, interrupt the supply of water to any premises without prior notice.

(6) If the consumption of water by a consumer adversely affects the supply of water to another consumer or consumers, the municipality may restrict the supply of water to the first-mentioned consumer in order to ensure a reasonable supply of water to the other consumer or consumers and will inform that consumer of such restrictions.

(7) The municipality shall not be liable for any damage to property caused by water flowing from fittings left open on the premises when the water supply is re-instated, following an interruption in supply for any reason.

(8) An owner that requires a continuous supply of water for the purposes of the work undertaken on premises, must provide a storage tank that must comply with the specification for water storage tanks as stipulated in SANS 10252, with a capacity of not less than 24 hours water supply in urban areas and not less than 48 hours water supply in rural areas or as deemed adequate by the owner of the premises to provide for the average daily consumption when the supply is disrupted.

11. Appèl teen bevinding van munisipaliteit na aanleiding van navrae of klagtes

'n Verbruiker wat veronreg voel deur 'n besluit van die munisipaliteit ten opsigte van 'n navraag of klagte kan ingevolge die Kredietbeheerverordening en Beleid appèl teen sodanige besluit aanteken.

12. Betaling ten opsigte van vooruitbetaalmeters of vloeibestuur toestelle

Verbruikers wie van voorafbetaal meters of vloeibetuur toestelle voorsien is sal mee gehandel word ingevolge die Kredietbeheerverordening en Beleid.

HOOFSTUK 3 WATERVOORSIENINGSDIENSTE

Deel 1: Voorwaardes

13. Spesifieke voorwaardes van watervoorsiening

(1) Onderworpe aan die bepalings van die Wet, behels die voorsiening van water deur die munisipaliteit nie 'n onderneming deur hom om op enige tydstip, of op enige plek in sy watervoorsieningstelsel—

- (a) 'n ononderbroke toevoer te handhaaf nie;
- (b) 'n spesifieke druk of vloeitempo in sodanige toevoer te handhaaf nie; of
- (c) 'n spesifieke standaard of gehalte water te handhaaf nie;

met dien verstande dat indien die watertoevoer van die munisipaliteit langer as 24 uur in stedelike areas en 48 uur in landelike areas onderbreek word, die munisipaliteit 'n alternatiewe watertoevoer sal verskaf om te voldoen aan basiese menslike behoeftes.

(2) Die munisipaliteit mag, onderworpe aan die bepalings van subartikel (1)(b), spesifiseer wat die maksimum hoogte in 'n gebou of die maksimum hoogte bo grondvlak moet wees vir voorsiening van water vanaf die watervoorsieningstelsel.

(3) Waar 'n verbruiker verlang dat water op hoër hoogtes of groter druk voorsien moet word, sal hy verantwoordelik wees vir die verskaffing en installering van 'n aanjaagpompstelsel met 'n opgaartenk of reservoir, asook vir die beskerming en instandhouding daarvan. 'n Aanjaagpomp mag nie regstreeks of onregstreeks aan die munisipale hooftleiding of aansluitpunt of pyp gekoppel word nie.

(4) Indien 'n verbruiker verlang dat enige van die standaarde waarna daar verwys word in subartikel (1) op sy perseel gehandhaaf moet word, moet hy die nodige stappe doen om te verseker dat die waterinstallasie voldoen aan sodanige standaarde.

(5) Die munisipaliteit mag—

- (a) in 'n noodgeval;
- (b) indien waterverlies voorkom;
- (c) indien noodherstelwerk aan die stelsel nodig is of
- (d) die munisipaliteit nie in staat is om die watervlak in 'n 'n diensreservoir te stabiliseer nie, watertoevoer na enige perseel onderbreek sonder vooraf kennisgewing.

(6) Indien die verbruik van water deur 'n verbruiker die watertoevoer aan 'n ander verbruiker of verbruikers benadeel, mag die munisipaliteit sodanige beperkings wat hy nodig ag, op die watertoevoer na eersgenoemde verbruiker plaas om 'n redelike toevoer na die ander verbruiker of verbruikers te verseker, en moet hy daardie verbruiker van sodanige beperkings verwittig.

(7) Die munisipaliteit is nie aanspreeklik vir enige skade aan eiendom wat veroorsaak word deur water wat uit toebehore vloei wat oop was op die perseel toe die watertoevoer weer aangesluit is na 'n onderbreek in die toevoer om watter rede ook al nie.

(8) 'n Eenaar wat vir die doeleindes van werk wat op die perseel onderneem word, 'n ononderbroke watertoevoer nodig het, moet 'n opgaartenk voorsien wat in werkende toestand is en wat voldoen aan die spesifikasies vir wateropgaartenks soos dit uiteengesit word in SANS 10125, met 'n watervoorraad vir minstens 24 uur in stedelike areas en 'n watervoorraad vir minstens 48 uur in landelike areas, of wat voldoende gegag word deur die eenaar van die perseel om voorsiening te maak vir die gemiddelde daaglikse verbruik wanneer die watertoevoer onderbreek word.

Part 2: Connection, Quantity and Quality of Water Supply

14. Provision of connection pipe

(1) If an agreement for the supply of water in respect of premises has been concluded and no connection pipe exists in respect of the premises, the owner must make application on the prescribed form and pay the prescribed fee or calculated amount for the installation of such a pipe prior to the installation thereof.

(2) If an application is made for a supply of water to premises which are of such an extent or so situated that it is necessary to extend, modify or upgrade the water supply system in order to supply water to the premises, the municipality may agree to the extension, modification or upgrading subject on such conditions as it may impose.

(3) If an application for a connection pipe is received where no water main is available at the premises, the municipality may construct a water main across, through, over or under the property not owned by the municipality to enable the provision of a connecting pipe as applied for.

(4) The municipality and the owner of the property contemplated in subsection (3) may agree on compensation to be paid for using such property to construct the water main, provided that the water main shall remain the property of the municipality.

(5) A consumer may register a servitude over an adjacent property for the purposes contemplated in subsection (3) subject to an agreement regarding compensation. The water main shall remain the property of the owner registering the servitude.

(6) No person may commence development on premises before the installation of a metered connection pipe by the municipality and the connection has been approved by the municipality.

(7) The provision of a connection pipe by the municipality may be subject to conditions pertaining to water demand management and water conservation activities.

(8) The municipality may enter into an agreement with a developer of an approved development, home owner's association or master home owner's association to provide a metered water connection.

15. Location of connection pipes

(1) A connection pipe provided and installed by the municipality must be located in a position—

- (a) not further than 1 metre inside the erf boundary;
- (b) at least one metre from a mid-block municipal water main;
- (c) on the erf boundary where a boundary wall exists; or
- (d) at the beginning of a servitude where applicable,

as agreed to between the owner and the municipality or as determined by the municipality.

(2) The connection pipes must be of a suitable size, to a maximum of 20mm (inside diameter) for household use in urban areas and 15mm (inside diameter) for household use in rural areas or otherwise as determined by the municipality and terminate at—

- (a) the boundary of the land owned by or vested in the municipality, or over which it has a servitude or other right; or
- (b) at the outlet of the water meter or at a point before the isolating valve or stop-valve of the consumer if the meter is situated on the premises being supplied.

(3) In reaching agreement with an owner concerning the location of a connection pipe, the municipality must ensure that the owner is aware of—

- (a) practical restrictions which may exist regarding the location of a connection pipe;
- (b) the cost implications of the various possible locations of the connection pipe, if applicable;
- (c) that the municipality may require the owner to provide a portion of his or her water installation at any agreed location outside of his or her premises only when a connection inside the premises is not possible according to the Municipality; and

Deel 2: Aansluiting, Hoeveelheid en Gehalte van Watertoevoer

14. Verskaffing van aansluitpyp

(1) Indien 'n ooreenkoms vir die voorsiening van water gesluit is en daar geen aansluitpyp vir die perseel is nie, moet die eienaar op die voorgeskrewe vorm aansoek doen en die voorgeskrewe gelde vir die installering van sodanige pyp betaal voor die installering daarvan.

(2) Indien aansoek gedoen word om watertoevoer na 'n perseel wat so groot is, of so geleë is dat dit nodig is om die watervoorsieningstelsel uit te brei, te verbeter of op te gradeer, mag die munisipaliteit instem tot die uitbreiding, verbetering of opgradering onderworpe aan voorwaardes wat gestel mag word.

(3) Indien aansoek gedoen word vir die verskaffing van 'n aansluitingspyp en daar geen hoofleiding beskikbaar is by die perseel waarvoor aansoek gedoen word nie, mag die munisipaliteit, om sodanige aansluiting moontlik te maak, 'n hoofleiding dwarsoor, deur, oor of onder eiendom aanlê wat nie aan die munisipaliteit behoort nie.

(4) Die munisipaliteit en die eienaar bedoel in subartikel (3) mag ooreenkom op vergoeding betaalbaar vir die gebruik van sy of haar eiendom vir die aanlê van die hoofleiding, met dien verstande dat die hoofleiding die eiendom van die munisipaliteit bly.

(5) 'n Verbruiker mag 'n serwituut registreer oor aangrensende eiendom vir die doeleindes soos vervat in subartikel (3), onderhewig aan ooreenkoms ten opsigte van vergoeding, met dien verstande dat die hoofleiding die eiendom sal bly van die persoon wat die serwituut registreer.

(6) Niemand mag ontwikkeling op 'n perseel begin voordat die munisipaliteit 'n gemeterde aansluitpyp geïnstalleer het nie en die aansluiting deur die munisipaliteit goedgekeur is nie.

(7) Die verskaffing van 'n aansluitpyp deur die munisipaliteit mag onderhewig wees aan voorwaardes met betrekking tot wateraanvraagbestuur en waterbewaringsaktiwiteite.

(8) Die munisipaliteit mag 'n ooreenkoms aangaan met 'n ontwikkelaar, huiseienaarsvereniging of meester huiseienaarsvereniging om 'n gemeterde wateraansluiting te voorsien.

15. Ligging van aansluitpype

(1) 'n Aansluitpyp wat deur die munisipaliteit verskaf en geïnstalleer is, moet geleë wees op 'n plek—

- (a) wat nie meer as een meter binne die erfrens is nie
- (b) minstens een meter vanaf 'n midblok munisipale hooftoevoer;
- (c) op die erfrens waar daar 'n grensmuur is; of
- (d) by die begin van 'n serwituut, indien van toepassing,

soos ooreengekom tussen die eienaar en die munisipaliteit of soos deur die munisipaliteit bepaal.

(2) Die aansluitpyp moet 'n geskikte grootte wees, met 'n maksimum van 20mm (binne deursnee) vir huishoudelike gebruik in stedelike gebiede en 15mm (binne deursnee) vir huishoudelike gebruik in landelike gebiede, of soos anders bepaal deur die munisipaliteit en—

- (a) eindig by die grens van die grond wat die eiendom is van of waarvan die eiendom berus by die munisipaliteit of waarop hy 'n serwituut of ander reg het; of
- (b) by die uitlaat van die meettoestel of 'n punt voor die isoleerklep of afsluitklep van die verbruiker as die meter geleë is op die perseel wat voorsien word.

(3) Wanneer die munisipaliteit met die eienaar ooreenkom oor die ligging van die aansluitpyp, moet die munisipaliteit seker maak dat die eienaar bewus is van—

- (a) praktiese beperkings wat kan bestaan wat betref die ligging van die aansluitpyp;
- (b) die koste-implikasies van die verskillende moontlike liggings van die aansluitpyp, indien van toepassing;
- (c) dat die munisipaliteit van die eienaar mag vereis om 'n gedeelte van sy of haar waterinstallasie te voorsien op 'n ooreengekome ligging buite die perseel, slegs indien 'n aansluiting binne die perseel volgens die munisipaliteit nie moontlik is nie.

(d) his or her responsibility for the protection of the measuring equipment and associated installations and thus for any damage to or loss or theft of the measuring equipment and associated installations.

(4) In case of losses or damages, the municipality must replace the equipment and associated installations within a reasonable time and at the cost of the owner or consumer.

(5) The municipality may, at the request of an owner, agree to a connection to a main other than that which is most readily available, provided that the owner shall be responsible for the cost of any extension of the water installation to the connecting point designated by the municipality and for obtaining such servitudes over other premises as may be necessary. Where a servitude is required, the servitude must be registered at the Land Surveyor General office and the approved servitude diagram must be submitted to the municipality before payment of the said cost or commencement of the installation of the water connection.

(6) An owner must pay the prescribed connection fee or calculated fee in advance and in case of subsection (4), the re-connection fee and any other costs.

16. Interconnection between premises

An owner of premises shall ensure that—

- (a) no interconnection exists between the water installation on his premises and the water installation on other premises; or
- (b) where several accommodation units are situated on the same premises, no interconnection exists between water installations of the accommodation units;

unless he has obtained the written consent of municipality and complies with any conditions imposed.

17. Provision of single water connection for supply to several consumers on same premises

(1) Only one connection pipe to the water supply system may be provided for the supply of water to any residential, business or industrial premises, irrespective of the number of accommodation units, business units or consumers located on such premises.

(2) The municipality may where practical, and if considered necessary to do so, provide separate connections to accommodation-, business- or industrial units on such premises.

(3) The municipality may, depending on the capacity of the water supply system in the specific area, determine whether additional connections will be allowed in any other type of zoning.

(4) Where the owner of premises on which several accommodation units, business units or consumers are situated, requires the supply of water to such premises for the purpose of separate supply to the different units or consumers, the municipality may require the following—

- (a) installation of a single measuring device (bulk meter) by the municipality at the owners' cost in respect of the premises as a whole or any number of such accommodation units, business units or consumers; or
- (b) a separate measuring device (sub-meter) installed by the owner, who remains responsible for the said meter, including meter readings, for each accommodation unit or consumer or any number thereof;
- (c) that the owner take liability for the maintenance of the water supply system downstream of the bulk meter as well as for payment of the account for water supplied through the bulk meter at the applicable rate levied by the municipality;
- (d) that the water supply system downstream of the bulk meter be regarded as a private combined water supply system; and
- (e) that any materials used must comply with the standards specified by the municipality.

(5) Where the municipality has installed a single measuring device as contemplated in subsection 4(a), the owner or the person in charge or manager of the premises—

- (a) must, if the municipality so requires, install and maintain on each

(d) sy of haar verantwoordelikheid vir die beskerming van die meettoerusting en bybehorende installasies en dus vir enige skade of verlies of diefstal van die meettoerusting en verwante installasies.

(4) In die geval van verlies of skade, moet die munisipaliteit die toerusting en bybehorende installasies binne 'n redelike tyd op koste van die eienaar of verbruiker vervang.

(5) Die munisipaliteit mag, op versoek van 'n eienaar, instem tot aansluiting by 'n hoofleiding anders as dié wat maklik bereikbaar is, met dien verstande dat die eienaar verantwoordelik sal wees vir die koste van enige uitbreiding van die waterinstallasie na die aansluitpunt wat deur die munisipaliteit aangewys is, en vir die verkryging van servitude op ander persele wat nodig mag wees. Waar 'n servituut benodig word, moet die servituut in die kantoor van die Landmeter Generaal geregistreer word en die goedgekeurde diagram moet deur die eienaar aan die munisipaliteit voorgelê word alvorens betaling van genoemde koste gedoen word en alvorens begin word met die installasie van die wateraansluiting.

(6) 'n Eienaar moet die voorgeskrewe aansluitgelde of die berekende fooi betaal en in die geval van subartikel (4), die heraansluitgelde en enige ander koste vooruit betaal.

16. Tussenverbinding tussen persele

'n Eienaar van 'n perseel moet verseker dat—

- (a) daar geen tussenverbinding tussen die waterinstallasie op sy perseel en die waterinstallasie op enige ander perseel is nie; of
- (b) waar verskeie akkommodasie-eenhede op dieselfde perseel geleë is, daar geen tussenverbinding tussen waterinstallasies van die akkommodasie-eenhede bestaan nie,

tensy hy skriftelike toestemming van die munisipaliteit verkry het en voldoen aan alle voorwaardes wat deur die munisipaliteit gestel is.

17. Verskaffing van enkele wateraansluiting vir voorsiening aan verskeie verbruikers op dieselfde perseel

(1) Slegs een aansluitpyp na die watervoorsieningstelsel mag verskaf word vir watertoevoer na enige residensiële- besigheids- of industriële perseel, ongeag die getal akkommodasie-eenhede, besigheidseenhede of verbruikers op sodanige perseel.

(2) Die munisipaliteit mag, waar prakties moontlik, en indien nodig, afsonderlike aansluitings voorsien aan akkommodasie-, besigheids- of industriële eenhede op sodanige perseel.

(3) Die munisipaliteit mag na goeë dunde en afhangend van die kapasiteit van die watervoorsieningstelsel in die spesifieke gebied, bepaal of bykomende aansluitings toegelaat sal word vir enige ander sonering.

(4) Indien die eienaar van 'n perseel waarop veelvuldige akkommodasie-eenhede of verbruikers is, die watertoevoer na sodanige perseel vir die doel van afsonderlike toevoer na die onderskeie eenhede of verbruikers verlang, mag die munisipaliteit vereis dat—

- (a) 'n enkele meettoestel (grootmaatmeter) deur die munisipaliteit geïnstalleer word op die eienaar se koste ten opsigte van die perseel as geheel of enige aantal van sodanige akkommodasie-eenhede, besigheidseenhede of verbruikers; of
- (b) 'n afsonderlike meettoestel (submeter) geïnstalleer word deur elke eienaar, wie verantwoordelik bly vir genoemde meter asook meterlesings vir elke akkommodasie-eenheid of verbruiker of enige aantal daarvan;
- (c) Die eienaar aanspreeklikheid aanvaar vir die instandhouding van die watervoorsieningstelsel stroomaf van die grootmaatmeter, asook vir betaling van die rekening vir water wat voorsien is deur die grootmaatmeter teen die toepaslike tarief wat deur die munisipaliteit gehef word;
- (d) die watervoorsieningstelsel stroomaf van die grootmaatmeter as 'n private gekombineerde watervoorsieningstelsel beskou word; en
- (e) alle materiale wat gebruik word, voldoen aan die standaard wat deur die munisipaliteit vasgestel word.

(5) Waar die munisipaliteit 'n enkele meettoestel geïnstalleer het soos beoog in subartikel 4(a), is die eienaar of die persoon in beheer, of bestuurder van die perseel, na gelang van die geval,—

- (a) verplig om, as die munisipaliteit dit vereis, in elke takpyp wat van

branch pipe extending from the connection pipe to the different accommodation- or business units or consumers—

- (i) a separate measuring device (sub-meter);
 - (ii) an isolating valve upstream of the measuring device (sub-meter); and
 - (iii) an isolating valve downstream of the measuring device (sub-meter) to the different accommodation-, business units or consumers;
- (b) shall be liable to the municipality for the payment of the prescribed fees for all water supplied to the premises through such single measuring device (bulk meter), irrespective of the different quantities consumed by the different consumers (sub-meters); and
- (c) shall be liable for usage of water measured through a metering device not yet registered on the municipal financial system and water consumed or used by the consumer or developer; and
- (d) shall be responsible for the protection, maintenance and operation of the sub-meters.
- (6) Where the premises are historically supplied with water by a number of connection pipes, the municipality may require the owner to reduce the number of connection points and alter his water installation accordingly at his expense or the owner could request the municipality in writing to reduce the number of connection pipes at his cost.
- (7) Where premises are supplied with water by means of multiple connection pipes, the municipality may require the owner to install non-return disinfection to municipal standards on all such connection pipes.

18. Restriction or disconnection of supply

- (1) Without prejudice of rights, the municipality may, if a consumer—
- (a) failed to pay an amount due to it in terms of this by-law;
 - (b) committed a breach of this by-law and has failed to rectify such breach within the period specified in a written notice; or
 - (c) unlawfully tampered with a water meter or connection in any way,
- institute proceedings against such a person in terms of this by-law, or the Municipality's Credit Control by-law and Policy, or other applicable legislation.
- (2) Should action, as a matter of urgency be necessary to prevent waste of water, damage to property, danger to life or pollution of water, the municipality may, notwithstanding anything to the contrary in this by-law—
- (a) without prior notice, disconnect the supply of water to any premises; and
 - (b) enter upon such premises and do such emergency work, at the owner's expense, as may be necessary, and in addition, by written notice require the owner to do such further work as may be necessary within a specified period.
- (3) Where a water supply has been tampered with or the meter by-passed, the matter shall be dealt with in terms of the municipality's Credit Control by-law and Policy.

19. Interruption of supply at owner's request

- (1) The municipality may, at the written request of an owner—
- (a) disconnect the supply of water to his premises; and
 - (b) re-connect the supply;
- on the dates requested by him.
- (2) The owner shall, prior to the disconnection or re-connection of his water supply in terms of subsection (1), pay the prescribed fees for the disconnection or re-connection.
- (3) A request as contemplated in subsection (1) shall not be considered where such disconnection may affect the right to basic services of any person residing on such premises.

die aansluitpyp uitloop na die verskillende akkommodasie-eenhede, besigheidseenhede of verbruikers—

- (i) 'n afsonderlike meettoestel (submeter) te installeer;
 - (ii) 'n isoleerklap stroom-op van die meettoestel (submeter) te installeer; en
 - (iii) 'n isoleerklap stroom-af van die meettoestel (submeter) na die verskillende akkommodasie-, besigheidseenhede of verbruikers te installeer.
- (b) aanspreeklik teenoor die munisipaliteit vir betaling van die voorgeskrewe gelde vir alle water wat aan die perseel voorsien is deur sodanige enkele meettoestel (grootmaatmeter), afgesien van die verskillende hoeveelhede wat verbruik is deur die verskillende verbruikers (submeters);
- (c) aanspreeklik vir water gemeet deur 'n meterapparaat wat nog nie in die munisipale finansiële stelsel geregistreer is nie en water gebruik deur die verbruiker of ontwikkelaar; en
- (d) verantwoordelik vir die beskerming, instandhouding en werking van die submeters.
- (6) Indien 'n perseel histories van water voorsien is deur 'n aantal aansluitpype, mag die munisipaliteit vereis dat die eienaar die getal aansluitpunte verminder en sy waterinstallasie dienoreenkomstig op eie koste verander of die eienaar kan die munisipaliteit skriftelik versoek om die getal aansluitpype op die eienaar se koste te verminder.
- (7) Indien 'n perseel deur middel van veelvoudige aansluitingspype van water voorsien word, mag die munisipaliteit van die eienaar vereis om terugslagkleppe volgens munisipale standaarde op al sodanige aansluitingspype te installeer.

18. Beperking of afsluiting van toevoer

- (1) Sonder benadeling van regte mag die munisipaliteit, indien die verbruiker—
- (a) versuim het om 'n bedrag aan die munisipaliteit te betaal wat ingevolge hierdie verordening verskuldig is;
 - (b) 'n bepaling van hierdie verordening oortree het en versuim het om sodanige oortreding reg te stel binne die tydperk in 'n skriftelike kennisgewing gestel; of
 - (c) wederegtelik 'op enige wyse met 'n meter of aansluiting peuter, optree teen sodanige persoon kragtens hierdie verordening, of die munisipaliteit se Kredietbeheerverordening en Beleid of enige ander toepaslike wetgewing.
- (2) Indien dringende stappe gedoen moet word om die vermorsing van water, skade aan eiendom, gevaar vir lewe, of besoedeling van water te voorkom, mag die munisipaliteit ondanks enige teenstrydige bepaling in hierdie verordening,—
- (a) sonder vooraf kennisgewing die watertoevoer na enige perseel afsluit; en
 - (b) sodanige perseel betree en op die eienaar se koste sodanige noodwerk doen wat dit nodig ag, en daarbenewens by wyse van skriftelike kennisgewing van die eienaar vereis om binne 'n vasgestelde tydperk enige bykomende werk te doen wat dit nodig ag.
- (3) Indien met die watertoevoer gepeuter is, of die meter omlei is, sal die aangeleentheid ingevolge die munisipaliteit se Kredietbeheerverordening en Beleid hanteer word.

19. Onderbreking van toevoer op eienaar se versoek

- (1) Die munisipaliteit mag, op skriftelike versoek van die eienaar,—
- (a) die watertoevoer na die perseel afsluit; en
 - (b) die toevoer heraansluit;
- op die datums wat deur hom versoek word.
- (2) Die eienaar moet, voordat die watertoevoer afgesluit of heraan gesluit word, die voorgeskrewe gelde vir die afsluit en heraansluit van sy watertoevoer betaal.
- (3) 'n Versoek bedoel in subartikel (1) sal nie oorweeg word waar sodanige afsluiting die reg tot basiese dienste van enige persoon op die perseel sal affekteer nie.

20. Disconnection of water supply

(1) The municipality may disconnect a water installation from the connection pipe and remove the connection pipe if—

- (a) the agreement or instruction for supply has been terminated in terms of section 103 (normal termination) and it has not received an application for a subsequent supply of water to the premises within a period of 30 days of such termination;
- (b) the building on the premises concerned has been demolished;
- (c) requested to do so by the owner in writing and upon payment of the prescribed fee;
- (d) services in respect of the said premises are not paid for and the disconnection is required in terms of the Credit Control by-law and Policy of the municipality;
- (e) a connection or measuring device has been tampered with or being removed; or
- (f) if the consumer has interfered with a restricted or discontinued service.

(2) The municipality shall not be liable for any damages or claims that may arise from the disconnection of water services provided for in subsection (1).

21. Water supplied from a fire hydrant

(1) The municipality may authorise a temporary water supply from one or more designated fire hydrants, subject to such conditions, period and prescribed fees, including a consumer deposit, imposed by the municipality.

(2) The municipality shall for purposes of measuring such temporary supply, provide a portable water meter and all other fittings and apparatus necessary for the connection to a fire hydrant provided that the meter and equipment must be returned to the municipality on termination of the temporary water supply service.

(3) If water meter, fittings and apparatus referred to in subsection (2) are damaged or lost, including damage to the fire hydrants used the consumer deposit shall be forfeited and the municipality may calculate the volume of water used through the fire hydrant and levy the approved tariff for such usage.

(4) Temporary water supply from a fire hydrant is only allowed where an authorised metered municipal standpipe is supplied by the municipality.

22. Communal water services works

The municipality may install communal water services works for the provision of water services to several consumers at a location it deems appropriate, provided that the consumers to whom water services will be provided through such water services works have been consulted in respect of—

- (a) the level of service;
- (b) the prescribed fees that will be payable;
- (c) the location of the water services works; and
- (d) and that the connection to the communal water services works is metered.

23. Quantity, quality and pressure

(1) Water supply services provided by the municipality must comply with the minimum standards set in terms of section 9 of the Act and the applicable regulations.

(2) The municipality must implement a suitable water quality sampling programme specifying the sampling points, frequency of testing and substances for which the water will be tested, to ensure compliance with the standards prescribed in SANS 0241.

(3) The municipality does not undertake to maintain a specific pressure or rate of flow in its water supply to such consumers.

20. Ontkoppeling van watertoevoer

(1) Die munisipaliteit mag 'n waterinstallasie ontkoppel van die aansluityp en die aansluityp verwyder indien—

- (a) die ooreenkoms of instruksie vir die toevoer beëindig is ingevolge artikel 103 (normale beëindiging) en daar nie binne 30 dae na sodanige beëindiging 'n volgende aansoek ontvang is om water te voorsien aan die perseel nie;
- (b) die gebou op die betrokke perseel gesloop is;
- (c) die eienaar skriftelik versoek het om dit te doen na betaling van die voorgeskrewe gelde;
- (d) daar nie betaal word vir die dienste ten opsigte van genoemde perseel nie en ontkoppeling nodig is ingevolge die Kredietbeheerverordening en Beleid;
- (e) daar met 'n aansluiting of 'n meettoestel gepeuter is of dit verwyder is; of
- (f) die verbruiker ingemeng het met 'n beperkte of ontkoppelde diens.

(2) Die munisipaliteit is nie aanspreeklik vir enige skade of eise wat kan ontstaan uit die ontkoppeling van waterdienste waarvoor daar in subartikel (1) voorsiening gemaak word nie.

21. Water wat uit 'n brandkraan voorsien word

(1) Die munisipaliteit mag toestemming verleen dat 'n tydelike watertoevoer verkry word uit een of meer brandkrane wat deur hom aangewys is, onderworpe aan voorwaardes, die tydperk en teen die voorgeskrewe gelde insluitend 'n verbruikersdeposito, wat deur die munisipaliteit gehef word.

(2) Die munisipaliteit moet vir meetdoeleindes van sodanige tydelike toevoer, 'n draagbare meettoestel verskaf en alle ander toebehore en appaarte wat nodig is vir die aansluiting by 'n brandkraan, welke meettoestel, toebehore en appaarte die eiendom van die munisipaliteit bly en terugbesorg moet word aan die munisipaliteit by beëindiging van die tydelike toevoer.

(3) Indien die meettoestel, toebehore en appaarte, waarna verwys in subartikel (2), beskadig word of dit verlore raak, met inbegrip van skade aan die brandkraan wat gebruik is, sal die verbruikersdeposito, verbeur word en mag die munisipaliteit die volume water bepaal wat deur die brandkraan verbruik is en die toepaslike tarief daarvoor hef.

(4) Tydelike watervoorsiening vanaf 'n brandkraan sal alleenlik toegeelaat word waar 'n gemagtigde gemeterde staanpyp deur die munisipaliteit voorsien word.

22. Gemeenskaplike Waterdienswerke

Die munisipaliteit mag gemeenskaplike waterdienswerke installeer vir die lewering van waterdienste aan veelvuldige verbruikers op 'n plek wat hy dienstig ag, met dien verstande dat die verbruikers aan wie waterdienste gelewer word deur die gemeenskaplike waterdienswerke, deur die munisipaliteit geraadpleeg moet word ten opsigte van—

- (a) die diensvlak;
- (b) die voorgeskrewe gelde wat betaalbaar is;
- (c) die ligging van die gemeenskaplike waterdienswerke; en
- (d) dat die aansluiting by die gemeenskaplike waterdienswerke gemeter word.

23. Hoeveelheid, gehalte en druk

(1) Watervoorsieningsdienste wat gelewer word deur die munisipaliteit moet voldoen aan die minimum standaarde vir die voorsiening van waterdienste ingevolge artikel 9 van die Wet en die toepaslike regulasies.

(2) Die munisipaliteit moet 'n geskikte program vir die monsterneming van watergehalte implementeer waarin die monsternemingspunte, toetsfrekwensie en stowwe waarvoor die water getoets sal word, uiteengesit word om te verseker dat die watergehalte voldoen aan die standaarde wat in SANS 0241 voorgeskryf word.

(3) Die munisipaliteit onderneem nie om 'n spesifieke druk of vloei-tempo van die watertoevoer aan verbruikers te handhaaf nie.

(4) Where the municipality sells untreated water to a consumer for human consumption, the consumer must ensure compliance with the minimum standards set in terms of section 9 of the Act and the applicable regulations.

(5) The municipality shall not be liable for water quality non-compliance in instances where the private water installation is not utilized on a regular basis, or where additional treatment systems or appliances have been installed on such private water installation.

Part 3: Measuring Water Supplied

24. Measuring the quantity of water supplied

(1) All water supplied to a consumer by the municipality must pass through a measuring device for the purpose of measuring the quantity of water supplied at regular intervals.

(2) A measuring device referred to in subsection (1) and its associated apparatus shall be provided and installed by the municipality, which shall remain the municipality's property, and may be changed and maintained by the municipality whenever considered necessary.

(3)(a) The municipality may install the measuring device, and its associated apparatus, serving a water installation at any point in the installation;

(b) If the municipality installs a measuring device in a water installation in terms of subsection (a), it may install a section of pipe and associated fittings between the end of its connection pipe and the measuring device, and such section shall be deemed to form part of the water installation.

(4) If the municipality installs a measuring device together with its associated apparatus in a water installation in terms of subsection (3), the owner shall—

- (a) provide a place on the boundary wall or on the premises considered suitable by the municipality in which to install it;
- (b) ensure that unrestricted access to the measuring device is available at all times;
- (c) be responsible for its protection and be liable for the costs arising from damage thereto, loss or theft thereof, excluding damage arising from normal and fair wear and tear;
- (d) ensure that no other or additional connection is made to the pipe between the measuring device and the connection pipe serving the installation;
- (e) make provision for the drainage of water which may be discharged from the pipe, in which the measuring device is installed, in the course of work done by the municipality on the measuring device;

(5) No fitting, machine or appliance may be used which causes damage or which is likely to cause damage to the measuring device on any water installation.

(6) Only the municipality may replace and install a water meter, a flow measuring device or a flow management device after the loss, damage or theft thereof and only after payment of the applicable tariffs or calculated cost.

(7) No person other than an authorised official may—

- (a) disconnect a measuring device and its associated apparatus, including the removal of flow restrictors, from the pipe in which they have been installed;
- (b) break a seal which the municipality has placed on a measuring device; or
- (c) in any other way interfere with a measuring device and its associated apparatus.

(8) If the municipality considers the size of a measuring device unsuitable due to the quantity of water supplied to premises, it may install a measuring device of such size as it may consider necessary, and may recover from the owner of the premises concerned the prescribed fee and calculated deposit for the installation of the measuring device.

(9) The municipality may require the installation, at the owner's expense, of a measuring device to each dwelling unit in separate

(4) Waar die munisipaliteit onbehandelde water aan 'n verbruiker voorsien, en sodanige water vir menslike gebruik aangewend word, moet die verbruiker voldoen aan die standaard gestel vir waterdienste ingevolge artikel 9 van die Wet en toepaslike regulasies.

(5) Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir nie-voldoening aan watergehalte indien die private waterinstallasie nie gereeld gebruik word nie, of indien bykomende behandelingsstelsels of toebehoere aan die stelsel aangebring is nie.

Deel 3: Meet van Water wat Voorsien word

24. Meet van die hoeveelheid water wat voorsien word

(1) Alle water wat deur die munisipaliteit aan 'n verbruiker voorsien word, moet deur 'n meettoestel gaan met die doel om die hoeveelheid water wat voorsien word met gereelde tussenposes te meet.

(2) 'n Meettoestel waarna daar in subartikel (1) verwys word en die bybehorende apparaat moet deur die munisipaliteit verskaf en geïnstalleer word, welke meettoestel en apparaat die eindom van die munisipaliteit bly, en kan omgeruil en in stand gehou word deur die munisipaliteit wanneer hy dit ook al nodig ag.

(3) (a) Die munisipaliteit mag 'n meettoestel en die bybehorende apparaat wat 'n waterinstallasie bedien op enige plek in die installasie aanbring.

(b) Waar die munisipaliteit ingevolge subartikel (a) 'n meettoestel in 'n waterinstallasie installeer mag hy 'n stuk pyp en toebehoere tussen die end van sy aansluitingspyp en die meettoestel installeer, en sodanige stuk pyp sal geag word as deel van die waterinstallasie te wees.

(4) Indien die munisipaliteit 'n meettoestel saam met die bybehorende apparaat in 'n waterinstallasie installeer ingevolge subartikel (3), moet die eienaar—

- (a) tot bevrediging van die munisipaliteit 'n plek op die grensmuur van die perseel of op die perseel aanwys waar dit geïnstalleer kan word;
- (b) toesien dat onbeperkte toegang tot die meettoestel ten alle tye beskikbaar is;
- (c) verantwoordelik wees vir die beskerming daarvan en aanspreeklik wees vir die koste wat spruit uit skade daaraan of verlies of diefstal daarvan, uitgesonderd skade wat spruit uit normale slytasie;
- (d) toesien dat geen ander of bykomende aansluiting gemaak word by die pyp tussen die meettoestel en die aansluitingspyp na die installasie nie;
- (e) voorsiening maak vir die dreinerings van water wat by die pyp waarin die meettoestel geïnstalleer is, kan uitloop wanneer die munisipaliteit werk aan die meettoestel doen;

(5) Geen toebehoorsel, masjien of toestel mag gebruik word of toegelaat dat dit gebruik word nie, wat skade veroorsaak of wat waarskynlik skade aan enige meettoestel in 'n waterinstallasie kan aanrig; en

(6) Slegs die munisipaliteit mag 'n meettoestel, vloeimetingsstoestel of vloeibetuur toestel vervang en installeer na die verlies, beskadiging of diefstal daarvan en slegs na betaling van die toepaslike tarief of berekende koste.

(7) Niemand behalwe 'n gemagtigde beampte mag—

- (a) 'n meettoestel en die bybehorende apparaat ontkoppel van die pyp waarin dit geïnstalleer is, insluitend die verwydering van vloeibepersers;
- (b) 'n seël breek wat deur die munisipaliteit aan die meettoestel aangebring is nie; of
- (c) op enige manier hom bemoei met 'n meettoestel en die bybehorende apparaat nie.

(8) Indien die munisipaliteit van mening is dat die grootte van 'n meettoestel ongeskik is vanweë die hoeveelheid water wat voorsien word aan die perseel, kan hy 'n meettoestel van 'n grootte wat hy nodig ag installeer en die voorgeskrewe gelde asook die berekende verbruikers-deposito vir die installering van die meettoestel van die eienaar van die betrokke perseel verhaal.

(9) Die munisipaliteit mag ten opsigte van enige perseel vereis dat 'n meettoestel op die eienaar se koste geïnstalleer word by elke wooneen-

occupancy on any premises, to determine the quantity of water supplied to each such unit; provided that where fixed quantity water delivery systems are used, a single measuring device may be used for more than one dwelling unit.

(10) All water meters shall be minimum Class C meters for meter sizes up to 25mm in diameter, must comply with the Legal Metrology Act, (Act No 9 of 2014), as amended from time to time and must be SABS approved.

25. Quantity of water supplied to consumer

(1) For the purpose of assessing the quantity of water supplied to a consumer during any period and measured through a measuring device installed by the municipality over a specific period, it shall be deemed, unless the contrary is proved, that—

- (a) in the case of a measuring device providing an uncontrolled volume of water, the quantity is represented by the difference between readings of the measuring device taken at the beginning and end of such period;
- (b) in the case of a measuring device providing a controlled volume of water, the quantity is the volume dispensed by the measuring device;
- (c) the measuring device was registering correctly during such period; and
- (d) the entries in the records of municipality were made correctly.

(2) If water is supplied to, or taken by, a consumer without it having passed through a measuring device, the municipality's estimate of the quantity of such water shall be assumed to be correct unless the contrary is proved.

(3) If a measuring device is by-passed or tampered with, or a contravention of section 24(5) occurred, the municipality may make an estimate of the quantity of water supplied to the consumer in terms of the municipality's Credit Control Policy and approved water tariffs.

(4) Where water supply services are provided through communal water services works, the amount due and payable by consumers thereof, must be based on the estimated average consumption of water supplied to those water services works.

(5) The decision of the municipality in arriving at that amount shall be final and binding on each consumer affected thereby which shall be payable by the consumer prior to re-connection of the service.

(6) Nothing in this by-law shall be construed as imposing on the municipality an obligation to cause any measuring device installed by the municipality on any premises to be measured at the end of every month or any other fixed period.

(7) The municipality may estimate the quantity of water supplied over any period during the interval between successive measurements and render an account to a consumer for the quantity of water so estimated.

26. Defective measurement

(1) If a consumer has reason to believe that a measuring device is defective, he may request verification of meter readings in terms of the Credit Control by-law and Policy.

(2) A meter to which the regulations relating to water meters, published under the Legal Metrology Act, 2014 (Act No 9 of 2014) are applicable, shall be deemed to be defective if, when tested in accordance with SANS 1529 (as amended from time to time), it is found to have a percentage error in over-registration or under-registration greater than that permitted for a meter in use in terms of that specification.

(3) A measuring device to which the regulations referred to in subsection (2) are not applicable shall be deemed to be defective if it is found to have a percentage error in over-registration or under-registration greater than that allowed in the relevant parts of SANS 1529 (as amended from time to time).

heid wat afsonderlik bewoon word sodat die hoeveelheid water wat voorsien word aan elke wooneenheid bepaal kan word, met dien verstande dat indien 'n waterlewingstelsel vir 'n vasgestelde hoeveelheid water gebruik word, 'n enkele meettoestel gebruik kan word vir meer as een wooneenheid.

(10) Alle meettoestels moet minimum Klas C meters wees vir meter-groottes tot 25mm in diameter, en moet voldoen aan die "Legal Metrology Act, (Act No 9 of 2014)", soos gewysig van tyd tot tyd, en moet deur die SABS goedgekeur wees.

25. Hoeveelheid water wat aan verbruiker voorsien word

(1) Ten einde vas te stel hoeveel water in enige tydperk aan 'n verbruiker voorsien word, en wat oor 'n spesifieke tydperk gemeet word met 'n meettoestel wat deur die munisipaliteit geïnstalleer is, word geag, tensy die teendeel bewys word, dat—

- (a) in die geval van 'n meettoestel wat 'n onbeheerde volume water voorsien, die hoeveelheid verteenwoordig word deur die verskil tussen lesings van die meettoestel wat aan die begin en einde van sodanige tydperk geneem is;
- (b) in die geval van 'n meettoestel wat 'n beheerde volume water voorsien, die hoeveelheid die volume is wat deur die meettoestel afgemeet is;
- (c) die meettoestel korrek geregistreer het in daardie tydperk; en
- (d) die inskrywings in die rekords van die munisipaliteit korrek gemaak is.

(2) Indien water voorsien word aan, of ontvang word deur 'n verbruiker sonder dat dit deur 'n meettoestel gegaan het, word geag dat die munisipaliteit se beraming van die hoeveelheid water korrek is, tensy die teendeel bewys word.

(3) Indien 'n meettoestel uitgeskakel word of mee gepeuter word, of 'n oortreding van artikel 24(5) gepleeg word, mag die munisipaliteit 'n beraming maak van die hoeveelheid water wat aan die verbruiker voorsien is ooreenkomstig die munisipaliteit se Kredietbeheerbeleid en goedgekeurde tariewe.

(4) Indien watervoorsieningsdienste gelewer word deur 'n gemeenskaplike waterdiensstewerke moet die bedrag wat verskuldig en betaalbaar is deur verbruikers daarvan gebaseer word op die beraamde gemiddelde verbruik van water wat voorsien word aan daardie gemeenskaplike waterdiensstewerke.

(5) Die beslissing van die munisipaliteit in verband met die bedrag bepaal is finaal en bind elke verbruiker wat daardeur geraak word welke bedrag betaalbaar is deur die verbruiker alvorens die diens herangesluit word.

(6) Niks in hierdie verordening mag só uitgelê word dat die munisipaliteit verplig is om toe te sien dat enige meettoestel wat deur die munisipaliteit op 'n perseel geïnstalleer is aan die einde van elke maand of enige ander vaste tydperk deur die munisipaliteit gelees moet word nie.

(7) Die munisipaliteit mag 'n skatting maak van die hoeveelheid water voorsien gedurende die tydperk tussen opvolgende metings en 'n rekening aan 'n verbruiker lewer vir die geskatte hoeveelheid water verbruik.

26. Foutiewe meting

(1) Indien 'n verbruiker rede het om te glo dat 'n meettoestel foutief is, kan hy aansoek doen dat die meterlesings geverifieer word ingevolge die Kredietbeheerverordening en Beleid.

(2) 'n Meter waarop die regulasies wat betrekking het op meettoestels, wat ingevolge die "Legal Metrology Act", Wet 9 van 2014 afgekondig is, sal geag word foutief te wees as dit getoets is ooreenkomstig SANS 1529 (soos gewysig van tyd tot tyd) en daar bevind is dat dit persentasiegewys meer oor- of onderregistreer is as wat ingevolge daardie spesifikasie toegelaat word vir 'n meter wat in gebruik is.

(3) 'n Meettoestel waarop die regulasies waarna daar verwys word in subartikel (2) nie van toepassing is nie, word geag foutief te wees as bevind word dat dit persentasiegewys meer oor- of onderregistreer as wat toegelaat word in die betrokke dele van SANS 1529 (soos van tyd tot tyd gewysig).

(4) A consumer is entitled, on giving the municipality reasonable notice of his intention, to be present at the testing of any measuring device in which the consumer has an interest at his own cost.

(5) A measuring device removed by the municipality for testing must be retained intact and must be available for a period of three months after testing. The dismantling of the meter may only be done with the written consent of the consumer and without prejudicing the municipality's rights.

27. Adjustment of quantity of water supplied through defective measuring device

Any adjustment of an account through a defective measuring device shall be done in terms of the Credit Control Bylaw and Policy. A consumer will not be held responsible for any additional water charges if a measuring device was found under-registering at any of the prescribed flow rates.

28. Special reading at request of consumer

A consumer may, upon written notice of not less than 5 working days, and upon payment of the prescribed fee, request the municipality to read a measuring device at a time or on a day other than that upon which it would normally be read.

29. Special measurement

(1) If the municipality wishes, for purposes other than charging for water consumed, to ascertain the quantity of water which is used in a part of the water installation, it may by written notice advise the owner concerned of its intention to install a measuring device in the water installation at a point considered necessary.

(2) The installation of a measuring device referred to in subsection (1), its removal, and the restoration of the water installation after such removal shall be carried out at the expense of the municipality. In case of a connection without a measuring device, the consumer shall be held liable for the cost of installation of a measuring device.

(3) The provisions of sections 24(3)(a) and 24(4)(b) shall apply insofar as they may be applicable in respect of a measuring device installed in terms of subsection (1).

Part 4: Installation Work and Use of Pipes and Fittings on Private Property

30. Approval of installation work

(1) An owner who wishes to have installation work done, must obtain the municipality's written approval, provided that approval shall not be required in the case of:

- (a) water installations inside dwelling units;
- (b) installations where no fire installation is required in terms of any part of SANS 10400; or
- (c) the repair or replacement of an existing pipe or water fitting other than a fixed water heater and its associated protective devices.

(2) If any of the installation work is governed by the EIA Regulations, the owner must ensure compliance and obtain the relevant authorisation in respect thereof.

(3) Application for approval referred to in subsection (1) shall be made on the prescribed form and shall be accompanied by—

- (a) the prescribed fees, if applicable;
- (b) copies of the drawings as prescribed by the municipality, giving information in the form required by SANS Code 10252 and
- (c) a certificate from a person approved by the municipality certifying that the installation has been designed in accordance with SANS 10252 or has been designed on a rational basis.

(4) The provisions of subsections (1), (2) and (3) shall not apply to a qualified plumber who replaces a fixed water heater or its associated protective devices.

(4) 'n Verbruiker mag op eie koste teenwoordig wees by die toets van enige meettoestel waarby die verbruiker 'n belang het, nadat hy die munisipaliteit redelike kennis gegee het van sy voorneme.

(5) 'n Meettoestel wat deur die munisipaliteit vir toetsing verwyder word, moet onbeskadig behou word en moet vir drie maande na die toets beskikbaar bly. Die meter mag net met die skriftelike toestemming van die verbruiker uitmekaar gehaal word, en sonder benadeling van die munisipaliteit se regte.

27. Aanpassing van hoeveelheid water wat voorsien is deur 'n foutiewe meettoestel

Enige aanpassing van 'n rekening vanweë 'n foutiewe meettoestel moet gedoen word ingevolge die Kredietbeheerverordening en Beleid. 'n Verbruiker sal nie verantwoordelik wees vir addisionele waterheffings waar bevind word dat 'n meettoestel onderregistreer het teen enige van die voorgeskrewe vloeiempo's nie.

28. Spesiale lesing op versoek van die verbruiker

'n Verbruiker kan, met 'n skriftelike kennisgewing van minstens vyf werksdae, en onderworpe aan betaling van die voorgeskrewe gelde, die munisipaliteit versoek om 'n meettoestel te lees op 'n ander tyd of dag as wat dit normaalweg gelees sou word.

29. Spesiale meting

(1) Indien die munisipaliteit wil vasstel hoeveel water in 'n gedeelte van die waterinstallasie gebruik word, vir 'n doel anders as die heffing vir water wat verbruik word, mag hy dit doen nadat hy die betrokke eienaar skriftelik verwittig het van sy voorneme om 'n meettoestel in die waterinstallasie te installeer by 'n punt wat deur die munisipaliteit nodig geag word.

(2) Die installasie van 'n meettoestel waarna daar verwys word in subartikel (1), die verwydering daarvan, en die herstel van die waterinstallasie na sodanige verwydering, moet op die munisipaliteit se koste gedoen word. In die geval van 'n aansluiting sonder 'n meettoestel, is die verbruiker aanspreeklik vir die koste van die installasie van 'n meettoestel.

(3) Die bepalings van artikels 24(3)(a) en 24(4)(b) is van toepassing vir sover dit van toepassing is op 'n meettoestel wat ingevolge subartikel (1) geïnstalleer is.

Deel 4: Installeerwerk en Gebruik van Pype en Toebehore op Privaat Eiendom

30. Goedkeuring van installeerwerk

(1) 'n Eienaar wat installeerwerk wil laat doen, moet die munisipaliteit se skriftelike toestemming verkry, met dien verstande dat goedkeuring nie vereis word—

- (a) in die geval van waterinstallasies binne wooneenhede nie;
- (b) in die geval van installasies waar geen brandinstallasie ingevolge enige deel van SANS 10400 vereis word nie; of
- (c) vir die vervanging of herstel van 'n bestaande pyp of watertoehoorsel wat nie 'n vaste waterverwarmer en sy bybehorende beskermingstoestelle is nie.

(2) Indien enige van die installasiewerk beheer word deur die OIA Regulasies moet die eienaar seker maak dat hy daaraan voldoen en die nodige magtiging ten opsigte daarvan kry.

(3) Aansoek om goedkeuring ingevolge subartikel (1) moet gedoen word op die voorgeskrewe vorm en moet vergesel wees van—

- (a) die voorgeskrewe gelde, indien van toepassing;
- (b) afskrifte van die tekeninge wat deur die munisipaliteit voorgeskryf word, waarop inligting verstrekkend word in die formaat soos deur SANS-kode 10252 vereis; en
- (c) 'n sertifikaat van 'n persoon wat deur die munisipaliteit goedgekeur is, waarin gesertifiseer word dat die installasie ontwerp is ooreenkomstig SANS 10252, of dat dit rasioneel ontwerp is.

(4) Die bepalings van subartikels (1), (2) en (3) is nie van toepassing op 'n gekwalifiseerde loodgieter wat 'n vaste waterverwarmer of bybehorende beskermingstoestelle vervang nie.

(5) Approval given in terms of subsection (1) shall lapse at the expiry of a period of 24 months from the date of approval.

(6) A complete set of approved drawings of installation work must always be available at the site of the work until such work has been completed,

(7) If installation work has been done in contravention of subsections (1), (2) or (3), the municipality may, by written notice, require the owner of the premises concerned to—

- (a) comply with that regulation within a specified period;
- (b) if work is in progress, to cease the work; and
- (c) to remove all work which does not comply with this by-law.

31. Persons permitted to do installation work

(1) Only a qualified plumber, a person working under the control of a qualified plumber, or another person authorised in writing by the municipality, shall be permitted to—

- (a) do installation work other than the replacement or repair of an existing pipe or water fitting;
- (b) replace a fixed water geyser or its associated protective devices;
- (c) inspect, disinfect and test a water installation, fire installation or storage tank;
- (d) service, repair or replace a back flow preventer; or
- (e) install, maintain or replace a sub-meter provided by an owner in a private water installation.

(2) No person may require or engage a person who is not a qualified plumber to do the work referred to in subsection (1).

(3) Notwithstanding the provisions of subsection (1) the municipality may permit a person who is not a qualified plumber to do installation work on his own behalf on premises owned and occupied by himself and his immediate household, provided that such work may be inspected and approved by a qualified plumber at the discretion of the municipality.

(4) The Municipality accepts no responsibility for any damages or costs incurred by an owner or consumer due to faulty installation work and shall hold the person liable for any damages or costs incurred by the Municipality as result of the faulty installation work.

31A. Disinfection of water installations and storage tanks

(1) An owner must cause a new water installation to be flushed with water from the water supply system until clear water discharges from every terminal water fitting.

(2) If the pipe work of a water installation which is connected to a main becomes contaminated, it must be disinfected in accordance with SANS 10252:2004 Part 1.

(3) The owner of premises on which a storage tank is installed must, not less than once in every five years, cause such tank to be drained, inspected and disinfected, in accordance with SANS 10252:2004 Part 1.

(4) Notwithstanding the provisions of subsection (3)—

- (a) the municipality may, if the water in the storage tank or in the water installation served by the tank is unsuitable for use, by written notice, require the owner to cause the tank to be drained and inspected; and
- (b) if a tank has become submerged, or is in any way subjected to a condition which could cause the contents thereof to become polluted, the owner must forthwith cause the tank to be drained and inspected.

(5) Before the tank or the water installation served by it referred to in subsection (3) is returned to use, it must be cleaned and disinfected in accordance with SANS 10252: 2004 Part 1.

(5) Magtiging wat ingevolge subartikel (1) verleen is, verval by die verstryking van 'n tydperk van 24 maande na datum van goedkeuring.

(6) 'n Volledige stel goedgekeurde tekeninge van die installasiewerk moet ten alle tye op die werkterrein beskikbaar wees totdat sodanige werk voltooi is.

(7) Indien installasiewerk strydig met subartikels (1), (2) of (3) gedoen is, mag die munisipaliteit die eienaar van die betrokke perseel by wyse van skriftelike kennisgewing vereis om—

- (a) binne 'n vasgestelde tydperk aan die regulasies te voldoen;
- (b) die werk te staak as dit aan die gang is; en
- (c) al die werk wat nie aan hierdie verordening voldoen nie te verwyder.

31. Persone wat toegelaat word om installeerwerk te doen

(1) Slegs 'n gekwalifiseerde loodgieter, 'n persoon wat onder die beheer van 'n gekwalifiseerde loodgieter werk, of 'n ander persoon wat skriftelik deur die munisipaliteit gemagtig is, mag—

- (a) installeerwerk doen behalwe die vervanging of herstel van 'n bestaande pyp of watertoehoorself;
- (b) 'n vaste waterverhitter of sy gepaardgaande beskermingstoestelle vervang;
- (c) 'n waterinstallasie, brandinstallasie of opgaartenk inspekteer, ontsmet en toets;
- (d) 'n terugvloeisperder diens, herstel of vervang; of
- (e) 'n sub-meter wat deur 'n eienaar in 'n privaat waterinstallasie voorsien is, installeer, in stand hou of vervang.

(2) Geen persoon mag 'n persoon wat nie 'n gekwalifiseerde loodgieter is gebruik of in diens neem om die werk te doen wat in subartikel (1) bedoel word nie.

(3) Nieteenstaande die bepalings van subartikel (1), mag die munisipaliteit 'n persoon wat nie 'n gekwalifiseerde loodgieter is nie, toelaat om installeerwerk namens homself of haarself op 'n perseel wat aan hom of haar behoort en alleenlik deur sy of haar onmiddellike huishouding geokkupeer word, te doen, met dien verstande dat sodanige werk deur 'n gekwalifiseerde loodgieter in die diskresie van die munisipaliteit geïnspekteer en goedgekeur moet word.

(4) Die munisipaliteit aanvaar nie verantwoordelikheid vir enige skade wat 'n eienaar of verbruiker gely het of koste wat hy aangegaan het as gevolg van foutiewe installasiewerk nie, en hou die persoon aanspreeklik vir enige skade en koste wat die munisipaliteit moontlik moet aangaan ten opsigte van die foutiewe installasiewerk.

31A. Ontsmetting van waterinstallasies en watertenks

(1) 'n Eienaar moet toesien dat 'n nuwe waterinstallasie met water van die watervoorsieningstelsel gespoel word tot helder water by alle aansluitingstoehore uitloop.

(2) Indien die pype van 'n waterinstallasie wat aan die hoofwaterpyp gekoppel is besmet raak, moet dit ontsmet word in ooreenstemming met SANS 10252:2004, Deel 1.

(3) Die eienaar van 'n perseel waarop 'n opgaartenk installeer is moet, ten minste elke vyf jaar, toesien dat so 'n tenk dreineer, inspekteer en ontsmet word in ooreenstemming met SANS 10252: 2004, Deel 1.

(4) Nieteenstaande die bepalings van subartikel (3)—

- (a) kan die munisipaliteit, indien dit van mening is dat die water in die opgaartenk of in die waterinstallasie wat deur so 'n tenk bedien word, nie geskik is vir gebruik nie, by skriftelike kennisgewing van die eienaar vereis dat die tenk onverwyld dreineer en inspekteer word; en
- (b) indien 'n tenk oorstrom, of op enige manier onderwerp is aan 'n toestand wat die inhoud daarvan kon besoedel, moet die eienaar onverwyld toesien dat die tenk dreineer en inspekteer word.

(5) Voordat 'n tenk of die waterinstallasie wat dit bedien bedoel in subartikel (3), weer in werking gestel word, moet dit skoongemaak en ontsmet word in ooreenstemming met SANS 10252: 2004, Deel 1.

32. Provision and maintenance of water installation

(1) An owner must provide and maintain a water installation at his own cost and must ensure that the installation is situated within the boundary of his premises, except—

- (a) in the case of a connection to a connection pipe; or
- (b) where installation is permitted elsewhere in terms of this by-law.

(2) Before doing work in connection with the maintenance of a portion of his water installation which is situated outside the boundary of his premises, an owner shall obtain the written consent of the municipality or the owner of the land on which such portion is situated, as the case may be.

33. Technical requirements for water installation

(1) Notwithstanding the requirement that a certificate be issued in terms of section 30(3)(c), all water installations must comply with SANS 10252 and all fixed electric storage water heaters must comply with SANS 10254.

(2) In addition to any requirement of SANS 10252 an owner must at his own expense, or the municipality may in its discretion and at the owner's expense, and for the owner's exclusive use, provide and install or replace a stop-cock at a suitable point inside the boundary of the premises on the owner's side of the measuring device leading to the water installation.

34. Use of pipes and water fittings to be authorised

(1) No person may, without the permission of the Municipality, install or use a pipe or water fitting in a water or drainage installation within the municipality's area of jurisdiction unless it—

- (a) bears the standardisation mark of the SABS or EN specification in respect of the relevant SANS specification issued by the SABS; or
- (b) bears a certification mark issued by the SABS to certify that the pipe or water fitting complies with a SANS mark specification or a provisional specification issued by the SABS, provided that no certification marks shall be issued for a period exceeding two years; and
- (c) is included in the schedule of Approved Pipes and Fittings as compiled by the municipality or is acceptable to the Municipality as indicated in writing by an authorised official.

(2) The municipality may, in respect of any pipe or water fitting, impose such additional conditions as it may consider necessary in respect of the use or method of installation thereof.

(3) The schedule of Approved Municipal Standards and Specifications including the schedule of Approved Pipes and Fittings (as amended from time to time) shall be available from the municipal offices during working hours.

34A Design criteria for water installations

(1) An owner must ensure that—

- (a) hot water cylinder installations comply with SANS 10254: 2004 or as it may be amended;
- (b) solar heated water installations comply with SANS 10106:1972 or as it may be amended;
- (c) the storage of a minimum quantity of water, to be used for purposes other than fire-fighting or air-conditioning, is provided in accordance with Table 1;
- (d) the storage of a minimum quantity of water to be used for flushing of water closets and urinals in commercial and industrial premises is provided in accordance with Table 2;
- (e) the design of storage tanks is in accordance with SANS 10252: 2004 Part 1 and with section 58;
- (f) the use of pipes supplying water in any installation is in accordance with SANS 10252: 2004 Part 1 and with Annexure "3" or as it may be amended;
- (g) immediately downstream of the isolating valve, referred to in section 28(2)(a) and (b), a non- return valve of similar size as the service pipe is installed, and

32. Verskaffing en instandhouding van waterinstallasie

(1) 'n Eienaar moet 'n waterinstallasie op eie koste verskaf en in stand hou en moet verseker dat die installasie binne die grense van sy perseel geleë is, behalwe—

- (a) in die geval van 'n aansluiting by 'n aansluitpyp; of
- (b) as dit ingevolge hierdie verordening toegelaat word.

(2) Voordat die eienaar werk doen in verband met die instandhouding van 'n gedeelte van sy waterinstallasie wat buite die grens van sy perseel geleë is, moet hy die skriftelike toestemming verkry van die munisipaliteit of van die eienaar van die grond waarop sodanige gedeelte geleë is, na gelang van die geval.

33. Tegniese vereistes vir waterinstallasie

(1) Ondanks die vereiste dat 'n sertifikaat uitgereik moet word ingevolge artikel 30(3)(c), moet alle waterinstallasies voldoen aan SANS 10252 en alle vaste elektriese opgaarwaterverwarmers aan SANS 10254.

(2) Benewens enige vereiste van SANS 10252, moet die verbruiker op eie koste, of mag die munisipaliteit na goedgekeurde en op die eienaar se koste, vir die eienaar se uitsluitlike gebruik, 'n afsluitkraan installeer of vervang op 'n geskikte plek binne die grense van die perseel aan die eienaar se kant van die meettoestel wat na die waterinstallasie lei.

34. Gebruik van pype en watertoebehore moet gemagtig wees

(1) Niemand mag, sonder die magtiging van die munisipaliteit, 'n pyp of watertoebehoor in 'n water of dreineringsinstallasie binne die regsgebied van die munisipaliteit installeer of gebruik nie, tensy dit—

- (a) die standaardiseringsmerk van die SABS of EN spesifikasie dra ten opsigte van die betrokke SANS-spesifikasie wat deur die SABS uitgereik is;
- (b) 'n sertifiseringsmerk wat deur die SABS uitgereik is om te sertifiseer dat die pyp of watertoebehoor voldoen aan 'n SANS-merkspesifikasie of 'n voorlopige spesifikasie wat deur die SABS uitgereik is, met dien verstande dat geen sertifiseringsmerk uitgereik mag word vir 'n tydperk wat twee jaar oorskry nie; en
- (c) ingesluit is by die bylae van Goedgekeurde Pype en Toebehore wat deur die munisipaliteit opgestel is, of aanvaarbaar is vir die munisipaliteit soos skriftelik te kenne gegee is deur 'n gemagtigde beampte.

(2) Die munisipaliteit mag, ten opsigte van enige pyp of watertoebehoor sodanige bykomende voorwaardes stel wat hy nodig mag ag ten opsigte van die gebruik of installasiemetode daarvan.

(3) Die bylae van Goedgekeurde Munisipale Standaarde en Spesifikasies (soos van tyd tot tyd gewysig) moet gedurende kantoorure by die munisipale kantore beskikbaar wees.

34A. Ontwerpkriteria vir waterinstallasies

(1) 'n Eienaar moet verseker dat—

- (a) warmwatersilinder installasies voldoen aan SANS 10254: 2004, of soos dit gewysig mag word;
- (b) sonverhittingstelsels voldoen aan SANS 10106: 1972, of soos dit gewysig mag word;
- (c) die stoor van 'n minimum hoeveelheid water wat gebruik word vir doeleindes anders as brandbestryding of lugversorging, voorsien word in ooreenstemming met Tabel 1;
- (d) die stoor van 'n minimum hoeveelheid water wat gebruik word om toilette en urinale op kommersiële en industriële persele te spoel, voorsien word in ooreenstemming met Tabel 2;
- (e) die ontwerp van opgaartenke in ooreenstemming is met SANS 10252: 2004, Deel 1 en met artikel 58;
- (f) die gebruik van pype wat water aan enige installasie voorsien in ooreenstemming is met SANS 10252: 2004, Deel 1 en met Bylae 3, of soos dit gewysig mag word;
- (g) daar direk stroomaf van die isoleerklap waarna in artikel 28(2)(a) en (b) verwys word, 'n nie-terugkeerklap van 'n soortgelyke grootte as die dienspyp installeer word, en

(h) where the efficiency of functional valves or terminal fittings may be compromised by the passing through of solid material that could block or damage the same, an in-line strainer must be installed, in a position so as to allow easy maintenance.

(2) The municipality may, on application by an owner and on payment of the prescribed charge determine and furnish the owner with the value of the pressure in the water supply system relating to his or her premises over such period as the owner may request.

(3) If a pipe or water fitting of a particular type is unsuitable for use in a particular situation, the municipality may by written notice to the owner—

(a) prohibit the use thereof, or

(b) require acceptable protective measures to be applied.

(4) No person may connect to a water installation a water fitting or apparatus which causes or is likely to cause damage to the water supply system or another water installation as a result of pressure surges.

TABLE 1

Type of consumer	Storage required
Hospitals, clinics, nursing homes, old-age homes and other buildings from which the occupants cannot readily be removed in the event of an interruption of the water supply.	250 litres for every bed which the building is designed to accommodate.
Educational institutions.	40 litres to 50litres per capita
Multiple dwelling units exceeding height determined in terms of section 29(2), or exceeding three stories, whichever is the lower.	135 litres per dwelling unit.
Hotels, boarding houses and hostels.	90 litres for every person whom the building is designed to accommodate (including staff).
Restaurant kitchens (full meal preparation) 8	8 to 12 litres per meal prepared.
Hairdressers and dentist	4 hours demand per day.
Industry (storage for production purposes)	8 hours demand per day.

TABLE 2

Type of consumer	Storage required
Commercial premises (including shops and offices)	70 litres for every 100 sq metres of gross floor area.
Factories	5 litres per capita
Supermarkets	125 litres per WC Pan or 600mm of slab urinal
Educational Institutions	5 litre per capita

34B Storage Tanks

(1) Any person who installs a storage tank must install it in such a position that its exterior and interior can readily be inspected, cleaned, and maintained, unless it is a concrete reservoir that is buried or partly sunk into the ground and has been designed, constructed and tested in accordance with SANS 10100-1 and SANS 1200-G where only the interior is accessible for inspection and cleaning.

(2) No person may without the written consent of the Municipality cause or allow a tank, buried or placed in the ground, to be used for reception or storage of water supplied by the municipality.

(3) Any person who uses a storage tank to store water of potable quality must ensure that—

(a) it is of contamination proof design and in accordance with the requirements of the Municipality;

(b) the overflow and vent of a contamination proof tank is screened to prevent the ingress of insects, animals, and other sources of pollution, and

(h) waar die doeltreffendheid van funksionele kleppe of aansluitings-passtukke benadeel kan word deur die deurgang van vaste stowwe wat dit kan verstop of beskadig, 'n aanlyn filtererder aangebring word in 'n posisie wat onderhoud vergemaklik.

(2) Die Munisipaliteit kan, op aansoek van die eienaar en by betaling van die voorgeskrewe fooi, die druk in die watervoorsieningstelsel met betrekking tot sy of haar perseel oor so 'n tydperk as wat die eienaar mag versoek, bepaal en die eienaar daarvan in kennis stel.

(3) Indien 'n pyp of watertoebehore van 'n bepaalde tipe ontoepaslik is vir gebruik in sekere omstandighede, kan die munisipaliteit by skriftelike kennisgewing aan die eienaar—

(a) die gebruik daarvan verbied, of

(b) vereis dat aanvaarbare beskermingsmaatreels ingestel word.

(4) Niemand mag watertoebehore of apparaat wat die watervoorsieningstelsel of 'n ander waterinstallasie beskadig of moontlik kan beskadig as gevolg van drukstuwings, by 'n waterinstallasie aansluit nie.

TABEL 1

Tipe verbruiker	Stoorkapasiteit nodig
Hospitale, klinieke, verpleeginrigtings, ouetehuse en ander geboue waaruit okkupeerders nie gereedelik verwyder kan word in die geval van 'n onderbreking in watervoorsiening nie.	250 liters vir elke bed wat die gebou ontwerp is om te akkommodeer.
Onderwysinrigtings	40 liters tot 50 liters per persoon
Meervuldige wooneenhede wat die hoogte soos bepaal in artikel 29(2) oorskry, of wat meer as drie verdiepings het, watter ookal die laagste is.	135 liters per wooneenheid.
Hotels, losieshuise en hostelle.	90 liters per persoon wat die gebou ontwerp is om te akkommodeer (insluitende personeel).
Restaurantkombuise (volle maaltyd voorbereiding) 8	8 to 12 liters per maaltyd voorberei word.
Haarkappers en tandartse	4 ure se behoefte per dag
Nywerhede (voorraad vir produksiedoelendes)	8 ure se behoefte per dag

TABEL 2

Tipe verbruiker	Stoorkapasiteit nodig
Kommersiële persele (ingesluit winkels en kantore)	70 liters vir elke 100 vierkante meters van die totale vloeroppervlakte
Fabrieke	5 liters per persoon
Supermarkte	125 liters per toiletpan of 600mm urinaal
Onderwysinstellings	5 liters per persoon

34B Opgaartenke

(1) Enige persoon wat 'n opgaartenk installeer, moet dit in so 'n posisie doen dat die binne- en buitekante daarvan gereedelik inspekteer, skoongemaak en onderhou kan word, behalwe as dit 'n betonreservoir is wat ondergronds is of gedeeltelik in die grond gesink is en ontwerp, opgerig en getoets is in ooreenstemming me SANS 1200-G, en waar slegs die binnekant toeganklik is vir inspeksie en skoonmaakdoelendes.

(2) Niemand mag sonder skriftelike toestemming van die munisipaliteit 'n tenk wat wat begrawe is of in die grond geplaas is, gebruik of toelaat dat dit gebruik word vir die ontvangs van water wat deur die munisipaliteit voorsien word nie.

(3) Enige persoon wat 'n opgaartenk gebruik om wat van drinkbare kwaliteit op te gaar moet versker dat—

(a) dit van 'n ontwerp is wat besmetting verhoed en in ooreenstemming is met die vereistes van die munisipaliteit;

(c) a contamination proof tank is totally enclosed with no other access to its interior, other than an access panel in its side to facilitate inspection and cleaning, which must be at a level where the tank cannot be used unless the access panel cover is in place.

(4) Unless authorised in writing by the municipality, every boiler, steam kettle, or other apparatus for generating steam, gas producer, gas engine, or oil engine or any other apparatus in, or by which water supplied by the municipality is used must be supplied only through a cold water feed tank which utilizes an air gap to separate the incoming mains water from the contents of the tank.

35. Labelling of terminal water fittings and appliances

All terminal water fittings and appliances using or discharging water shall be marked, or have included within the packaging of the item, the following information—

- (a) the range of pressure in kPa over which the water fitting or appliance is designed to operate;
- (b) the flow rates, in litres per minute, related to the design pressure range, provided that this information shall be given for at least the following water pressures:
 - (i) 20 kPa
 - (ii) 100 kPa
 - (iii) 400 kPa

36. Unlawful water installation

Where any installation work has been constructed in contravention of this by-law, the owner must on receiving a compliance notice by the municipality, carry out such alterations to the installation as prescribed in the notice.

37. Pipes in street or public places

(1) No person may, for the purpose of conveying water derived from whatever source, lay or construct a pipe or associated component on, in or under a street, public place or other land owned by, vested in, or under the control of the municipality, except with the written permission of the municipality and prior approval of a building or civil engineering plan by the municipality.

(2) Unless approved by the municipality, no other parallel service (Telkom, optic fibre, electricity, etc.) may be installed—

- (a) closer than 500mm from an existing 25mm diameter to 200mm diameter municipal water services pipe as measured from the outside of the pipe;
 - (b) closer than 2metres from an existing 250mm diameter to 350mm diameter municipal water services pipe as measured from the outside of the pipe;
 - (c) closer than 4metres from an existing 355mm or larger diameter municipal water services pipe as measured from the outside of the pipe; or
 - (d) within a registered water servitude.
- (3) No service as contemplated in subsection (2) may be installed on top of any water pipe.

(4) Where any other service (cable, sleeve, pipe) crosses a municipal water main, a minimum distance of 300mm must be maintained between the services for water pipes with a diameter of 150mm, and 500mm between the service for water pipes with a diameter of 200mm and larger.

Part 5: Installations for Firefighting Purposes

38. Connection to be approved by the municipality

(1) The municipality may grant or refuse an application for the connection of a firefighting installation to its main supply.

(b) die oorloop- en ventilasiepype van 'n tenk wat besmetting verhoed, afgesper is om toegang deur insekte, diere en ander bronne van besmetting te verhoed; en

(c) 'n tenk wat besmetting verhoed, in geheel omhul is met geen ander toegang na die binnekant nie, behalwe vir 'n toegangspaneel in die kant daarvan om inspeksie en skoonmaak toe te laat, en wat op so 'n hoogte is dat die tenk nie gebruik kan word tensy die inspeksiepaneel se deksel in plek is nie.

(4) Tensy dit skriftelik deur die munisipaliteit gemagtig is, moet elke kookketel, stoomketel of ander apparaat wat stoom opwek, gas produseer, gasenjin of olie-enjin of enige ander apparaat waarmee of ten opsigte waarvan of waarin water wat deur die munisipaliteit voorsien word, gebruik word, deur middel van 'n koue water voertenk wat 'n lugslot gebruik om die inkomende hoofwaterpyp water vanaf die inhoud van die tenk af te sluit, voorsien word.

35. Merk van eindpuntwatertoebehore en—toestelle

Alle eindpuntwatertoebehore en toestelle wat water gebruik of uitlaat moet gemerk wees of moet by die verpakking van die item die volgende inligting bevat:

- (a) Die omvang van die werkdruk in kPa waarvoor die watertoebehorsel of—toestel ontwerp is om bedryf te word;
- (b) die vloeitempo's in liter per minuut, wat verband hou met die ontwerpdrukromvang; met dien verstande dat hierdie inligting minstens vir die volgende waterdrukke verstrekkend moet word:
 - (i) 20 kPa
 - (ii) 100 kPa
 - (iii) 400 kPa

36. Onwettige waterinstallasie

Waar enige installasiewerk strydig met hierdie verordening gedoen is, moet die eienaar, wanneer hy 'n voldoeningskennisgewing van die munisipaliteit ontvang het, daardie veranderinge aan die installasie aanbring wat in die kennisgewing voorgeskryf word.

37. Pype in straat of openbare plekke

(1) Niemand mag, met die doel om water uit watter bron ook al te gelei, 'n pyp of bybehorende komponent op, in of onderdeur 'n straat of openbare plek of ander grond waarvan die munisipaliteit die eienaar is, of waarvan die eienaarskap by hom berus, of wat onder sy beheer is, lê of bou nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en die vooraf goedkeuring van 'n bouplan of siviele ingenieursplan deur die munisipaliteit nie.

(2) Tensy deur die munisipaliteit goedgekeur, mag geen ander parallel diens (Telkom, optiese vesel, elektrisiteit, ens.) mag geïnstalleer word—

- (a) nader as 500mm van 'n bestaande 25mm deursnee tot 200mm deursnee munisipale waterdienspyp nie, gemeet vanaf die buitekant van die pyp;
- (b) nader as 2meter vanaf 'n bestaande 250mm tot 350mm deursnee munisipale waterpyp nie, gemeet vanaf die buitekant van die pyp;
- (c) nader as 4meter vanaf 'n bestaande 355mm of groter deursnee munisipale waterpyp ne, gemeet vanaf die buitekant van die pyp; of
- (d) binne 'n geregistreerde waterserwituut nie, tensy deur die munisipaliteit goedgekeur.

(3) Geen diens soos bedoel in subartikel (2) mag bo-op enige waterpyp geïnstalleer word nie.

(4) Waar enige ander diens (kabel, huls, pyp) 'n munisipale hooftoevoer kruis, moet 'n minimum afstand van 300mm gehandhaaf word tussen die diens vir waterpype met 'n deursnee van 150mm, en 500mm tussen die diens vir waterpype met 'n deursnee van 200mm of groter.

Deel 5: Installasies vir Brandbestrydingsdoeleindes

38. Aansluiting moet goedgekeur word deur die munisipaliteit

(1) Die munisipaliteit mag na goeddunke 'n aansoek om die aansluiting van 'n brandbestrydingsinstallasie by sy hoofleiding toestaan of weier.

(2) If an approved fire extinguishing installation, connected to the municipality's main supply, is not being properly maintained, or is being used in contravention of sections 42(3) and 42(4), the municipality may require the installation to be disconnected from the main, or have it disconnected at the owner or consumer's expense as the case may be.

39. Special provision for firefighting services

Any water installation for the provision of water for firefighting purposes, must comply with the provisions of the relevant parts of SANS 10252 as amended and, where applicable, SANS 10400-W and SANS 10400-T or other relevant parts of SANS 10400 or other national standards as may be applicable.

40. Inspection and approval of firefighting installation

(1) No water may be supplied to any firefighting installation unless it is metered at the cost of the owner or consumer until—

- (a) it has been inspected and tested by the municipality;
- (b) the municipality has certified in writing that such water installation is complete and complies with the requirements of this by-law; and
- (c) the fees required by the Municipality for such inspection and testing have been paid.

(2) The municipality shall determine the maximum nominal size of the take-off and measuring device from the municipal main and the maximum size of the measuring device.

41. Dual and combined installations

(1) A building erected after the commencement of this by-law must comply with the following requirements in relation to the provision of firefighting services—

- (a) combined installations, in which the same pipes and fittings are used for firefighting and general domestic purposes, are only permitted where no booster pump connection is provided on the water installation;
- (b) combined installations where a booster pump connection is provided shall only be permitted when designed and certified by a competent person and approved by the municipality;
- (c) no booster pump system may be connected directly to a metered connection;
- (d) in the circumstances contemplated in paragraph (a), a fire hydrant must be provided by the municipality, at the owner or consumer's expense, within 120 metres of the property to provide a source of water for the use of the crew responsible to extinguish a fire; and
- (e) all pipes and fittings must be capable of handling pressures in excess of 1800 kPa, which could be expected when boosting takes place and must be designed to maintain their integrity when exposed to fire conditions; and
- (f) a suitable air or vacuum valve approved by the competent person must be installed on the highest point of the water system.

42. Connection pipe for firefighting services

(1) The municipality may provide a single connection to the water supply system to serve as a connection pipe for a firefighting installation (excluding a sprinkler system) and potable water supply services.

(2) The municipality must provide and install at the owner's cost a meter on the connection pipe referred to in subsection (1).

(3) An existing connection pipe for the purpose of firefighting services may only be used for that purpose and must be metered at the owner or consumer's cost.

(4) No take-off of any kind from any connection pipe referred to in subsection (3) may be made, nor may any water from it be used except in connection with an automatic sprinkler and drencher, a fire hydrant connection or a hose-reel connection, or for a pressure tank in

(2) Indien 'n goedgekeurde brandbestrydingsinstallasie wat aan die munisipaliteit se hooftoevoer gekoppel is nie behoorlik onderhou word nie, of strydig met artikels 42(3) en 42(4) gebruik word, mag die munisipaliteit gelas dat die installasie van die hoofleiding ontkoppel word, of mag hy self die ontkoppelingwerk doen op die koste van die eienaar of verbruiker, na gelang van die geval.

39. Spesiale bepalings vir brandbestrydingsdienste

Enige waterinstallasie vir die voorsiening van water vir brandbestrydingsdoeleindes moet voldoen aan die bepalings van die betrokke dele van SANS 10252, en waar van toepassing, SANS 10400-W, SANS 10400-T, ander toepaslike dele van SANS 10400 of ander nasionale standaarde wat van toepassing is.

40. Inspeksie en goedkeuring van brandbestrydingsinstallasie

(1) Water mag nie voorsien word aan enige brandbestrydingsinstallasie nie, tensy dit gemeet word, en dié meting word gedoen op die eienaar se koste, en totdat—

- (a) dit geïnspekteer en getoets is deur die munisipaliteit;
- (b) die munisipaliteit skriftelik gesertifiseer het dat sodanige waterinstallasie voltooi is en voldoen aan die vereistes van hierdie verordening; en
- (c) die gelde wat deur die munisipaliteit vereis word vir sodanige inspeksie en toetsing betaal is.

(2) Die munisipaliteit sal die maksimum grootte van die aftakking en meettoestel van die munisipale hoofleiding en die maksimum grootte van die meettoestel bepaal.

41. Dubbele en gekombineerde installasies

(1) 'n Gebou wat opgerig is nadat hierdie verordening van krag geword het, moet voldoen aan die volgende vereistes met betrekking tot die voorsiening van brandbestrydingsdienste—

- (a) gekombineerde installasies, waarin dieselfde pype en toebehore gebruik word vir brandbestryding en algemene huishoudelike doeleindes, word slegs toegelaat as geen aanjaagpompaansluiting in die waterinstallasie verskaf is nie;
- (b) gekombineerde installasies, waar 'n aanjaagpompaansluiting verskaf is, word net toegelaat as dit ontwerp en gesertifiseer is deur 'n bevoegde persoon en goedgekeur is deur die munisipaliteit;
- (c) geen aanjaagpompsstelsel mag regstreeks aangesluit word by 'n gemeterde aansluiting nie;
- (d) in die omstandighede wat in paragraaf (a) beoog word, moet 'n brandkraan binne 120 meter van die eiendom af deur die munisipaliteit verskaf word op die eienaar se koste om 'n waterbron te verskaf vir die gebruik van die bemanning verantwoordelik vir die blus van 'n vuur; en
- (e) alle pype en toebehore moet bestand wees teen 'n druk hoër as 1800 kPa, wat verwag kan word wanneer 'n aanjaagpomp gebruik word, en moet ontwerp wees om hulle integriteit te behou wanneer hulle blootgestel word aan brandomstandighede; en
- (f) 'n geskikte lug- of vakuümklep, goedgekeur deur die bevoegde persoon, moet op die hoogste punt van die waterstelsel geïnstalleer word.

42. Aansluitpyp vir brandbestrydingsdienste

(1) Die munisipaliteit mag 'n enkele aansluiting verskaf by die watervoorsieningstelsel wat dien as 'n aansluitpyp vir 'n brandbestrydingsinstallasie (behalwe 'n sprinkelstelsel) en vir drinkwater toevoerdienste.

(2) Die munisipaliteit moet 'n meter vir die aansluitpyp waarna daar in subartikel (1) verwys word, op die eienaar se koste verskaf en installeer.

(3) Indien daar 'n bestaande aansluitpyp is met die uitsluitlike doel om brandbestrydingsdienste te verskaf, mag sodanige aansluitpyp net vir daardie doel gebruik word en moet dit op die eienaar of verbruiker se koste van 'n meter voorsien word.

(4) Geen aftakking van enige aansluitpyp waarna daar in subartikel (3) verwys word, mag gedoen word nie en geen water daaruit mag gebruik word nie, behalwe in verband met 'n outomatiese sprinkelaar en drenkstelsel, 'n brandkraanaansluiting of 'n slangtolaansluiting, of vir enige

connection therewith, and such tank must be controlled by an approved fitting.

(5) A separate connection pipe must be laid and used for every fire sprinkler extinguishing system and metered at the owner's cost, unless otherwise approved by the municipality.

(6) The municipality is not bound to guarantee any specified pressure or flow to a firefighting installation or connection.

43. Valves and meters in connection pipeline

Every connection pipe to a firefighting installation must be fitted with a proper gate valve, a strainer, a measuring device and an applicable non-return valve as approved by the municipality, which shall be supplied and installed by the municipality at the expense of the owner.

44. Sprinkler extinguishing installation

The municipality is not bound to guarantee any specified pressure or flow to a sprinkler installation.

45. Header tank or double supply from main

(1) Unless a sprinkler installation is provided with a duplicate or reserve supply from a separate main, the owner must install a header tank on or in the building or structure at such elevation as will compensate for any failure or reduction of pressure and flow rate in the municipality's main.

(2) Dedicated non-return valves as specified by the municipality must be provided for each water connection connected to the municipal water supply system.

46. Sealing of private fire hydrant

(1) Except in the case of a firefighting installation supplied through a metered connection pipe, a private hydrant and hose-reel must be sealed by the municipality and such seal may not be broken by any person other than the municipality in the course of servicing and testing, except for the purpose of opening the hydrant in the case of fire.

(2) The owner must give the municipality at least 48 hours notice of his intention to cause a firefighting installation to be tested and serviced.

(3) The cost of resealing a fire hydrant and hose-reel referred to in subsection (1), must be borne by the owner, except when such seal is broken by an authorised official for testing purposes.

(4) Water consumed after the breaking of the seal referred to in subsection (1), other than in the course of testing by the municipality or of fighting a fire, must be paid for by the owner at the tariff for domestic or commercial or industrial purposes, depending on the tariff type.

(5) The quantity of water consumed as contemplated in subsection (4), shall be determined by the municipality.

Part 6: Water Conservation and Prevention of Pollution

47. Waste of water

(1) No person may allow—

- (a) the fruitless or wasteful discharge of water from any terminal water fitting;
- (b) pipes or water fittings to leak;
- (c) the use of maladjusted or defective water fittings;
- (d) an overflow of water to persist;
- (e) an inefficient usage of water to persist;
- (f) the irrigation of a garden or lawn or park between 10:00 and 16:00 on any day or as otherwise determined or regulated by a water restriction level; or
- (g) the irrigation of a garden, lawn, park or sports field outside the hours as prescribed in a water restriction notice issued in terms of section 52 of this by-law.

gepaardgaande druktenkaansluiting, en sodanige tenk moet beheer word met 'n goedgekeurde toebehoorsel.

(5) 'n Afsonderlike aansluitpyp moet gelê en gebruik word vir elke sprinkelbrandblusstelsel en moet op die eienaar se koste van 'n meter voorsien word, tensy die munisipaliteit dit anders goedkeur.

(6) Die munisipaliteit waarborg nie enige spesifieke druk of vloeï na 'n brandbestrydingsinstallasie of aansluiting nie.

43. Kleppe en meters in aansluitpypeleiding

Elke aansluitpyp by 'n brandbestrydingsinstallasie moet toegerus wees met 'n behoorlike sluisklep, 'n sif, 'n meettoestel en 'n gepaste terugslagklep soos goedgekeur deur die munisipaliteit, wat deur die munisipaliteit verskaf en geïnstalleer sal word op die eienaar se koste.

44. Sprinkelblus installasie

Die munisipaliteit waarborg nie dat enige spesifieke druk of vloeï vir 'n sprinkelinstallasie beskikbaar is nie.

45. Druktenk of dubbele toevoer vanaf die hoofleiding

(1) Tensy 'n sprinkelinstallasie voorsien is van 'n duplikaat- of reserwetoewoer van 'n afsonderlike hoofleiding af, moet die eienaar 'n druktenk op of in die gebou of struktuur verskaf op so 'n hoogte dat dit sal vergoed vir enige mislukking of vermindering van die druk of vloeitempo in die munisipaliteit se hoofleiding.

(2) Toegewysde terugslagkleppe soos gespesifiseer deur die munisipaliteit moet voorsien word vir elke wateraansluiting wat aan die munisipaliteit se watervoorsieningstelsel gekoppel is.

46. Verseëling van private brandkraan

(1) Behalwe in die geval van 'n brandbestrydingsinstallasie wat voorsien word deur 'n gemeterde aansluitpyp, moet 'n private brandkraan en slangtol deur die munisipaliteit verseël word en sodanige seël mag deur niemand gebreek word nie, behalwe deur die munisipaliteit wanneer hy versien- of toetswerk doen en behalwe as die brandkraan oopgemaak word vir wanneer 'n brand uitbreek.

(2) 'n Eienaar moet die munisipaliteit minstens 48 uur kennis gee van sy voorneme om 'n brandbestrydingsinstallasie te laat toets of versien.

(3) Die koste van die herseëling van die brandkraan en slangtol waarna daar in subartikel (1) verwys word, moet deur die eienaar gedra word, behalwe as die seël vir toetsdoeleindes gebreek is deur 'n gemagtigde beampte.

(4) Alle water wat verbruik word nadat die seël gebreek is, waarna daar in subartikel (1) verwys word, behalwe terwyl die munisipaliteit toetswerk doen of as 'n brand bestry word, moet deur die eienaar betaal word teen die tarief wat deur die munisipaliteit vasgestel is vir huishoudelike, of kommersiële of industriële doeleindes, afhangend van die tarieftipe.

(5) Die hoeveelheid water wat verbruik is, soos bedoel in subartikel (4), word deur die munisipaliteit vasgestel.

Deel 6: Waterbesparing en Voorkoming van Besoedeling

47. Vermorsing van water

(1) Niemand mag—

- (a) toelaat dat water doelloos of vermorsend uit enige eindpuntwater-toebehoorsel gelaat word nie;
- (b) toelaat dat enige pype of watertoehore lek nie;
- (c) die gebruik van verkeerd gestelde of foutiewe watertoehore toelaat nie;
- (d) toelaat dat water aanhoudend oorloop nie;
- (e) toelaat dat water aanhoudend oneffektief gebruik word nie;
- (f) toelaat dat 'n tuin of grasperk of park tussen 10:00 en 16:00 op enige dag besproei word nie of soos andersins bepaal of gereguleer deur 'n waterbeperkingsvlak nie; of
- (g) toelaat dat 'n tuin, grasperk, park of sportgronde besproei word buite die ure gespesifiseer in 'n beperkingskennisgewing uitgereik ingevolge artikel 52 van hierdie verordening nie.

(2) No person may without permission of the municipality hose down any hard-surfaced area or paved area using water from a potable source.

(3) Potable water may not be used to dampen building sand or other building material to prevent it from being blown away.

(4) An owner must without delay repair or replace any part of his water installation which is in such a state of disrepair that it is causing or is likely to cause an occurrence listed in subsection (1).

(5) If an owner fails to take measures as contemplated in subsection (2), the municipality may by written notice in terms of section 106, require the owner to comply with the provisions of subsection (1).

(6) A consumer must ensure that any equipment or plant connected to his water installation uses water in an efficient manner.

(7) The municipality may, by written notice, prohibit the use by a consumer of any equipment in a water installation if its use of water is inefficient and such equipment may not be returned to use until its efficiency has been restored and approved by the municipality.

(8) If an owner fails to comply with a notice referred to in subsection (5) or (7), the municipality shall without prior notice take such measures as it may consider necessary and recover the cost of doing so from the owner.

48. Car washing facilities

(1) All commercial vehicle washing facilities must be constructed and operated in such a manner that 50 percent of the water used by the facility is recycled for reuse in the facility.

(2) Commercial car wash industries must comply with industry best practice norms regarding water usage per car washed.

(3) The design of the vehicle washing facility system must be undertaken by a professional person and the plans therefor submitted to and approved in advance by the municipality.

49. Grey water practices

(1) An owner may install a grey water use system on his premises provided that it does not cause a nuisance to any other person.

(2) The municipality may inspect the use of grey water on premises and, if deemed necessary, may impose limitations on or prescribe conditions if the use thereof has a negative impact on the health of persons occupying such premises or the environment.

(3) A grey water system may not—

- (a) be connected to a storm water system;
- (b) be allowed to flow into a natural stream or a river; or
- (c) be allowed to enter or flow onto a neighbouring property.

50. Equipment specification to facilitate water conservation

(1) New or replaced water closet cisterns may not exceed 6 litres in capacity.

(2) Only flushing urinals that are user activated may be installed with preferably double flush capacity.

(3) All automatic flushing cisterns fitted to urinals, must be replaced with either manually operated systems or non-manual apparatus which causes the flushing device to operate only after each use of such urinal.

(4) The maximum flow rate from any tap installed on a hand wash basin must not exceed 6 litres per minute.

(5) The maximum flow rate of the shower head may not exceed 7 litres per minute in a water installation where the dynamic water pressure is more than 200kPa at a shower control valve, and where the plumbing has been designed to balance the water pressures on the hot and cold water supplies to the shower control valve.

(6) Automatic top up systems using a float valve fed from a potable water source to supply swimming pools and garden ponds are not allowed.

(2) Niemand mag sonder die vooraf skriftelike toestemming van die Munisipaliteit, drinkwater gebruik om 'n hardgemaakte oppervlak of plaveisel af te spuit nie.

(3) Drinkwater mag nie gebruik word om bousand en ander boumateriaal te benat ten einde te verhoed dat dit wegwaai nie.

(4) 'n Eienaar moet sonder versuim enige deel van sy waterinstallasie wat in so 'n toestand van verval verkeer dat dit die gebeure wat in subartikel (1) gelys word, veroorsaak of waarskynlik sal veroorsaak, herstel of vervang.

(5) Indien 'n eienaar versuim om die maatreëls te tref wat in subartikel (2) beoog word, moet die munisipaliteit by wyse van skriftelike kennisgewing ingevolge artikel 106, die eienaar gelas om te voldoen aan die bepalings van subartikel (1).

(6) 'n Eienaar moet verseker dat enige toerusting of aanleg wat aan sy waterinstallasie gekoppel is, water doeltreffend gebruik.

(7) Die munisipaliteit mag, deur skriftelik kennis te gee, 'n verbruiker verbied om enige toerusting in 'n waterinstallasie te gebruik indien die waterverbruik na sy mening ondoeltreffend is en sodanige toerusting mag nie weer gebruik word voordat die doeltreffendheid daarvan herstel is nie en dit deur die munisipaliteit goedgekeur is nie.

(8) Indien 'n eienaar versuim om te voldoen aan 'n kennisgewing waarna daar verwys word in subartikels (5) of (7), mag die munisipaliteit sonder vooraf kennisgewing stappe doen wat hy nodig mag ag en die koste daarvan van die eienaar verhaal.

48. Motor was fasiliteite

(1) Alle kommersiële voertuig was fasiliteite moet so gebou en bedryf word dat 50 persent van die water deur die fasiliteit gebruik, vir hergebruik sirkuleer word.

(2) Kommersiële motorwas industrieë moet voldoen aan beste praktyk norme insake watergebruik per motor gewas.

(3) Die ontwerp van die voertuig was fasiliteit stelsel moet deur 'n professionele persoon gedoen word en die planne daarvan moet vooraf ingedien word en goedgekeur word deur die munisipaliteit.

49. Gryswater praktyke

(1) 'n Eienaar mag 'n gryswatergebruikstoestel op sy perseel installeer mits dit nie 'n oorlas vir enige ander persoon word nie.

(2) Die munisipaliteit mag die gebruik van gryswater op enige perseel inspekteer en, as dit nodig geag word, beperkings stel, of voorwaardes opleë as die gebruik daarvan 'n negatiewe invloed het op die gesondheid van persone wat sodanige perseel okkupeer of op die omgewing.

(3) 'n Gryswater stelsel mag nie—

- (a) aan 'n stormwaterstelsel gekoppel word nie;
- (b) toegelaat word om in 'n natuurlike stroom of rivier af te vloei nie; of
- (c) toegelaat word om op of in 'n aangrensende eiendom te vloei nie.

50. Spesifikasies van toerusting om waterbesparing te bevorder

(1) Nuwe of vervangde spoeltoiletbakke mag nie 'n groter kapasiteit as 6 liter hê nie.

(2) Slegs gebruikersgeaktiveerde spoelurinale mag geïnstalleer word en dit moet verkieslik dubbelspoelwerking hê.

(3) Alle outomatiese spoelbakke wat aan urinale gekoppel is, moet vervang word met handgeaktiveerde stelsels of nie-handapparate wat die spoelstelsel slegs na elke gebruik van die urinaal in werking stel.

(4) Die maksimum vloeitempo uit enige kraan wat by 'n handwasbak geïnstalleer word, mag nie 6 liter per minuut oorskry nie.

(5) Die maksimum vloeitempo van enige stortkop mag nie meer as 7 liter per minuut wees vir 'n water installasie waar die statiese water druk meer as 200 kPa by die stort beheer klep is en waar die loodgieterswerk ontwerp is om die waterdruk te balanseer vir die warm en koue water voorsiening aan die stort beheer klep.

(6) Outomatiese byvulstelsels wat 'n vlotterklep het wat van 'n drinkbare waterbron gevoer word om swembaddens en tuinpoele van water te voorsien, word nie toegelaat nie.

- (7) Wash hand basins provided in public facilities must be fitted with demand type taps.
- (8) Showers provided at public facilities must be fitted with demand type valves.
- (9) Standpipe draw-off taps must be at a height of at least 450mm, measured above ground level.
- (10) Terminal water fittings installed outside any buildings other than a residential dwelling must—
- incorporate a self-closing device;
 - have a removable handle for operating purposes; of
 - be capable of being locked to prevent unauthorized use; or
 - be of a demand type that limits the quantity of water discharged in each operation.
- (11) Where a hosepipe is used to irrigate a garden, park or sports field a controlling device such as a sprayer or automatic self-closing device must be attached to the hose end.
- (12) A hosepipe used for washing vehicles, boats or caravans must be fitted with an automatic self-closing device.

51. Water demand management

The municipality may identify water demand management measures to be implemented where considered necessary, which measures may include the installation of water demand management meters.

52. Water restrictions

- (1) The municipality may, subject to other applicable legislation, by public notice prohibit the wasteful use of water or in the event of a water shortage, drought or flood—
- prohibit or restrict the consumption of water in the whole or part of its area of jurisdiction in general or—
 - for specified purposes;
 - during specified hours or on specified days; and
 - in a specified manner; and
 - determine and impose—
 - limits on the quantity of water which may be consumed over a specified period;
 - fees additional to those prescribed in respect of the supply of water in excess of a limit contemplated in subsection 1(b)(i); and
 - a general surcharge on the prescribed fees in respect of the supply of water; and
 - impose restrictions or prohibitions on the use or manner of use or disposition of an appliance by means of which water is used or consumed, or on the connection of such appliances to the water installation.
 - apply increasing levels of water restrictions and tariff surcharges during prolonged or severe drought periods.
- (2) The municipality may limit the application of the provisions of a notice contemplated by subsection (1) to specified areas and categories of consumers, premises and activities, and may permit deviations and exemptions from, and the relaxation of any of the provisions on such reasonable grounds as it may deem fit.
- (3) The municipality may—
- take, or by written notice require a consumer at his expense to take, such measures, including the installation of measurement devices and devices for restricting the flow of water, as may in its opinion be necessary to ensure compliance with a notice published in terms of subsection (1); or

- (7) Handewasbakke in openbare geriewe moet toegerus wees met aanvraag-tipe krane.
- (8) Storte in openbare geriewe moet toegerus wees met aanvraag-tipe kleppe.
- (9) Aftapkranes op staanpype moet op 'n hoogte van minstens 450mm, gemeet bokant grondvlak, wees.
- (10) Aansluitwatertoebehore wat aan die buitekant van geboue, behalwe woonhuise, geïnstalleer word moet—
- 'n selfsluitende toestel bevat; of
 - toegerus wees met 'n verwyderbare handvatset; of
 - gesluit kan word om ongemagtigde gebruik te verhoed; of
 - van 'n aanvraagtype wees wat die hoeveelheid water by elke gebruik beperk.
- (11) Indien 'n tuinslang gebruik word om 'n tuin, park of sportveld uit 'n drinkbare waterbron nat te maak, moet 'n beheertoestel soos 'n sproeier of outomatiese selfsluitende toestel aan die spuitpunt gekoppel word.
- (12) 'n Tuinslang wat gebruik word vir die was van voertuie, bote en woonwaens moet met 'n outomatiese selfsluitende toestel toegerus wees.

51. Wateraanvraagbestuur

Die munisipaliteit mag wateraanvraag bestuursmaatreëls identifiseer wat geïmplementeer moet word wanneer nodig, welke maatreëls die installering van water aanvraag bestuursmeters mag insluit.

52. Waterbeperkings

- (1) Die munisipaliteit mag, onderworpe aan ander toepaslike wetgewing, by wyse van openbare kennisgewing die vermorsende gebruik van water verbied of in die geval van 'n watertekort, droogte of oorstroming—
- die verbruik van water in sy hele regsgebied of in 'n gedeelte daarvan verbied of beperk in die algemeen of—
 - vir bepaalde doeleindes;
 - gedurende bepaalde ure of op bepaalde dae; en
 - op 'n bepaalde wyse;
 - vasstellings maak en—
 - perke opleë op die hoeveelheid water wat verbruik mag word oor 'n vasgestelde tydperk;
 - gelde hef, bykomend tot dié wat voorgeskryf is, vir water wat voorsien word en wat die perk soos in subartikel 1(b)(i) beoog oorskry;
 - 'n algemene toeslag op die voorgeskrewe gelde vir die voorsiening van water opleë; en
 - beperkings of verbodsbepalings plaas op die gebruik of die wyse van gebruik, of die opstel van 'n toestel met behulp waarvan water gebruik of verbruik word, of op die aansluiting van sodanige toestelle by die waterinstallasie.
 - toenemende vlakke van waterbeperkings en tarieftoeslag instel gedurende langdurende of erge droogtetoestande.
- (2) Die munisipaliteit mag die toepassing van die bepalinge van 'n kennisgewing wat in subartikel (1) beoog word, beperk tot bepaalde gebiede en kategorieë verbruikers, persele en aktiwiteite, en kan afwykings en vrystellings en die verslapping van enige bepaling toelaat op sodanige redelike gronde as wat hy dienstig ag.
- (3) Die munisipaliteit mag—
- sodanige stappe doen, of deur skriftelike kennisgewing 'n verbruiker gelas om dit op eie koste te doen, met inbegrip van die installering van meettoestelle en toestelle vir die beperking van die vloei van water, wat na sy mening nodig is om nakoming te verseker van 'n kennisgewing wat gepubliseer is ingevolge subartikel (1); of

(b) subject to notice, disconnect, or restrict for such period as it may deem fit, the supply of water to any premises in the event of a contravention on such premises or failure to comply with the terms of a notice published in terms of subsection (1), and where the supply has been disconnected, it shall only be restored when the prescribed fees for disconnecting and reconnecting the supply has been paid.

(4) The provisions of this section shall also apply in respect of water supplied directly by the municipality to consumers outside its area of jurisdiction, notwithstanding anything to the contrary in the conditions governing such supply, unless otherwise specified in the notice published in terms of subsection (1).

(5) The municipality may impose water restrictions by issuing a directive in terms of section 54(3)(b) and 55(2) of the Disaster Management Act, 2002 (Act 57 of 2002), where a local disaster has been declared due to a scarcity of water or to prevent such a disaster from being declared.

(6) A person who fails to comply with any of the provisions of this section commits an offence.

53. Owner to prevent pollution of water

(1) An owner must provide and maintain measures approved by the municipality to prevent the entry of a substance, which may be a danger to health or the environment or adversely affect the potability of water or affect its quality and fitness for use, into—

- (a) the water supply system;
- (b) any part of the water installation on his premises;
- (c) any storm water system;
- (d) any sewage disposal system; or
- (e) the environment.

(2) If a person contravenes subsection (1), the municipality may—

- (a) by written notice require such person to take remedial steps to prevent pollution of the water in the water supply system or water installation on his premises within a specified period; or
- (b) if the situation is urgent, without prior notice undertake the work required by subsection 2(a) and recover the costs from such person.

(3) Swimming pool backwash water must be deposited into the sewage disposal system where a conventional sewer network exists, and in a drainage system where no conventional sewer network is available, or as otherwise prescribed by the municipality.

(4) Where a property is supplied with potable and alternative water, the owner must ensure that—

- (a) no interconnection is effected between the installations; and
- (b) the pipe work is correctly colour coded, as per SANS 10140-3:2003 and that the appropriate signage, as per SANS 1186-1:2008 is displayed.

54. Protection of water supply system and installation

(1) The owner must take any of the measures referred to in subsection (2) to prevent the backflow of water from the water installation to the water supply system in the case of—

- (a) a fire or combined installation on premises; and
- (b) a general installation serving the following activities—
 - (i) medical treatment of people or animals;
 - (ii) medical, pharmaceutical or chemical research and manufacturing;
 - (iii) agriculture, including dairies and nurseries;
 - (iv) photographic processing;
 - (v) laundering and dry-cleaning;
 - (vi) metal plating;

(b) onderworpe aan kennisgewing, die watertoevoer na enige perseel afsluit of beperk, vir 'n tydperk wat hy nodig ag, in die geval van 'n oortreding op sodanige perseel van, of versuim om te voldoen aan die bepalings van 'n kennisgewing wat gepubliseer is ingevolge subartikel (1), en indien die toevoer afgesluit is, mag dit net aangesluit word as die voorgeskrewe gelde vir afsluiting en heraanluiting van die toevoer betaal is.

(4) Die bepalings van hierdie artikel geld ook vir water wat regstreeks deur die munisipaliteit voorsien word aan verbruikers buite sy regsgebied, ondanks enige strydige bepaling in die voorwaardes wat sodanige voorsiening beheer, tensy anders aangedui word in die kennisgewing wat ingevolge subartikel (1) gepubliseer is.

(5) Die munisipaliteit mag waterbeperkings opleë ingevolge artikels 54(3)(b) en 55(2) van die Wet op Rampbestuur, 2002 (Wet Nr. 57 van 2002) waar 'n plaaslike ramp as gevolg van 'n skaarste aan water verklaar is of in 'n poging om te verhoed dat so 'n ramp verklaar word.

(6) 'n Persoon wat versuim om te voldoen aan waterbeperkings wat ingevolge hierdie artikel opgelê is, pleeg 'n misdryf.

53. Eienaar moet waterbesoedeling voorkom

(1) 'n Eienaar moet maatreëls, wat deur die munisipaliteit goedgekeur is, tref en in stand hou om te voorkom dat 'n stof inkom wat 'n gevaar inhou vir gesondheid of die omgewing, of wat die drinkbaarheid of die gehalte of die geskiktheid vir gebruik van water nadelig kan raak—

- (a) in die watervoorsieningstelsel;
- (b) in enige deel van die waterinstallasie op die perseel;
- (c) in enige stormwaterstelsel;
- (d) in enige rioolwaterwegdoenstelsel; of
- (e) die omgewing

(2) Waar 'n persoon subartikel (1) oortree, mag die munisipaliteit—

- (a) sodanige persoon by wyse van 'n skriftelike kennisgewing gelas om binne 'n vasgestelde tydperk regstellende stappe te doen om die besoedeling van water in die watervoorsieningstelsel of waterinstallasie op sy perseel te voorkom; of
- (b) indien die situasie dringend is, sonder vooraf kennisgewing die werk wat ingevolge subartikel 2(a) nodig is, onderneem en die koste van sodanige persoon verhaal.

(3) Swembaderugspoelwater moet in die rioolwaterwegdoenstelsel gestort word waar 'n konvensionele rioolnetwerk bestaan, en waar sodanige stelsel nie bestaan nie, moet dit in die dreineringsstelsel weggedoen word of soos andersins deur die munisipaliteit voorgeskryf.

(4) Waar 'n eiendom voorsien word van drinkbare en alternatiewe water, moet die eienaar verseker dat—

- (a) geen tussenaansluiting tussen die aansluitings aangebring word nie; en
- (b) die pypwerk van die korrekte kleurkodes voorsien word soos per SANS 10140-3:2003 en dat die toepaslike kentekens soos per SANS 1186-1:2008 voorsien is.

54. Beskerming van watervoorsieningstelsel en—installasie

(1) Die eienaar moet enige van die maatreëls waarna daar verwys word in subartikel (2) tref om die terugvloei van water van die waterinstallasie af na die watervoorsieningstelsel te voorkom in die geval van—

- (a) 'n brand- of gekombineerde stelsel op die perseel; en
- (b) 'n algemene installasie wat gebruik word vir—
 - (i) mediese behandeling van mense of diere;
 - (ii) mediese, farmaseutiese of chemiese navorsing en vervaardiging;
 - (iii) landbou, met inbegrip van melkerye en kwekerie;
 - (iv) fotografiese verwerking;
 - (v) wassery en droogskoonmaakery;
 - (vi) metaalplatering;

- (vii) treatment of skins and hides; and
- (c) a general installation serving—
- (i) mortuaries;
 - (ii) abattoirs;
 - (iii) sewage purification works;
 - (iv) refuse processing plants;
 - (v) oil processing and storage facilities;
 - (vi) wineries, distillers, breweries, yeast and cold drink factories;
 - (vii) sports facilities; or
 - (viii) any other premises on which an activity is carried out which is likely to cause a danger to health and the environment or affect the potability of water in the event of a substance resulting from such activity entering the water supply system; and
- (d) a general installation on any premises after a compliance notice by the municipality to do so.
- (2) The measures required in terms of subsection (1) are—
- (a) the discharge of water from the service pipe into a storage tank through an air gap; or
 - (b) the passing of water through—
 - (i) a reduced pressure zone (RPZ) backflow preventer;
 - (ii) a double check backflow preventer; or
 - (c) any other measures approved by the municipality which will serve the same purpose.
- (3) The owner of premises must prevent the back siphonage into his water installation of a substance from an external source which is likely to cause a danger to health and the environment or affect the potability of water, in the case of—
- (a) a terminal water fitting which is so designed that a hose or other flexible pipe is or can be attached to it, which shall include a hose bibcock, a laboratory tap, and a movable shower unit;
 - (b) a fire hose-reel in a combined installation;
 - (c) an underground irrigation system; or
 - (d) any other fitting which may provide contact between polluted water and the water installation.

Part 7: Water Supply Services: Miscellaneous

55. Use of water from source other than water supply system

- (1) No person may use or permit the use of water for domestic, commercial and industrial purposes, obtained from a source other than the water supply system, without the approval of the municipality.
- (2) The provision of sub section (1) do not apply to rainwater tanks which are not connected to the water installation for potable water.
- (3) The municipality shall not be liable for any loss or damage due to health-related incidents, if other water sources are used for any purpose.
- (4) A person applying for permission referred to in subsection (1) must provide the municipality with evidence to the effect that the water complies with the requirements of SANS 0241, and that the use of such water does not or will not constitute a danger to health. All water uses from other sources must comply will all the requirements of the Act and any other relevant legislation, which may include authorisation by the relevant national department.
- (5) An owner of premises on which an alternative water source is located or on which alternative water is used must within fourteen days of being notified provide the municipality with the information required regarding the alternative water source.

- (vii) behandeling van velle en huide; en
- (c) 'n algemene installasie wat gebruik word vir—
- (i) lykshuise;
 - (ii) abattoirs;
 - (iii) rioolwatersuiweringswerke;
 - (iv) afvalverwerkingsaanlegte;
 - (v) fasiliteite vir olieerwerking en—opberging;
 - (vi) wynmakerye, distilleerders, brouerye, suurdeeg- en koel-drinkfabrieke;
 - (vii) sportfasiliteite; of
 - (viii) enige ander perseel waarop 'n aktiwiteit plaasvind wat, na die mening van die munisipaliteit waarskynlik 'n gevaar vir gesondheid en die omgewing inhou, of die drinkbaarheid van water kan beïnvloed as 'n stof wat die gevolg is van sodanige aktiwiteit in die watervoorsieningstelsel inkom.
- (d) 'n algemene installasie op enige perseel na 'n voldoeningskennis-gewing deur die munisipaliteit om dit te doen.
- (2) Die maatreëls wat vereis word ingevolge subartikel (1) is—
- (a) die uitlaat van water vanaf die dienspyp in 'n opgaartenk deur 'n luggaping; of
 - (b) om water te laat vloei deur 'n—
 - (i) verminderde druksone (RPZ)-terugvloeisperder;
 - (ii) 'n dubbelkeer-terugvloeisperder; of
 - (c) enige ander maatreëls wat deur die munisipaliteit goedgekeur is wat dieselfde doel sal dien.
- (3) Die eienaar van 'n perseel moet voorkom dat 'n stof van 'n eksterne bron wat waarskynlik 'n gevaar vir gesondheid en die omgewing kan inhou, of die drinkbaarheid van water kan beïnvloed, terug-sypel in sy waterinstallasie, in die geval van—
- (a) 'n eindpuntwatertoebroehorsel wat so ontwerp is dat 'n spuitslang of ander buigsame pyp daaraan gekoppel is of kan word, met inbegrip van 'n slang-tapkraan, 'n laboratoriumkraan en 'n verplaasbare storteenheid;
 - (b) 'n brandslangtol in 'n gekombineerde installasie;
 - (c) 'n ondergrondse besproeiingstelsel; of
 - (d) enige ander toebehoorsel wat kontak kan maak tussen besoedelde water en die waterinstallasie.

Deel 7: Watervoorsieningsdienste: Algemeen

55. Gebruik van water uit 'n ander bron as die watervoorsieningstelsel

- (1) Niemand mag sonder goedkeuring van die munisipaliteit water wat verkry word uit 'n ander bron as die watervoorsieningstelsel, vir huishoudelike, kommersiële of nywerheidsdoeleindes gebruik of die gebruik daarvan toelaat nie.
- (2) Die bepalinge van subartikel (1) geld nie vir reënwaterenke wat nie by die waterinstallasie vir drinkwater aangesluit is nie.
- (3) Die munisipaliteit sal nie aanspreeklik wees vir verlies of skade ten opsigte van gesondheidsverwante voorvalle waar ander waterbronne vir enige doel aangewend word nie.
- (4) 'n Persoon wat aansoek doen om toestemming, soos verwys na in subartikel (1), moet aan die munisipaliteit bewys lewer dat die water voldoen aan die vereistes van SANS 0241 en dat die gebruik van sodanige water nie 'n gesondheidsgevaar inhou nie. Alle watergebruike van ander bronne moet voldoen aan die vereistes van die Nasionale Water Wet en enige ander verwante wetgewing, wat goedkeuring deur die toepaslike nasionale departement mag insluit.
- (5) 'n Eienaar van 'n perseel waarop 'n alternatiewe waterbron geleë is of waarop alternatiewe water gebruik word, moet binne 14 dae nadat hy of sy aangesê is om dit te doen, die munisipaliteit van besonderhede met betrekking tot die alternatiewe waterbron voorsien.

- (6) Consent given in terms of subsection (1) may be withdrawn if—
- a condition imposed in terms of subsection (1) is breached; or
 - the water no longer conforms to the requirements referred to in subsection (4).
- (7) If water obtained from another source of supply is used for a purpose which allows the discharge of such water or a portion thereof into the municipality's sewage disposal system, the municipality may—
- install a meter in the pipe leading from such other source of supply to the point or points where it is so used and
 - impose minimum standards in respect of the quality of effluent discharged into the sewage disposal system.
- (8) The provisions of section 24 apply insofar as they may be applicable in respect of the meter referred to in subsection (7).
- (9) No person may use treated effluent for any purpose without the approval of the municipality, which approval shall be subject to submission of national or provincial statutory approvals as may be applicable.

56. Use of alternative water

- (1) The municipality shall by public notice, require owners of premises making use of alternative water to notify it on a prescribed form of the existence thereof on such premises, and provide it with such information as may be required.
- (2) The submission of a notification contemplated in subsection (1) does not constitute approval by the municipality for the usage of such alternative water.
- (3) Boreholes are subject to any applicable requirements of the National Water Act, 1998 (Act No. 36 of 1998) and NEMA.
- (4) Owners of premises or consumers on premises who supplement their water supply with boreholes or any other source shall be regarded as partially or completely off the municipality's water grid and therefore be subject to a basic charge per dwelling unit or building, based on the meter size connected to the water supply system of the municipality.
- (5) Water supply from an alternative water source may under no circumstances be connected to a water installation for potable water which is connected to the water supply system of the municipality.
- (6) The owner of premises on which an alternative water source is used for human consumption must ensure that the water quality always complies with SANS 0241 standards .
- (7) An owner of premises must ensure that any alternative water source located on his premises—
- is adequately safeguarded from creating a health nuisance;
 - is not filled in a way or with material that may cause an adjacent borehole, well or underground source of water to become polluted or contaminated;
 - is registered on the database of the municipality and a sign provided by the municipality is prominently displayed on the premises; and
 - where water is being used from an alternative water source, it shall be used sparingly and efficiently and where used for irrigation purposes, it must be used in line with the municipality's watering times set in this by-law.
- (8) Each borehole must be fitted with a measuring device and measurements must be taken at the beginning of each month. Record of such measurements must be made available to the municipality.

57. Sampling of water

- (1) If water from an alternative water source is used, the owner or occupier of premises must at own cost provide the municipality with water sample analyses undertaken and determined by an accredited laboratory as prescribed by SANS 0241 or a laboratory designated by the municipality.

- (6) Toestemming wat gegee word ingevolge subartikel (1) kan teruggetrek word indien—
- 'n voorwaarde wat opgelê is ingevolge subartikel (1) verbreek is; of
 - die water nie meer voldoen aan die vereistes waarna daar in subartikel (4) verwys word nie.
- (7) Indien water wat van 'n ander bron verkry word, gebruik word vir 'n doel wat veroorsaak dat sodanige water, of gedeelte daarvan in die munisipaliteit se rioolwegdoenstelsel gestort word, mag die munisipaliteit—
- 'n meter installeer in die pyp vanaf die voorsieningsbron na die punt of punte waar dit gebruik word; en
 - minimumstandaarde stel ten opsigte van die kwaliteit van die uitvloeisel wat in die rioolwegdoenstelsel gestort word.
- (8) Die bepalinge van artikel 24 geld in sover dit van toepassing is op die meter waarna in subartikel 7 verwys word.
- (9) Niemand mag behandelde uitvloeisel vir enige doel gebruik sonder die munisipaliteit se skriftelike goedkeuring nie, welke goedkeuring onderhewig sal wees aan die indiening van nasionale of provinsiale wetlike goedkeurings soos van toepassing mag wees.

56. Gebruik van alternatiewe water

- (1) Die munisipaliteit moet by wyse van openbare kennisgewing vereis dat die eienaar van enige perseel wat gebruik maak van alternatiewe water, kennis gee daarvan op die voorgeskrewe vorm en die nodige inligting voorsien.
- (2) Die indien van 'n kennisgewing bedoel in subartikel (1) behels nie goedkeuring deur die munisipaliteit vir die gebruik van sodanige alternatiewe water nie.
- (3) Boorgate is onderworpe aan die toepaslike vereistes van die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet 36 van 1998) en WNOB.
- (4) Eienaars van persele of verbruikers op persele wat hulle watervoorsiening met boorgate of 'n ander bron aanvul, sal beskou word as gedeeltelik of geheel verwyder vanaf die waternetwerk van die munisipaliteit en daarom onderhewig wees aan 'n basiese heffing per woning of gebou, gebaseer op die metergrootte wat by die munisipaliteit se watervoorsieningstelsel aangesluit is.
- (5) Watertoevoer uit 'n alternatiewe waterbron mag in geen omstandighede aangesluit word by 'n waterinstallasie vir drinkbare water wat by die watervoorsieningstelsel van die munisipaliteit aangesluit is nie.
- (6) Die eienaar van 'n perseel waarop 'n alternatiewe waterbron aangevend word vir menslike gebruik, moet toesien dat die watergehalte ten alle tye voldoen aan die standaard van SANS 0241.
- (7) 'n Eienaar van 'n perseel moet toesien dat 'n alternatiewe waterbron wat op sy perseel geleë is—
- toereikend beveilig word sodat dit nie 'n gesondheidsgevaar skep nie;
 - nie op so 'n manier gevul of met materiaal opgevul word dat dit kan veroorsaak dat 'n aanliggende put, boorgat of ondergrondse waterbron besoedel of besmet word nie;
 - op die munisipaliteit se databasis geregistreer is en 'n teken wat deur die munisipaliteit verskaf is opsigtelik op die eiendom vertoon word; en
 - waar water uit 'n alternatiewe waterbron gebruik word, dit spaarsaam en doeltreffend gebruik word en wanneer dit vir besproeiingsdoeleindes gebruik word, dit in ooreenstemming met die natleitye van hierdie verordening gebruik word.
- (8) 'n Meettoestel moet in elke boorgat geïnstalleer word en metings moet aan die begin van elke maand geneem word. Rekord van sodanige meetings moet aan die munisipaliteit beskikbaar gestel word.

57. Neem van watermonsters

- (1) Indien water uit 'n alternatiewe bron gebruik word, moet die eienaar of okkupeerder van die perseel op eie koste die munisipaliteit voorsien van watermonsterontledings wat geneem en bepaal is deur 'n geakkrediteerde laboratorium soos voorgeskryf deur SANS 0241 of 'n laboratorium aangewys deur die munisipaliteit.

(2) The frequency of the testing of water samples will be determined by the municipality or otherwise in terms of SANS 0241 standards.

(3) In the event of non-compliance with section 55 and 56 of this by-law, or if a health- or environmental risk is suspected, the municipality may take samples of water obtained from a source other than the water supply system of the municipality and have the samples tested for compliance.

(4) The municipality may, with due notice to the owner, inspect a bore-hole or well point or an alternative source of water, in order to—

- (a) measure groundwater levels;
- (b) to take ad hoc water samples for laboratory analysis; or
- (c) for purposes of standard hydro chemical field measurements.

(5) A laboratory used for analyses must use accredited methods applicable to the specific type of analysis.

58. Supply of non-potable water by the municipality

(1) The municipality may, on application in terms of section 5, supply non-potable water to a consumer excluding residential properties subject to any other law and on such terms and conditions as the municipality may impose.

(2) Water supply agreed to in terms of subsection (1) shall not be used for domestic or any other purposes which may give rise to a health or environmental risk.

(3) No warranty, expressed or implied, shall apply to the quality and purity of any non-potable water supplied by the municipality or its suitability for the purpose for which the supply was granted.

(4) The municipality shall not be liable for any damages arising from the use of the non-potable water supplied to the consumer.

(5) Non-potable water supply may under no circumstances be connected to a water installation which is connected to the potable water supply system of the municipality.

59. Testing of pressure in system

The municipality may, on application by an owner and on payment of the prescribed fee, determine and furnish the owner with the value of the static pressure in the water supply system relating to his premises, over such period as the owner may request.

60. Warning notices

(1) Where non-potable water is used, the owner must ensure that all terminal water fittings and appliances which supplies or uses the water are clearly marked with a weather-proof notice indicating that the water is unsuitable for domestic purposes.

(2) Where treated sewage effluent is used, the owner must erect weather-proof notices in prominent positions warning that such effluent is not suitable for domestic purposes.

(3) A warning notice in terms of subsections (1) and (2) must be in more than one official language and must include the symbolic sign for non-potable water, sign PV5 as described in SANS 11186.

61. Water audit

(1) The municipality may require major water users, (those using more than 3 650 kilolitres per annum or any other volume determined by the municipality), excluding those comprising multiple dwelling units, to undertake a water audit as and when required by the municipality.

(2) The audit shall contain the following information—

- (a) amount of water used during the financial year;
- (b) amount paid for water for the financial year;
- (c) number of people living on the stand or premises;
- (d) number of people permanently working on the stand or premises;
- (e) comparison of the above factors with those reported in each of the previous three years (where available);

(2) Die frekwensie van toetsing van watermonsters sal deur die munisipaliteit bepaal word of andersins ingevolge SANS 0241 standaard.

(3) Indien daar nie voldoen word aan die bepalings van artikels 55 en 56 van hierdie verordening nie, of waar 'n gesondheids- of omgewingsrisiko vermoed word, mag die munisipaliteit watermonsters neem uit 'n ander bron as die watervoorsieningstelsel van die munisipaliteit en die monsters laat toets om vas te stel of dit voldoen.

(4) Die munisipaliteit mag, na kennisgewing aan die eienaar, 'n boorgat of syferboorgat of 'n alternatiewe bron van watervoorsiening inspekteer met die doel om—

- (a) grondwatervlakke te meet;
- (b) watermonsters te neem vir laboratorium analise; of
- (c) standaard hidrochemiese veldmetings te neem.

(5) 'n Laboratorium wat analises doen moet gebruik maak van geakkrediteerde metodes van toepassing op die spesifieke soort analise.

58. Voorsiening van nie-drinkbare water deur die munisipaliteit

(1) Die munisipaliteit mag op aansoek ingevolge artikel 5 instem om nie-drinkbare water aan 'n verbruiker te verskaf (behalwe vir huishoudelike doeleindes), onderworpe aan ander toepaslike wetgewing en op voorwaardes wat die munisipaliteit mag voorskryf.

(2) Watertoevoer waartoe daar ingestem is ingevolge subartikel (1) mag nie gebruik word vir huishoudelike of enige ander doeleindes wat 'n gesondheids- of omgewingsrisiko kan inhou nie.

(3) Geen uitdruklike of geïmpliseerde waarborg is van toepassing op die kwaliteit en suiwerheid van enige nie-drinkbare water wat deur die munisipaliteit voorsien word nie, of die geskiktheid daarvan vir die doel waarvoor dit voorsien word nie.

(4) Die munisipaliteit sal nie verantwoordelik wees vir enige skade voortspruitend uit die gebruik van nie-drinkbare water wat aan 'n verbruiker voorsien word nie.

(5) 'n Toevoer van nie-drinkbare water mag in geen omstandighede aangesluit word by 'n waterinstallasie wat by die drinkwater voorsieningstelsel van die munisipaliteit aangesluit is nie.

59. Toets van druk in stelsel

Die munisipaliteit mag, op aansoek van 'n eienaar en teen betaling van die voorgeskrewe gelde, die statiese druk in die watervoorsieningstelsel vir die eienaar se perseel meet oor die tydperk wat die eienaar versoek, en die uitslag aan die eienaar verskaf.

60. Waarskuwings kennisgewings

(1) Waar nie-drinkbare water gebruik word, moet die eienaar verseker dat elke punt van aftapping en alle toebehore wat die water voorsien, duidelik gemerk is met waterdigte kennisgewings wat aantoon dat die water nie geskik is vir huishoudelike doeleindes nie.

(2) Waar gesuiwerde rioolwater gebruik word, moet die eienaar kennisgewings oprig op prominente plekke met waarskuwing dat die uitvloeiing nie geskik is vir huishoudelike gebruik nie.

(3) 'n Kennisgewing ingevolge subartikels (1) en (2) moet in meer as een amptelike taal aangebring word asook 'n simboliese teken insluit vir nie drinkbare water, teken PV5 soos beskryf in SANS 11186.

61. Water oudit

(1) Die munisipaliteit mag vereis dat groot waterverbruikers (dié wat meer as 3650 kiloliter per jaar gebruik, of enige ander volume wat deur die munisipaliteit bepaal word), uitgesonderd dié wat bestaan uit veelvuldige wooneenhede, 'n water oudit doen wanneer die munisipaliteit dit vereis.

(2) Die oudit moet die volgende besonderhede bevat

- (a) die hoeveelheid water wat in die finansiële jaar gebruik is;
- (b) die bedrag wat betaal is vir water in die finansiële jaar;
- (c) die getal persone wat op die perseel of perseel woon;
- (d) die getal persone wat permanent op die perseel of perseel werk;
- (e) 'n vergelyking van bogenoemde faktore met dié wat gerapporteer is in elk van die voorafgaande drie jaar (indien van toepassing);

- (f) seasonal variation in demand (monthly consumption figures);
 - (g) details of water pollution monitoring methods;
 - (h) details of current initiatives to manage their demand for water;
 - (i) details of future plans to manage their demand for water;
 - (j) comparison of the above factors with those reported in each of the previous three years (where available); and
 - (k) estimate of consumption by various components of use.
- (3) A copy of the audit must be available for inspection by officials from the Department of Water and Sanitation and the municipality.

CHAPTER 4 SANITATION SERVICES

Part 1: Standards

62. Standards for sanitation services

- (1) Sanitation services provided by the municipality must comply as far as reasonably possible with the minimum standards set for the provision of sanitation services in terms of section 9 of the Act and its regulations.
- (2) Subject to the provisions of section 64(1), no new bucket sewer system or septic tank/french drain system shall be allowed within the municipal area.

Part 2: On-site Sanitation and Associated Services

63. Application and conditions for on-site sanitation infrastructure

- (1) If an agreement for on-site sanitation and associated services in accordance with section 4 has been concluded and no infrastructure in connection therewith exists on the premises, the owner must immediately make application for the installation thereof on the prescribed form and—
- (a) pay the prescribed fees for the installation of the necessary infrastructure by the municipality; and
 - (b) with the approval of the municipality install on-site sanitation services in accordance with the specifications of the municipality.
- (2) In considering the application for the installation of infrastructure, the municipality may require evidence that the sanitation facility is not likely to be a nuisance or have a detrimental impact on health and the environment and may specify the type of on-site sanitation services to be installed.
- (3) The municipality may at any time investigate whether a sanitation facility has a detrimental impact on health and the environment and if so, the municipality may withdraw its permission and the person to whom the permission was given shall be liable for the costs associated with the said investigation, such as plant performance assessments, laboratory analysis, etc.

64. Treatment plants and package plants

- (1) No person may construct, install, operate or maintain any on-site plant for the treatment, disposal or storage of sewage, without permission of the municipality, which approval must be subject to the submission of national or provincial statutory approvals as may be applicable.
- (2) Construction or installation of a treatment plant must be in accordance with the requirements of the municipality and the operation and maintenance of such system shall remain the responsibility of the owner.
- (3) An application for a privately owned, on-site sewage treatment plant, also known as a "Sewage Package Plant," may only be considered if the hydraulic capacity of the plant will not exceed the maximum capacity as specified by the municipality. Such an application must be accompanied by the following information—
- (a) details of the proposed development;

- (f) seisoenvariasie in aanvraag (maandelikse verbruiksyfers);
 - (g) besonderhede van metodes waarvolgens waterbesoedeling gemoniteer word;
 - (h) besonderhede van huidige stappe om die vraag na water te bestuur;
 - (i) besonderhede van toekomstige planne om die vraag na water te bestuur;
 - (j) vergelyking van bogenoemde faktore met dié wat gerapporteer is in elk van die voorafgaande drie jare (indien van toepassing); en
 - (k) beraming van verbruik deur verskillende gebruikskomponente.
- (3) 'n Kopie van die oudit moet ter insae beskikbaar wees vir beamptes van die Departement van Water- en Sanitasie en die munisipaliteit.

HOOFSTUK 4 SANTASIEDIENSTE

Deel 1: Standaarde

62. Standaarde vir sanitasiedienste

- (1) Sanitasiedienste wat deur die munisipaliteit gelewer word moet sover moontlik voldoen aan die minimum standaard wat gestel word vir die lewering van sanitasiedienste ingevolge artikel 9 van die Wet en die regulasies.
- (2) Onderhewig aan die bepalings van artikel 64(1), sal geen nuwe emmer-rioolwaterstelsel of setiese tenk/stapelriool in die munisipale gebied toegelaat word nie.

Deel 2: Sanitasie- en Verwante Dienste op Perseel

63. Aansoek en voorwaardes vir sanitasie-infrastruktuur op perseel

- (1) Indien 'n ooreenkoms vir sanitasie- en verwante dienste op die perseel ooreenkomstig artikel 4 bereik is en geen infrastruktuur daarvoor op die perseel bestaan nie, moet die eienaar onmiddelik aansoek doen om die installing daarvan op die voorgeskrewe vorm en—
- (a) die voorgeskrewe gelde betaal vir die installing deur die munisipaliteit van die infrastruktuur wat nodig is; en
 - (b) met die goedkeuring van die munisipaliteit sanitasiedienste op die perseel installeer ooreenkomstig die spesifikasies van die munisipaliteit.
- (2) Wanneer die aansoek om die installing van infrastruktuur oorweeg word, mag die munisipaliteit bewyse vereis dat die sanitasiefasiliteit nie 'n oorlas sal wees of 'n nadelige uitwerking op gesondheid en die omgewing sal hê nie, en kan hy spesifiseer watter soort sanitasiedienste op die perseel geïnstalleer moet word.
- (3) Die munisipaliteit mag te eniger tyd 'n ondersoek onderneem om te bepaal of 'n sanitasiefasiliteit 'n nadelige uitwerking op gesondheid en die omgewing het en indien wel, mag die munisipaliteit sy toestemming terugtrek, en die persoon aan wie die toestemming verleen is, is aanspreeklik hou vir die koste van genoemde ondersoek wat aspekte soos aanleg prestasie-beoordeling en laboratoriumtledings insluit.

64. Behandelingsaanlegte en pakket aanlegte

- (1) Niemand mag 'n op-perseel aanleg vir die behandeling, wegdoening of opberging van rioolwater installeer, oprig, bedryf of in stand hou sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit nie welke toestemming onderhewig sal wees aan die indiening van nasionale of provinsiale wetlike goedkeurings soos van toepassing mag wees.
- (2) Die oprigting of installing van 'n behandelingsaanleg moet volgens die vereistes van die munisipaliteit geskied en die eienaar sal verantwoordelik wees vir die bedryf en instandhouding van sodanige aanleg.
- (3) 'n Aansoek vir 'n privaat perseel-rioolwatersuiweringaanleg, ook bekend as 'n "Riool Pakketaanleg" sal slegs oorweeg word indien die hidroliese kapasiteit van die aanleg nie die maksimum kapasiteit soos deur die munisipaliteit voorgeskryf, oorskry nie. Sodanige aansoek moet vergesel wees van die volgende inligting—
- (a) besonderhede van die beoogde ontwikkeling;

- (b) the design and details of the proposed plant and process and the particulars of the professional person responsible;
- (c) the EIA report for the plant;
- (d) the license, or general authorisation for the plant as obtained from the Department of Water and Sanitation; and
- (e) the particulars of the party which will be responsible for the operation and maintenance of the plant including the contract between the developer and such party.

(4) Final approval of the commencement of the operation of the plant shall be subject to compliance with the General Limit Values for the Discharge of Domestic Wastewater as may be determined by the license or general authorisation.

(5) Privately owned, on-site sewage treatment plants will be subject to the reporting and monitoring requirements determined by the municipality and the person to whom the permission for the operation of the plant was given by the municipality shall be liable for the costs associated with additional monitoring.

(6) No swimming pool backwash nor overflow water may be discharged into the sewer disposal system as this will have a detrimental effect on the biology of the sewage package plant.

(7) In the case of non-compliance with set conditions the municipality may upon written notice withdraw its permission and require a shutdown of the plant until such compliance is proven.

(8) The owner must always ensure that the on-site plant as referred to in subsection (1) is accessible for road tanker transportation through the provision of a safe, suitable and obstacle free access road.

65. Septic tanks and french drains

(1) The disposal of wastewater or other effluent by means of a french drain or septic tank shall not be permitted, unless exceptional circumstances prohibit the implementation of an alternative solution.

(2) Existing septic tanks must comply with the Guidelines for the use of Septic Tanks in the South African Coastal Zone (TT 114/99).

(3) If an existing french drain or septic tank is no longer required for the storage or treatment of sewage, or if permission for its use is withdrawn, the owner must take steps to have it either completely removed or completely filled with soil or suitable material.

66. Conservancy tank

(1) The municipality may permit the owner of premises to construct a conservancy tank and ancillary appliances for the retention of soil water, sewage, or effluent, and such tank and appliances must comply with the specifications of the municipality.

(2) If it is suspected that a conservancy tank on any premises is not watertight, the municipality may require the owner of such premises to perform tests at the owner's cost to verify the standard of the construction of the conservancy tank, and if necessary, the municipality may require the owner to replace the conservancy tank as specified at the owner's cost and within a prescribed timeframe.

(3) The owner must always ensure that the conservancy tank as referred to in subsection (1) is accessible for road tanker transportation through the provision of a safe, suitable and obstacle free access road.

(4) The construction or installation of a conservancy tank must be in accordance with the approved building plan. Such a tank may only be used after being inspected and approved by the municipality.

(5) A conservancy tank may only be constructed if no sewage network is available in the immediate area, or if it is impossible to connect to an existing municipal sewage network.

(b) die ontwerp en besonderhede van die voorgestelde aanleg en proses en die besonderhede van verantwoordelike professionele persoon;

(c) die OIA-verslag vir die aanleg;

(d) die lisensie of algemene goedkeuring vir die aanleg wat van die Departement van Water en Sanitasie verkry is; en

(e) die besonderhede van die party wat verantwoordelik sal wees vir die bedryf en instandhouding van die aanleg asook die kontrak wat aangegaan is deur die ontwikkelaar en sodanige party.

(4) Die finale goedkeuring dat daar met die bedryf van die aanleg begin mag word, is onderworpe aan voldoening aan die Algemene Grenswaardes vir die Uitlaat van Huishoudelike Afvalwater wat deur die lisensie of algemene goedkeuring bepaal sal word.

(5) Privaat perseel-rioolwatersuiweringaanlegte is onderworpe aan die verslag- en moniteervereistes wat deur die munisipaliteit bepaal sal word, en die persoon aan wie die munisipaliteit toestemming vir die bedryf van die aanleg gegee het, is aanspreeklik vir die koste wat gepaard gaan met die bykomende monitering.

(6) Geen swembad terugwaswater of oorvloeie mag in die rioolwegdoenstelsel gestort word nie, aangesien dit 'n nadelige effek op die biologie van die riool pakketaanleg mag hê.

(7) In die geval van nie-nakoming van voorwaardes of vereistes, mag die munisipaliteit deur skriftelike kennisgewing sy toestemming terugtrek en vereis dat die aanleg afgesluit word totdat bewys van voldoening gelewer kan word.

(8) Die eienaar moet te alle tye verseker dat die op-perseel aanleg waarna daar verwys word in subartikel (1) toeganklik is vir 'n padtenkwa deur voorsiening te maak vir 'n veilige en geskikte toegangspad sonder enige obstrukties.

65. Septiese tenks en stapelriole

(1) Die wegdoening van riool of ander uitvloeisel deur middel van 'n stapelriool of septiese tenk sal nie toegelaat word nie tensy buitengewone omstandighede die implementering van 'n alternatiewe wegdoeningsmetode onmoontlik maak.

(2) Bestaande septiese tenks moet voldoen aan die Riglyne vir die Gebruik van Septiese Tenks in die Suid Afrikaanse Kusstreek (TT114/99).

(3) Indien 'n bestaande stapelriool of septiese tenk nie meer nodig is vir die opberging of behandeling van rioolwater nie, of as die toestemming vir die gebruik daarvan teruggetrek is, moet die eienaar stappe doen om dit te verwyder of met grond of 'n geskikte materiaal op te vul.

66. Riooltenk

(1) Die munisipaliteit mag die eienaar van enige perseel toelaat om op eie koste 'n riooltenk en bykomstige toestelle vir die retensie van vuilwater of rioolwater of ander uitvloeisel te bou en sodanige tenk en toestelle moet voldoen aan die spesifikasies van die munisipaliteit.

(2) Die munisipaliteit mag, indien vermoede bestaan dat 'n riooltenk op enige perseel nie waterdig is nie, die eienaar van sodanige perseel gelas om op sy koste toetse te doen om die boustandaard van die riooltenk te verifieer, en indien nodig, mag die munisipaliteit die eienaar gelas om op eie koste die riooltenk volgens spesifikasie te vervang binne die voorgeskrewe tydperk.

(3) Die eienaar moet te alle tye verseker dat die riooltenk waarna daar verwys word in subartikel (1), toeganklik is vir padtenkwaens deur voorsiening te maak vir 'n veilige en geskikte toegangspad sonder enige obstrukties.

(4) Die konstruksie of installering van 'n riooltenk moet geskied ooreenkomstig 'n goedgekeurde bouplan. Sodanige tenk mag slegs gebruik word nadat dit deur die munisipaliteit geïnspekteer en goedgekeur is.

(5) 'n Riooltenk mag slegs gebou word indien geen rioolnetwerk in die onmiddellike omgewing beskikbaar is nie of indien dit onmoontlik is om by 'n bestaande munisipale rioolnetwerk aan te sluit.

67. Ventilated improved pit latrine

(1) The municipality may, in exceptional circumstances, permit the disposal of human excrement by means of a ventilated improved pit latrine, constructed in accordance with the specifications requirements of the municipality.

(2) In considering permission, the Municipality must consider the following factors—

- (a) the nature and permeability of the soil;
- (b) the level of the water table;
- (c) the size of and access to the site;
- (d) the availability of a piped water supply; and
- (e) any other factors which may have the potential to cause harm to the environment.

68. Services associated with on-site sanitation services

(1) The removal or collection of conservancy tank and septic tank contents may be undertaken by the municipality or another service provider; provided that the service provider is registered on the municipal database.

(2) The fees payable in respect of the removal or collection of conservancy tank contents or the emptying of a septic tank, shall be in accordance with the Tariffs by-law and approved tariffs.

69. Disused conservancy tanks

(1) If a conservancy tank is no longer required for the storage or treatment of sewage, or if permission for its use is withdrawn, the owner must take steps to have it either completely removed or completely filled with soil or suitable material.

(2) Upon written request by the owner, the municipality may allow the tank to be used for another purpose.

Part 3: Sewage Disposal**70. Provision of a connecting sewer**

(1) Where application has been made in accordance with section 4 for use of the sewage disposal system and no connecting sewer exists on the premises, the owner must apply to municipality for the installation of such a connecting sewer and pay the prescribed fees.

(2) If an application is made for sanitation services which are of such an extent or so situated that it will become necessary to extend, modify or upgrade the sanitation system, the municipality may agree to the extension only if the owner pays or undertakes to pay the prescribed costs.

(3) The municipality may refuse an application to connect to its sewage disposal system if the existing municipal sewage disposal network already reached its design capacity anywhere between the connection point applied for and the sewage treatment works or if the quality of the sewage to be discharged in the municipal sewage disposal system does not comply with the standards of the municipality.

(4) The municipality may allow a connection to a sewer other than that which is most readily available for the drainage of premises, provided that the applicant shall bear the cost for extension of the drainage installation to the connecting point designated by the municipality and registration of a servitude if necessary.

(5) A connecting sewer provided and installed by the municipality shall—

- (a) be located in a position and of a size determined by the municipality;
- (b) terminate at a connection point approximately 1 meter inside the premises from the boundary of the land owned by or vested in the municipality or over which it has a servitude or other right;
- (c) be at approximately one metre from a mid-block municipal sewer pipe;

67. Geventileerde verbeterde putlatrine

(1) Die munisipaliteit mag in buitengewone omstandighede die wegdoening van menslike uitskot toelaat by wyse van 'n geventileerde verbeterde putlatrine wat ooreenkomstig die spesifikasies en vereistes van die munisipaliteit opgerig moet word.

(2) By oorweging van goedkeuring moet die munisipaliteit die volgende faktore oorweeg—

- (a) die aard en deurlaatbaarheid van die grond;
- (b) die vlak van die watertafel;
- (c) die grootte en toegang tot die terrein;
- (d) die beskikbaarheid van 'n pypwatertoevoer; en
- (e) enige ander faktore wat die omgewing nadelig mag beïnvloed.

68. Dienste wat verband hou met sanitasie op terrein

(1) Die verwydering of versameling van die inhoud van riooltenke en septiese tenke mag deur die munisipaliteit of deur 'n ander diensverskaffer gedoen word; met dien verstande dat die diensverskaffer op die munisipale databasis geregistreer moet wees.

(2) Die gelde betaalbaar ten opsigte van die verwydering of versameling van die inhoud van riooltenke of die leegmaak van sal geskied ingevolge die Tariefverordening en goedgekeurde tariewe.

69. Uitgediende riooltenke

(1) As 'n bestaande riooltenk nie meer nodig is vir die opberging of behandeling van rioolwater nie, of as die toestemming vir die gebruik daarvan teruggetrek is, moet die eienaar stappe doen om dit te verwyder of met grond of 'n geskikte materiaal op te vul.

(2) Op skriftelike aansoek van die eienaar mag die munisipaliteit toelaat dat die tenk vir 'n ander doel gebruik word.

Deel 3: Rioolwaterwegdoening**70. Verskaffing van 'n aansluitriool**

(1) Indien aansoek gedoen is ooreenkomstig artikel 4 vir die gebruik van die rioolwaterwegdoenstelsel en daar geen aansluitingsriool vir die perseel is nie, moet die eienaar by die munisipaliteit aansoek doen om die installing van sodanige aansluitriool en die voorgeskrewe gelde betaal.

(2) As aansoek gedoen word om die gebruik van 'n rioolwaterwegdoenstelsel na 'n perseel wat so geleë is dat die riool verleng of uitgebrei moet word om die rioolwaterwegdoenstelsel by die perseel te kan aansluit, mag die munisipaliteit instem daartoe, indien die eienaar die kostes betaal of onderneem om die kostes te betaal.

(3) Die munisipaliteit mag 'n aansoek om by sy rioolwaterwegdoenstelsel aan te sluit, weier as die bestaande munisipale rioolwaterwegdoennetwerk reeds sy ontwerp kapasiteit bereik het op enige plek tussen die aansluitpunt waar daar aansoek voor gedoen word en die rioolwatersuiweringsaanleg, of indien die kwaliteit van die rioolwater wat in die munisipale rioolwaterwegdoenstelsel uitgelaat sal word, nie aan die standarde van die munisipaliteit voldoen nie.

(4) Die munisipaliteit mag instem tot 'n ander aansluiting by 'n riool as dié een wat maklik bereikbaar is vir die dreinerings van die perseel, met dien verstande dat die eienaar op eie koste verantwoordelik sal wees vir die uitbreiding van die dreineringsinstallasie na die aansluitpunt wat deur die munisipaliteit aangewys is, en vir die registrasie van 'n serwituut indien nodig.

(5) 'n Aansluitpyp wat deur die munisipaliteit verskaf en geïnstalleer word, moet—

- (a) geleë wees op 'n plek en van die grootte wat deur die munisipaliteit bepaal is;
- (b) eindig by 'n aansluitpunt ongeveer een meter binne die perseel vanaf die grens van die grond waarvan die munisipaliteit die eienaar is of waarvan die eienaarskap by hom berus of waarop hy 'n serwituut of ander reg het.
- (c) ongeveer een meter van 'n mid-blok munisipale rioolpyp geleë wees;

- (d) be at the beginning of a servitude where applicable; and
- (e) the municipality may require the owner to provide a portion of his or her sewage installation at any agreed location outside of his or her premises where the connection is required. He or her will be responsible for the maintenance of the connection manhole, which also include wear and tear or any damage to or loss or theft of any part of the connection manhole;
- (6) In determining the location of a connecting sewer, the municipality must ensure that the owner is aware of—
- (a) practical restrictions that may exist regarding the location of a connecting sewer pipe;
- (b) the cost implications of the various possible locations of the connecting sewer;
- (c) whether or not the municipality requires the owner to do so, to place the location of the connecting sewer by making available a portion of his sewer installation at or outside the boundary of his premises, or such agreed position inside his premises where the connection is required, to allow the Municipality to connect to such installation;
- (d) his responsibility to provide a waterproof connecting manhole at own cost at the end of the municipal sewer connection, which manhole must be visible, designed to provide easy access for maintenance or inspections and which must be accessible at all times;
- (e) his continued responsibility to carry the costs for the removal by the municipality of any obstruction from the connecting sewer, except where such obstruction is the result of wear and tear or deteriorated infrastructure.
- (7) A connecting sewer may only be installed after approval of a building plan and any servitude as may be necessary, and no development may take place until the connecting sewer has been installed.
- (8) An owner must pay the connection fee as prescribed by the municipality in advance.
- (9) Where an owner needs to provide a sewage pump and rising main as provided for in terms of the Building Regulations, the rate and time of discharge into the sewer shall be subject to the approval of the municipality and, if required by law, a permit or environmental authorisation must be obtained by the owner prior to such approval being granted. The sewage pump, surge chamber and rising main must be designed by an ECSA professional registered person and such designs must be approved by the municipality before commencement with any construction;
- (10) The owner shall be responsible for the maintenance and operation of the sewerage installation, including all manholes, rodding eyes, catch pits, grease traps, sand traps, pipe work, private sewer pump stations, private rising mains and related devices including the connecting sewer.

71. Provision of one connecting sewer for several consumers on same premises

- (1) Notwithstanding the provisions of section 70, only one connecting sewer to the sewage disposal system, in accordance with the relevant design guidelines, may be provided for the disposal of sewage from any premises, irrespective of the number of accommodation units or consumers located on such premises, provided that capacity exists in the municipal sewerage disposal system.
- (2) Where the owner, or the person having the charge or management of any premises on which several accommodation units are situated, requires the disposal of sewage from such different accommodation units, the municipality may approve and install either—
- (a) a single connecting sewer in respect of the premises as a whole or any number of such accommodation units; or
- (b) a separate connecting sewer for each accommodation unit or any number thereof.
- (3) Where the municipality has installed a single connecting sewer as contemplated in subsection (1), the owner—

- (d) geleë wees by die begin van 'n serwituut waar van toepassing; en
- (e) die munisipaliteit mag van die eienaar vereis om 'n gedeelte van sy of haar rioolinstallasie buite sy of haar perseel te voorsien waar die aansluiting verlang word. Hy of sy sal ook verantwoordelik wees vir die onderhoud van die aansluitingsmangate, wat insluit die normale verweer of enige skade aan, verlies of diefstal van enige deel van die aansluitingsmangate.
- (6) Indien die munisipaliteit die ligging van 'n aansluitriool vasstel, moet hy verseker dat die eienaar bewus is van—
- (a) praktiese beperkings wat moontlik kan bestaan wat betref die ligging van die aansluitriool;
- (b) die koste-implikasies van die verskillende moontlike liggings van die aansluitriool;
- (c) of die munisipaliteit dit van die eienaar verwag of nie, om die ligging van die aansluitpyp vas te stel deur 'n gedeelte van sy rioolinstallasie by of buitekant die grens van sy perseel beskikbaar te stel, of op so 'n ooreengekome posisie binnekant sy perseel waar die aansluiting nodig is, sodat die munisipaliteit by die installasie kan aansluit;
- (d) sy verantwoordelikheid om 'n waterdigte aansluitmangate op eie koste aan die einde van die munisipale rioolaansluiting te verskaf, welke mangate sigbaar moet wees en ontwerp moet wees om maklik toegang te verleen vir instandhouding of inspeksies, en te alle tye toeganklik moet wees;
- (e) sy voortgesette verantwoordelikheid om die koste te dra van die verwydering deur die munisipaliteit van enige obstruksie uit die aansluitriool, behalwe as sodanige obstruksie die gevolg is van slytasie of die agteruitgang van die infrastruktuur.
- (7) 'n Aansluitriool mag slegs geïnstalleer word na goedkeuring van 'n bouplan en enige serwituut wat nodig mag wees, en geen ontwikkeling mag plaasvind nie totdat die aansluitriool geïnstalleer is.
- (8) 'n Eienaar moet die aansluitgelde soos voorgeskryf deur die munisipaliteit vooruit betaal.
- (9) Indien 'n eienaar 'n rioolpomp en stygleiding moet verskaf waarvoor daar voorsiening gemaak word in die Bouregulasies, is die tempo en tyd van uitlating in die riool onderworpe aan die goedkeuring van die munisipaliteit en, as dit regtens vereis word, moet die eienaar 'n permit of omgewingsmagtiging verkry voordat sodanige goedkeuring verleen word. Die rioolpomp, stu-kamer en stygleiding moet deur 'n ECSA professioneel geregistreerde persoon ontwerp word en sodanige ontwerp moet deur die munisipaliteit goedgekeur word alvorens met konstruksie begin word.
- (10) Die eienaar sal verantwoordelik wees vir die instandhouding en bedryf van die rioolwaterinstallasie, met inbegrip van mangate, stee-koë, vanggate, vetvangers, sandvangers, pypleidings, private rioolpompstasies, private stygleidings en bybehorende toestelle insluitende die aansluitriool.
- #### **71. Verskaffing van een aansluitriool vir verskeie verbruikers op dieselfde perseel**
- (1) Ondanks die bepalings van artikel 70 mag net een aansluitriool ooreenkomstig die toepaslike ontwerpstrylyne by die rioolwaterwegdoenstelsel verskaf word vir die wegdoen van rioolwater vanaf enige perseel, ongeag die getal akkommodasie-eenhede of verbruikers wat op die perseel is en verder onderhewig daaraan dat munisipaliteit se rioolwaterwegdoenstelsel oor die nodige kapasiteit beskik.
- (2) Indien die eienaar of die persoon in beheer van 'n perseel waarop veelvuldige akkommodasie-eenhede bestaan versoek dat die wegdoening van riool vanaf die onderskeie akkommodasie-eenhede moet geskied, mag die munisipaliteit dit goedkeur, en die volgende installeer—
- (a) 'n enkele aansluitriool ten opsigte van die perseel in sy geheel of enige aantal van sodanige akkommodasie-eenhede; of
- (b) 'n aparte aansluitriool vir elke akkommodasie-eenheid of enige aantal daarvan.
- (3) Indien die munisipaliteit 'n enkele aansluitriool geïnstalleer het, soos beoog in subartikel (1), is die eienaar—

- (a) must, if the municipality so requires, install and maintain on each branch pipe extending from the connecting sewer to the different accommodation units—
- (i) a separate connecting sewer; and
 - (ii) a rodding eye at all branching points;
- (b) shall be liable for the tariffs and charges for all sewage disposed from the premises through such a single connecting sewer, irrespective of the different quantities disposed by the different consumers; and
- (c) shall be jointly liable with other consumers on the premises for the maintenance of a private combined sewer system from the connection point on the municipal main sewer, including the connecting manhole and sewer.
- (4) Notwithstanding subsection (1), the municipality may authorise more than one connecting sewer from premises comprising sectional title units or if undue hardship or inconvenience would be caused to any consumer on such premises by the provision of only one connecting sewer.
- (5) Where the provision of more than one connecting sewer is authorised by the municipality in terms of subsection (4), the tariffs and charges for the provision of a connecting sewer are payable in respect of each sewage connection so provided.

72. Interconnection between premises

- (1) An interconnection between sewer systems is subject to the municipality's written approval.
- (2) An owner of premises must ensure that no interconnection exists between the drainage installation on his premises and any drainage installation on other premises, unless he has obtained permission from the municipality. In such a case it becomes a private combined sewer system, subject to the provisions of section 71.

73. Sewage delivered by road transport

- (1) No person may discharge sewage into the municipality's sewage treatment works by road haulage, without permission of the municipality and upon payment of the prescribed fees determined by the municipality.
- (2) Where use is made of the municipality's suction tanker truck, the service will be rendered subject to the conditions, policy and prescribed fees determined from time to time.
- (3) When sewage is delivered by road transport—
- (a) the time of delivery must be arranged with an authorised official;
 - (b) the nature and composition of the sewage must be established by an authorised official prior to the discharge thereof; and
 - (c) in the case of disposal of chemical toilet contents, the municipality may impose specified standards and designate specific off-loading points.
- (4) The municipality may upon written notice withdraw any permission to discharge sewage delivered in terms of this section if the person to whom such permission had been given—
- (a) fails to ensure that the sewage conforms to the standards or conditions prescribed;
 - (b) fails or refuses to comply with any notice served on him in terms of this by-law; or contravenes any provision or condition imposed on him; or
 - (c) fails to pay the prescribed fees in respect of sewage delivered.
- (5) The municipality will not accept any sewage discharge from any consumer or service provider outside the boundary of the municipality;
- (6) The municipality may refuse any industrial effluent or toxic matter delivered by road transport.

- (a) verplig om, as die munisipaliteit dit vereis, in elke takpyp wat van die aansluitriool uitloop na die verskillende akkommodasie-eenhede—
- (i) 'n afsonderlike aansluitriool te installeer en in stand te hou; en
 - (ii) 'n steekooag by alle aftakpunte te installeer en in stand te hou;
- (b) aanspreeklik vir die tariewe en gelde vir alle rioolwater wat van die perseel af weggedoen word, ongeag die verskillende hoeveelhede wat weggedoen word deur die verskillende verbruikers wat van sodanige aansluitriool gebruik maak; en
- (c) gesamentlik met ander verbruikers op die perseel aanspreeklik vir die instandhouding van 'n private gekombineerde rioolstelsel van die aansluitpunt by die munisipale riool af, insluitend die aansluitmangal en die aansluitriool.
- (4) Ondanks subartikel (1) mag die munisipaliteit magtiging verleen dat meer as een aansluitriool verskaf word ten opsigte van 'n perseel met deeltiteleenhede, of indien 'n enkele aansluitriool ongerief of ongemak vir die verbruikers op die perseel veroorsaak.
- (5) Indien die verskaffing van meer as een aansluitriool deur die munisipaliteit gemagtig word ingevolge subartikel (4), is die gelde vir die verskaffing van 'n aansluitriool betaalbaar ten opsigte van elke aansluitriool wat verskaf word.

72. Tussenverbinding tussen persele

- (1) 'n Tussenverbinding tussen rioolstelsels is onderworpe aan die munisipaliteit se skriftelike goedkeuring.
- (2) 'n Eienaar van 'n perseel moet seker maak dat daar geen tussenverbinding tussen die dreineringsinstallasie op sy perseel en enige dreineringsinstallasie op 'n ander perseel is nie, tensy hy toestemming vanaf die munisipaliteit verkry het. In so 'n geval word dit 'n private gekombineerde rioolstelsel, onderworpe aan die bepalings van artikel 71.

73. Rioolwater wat deur padvervoer afgelewer word

- (1) Niemand mag rioolwater by die munisipaliteit se rioolwatersuiweringsaanleg per padvoertuig aflewer sonder toestemming van die munisipaliteit en betaling van die voorgeskrewe tariewe soos bepaal deur die munisipaliteit nie.
- (2) Indien daar gebruik gemaak word van die munisipaliteit se suigtenkwa, sal die diens gelewer word onderworpe aan voorwaardes, beleid en die betaling van die voorgeskrewe gelde wat van tyd tot tyd vasgestel word.
- (3) Indien rioolwater per padvoertuig afgelewer word—
- (a) moet die afleweringstyd met 'n gemagtigde beampte gereël word;
 - (b) moet die aard en samestelling van die rioolwater deur 'n gemagtigde beampte vasgestel word voordat dit gestort word; en
 - (c) in die geval van wegdoening van chemiese toilet inhoud, mag die munisipaliteit spesifieke standaarde oplê en spesifieke aflaapunte aanwys.
- (4) Die munisipaliteit mag, met skriftelike kennisgewing, enige toestemming om rioolwater wat afgelewer word ingevolge hierdie artikel, terugtrek as die persoon aan wie sodanige toestemming verleen is—
- (a) versuim om toe te sien dat die rioolwater, voldoen aan die standaarde of voorwaardes soos voorgeskryf;
 - (b) versuim of weier om te voldoen aan enige kennisgewing wat aan hom beteken is ingevolge hierdie verordening, of 'n voorwaarde wat opgelê is oortree; of
 - (c) versuim om die voorgeskrewe gelde ten opsigte van enige afgelewerde rioolwater te betaal.
- (5) Die munisipaliteit sal nie riooluitvloei van enige verbruiker of diensverskaffer buite die munisipale grense ontvang nie.
- (6) Die munisipaliteit mag weier om enige industriële uitvloei of toksiese materiaal wat deur padvervoer gelewer word, te ontvang.

74. Measurement of the quantity of standard domestic effluent discharged

(1) The quantity of standard domestic effluent discharged shall be determined as a percentage of the volume of water supplied to those premises by the municipality or in accordance with the number of facilities such as toilets and urinals per premise.

(2) If the percentage referred to in subsection (1) in respect of specific premises appears to be excessive, and considering the purposes for which water is consumed on such premises, the municipality may reduce the percentage applicable to such premises to a figure which reflects the proportion between the likely quantity of sewage discharged from the premises and the quantity of water supplied thereto.

(3) Where premises are lawfully supplied with water from a source other than or in addition to the municipality's water supply system, including abstraction from a river or borehole, the quantity shall be regarded as a percentage of the total volume water used on those premises as may be reasonably estimated by the municipality, taking into account any representations which may be made by the consumer.

Part 4: Industrial Effluent

75. Application for the disposal of industrial effluent

(1) The owner of trade premises must apply, in the format prescribed by the municipality, for permission to discharge industrial effluent into the sewage disposal system of the municipality.

(2) In addition to the information required in terms of subsection (1), the municipality may require—

- (a) a sewer plan indicating the position, depth, connection point and connecting manhole; which plan must be approved prior to construction of the sewer;
- (b) a best practices management plan;
- (c) a cleaner production management plan;
- (d) a storm water management plan;
- (e) an industrial waste management plan;
- (f) an emergency incident management plan;
- (g) a water balance if flow metering is done on the premises; and
- (h) payment of the prescribed application fees

(3) If the capacity of the sewage disposal system is sufficient to permit the conveyance, effective treatment and disposal of the industrial effluent, the municipality may grant written permission in terms of subsection (1), subject to payment of the prescribed fees.

(4) A person who wishes to construct a building which shall be used as trade premises, must at the time of lodging a building plan in terms of the Building Regulations and Building Standards Act, 1977 (Act 103 of 1977), also lodge applications for the provision of sanitation services and for permission to discharge industrial effluent in terms of subsection (1).

(5) Where trade premises cannot connect to the municipal sewer system, it must install an on-site treatment system to comply with the relevant prescribed standards and conditions as contemplated in section 78 of this by-law.

(6) If it is not possible to install an on-site treatment system, the industrial effluent must be transported to the nearest wastewater treatment plant at the cost of the industry, provided that the effluent complies with the standards as set in this bylaw. If effluent quality is not compliant, the effluent must be transported to a facility which is capable of treating the effluent at the cost of the industry.

(7) In case of transport of effluent by road transport, clause 73(1) of this by-law shall apply.

76. Unauthorised discharge of industrial effluent

(1) If the municipality has reason to believe that a person is discharging industrial effluent which may cause excessive maintenance, odours, discomfort to other users or damage to the municipal sewage disposal system through a domestic connection, the municipality may seal the sewer connection and require the person to apply for the

74. Meet van die hoeveelheid standaard huishoudelike uitvloei wat uitgelaat word

(1) Die hoeveelheid standaard huishoudelike uitvloei wat uitgelaat word, sal vasgestel word as 'n persentasie van die volume water wat deur die munisipaliteit aan daardie persele voorsien is of ooreenkomstig die getal fasiliteite soos toilette en urinale per perseel.

(2) Indien die persentasie waarna daar verwys word in subartikel (1) vir bepaalde persele buitensporig blyk te wees, met inagneming van die doel waarvoor water verbruik word op daardie persele, mag die munisipaliteit die persentasie wat vir daardie persele geld, verminder tot 'n syfer wat die verhouding weerspieël tussen die waarskynlike hoeveelheid rioolwater wat uitgelaat is by die persele en die hoeveelheid water wat voorsien is.

(3) Indien water wettig voorsien is uit 'n ander bron as, of aanvullend tot, die munisipaliteit se watervoorsieningstelsel, met inbegrip van ont-trekking uit 'n rivier of boorgat, sal die hoeveelheid geag word 'n persentasie te wees van die totale hoeveelheid water wat verbruik is op daardie perseel volgens 'n beraming deur die munisipaliteit met inagneming van enige verstoë wat deur die verbruiker gerig word.

Deel 4: Nywerheidsuitvloei

75. Aansoek vir die wegdoening van nywerheidsuitvloei

(1) 'n Eienaar van 'n handelsperseel moet op voorgeskrewe wyse aansoek doen om toestemming om nywerheidsuitvloei in die rioolwaterwegdoenstelsel van die munisipaliteit uit te laat.

(2) Benewens die inligting wat ingevolge subartikel (1) nodig is, mag die munisipaliteit ook die volgende vereis

- (a) 'n rioolplan wat die ligging, diepte, aansluitpunt en die aansluitmangat aandui en goedgekeur moet word voor die konstruksie van die rioolstelsel;
- (b) 'n beste praktyk bestuursplan;
- (c) 'n produksiebestuursplan gerig op beter gesuiwerde riool;
- (d) 'n storm water bestuursplan;
- (e) 'n nywerheidsafvalbestuursplan;
- (f) 'n bestuursplan vir nood insidente;
- (g) 'n waterbalans indien vloei op die perseel gemeet word;en
- (h) betaling van die voorgeskrewe gelde.

(3) Indien die kapasiteit van die rioolwaterwegdoenstelsel voldoende is om die afvoer, effektiewe behandeling en wegdoen van nywerheidsuitvloei te hanteer, mag die munisipaliteit goedkeuring verleen ingevolge subartikel (1), onderworpe aan die betaling van die voorgeskrewe fooie.

(4) 'n Persoon wat 'n gebou wil oprig of laat oprig wat gebruik gaan word as 'n handelsperseel, moet ten tye van die indiening van 'n bouplan ingevolge die Wet op Nasionale Bouregulasies en Boustandaarde, 1997 (Wet 103 van 1997), ook aansoek indien vir die verskaffing van sanitasiedienste en vir toestemming om nywerheidsuitvloei uit te laat ingevolge subartikel (1).

(5) Indien 'n handelsperseel nie by die munisipale rioolwaterwegdoenstelsel kan aansluit nie, moet 'n op-perseel behandelingsfasiliteit geïnstalleer word om te voldoen aan die voorgeskrewe standaarde en vereistes ingevolge artikel 78 van hierdie verordening.

(6) Indien dit onmoontlik is om 'n op-perseel behandelingsfasiliteit te installeer, moet die uitvloei op koste van die eienaar na die naaste rioolwaterbehandelingsaanleg vervoer word, mits die uitvloei voldoen aan die standaarde neergeleë ingevolge hierdie verordening. Indien dit nie voldoen nie, moet die uitvloei op koste van die eienaar na 'n fasiliteit geneem word wat geskik is om die uitvloei te behandel.

(7) Die bepaling van artikel 73(1) is van toepassing indien sodanige uitvloei deur middel van padvervoer afelewer word.

76. Ongemagtigde uitlaat van nywerheidsuitvloei

(1) Indien daar vermoed word dat 'n persoon deur 'n huishoudelike aansluiting nywerheidsuitvloei uitlaat wat die oorsaak kan wees van buitensporige instandhouding, reuke, ongemak van ander verbruikers of skade aan die munisipale rioolwaterwegdoenstelsel, moet die munisipaliteit die rioolaansluiting verseël en die persoon gelas om aansoek

disposal of industrial effluent in accordance with section 75.

- (2) Only the municipality may open a sealed sewer connection.
- (3) No person may without approval of the municipality discharge or permit to be discharged industrial effluent into the sewage disposal system.
- (4) Industrial effluent that is discharged into the sewage disposal system must comply with the standards as contemplated in section 78 of this by-law and any non-compliance with such standards shall constitute an offence.

77. Test samples

- (1) Test samples, including split samples if required by the industry, may be taken at any time by a duly qualified person authorised by the municipality to ascertain whether the industrial effluent complies with section 78(1)(a) or any other standard prescribed by the municipality in a written permission.
- (2) The holder of permission issued in terms of section 75(1) must provide a sampling point suited to take a representative sample of the industrial effluent to be discharged into the sewage disposal system.

78. Norms, standards and conditions for disposal of industrial effluent

- (1) The Municipality may—
 - (a) determine norms, standards and conditions for the disposal of industrial effluent.
 - (b) require a person to whom permission had been granted in terms of section 75(1) to—
 - (i) subject the industrial effluent to preliminary treatment to ensure that it conforms to the standards prescribed in sub section (1)(a) before being discharged into the sewage disposal system;
 - (ii) install such private equalizing tanks, valves, pumps, grease traps, oil separators, sewage pump stations, surge chambers, sewer rising mains, appliances, measuring devices, telemetric/remote logging and other equipment necessary to control the rate, metering, time and quality of discharge into the sewage disposal system in accordance with the conditions imposed by it;
 - (iii) install a drainage installation, separate from the drainage installation for wastewater and standard domestic effluent at a given point, for the conveyance of industrial effluent into the sewage disposal system;
 - (iv) construct on any pipe conveying industrial effluent to any sewer, a manhole or stop-valve in such position, of such dimensions and using such materials as an authorised official may prescribe;
 - (v) provide all such information required by the municipality to enable it to assess the fees due in terms of this by-law;
 - (vi) provide adequate facilities such as level or overflow detection devices, standby equipment, overflow catch-pits, or other appropriate means to prevent a discharge into the sewage disposal system in contravention of this by-law;
 - (vii) cause any meter, gauge or other device installed in terms of this section to be calibrated by an independent authority at the cost of the permit holder at intervals required by the municipality and copies of the calibration certificate to be forwarded to the municipality; and
 - (viii) cause industrial effluent to be analyzed by a laboratory with applicable accreditation as often and in such manner as may be prescribed by the municipality and provide it with the results of these tests when completed.

te doen om toelating vir die wegdoen van nywerheidsuitvloeiisel ingevolge artikel 75.

- (2) Slegs die munisipaliteit mag 'n verseëelde rioolaansluiting oopmaak.
- (3) Niemand mag sonder toestemming van die munisipaliteit nywerheidsuitvloeiisel uitlaat of toelaat dat dit in die rioolwaterwegdoenstelsel uitgelaat word nie.
- (4) Nywerheidsuitvloeiisel wat in die rioolwaterwegdoenstelsel gestort word moet voldoen aan die standaard soos bedoel in artikel 78 van hierdie verordening en enige nie-voldoening daaraan maak 'n misdryf uit.

77. Toetsmonsters

- (1) Toetsmonsters, insluitende gesplete monsters indien dit deur die industrie vereis word, kan te eniger tyd geneem word deur 'n behoorlik gekwalifiseerde persoon goedgekeur deur die munisipaliteit om vas te stel of die nywerheidsuitvloeiisel voldoen aan artikel 78(1)(a) of aan enige ander standaard wat die munisipaliteit voorskryf in 'n skriftelike toestemming.
- (2) Die houër van 'n toestemming wat uitgereik is ingevolge artikel 75(1) moet tot voldoening van 'n gemagtigde beampte 'n punt aanwys waar monsters geneem kan word wat verteenwoordigend is van die nywerheidsuitvloeiisel wat in die rioolwaterwegdoenstelsel uitgelaat sal word.

78. Norme, standaarde en voorwaardes vir die wegdoening van nywerheidsuitvloeiisel

- (1) Die munisipaliteit mag—
 - (a) norme, standaarde en voorwaardes bepaal vir die wegdoening van nywerheidsuitvloeiisel.
 - (b) 'n persoon aan wie toestemming verleen is ingevolge artikel 75(1) gelas om—
 - (i) die nywerheidsuitvloeiisel te onderwerp aan voorlopige behandeling wat sal verseker dat die nywerheidsuitvloeiisel voldoen aan die standaard wat voorgeskryf word in subartikel (1)(a) voordat dit in die rioolwaterwegdoenstelsel uitgelaat word;
 - (ii) privaat effeningstenks, kleppe, pompe, ghriesvangers, olie-afskiepers, riool pompstasies, stu-kamers riool stygleidings, toestelle, meettoestelle, telemetriese of afstandaantekenstelsels en ander toerusting wat nodig is om die vloeitempo, tyd en gehalte van die uitlating in die rioolwaterwegdoenstelsel te beheer en te kan meet, ooreenkomstig die voorwaardes wat deur hom opgelê is, te installeer;
 - (iii) 'n dreineringsinstallasie afsonderlik van die dreineringsinstallasie vir afvalwater en standaard huishoudelike afval te installeer vir die vervoer van nywerheidsuitvloeiisel;
 - (iv) 'n mangat of 'n afsluitklep in enige pyp wat nywerheidsuitvloeiisel na enige riool vervoer, aan te bring in die posisie, volgens die afmetings en van die materiaal, deur 'n gemagtigde beampte voorgeskryf;
 - (v) alle inligting te verskaf wat nodig mag wees of wat deur die munisipaliteit aangevra word om hom in staat te stel om die gelde te bepaal wat ingevolge hierdie verordening verskuldig is;
 - (vi) voldoende fasiliteite te verskaf, soos vlak- of oorloopverklikkers, gereedstaantoerusting, oorloop-opvangputte, of ander gepaste maniere om 'n uitlating in die rioolwaterwegdoenstelsel wat 'n oortreding van hierdie verordening sou wees, te voorkom;
 - (vii) enige meter, meetinstrument of ander toestel wat geïnstalleer is ingevolge hierdie artikel te laat kalibreer deur 'n onafhanklike owerheid op die koste van die permithouër, en kopieë van die kalibrasiesertifikaat moet aan die munisipaliteit gestuur word; en
 - (viii) nywerheidsuitvloeiisel so dikwels en op sodanige wyse wat die munisipaliteit voorskryf, te laat ontleed deur 'n laboratorium met toepaslike akkreditasie, en die uitslae van hierdie toetse na voltooiing aan die munisipaliteit te besorg.

(2) The permit holder must, within twelve hours of the discharge, notify the municipality of any discharge into the sewage disposal system which does not comply with the standards in sub section (1)(a) or the written permission issued in respect of that process or premises.

(3) The cost of any treatment, plant, works or analysis required in terms of subsection (1) or as a result of an incident as referred to in subsection (2), shall be borne by the person to whom permission had been granted.

79. Withdrawal of written permission for disposal of industrial effluent

(1) The municipality may, by written notice, withdraw permission granted to discharge industrial effluent into the sewage disposal system if the person to whom such permission had been granted—

- (a) fails to ensure compliance with the industrial effluent standards prescribed in section 78(1)(a) of this by-law or in the written permission;
- (b) fails or refuses to comply with any notice lawfully served on him in terms of this by-law or contravenes any provision of this by-law or any condition imposed in terms of any permission granted to him;
- (c) fails to pay the fees due in respect of any industrial effluent discharged; or
- (d) refuses to admit the municipality to execute its monitoring processes.

(2) The municipality may, when withdrawing the permission as contemplated in subsection (1), in addition to any steps prescribed in this by-law—

- (a) authorise the closing or sealing of the connecting sewer or drain of the said premises at the cost of such person; or
- (b) refuse to accept any further industrial effluent until it is satisfied that the person concerned has taken adequate steps to ensure that the industrial effluent to be discharged complies with the standards prescribed in this by-law.

(3) The municipality may, upon compliance with the prescribed standards and against payment of the prescribed fees, open or authorize the re-opening of the closed or sealed connection.

80. Measurement of quantity of industrial effluent discharged

(1) The municipality may install, in such position as it determines, in any drainage installation conveying industrial effluent, a meter or gauge or other device for the purposes of ascertaining the quantity, tempo and composition of the industrial effluent and it may recover the installation and maintenance costs from the owner.

(2) It is an offence for any person to bypass, open, break into or otherwise interfere with or to damage any such meter, gauge or other device.

(3) Notwithstanding the foregoing provisions of this section, the municipality may require a person who discharges industrial effluent into its sewers to provide at such person's cost, one or more meters in such positions in the water installation as the municipality may consider necessary to record the water consumption in a specific part of the premises.

(4) The quantity of industrial effluent discharged into the sewage disposal system shall be determined—

- (a) where a measuring device is installed by the quantity of industrial effluent discharged from premises as measured through that measuring device; or
- (b) until such time as a measuring device is installed, through a water balance and based on a percentage of the water supplied by the municipality to that premises.

(5) Where a portion of the water supplied to the premises forms part of the end-product of any manufacturing process, or is lost by reaction or evaporation during the manufacturing process or for any other reason, the municipality may upon application, reduce the assessed quantity of industrial effluent.

(2) Indien die permithouer enige nywerheidsuitvloeisel in die rioolwaterwegdoenstelsel uitlaat wat nie voldoen aan die standaard in subartikel (1)(a), of aan die skriftelike toestemming wat ten opsigte van die proses of die perseel uitgereik is nie, moet hy binne twaalf uur na die uitlating die munisipaliteit van die voorval en van die redes daarvoor verwittig.

(3) Die koste van enige behandeling, aanleg, werke of ontleding wat nodig is ingevolge subartikel (1) of as gevolg van 'n voorval waarna daar verwys word in subartikel (2) moet deur die persoon aan wie toestemming verleen is, gedra word.

79. Terugtrek van skriftelike toestemming vir die wegdoening van nywerheidsuitvloeisel

(1) Die munisipaliteit mag, met skriftelike kennisgewing, toestemming om nywerheidsuitvloeisel in die rioolwaterwegdoenstelsel weg te doen, terugtrek as die persoon aan wie toestemming verleen is—

- (a) versuim om te voldoen aan die standaard vir nywerheidsuitvloeisel wat voorgeskryf word in artikel 78(1)(a) van hierdie verordening of in die skriftelike toestemming.
- (b) versuim of weier om te voldoen aan enige kennisgewing wat wetdig aan hom beteken is ingevolge hierdie verordening, of aan enige bepaling van hierdie verordening, of 'n voorwaarde wat opgelê is;
- (c) versuim of die gelde te betaal wat verskuldig is ten opsigte van enige nywerheidsuitvloeisel wat uitgelaat is; of
- (d) weier om die munisipaliteit toe te laat om sy moniteringsprosesse uit te voer.

(2) Die munisipaliteit mag, wanneer hy die toestemming terugtrek wat in subartikel (1) bedoel word, benewens enige stappe wat in hierdie verordening voorgeskryf word—

- (a) die afsluiting of verseëling magtig van die aansluitriool of perseelriool na enige riool, op die koste van sodanige persoon; of
- (b) weier om nywerheidsuitvloeisel te aanvaar totdat hy oortuig is dat die betrokke persoon voldoende stappe geneem het om te verseker dat die nywerheidsuitvloeisel waarmee weggedoen gaan word, voldoen aan die standaard wat in hierdie verordening voorgeskryf word.

(3) Die munisipaliteit mag die aansluiting of seël weer oopmaak of magtiging verleen dat dit heropen word indien voldoen word aan die voorgeskrewe standaard en nadat die voorgeskrewe gelde betaal is.

80. Meet van hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel wat uitgelaat word

(1) Die munisipaliteit mag 'n meter of meetinstrument of ander toestel waarmee die hoeveelheid, vloeitempo en samestelling van die nywerheidsuitvloeisel vasgestel kan word, in enige dreineringsinstallasie wat nywerheidsuitvloeisel vervoer, installeer en kan die installasie- en instandhoudingskoste van die eienaar verhaal.

(2) Dit is 'n oortreding vir enige persoon om enige sodanige meter, meetinstrument of ander toestel uit te skakel, oop te maak, oop te breek of hom op 'n ander manier daarmee te bemoei.

(3) Ondanks die voorafgaande bepalings in hierdie artikel, mag die munisipaliteit die persoon wat nywerheidsuitvloeisel in sy rirole uitlaat, gelas om op eie koste een of meer meters in sodanige posisies in die waterinstallasie te verskaf wat die munisipaliteit nodig ag om die waterverbruik in 'n spesifieke deel van die perseel te registreer.

(4) Die hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel wat in die rioolwaterwegdoenstelsel uitgelaat is, word bepaal

- (a) indien daar 'n meettoestel geïnstalleer is, deur die hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel wat van die perseel af uitgelaat is soos dit deur die meettoestel gemeet is; of
- (b) tot tyd en wyl 'n meettoestel geïnstalleer is, deur middel van 'n waterbalans wat gebaseer is op 'n persentasie van die water wat die munisipaliteit aan daardie perseel voorsien het.

(5) Indien 'n gedeelte van die water wat aan die perseel voorsien is, deel van die eindproduk van enige vervaardigingsproses uitmaak, of verlore gaan as gevolg van reaksie of verdamping gedurende die vervaardigingsproses, mag die munisipaliteit op aansoek, die beraamde hoeveelheid nywerheidsuitvloeisel verminder.

(6) Where premises are supplied with water from a source other than, or in addition to the municipality's water supply system, including abstraction from a river or a borehole, the quantity of standard industrial effluent will be regarded as a percentage of the total volume water used on that premises as may be reasonably estimated by the municipality.

(7) The municipality may determine a rebate to apply to the prescribed fees if the owner or occupier discharges industrial effluent—

- (a) during periods specified by the municipality; or
- (b) contains constituents which will have a beneficial effect on the effluent discharged to the sewage treatment plant.

(8) The municipality may after consultation with the person who discharges industrial effluent into its sewers, establish an alternative method of assessing the quantity and tempo of the effluent to be discharged.

81. Damage to sewage disposal system or the environment

(1) If a person is discharging industrial effluent which may seriously damage the sewage disposal system or the environment, the municipality may immediately authorise the sealing of the sewer connection through which the industrial effluent is being discharged.

(2) Only an authorised official of the municipality may authorise the re-opening of a connection sealed in terms of subsection (1).

(3) The municipality may recover the cost incurred for damages to the applicable municipal infrastructure from the person responsible therefor.

81A. Objectionable discharge into a storm water system

(1) No person may—

- (a) discharge, place or permit to enter into the storm water system—
 - (i) anything other than storm water;
 - (ii) anything likely to damage the storm water system or interfere with the operation thereof; or
 - (iii) anything likely to pollute the water in the storm water system;
- (b) discharge from any place, or place onto any surface, any substance other than storm water, where that substance could reasonably be expected to find its way into the storm water system;

(2) The municipality may recover, from the owner of premises, the cost for the inspection of his or her premises to determine compliance with subsection(1).

82. Periodic review

Acceptance of industrial effluent shall be subject to periodic review, provided that such review may be conducted at any time if special circumstances exists to justify such review.

83. Change in process of manufacture of materials

The municipality must be notified in writing of any proposed change in the process of manufacturing or production or in the flow, quantity or nature of the materials used which is likely to affect the nature, composition or quantity of the industrial effluent discharged prior to these changes being implemented and its permission for the continued discharge of such effluent shall be obtained prior to the implementation of any changes.

Part 5: Drainage Installations

84. Construction or installation of drainage installations

(1) No person may construct, reconstruct, alter, add to or make any permanent disconnection in or of any drainage installation without permission of the municipality, which permission may prescribe the point in the sewer and the depth below the ground at which the

(6) Indien water voorsien is uit 'n ander bron as, of aanvullend tot, die munisipaliteit se watervoorsieningstelsel, met inbegrip van onttrekking uit 'n rivier of boorgat, sal die hoeveelheid standaard nywerheidsuitvloei geag word 'n persentasie te wees van die totale hoeveelheid water wat gebruik is op daardie perseel volgens 'n redelike beraming deur die munisipaliteit.

(7) Die munisipaliteit mag 'n korting op die voorgeskrewe gelde toelaat indien die eienaar die uitvloei uitlaat—

- (a) slegs gedurende tydperke wat deur die munisipaliteit vasgestel is; of
- (b) wat bestanddele bevat wat 'n voordelige invloed op die uitvloei het wat van die perseel uitgelaat word.

(8) Die munisipaliteit mag na oorlegpleging met die persoon wat nywerheidsuitvloei in sy rirole uitlaat, 'n ander manier vasstel waarop die hoeveelheid en die vloei tempo van die uitvloei wat uitgelaat gaan word te beraam.

81. Skade aan rioolwaterwegdoenstelsel of aan die omgewing

(1) Indien 'n persoon nywerheidsuitvloei uitlaat wat ernstige skade aan die rioolwaterwegdoenstelsel of die omgewing mag aanrig, mag die munisipaliteit onmiddellik die verseëling van die rioolaansluiting waardeur die nywerheidsuitvloei uitgelaat word, magtig.

(2) Slegs 'n gemagtigde amptenaar van die munisipaliteit mag die heropening van 'n aansluiting wat ingevolge subartikel (1) geseël is, magtig.

(3) Die munisipaliteit mag koste verhaal vir skade van die persoon wie verantwoordelik is vir skade aan die betrokke munisipale infrastruktuur.

81A. Afstootlike uitlating in 'n stormwaterstelsel

(1) Niemand mag—

- (a) die volgende in die stormwaterstelsel laat afvoer, plaas of toelaat dat dit die stormwaterstelsel binnegaan nie—
 - (i) enigiets anders as stormwater;
 - (ii) enigiets wat die stormwaterstelsel waarskynlik sal beskadig of die werking daarvan sal beïnvloed; of
 - (iii) enigiets wat die water in die stormwaterstelsel waarskynlik sal besoedel;
- (b) enige materiaal wat nie stormwater is nie, van enige plek afvoer of op enige oppervlak plaas waar daardie materiaal redelikerwys in die stormwaterstelsel kan beland nie.

(2) Die munisipaliteit mag van die eienaar van 'n perseel kostes verhaal vir die inspeksie van sy of haar perseel om voldoening aan subartikel (1) te bepaal.

82. Periodieke hersiening

Aanvaarding van nywerheidsuitvloei is onderworpe aan periodieke hersiening, met dien verstande dat sodanige hersiening te eniger tyd, gedoen kan word as daar spesiale omstandighede heers wat sodanige hersiening regverdig.

83. Verandering van die vervaardigingsproses van materiale

Die munisipaliteit moet skriftelik verwittig word van enige voorgenome verandering in die vervaardigings- of produksieproses of die hoeveelheid of aard van die materiale wat gebruik word wat waarskynlik die vloei, aard, samestelling of hoeveelheid nywerheidsuitvloei wat uitgelaat word, kan beïnvloed en toestemming vir die voortgesette uitlating van sodanige uitvloei moet skriftelik verkry word alvorens enige veranderinge geïmplementeer word.

Deel 5: Dreineringsinstallasies

84. Bou en installering van dreineringsinstallasies

(1) Niemand mag enige dreineringsinstallasie bou, herbou, verbou, daaraan aanbou of dit permanent ontkoppel sonder toestemming van die munisipaliteit nie, welke toestemming voorskrifte mag bevat oor die punt in die riool en die diepte onder die grond waar die dreinerings-

drainage installation is to be connected and the route to be followed by the drain to the connecting point.

(2) Any drainage installation constructed or installed must comply with any applicable specifications in terms of the Building Regulations and standards prescribed in terms of the Act and SANS 10400-P.

(3) After permission has been granted in terms of subsection (1), the owner must notify the municipality in writing one week in advance of the commencement of the intended work, provided that work may only commence after the municipality's connecting sewer has been laid.

(4) Only the municipality may provide and install a sewer connection to a property and servitude.

(5) Before any part of a drainage installation is permanently covered or otherwise rendered practically inaccessible to visual inspection, it must be inspected and approved by the municipality.

(6) Upon completion of the construction, reconstruction or alteration of a drainage installation, the owner must submit a certificate of compliance issued by a Building Inspector to the municipality.

(7) No person shall permit the entry of any liquid or solid substance whatsoever, except clean water to do testing of the drainage installation, before connection thereof to the sewer.

(8) No person may, without the permission of the municipality install or use a pipe or fitting in a drainage installation unless it is of a type and standard as approved by the municipality.

(9) Where the draining installation is a pit latrine it must be of the ventilated improved pit latrine type or equivalent having—

- (a) a pit with a minimum capacity of 2m³;
- (b) lining as required;
- (c) a slab designed to support the superimposed loading; and
- (d) protection to prevent a person or animal from falling into the pit;

(10) A ventilated improved pit latrine must comply with the following specifications—

- (a) the pit must be ventilated by means of a pipe, sealed at the upper end with insect proof screening fixed firmly in place;
- (b) the ventilation pipe must project not less than 0.5m above the nearest roof, must be of at least 150mm in diameter, and must be installed vertically with no bend;
- (c) the interior of the closet must be finished smooth so that it can be kept in a clean and hygienic condition. The superstructure must be well-ventilated in order to allow the free flow of air into the pit to be vented through the pipe;
- (d) the opening through the slab must be of adequate size as to prevent fouling. The rim must be raised so that liquids used for washing the floor do not flow into the pit and must be equipped with a lid to prevent the egress of flies and other insects when the toilet is not in use;
- (e) must be sited in a position that is independent of the residential structure;
- (f) must be sited in positions that are accessible to road vehicles having a width of 3.0m in order to facilitate the emptying of the pit;
- (g) in situations where there is the danger of polluting an aquifer due to the permeability of the soil, the pit must be lined with an impermeable material approved by the municipality, that is durable and will not crack under stress;
- (h) in situations where the ground in which the pit is to be excavated is unstable, suitable support is to be given to prevent the collapse of the soil; and
- (i) the latrine must have access to water for washing hands.

sinstallasie aangesluit kan word en die roete wat die perseelriool moet volg na die aansluitpunt.

(2) 'n Dreineringsinstallasie wat gebou of geïnstalleer is, moet voldoen aan die toepaslike spesifikasies ingevolge die Bouregulasies en alle standaarde wat voorgeskryf word ingevolge die Wet en SANS 10400-P.

(3) Na goedkeuring ingevolge subartikel (1) verleen is, moet die munisipaliteit een week vooruit skriftelik verwittig word van die dag en die tyd waarop die voorgenome werk sal begin, met dien verstande dat werk nie mag begin voordat die munisipaliteit se aansluitriool gelê is nie.

(4) Slegs die munisipaliteit mag 'n rioolaansluiting na 'n eiendom en serwituut verskaf en installeer.

(5) Voordat enige deel van die dreineringsinstallasie permanent bedek word of andersins prakties ontoeganklik gemaak word vir visuele inspeksie, moet dit deur die munisipaliteit geïnspekteer en goedgekeur word.

(6) By voltooiing van die konstruksie, herkonstruksie of verandering van 'n dreineringsinstallasie, moet die eienaar 'n sertifikaat van voldoening uitgereik deur 'n Bouinspekteur by die munisipaliteit indien.

(7) Niemand mag toelaat dat enige vloeistof of vaste stof van watter aard ook al, behalwe skoon water, gebruik word vir die toets van die dreineringsinstallasie voordat dit by die riool aangesluit word nie.

(8) Niemand mag, sonder die toestemming van die munisipaliteit, 'n pyp of toebehoorsel in 'n dreineringsinstallasie installeer nie, tensy dit van 'n soort en standaard is soos deur die munisipaliteit goedgekeur.

(9) Indien die dreineringsinstallasie 'n putlatrine is, moet dit van die geventileerde, verbeterde soort putlatrines of 'n gelykwaardige soort wees met—

- (a) 'n put met 'n minimum kapasiteit van 2m³;
- (b) die vereiste voering;
- (c) 'n blad wat ontwerp is om die opgelegde las te kan dra; en
- (d) beskerming om te voorkom dat 'n persoon of dier by die put inval.

(10) 'n Geventileerde, verbeterde putlatrine moet aan die volgende spesifikasies voldoen:

- (a) die put moet geventileer wees by wyse van 'n pyp wat aan die boonste punt verseël is met 'n insekbestande sifskerm wat stewig in posisie is;
- (b) die ventilasiepyp moet minstens 0,5m bokant die naaste dak uitsteek, moet minstens 150mm in deursnee wees en moet vertikaal sonder kromming geïnstalleer word;
- (c) die binnekant van die kloset moet glad afgewerk wees sodat dit skoon en higiënies gehou kan word. Die bobou moet goed geventileer wees om die lug vrylik na die binnekant van die put deur die pyp te laat ventileer;
- (d) die opening in die blad moet groot genoeg wees om besoedeling te voorkom. Die velling moet verhewe wees sodat vloeistowwe wat gebruik word om die vloer te was, nie in die put invloei nie en dit moet van 'n deksel voorsien wees om te voorkom dat vlieë en ander insekte uitkom wanneer die toilet nie gebruik word nie;
- (e) dit moet so geleë wees dat dit onafhanklik van die woonstruktuur is;
- (f) die latrine moet toeganklik wees vir padvoertuie met 'n breedte van 3,0m sodat die put leeggemaak kan word;
- (g) in situasies waar daar 'n gevaar bestaan dat 'n akwifere besoedel sal word as gevolg van die deurdringbaarheid van die grond, moet die put uitgevoer wees met 'n ondeurdringbare materiaal wat deur die munisipaliteit goedgekeur is en wat nie onder druk sal kraak nie;
- (h) in situasies waar die grond waarin die put uitgegrawe gaan word, onstabiel is, moet die grond genoegsaam gestut word om te voorkom dat die grond instort; en
- (i) die latrine moet toegang hê tot water vir die was van hande.

(11) Chemical toilets erected at any premises for whichever reason must be approved of by the municipality and only chemical toilets may be erected on building sites. Alternatively, water closets for employees may only be erected at the site connection point.

(12) A toilet, whether temporary or permanent, may under no circumstances be erected directly on top of a municipal or private manhole.

(13) The owner or occupier of premises must maintain the drainage installation and sewer connection on such premises.

(14) No bucket sewer system shall be allowed within the municipal area.

85. Construction by the municipality

The municipality may agree with the owner of premises that drainage work which such owner desires, or is required to construct in terms of this by-law or the Building Regulations, may be constructed by the municipality at the cost of the owner.

86. Servitudes

A servitude shall be registered at the cost of the owner prior to a drain being installed across the property of another party and the municipality may, where otherwise applicable, also require the registration of a servitude. A diagram indicating the servitude must be submitted to the municipality prior to entering into any agreement for installation of the required service.

87. Drains in streets and public places

No person may for the purpose of conveying sewage derived from whatever source, lay or construct a drain on, in or under a street, public place or other land owned by, vested in, or under the control of the municipality, except with the permission of the municipality and work may only commence after the approval of a building or service plan and way leaves for all services whether these be municipal, private, state or semi-state provided.

88. Maintenance of drainage installation

(1) The owner of premises must maintain at own cost any drainage installation and any sewer connection on such premises or in the servitude area applicable thereto.

(2) A delivery pipeline from the premises concerned to the point of acceptance must be maintained by the owner in a proper condition and be kept free from leaks and obstructive vegetation roots.

(3) The owners or occupiers are jointly and separately responsible and liable for the maintenance of any private combined system and all materials to be used on a communal or private combined system must be approved by the municipality.

(4) The owner of premises must ensure that all manholes and cleaning eyes on the premises are permanently visible and accessible.

(5) The owner shall be liable to pay to the municipality the prescribed fee for the clearance of a drainage installation.

(6) The municipality may, at the expense of the owner, clear a drainage installation where he or she is not adhering to subsections (1) and (2).

(7) The municipality may, on the written application of the owner, inspect and test the drainage installation of such premises or any section thereof against payment of the prescribed fees. The municipality may however also request the owner or occupier of premises, to have the drainage installation of such premises or any section thereof inspected and tested at his or her cost.

89. Disconnection of drainage installation

(1) The municipality may disconnect a drainage installation from the connecting sewer and remove the connecting sewer if—

(a) the agreement for provision of water services has been terminated in terms of section 103 and it has not received an application for

(11) Alle chemiese toilette wat op enige perseel opgerig word om water rede ook al, moet deur die munisipaliteit goedgekeur word, en slegs chemiese toilette mag op boupersele opgerig word. As alternatief kan spoeltoilette vir werknemers slegs opgerig word by die terreinaansluitpunt.

(12) 'n Toilet, hetsy tydelik of permanent, mag onder geen omstandighede regstreeks bo-op 'n munisipale of private mangat opgerig word nie.

(13) Die eienaar of okkupeerder van 'n perseel moet die dreineringsinstallasie en rioolaansluiting op sy of haar perseel instand hou.

(14) Geen emmer rioolstelsel sal in die munisipale gebied toegelaat word nie.

85. Bouwerk deur die munisipaliteit

Die munisipaliteit kan met die eienaar van enige perseel ooreenkom dat alle dreineerwerk wat sodanige eienaar verlang, of wat hy moet laat doen ingevolge hierdie verordening of die Bouregulasies, deur die munisipaliteit gedoen mag word teen betaling van die voorgeskrewe gelde.

86. Servitute

'n Servitute moet geregistreer word op die eienaar se koste voordat 'n perseelriool oor die eiendom van 'n ander party geïnstalleer word en waar andersins toepaslik, mag die munisipaliteit vereis dat 'n servitute geregistreer word. 'n Diagram waarop die servitute aangedui word, moet aan die munisipaliteit voorsien word alvorens 'n ooreenkoms aangegaan word vir die installasie van die verlangde diens.

87. Rirole in strate en openbare plekke

Niemand mag, met die doel om rioolwater uit watter bron ook al te vervoer, 'n riool op, in of onderdeur 'n straat of openbare plek of ander grond waarvan die munisipaliteit die eienaar is, of waarvan eienaarskap by hom berus, of wat onder sy beheer is, lê of bou nie, behalwe met die skriftelike toestemming van die munisipaliteit en daar mag eers met die werk begin word nadat 'n bou- of diensteplan en aanlêrege vir alle dienste bekom is, hetsy dit munisipale, private, staat- of semi-staats dienste is wat gelewer word.

88. Instandhouding van dreineringsinstallasies

(1) Die eienaar van 'n perseel moet alle dreineringsinstallasies en alle rioolaansluitings op sodanige perseel of in die servitutegebied wat daarmee verband hou, op eie koste in stand hou.

(2) 'n Leweringspyleiding van die betrokke perseel na die punt van aanvaarding, moet behoorlik in stand gehou word deur die eienaar en vry van lekplekke en verstoppende plantwortels gehou word.

(3) Die eienaars of okkupeerder is afsonderlik en gesamentlik verantwoordelik vir die instandhouding van enige privaat gekombineerde stelsel en alle materiale wat gebruik gaan word vir 'n gemeenskaplike of private gekombineerde stelsel moet deur die munisipaliteit goedgekeur word.

(4) Die eienaar van 'n perseel moet toesien dat alle mangate en steekoë op die perseel permanent sigbaar en toeganklik is.

(5) Die eienaar van 'n perseel is aanspreeklik vir die betaling van die voorgeskrewe gelde aan die munisipaliteit vir die oopmaak van 'n dreineringsinstallasie.

(6) Indien 'n eienaar nie voldoen aan die bepalings van subartikels (1) en (2) nie, mag die munisipaliteit die dreineringsinstallasie op koste van die eienaar skoonmaak.

(7) Die munisipaliteit mag, by ontvangs van 'n skriftelike aansoek deur die eienaar van 'n perseel en teen betaling van die voorgeskrewe gelde, die dreineringsinstallasie van sodanige perseel of enige deel daarvan inspekteer en toets. Die munisipaliteit mag ook sodanige eienaar versoek om op eie koste die dreineringsinstallasie van die perseel of enige deel daarvan te laat inspekteer en te toets.

89. Ontkoppeling van dreineringsinstallasies

(1) Die munisipaliteit mag 'n dreineringsinstallasie ontkoppel van die aansluitriool en die aansluitriool verwyder indien—

(a) die ooreenkoms vir die lewering van waterdienste beëindig is ingevolge artikel 103 en hy nie binne 30 dae na sodanige beëindi-

subsequent provision to the premises served by the sewer within a period of 30 days of such termination;

- (b) the building on the premises concerned has been demolished; and
- (c) the prescribed fee as applicable has been paid.

(2) The owner may only disconnect a drainage installation from the connection point to execute maintenance or repair work.

(3) If any part of a drainage installation is disconnected from the remainder and no longer to be in use, the part so disconnected must be removed from the premises and disposed of in accordance with applicable by-laws of the municipality.

(4) Prior to the disconnection of a drainage installation from a sewer, the owner or occupier must notify the municipality and the municipality must seal the opening left by the disconnection at the cost of the owner.

Part 6: Sanitation: Miscellaneous

90. Reduction in the quantity determined in terms of domestic effluent

(1) An owner shall be entitled to a reduction in the quantity effluent determined in terms of section 74 if the quantity of water was measured during a period in terms of which the municipality granted a water leakage discount and if the owner can prove that the wasted water was not discharged into the sewage disposal system.

(2) The reduction in quantity shall be determined in terms of the Credit Control by-law and Policy, including the submission of proof or repair of leaks.

91. Objectionable discharge to sewage disposal system

(1) No person may, discharge, or cause or permit the discharge or entry into the sewage disposal system of any effluent or other solid, contaminated liquid, or gaseous substance which—

- (a) does not comply with the standards and criteria prescribed in this by-law or other applicable legislation;
- (b) contains any substance in such concentration that it will produce or is likely to produce an offensive or otherwise undesirable taste, colour, odour, temperature or foam in the final treated effluent at any treatment works or discharge point or in any public water;
- (c) may prejudice the re-use of treated sewage for industrial or similar purposes or adversely affect any of the processes whereby sewage is purified for re-use or treated to produce sludge for disposal;
- (d) contains any substance of whatever nature which is not amenable to treatment at treatment works to a satisfactory degree or which causes or is likely to cause a breakdown or inhibition of the processes in use at such works;
- (e) contains any substance or thing of whatsoever nature which is of such strength, or which is amenable to treatment only to a degree as will result in effluent from the sewage treatment plant not complying with standards prescribed under the National Water Act, 1998 (Act No. 36 of 1998);
- (f) is likely to—
 - (i) cause danger to the health or safety of any person;
 - (ii) be injurious to the structure or materials of the sewage disposal system;
 - (iii) prejudice the use of any ground used by the municipality for the sewage disposal system; or
 - (iv) inhibit the unrestricted conveyance of sewage through the sewage disposal system and which has a temperature of more than 30 degrees Celsius when discharged.

(2) No person may cause or permit any storm water or rainwater to enter the sewage disposal system.

ging 'n volgende aansoek ontvang het vir die lewering van die dienste aan die perseel waarheen die riool lei nie; of

- (b) die gebou op die betrokke perseel gesloop is; en
- (c) die berekende of voorgeskrewe geld soos toepaslik betaal is.

(2) Die eienaar mag slegs 'n dreineringsinstallasie van die aansluitpunt ontkoppel om instandhouding of herstelwerk te doen.

(3) Indien enige deel van die dreineringsinstallasie ontkoppel is van die res en nie weer gebruik gaan word nie, moet die deel wat so ontkoppel is, van die perseel verwyder en mee weggedoen word ooreenkomstig die toepaslike verordeninge van die munisipaliteit.

(4) Voordat 'n dreineringsinstallasie van die riool ontkoppel mag word, moet die eienaar of okkupeerder die munisipaliteit daarvan verwittig en die munisipaliteit moet die opening wat ontstaan het as gevolg van die ontkoppeling verseël op koste van die eienaar.

Deel 6: Sanitasie: Algemeen

90. Vermindering in die vasgestelde hoeveelheid huishoudelike uitvloeisel

(1) 'n Eienaar is geregtig op 'n vermindering van die hoeveelheid uitvloeisel wat vasgestel is ingevolge artikel 74 indien die hoeveelheid water gemeet is gedurende 'n tydperk ten opsigte waarvan die munisipaliteit 'n waterlek-korting toegestaan het en indien die eienaar kan toon dat die vermorste water nie in die rioolwaterwegdoenstelsel uitgelaat is nie.

(2) Die vermindering in hoeveelheid sal bepaal word ingevolge die Kredietbeheerverordening en Beleid, met insluiting van bewys van herstel of lekkasies.

91. Afstootlike uitlating in rioolwaterwegdoenstelsel

(1) Niemand mag enige uitvloeisel of vaste stof, besoedelde vloeistof of gas in die rioolwaterwegdoenstel uitlaet of veroorsaak of toelaat dat dit uitgelaet word of ingaan nie, wat—

- (a) nie voldoen aan die standaard en norme wat in hierdie verordening of enige toepaslike wetgewing voorgeskryf word nie;
- (b) enige stof in sodanige konsentrasie bevat dat dit in die finaal gesuiwerde uitvloeisel by enige suiweringsaanleg of uitlaatplek of enige openbare water 'n onaangename of andersins onwenslike smaak, kleur, reuk, temperatuur of skuim sal veroorsaak of waarskynlik sal veroorsaak nie;
- (c) die hergebruik van gesuiwerde rioolwater vir nywerheids- of soortgelyke doeleindes kan benadeel, of wat enige van die prosesse waarvolgens rioolwater vir hergebruik gesuiwer word, of behandel word vir die wegdoening van slyk, nadelig beïnvloed;
- (d) enige stof van watter aard ook al bevat wat nie in 'n aanvaarbare mate vatbaar is vir behandeling by die suiweringsaanleg nie, of wat 'n onderbreking of stremming van die proses wat by sodanige aanleg gebruik word, veroorsaak;
- (e) enige stof of ding van watter aard ook al bevat wat so sterk is, of wat net deels vatbaar is vir behandeling, sodat uitvloeisel uit die rioolwatersuiweringsaanleg nie voldoen aan voorgeskrewe standaard ingevolge die Nasionale Waterwet, 1998 (Wet 36 van 1998) nie;
- (f) moontlik—
 - (i) 'n gevaar kan inhou vir die gesondheid of veiligheid van enige persoon;
 - (ii) nadelig kan wees vir die struktuur of materiale van die rioolwaterwegdoenstelsel;
 - (iii) die gebruik van enige grond benadeel wat deur die munisipaliteit of sy gemagtigde agent gebruik word vir die rioolwaterwegdoelstelsel; of
 - (iv) die ongehinderde vervoer van rioolwater deur die rioolwegdoenstelsel kan strem en wat 'n temperatuur van meer as 30 grade Celsius het wanneer dit uitgelaet word.

(2) Niemand mag veroorsaak of toelaat dat enige stormwater of reënwater in die rioolwaterwegdoenstelsel kom nie.

(3) The inception of nuisances, e.g. odours, pollution or visual offensiveness due to a defective drainage installation shall not be allowed and the municipality may serve the owner with a notice to remove such nuisance, failing which the municipality may take steps to remove such nuisance at the expense of such owner.

(4) An authorised official may by written notice order an owner to conduct, at his cost, periodic expert inspections of the premises in order to identify precautionary measures such as grease traps, sand traps or oil separators, or treatment systems which would ensure compliance with this by-law and to report such findings to an authorised official.

(5) A person who becomes aware of any contravention of this by-law, must as soon as possible advise the municipality of the details of such contravention and, if known, the reasons therefor.

92. Damage to sewage disposal system

(1) A person may not damage or endanger the sewage disposal system, or cause or permit it to be endangered or damaged.

(2) If work is to be performed or being performed on land referred to in subsection (2), or on land adjacent thereto which could damage or endanger the sewage disposal system, the municipality may, by notice in writing, require the person concerned not to commence, or to cease the work and to comply with instructions given in the notice.

93. Consequential maintenance of sewers

Whenever a sewer is damaged or becomes obstructed or in need of repair as a result of an act or omission of any person, the municipality may remove the obstruction or perform the maintenance or repairs deemed necessary by the authorised official, and recover the costs incurred from such person.

94. Installation of pre-treatment facility

(1) The municipality may—

- (a) require that trade or industrial premises be provided with a pre-treatment facility of a type specified by it prior to such premises being connected to the sewage disposal system;
- (b) where necessary, request an owner of any other premises to install a pre-treatment facility at the owner's cost.
- (c) before trade or industrial premises are linked to the municipality's sewer disposal system, at the cost of the owner, require the installation of samplers and monitoring equipment for effluent water quality and volume, which samplers and monitoring equipment must be linked to the municipality's telemetry system.

(2) The owner must also obtain the approval of the Department of Water and Sanitation prior to the installation of a pre-treatment facility.

95. Protection from ingress of floodwaters

(1) Where premises are situated in the 1 in 50 years flood plain, the top level of service access manholes, inspection chambers and gullies must be above the 1 in 50 years flood level, except in the case of service access manholes and inspection chambers, where the covers are secured and watertight by approved means.

(2) No person may allow any stormwater or flow from downpipes to enter the sewer system of the municipality.

96. Work by private persons

(1) The municipality shall construct and install all sewers and connecting sewers unless it elects not to do so, in which case the work must be executed by a private person in accordance with the municipality's specifications on the following conditions—

- (a) the person performing such work must, prior to commencement of such work, indemnify the municipality in writing against liability in respect of an accident or injury to persons or loss or damage to

(3) Die voortbring van 'n oorlas, bv. reuke, besoedeling of onooghlikhede as gevolg van 'n foutiewe dreineerstelsel word nie toegelaat nie en die munisipaliteit mag die eienaar van sodanige perseel kennis gee om sodanige oorlas te verwyder en as hy versuim mag die munisipaliteit sodanige oorlas verwyder op die koste van sodanige eienaar.

(4) 'n Gemagtigde beamppte mag die eienaar by wyse van 'n skriftelike kennisgewing gelas om, op sy koste, periodieke inspeksies van die perseel deur 'n deskundige te laat doen om voorkomende maatreëls te identifiseer, soos vetvangers, sandvangers of olie-afskiepers of behandelingsmeganismes, ten einde voldoening aan hierdie verordening te verseker en sodanige bevindings aan die gemagtigde beamppte te rapporteer.

(5) 'n Persoon wat bewus raak van enige oortreding ingevolge hierdie verordening, moet so spoedig moontlik die munisipaliteit daarvan in kennis stel, en indien bekend, die redes daarvoor.

92. Skade aan rioolwaterwegdoenstelsel

(1) Niemand mag die rioolwaterwegdoenstelsel beskadig of in gevaar stel of veroorsaak of toelaat dat dit beskadig of in gevaar gestel word nie.

(2) As werk wat die rioolwaterwegdoenstelsel kan beskadig of in gevaar stel gedoen gaan word, of gedoen word op grond waarna daar verwys word in subartikel (2), of op grond langs daardie grond, mag die munisipaliteit by wyse van 'n skriftelike kennisgewing die betrokke persoon gelas om nie met die werk te begin nie, of dit te staak, totdat hy voldoen het aan die voorwaardes wat in die kennisgewing vervat is.

93. Gevolglike instandhouding van rirole

Wanneer 'n riol beskadig of verstop raak of herstel moet word as gevolg van die handeling of versuim van enige persoon, mag die munisipaliteit op koste van sodanige persoon die verstopping verwyder of die instandhouding of herstelwerk doen wat die gemagtigde beamppte nodig ag.

94. Installering van voorbehandelingsfasiliteit

(1) Die munisipaliteit mag—

- (a) vereis dat 'n handels- of industriële perseel voorsien moet word van 'n voorbehandelingsfasiliteit van 'n tipe soos gespesifiseer, voordat die perseel by die rioolwaterwegdoenstelsel aangesluit word;
- (b) waar nodig, 'n eienaar van enige ander perseel versoek om 'n voorbehandelingsfasiliteit op die eienaar se koste te installeer;
- (c) voordat 'n handels of industriële perseel by die munisipaliteit se rioolwaterwegdoenstelsel aangesluit word, vereis dat monsterneem- en moniteertoerusting in verband met die gehalte en hoeveelheid van uitvloeiwater op die eienaar se koste geïnstalleer word, en die monsterneem- en moniteertoerusting moet verbind wees met die munisipaliteit se telemetriestelsel.

(2) 'n Eienaar moet ook vooraf toestemming van die Departement van Water en Sanitasie verkry vir die installering van 'n voorbehandelingsfasiliteit.

95. Beskerming teen invloei van stormwater

(1) Indien 'n perseel binne die 1 in 50 jaar-vloedvlakte geleë is, moet die boonste vlak van dienstoegangsgate, inspeksiekamers, en rioolputte bokant die 1 in 50-jaarvloedlyn wees, behalwe in die geval van dienstoegangsgate en inspeksiekamers waarvan die deksels op goedgekeurde wyse in posisie vasgeheg is en waterdig gemaak is.

(2) Niemand mag toelaat dat stormwater of die vloei van afleipype in die rioolwaterwegdoenstelsel van die munisipaliteit beland nie.

96. Werk deur private persone

(1) Die munisipaliteit moet alle rirole en aansluitriole oprig en installeer, tensy hy verkies om dit nie te doen nie, in welke geval die werk gedoen moet word deur 'n privaat persoon ooreenkomstig die munisipaliteit se spesifikasies en onderworpe aan die volgende voorwaardes—

- (a) enige persoon wat werk ingevolge hierdie artikel doen, moet voordat sodanige werk begin, die munisipaliteit skriftelik vrywaar teen aanspreeklikheid ten opsigte van enige ongeluk of besering aan persone of verlies of skade aan eiendom wat kan voorkom as

property which may occur as the direct or indirect result of the execution of such works;

- (b) where a connection is to be made with any sewer it shall be made at a point indicated by the municipality;
- (c) whenever the surface of any street or road has been disturbed in the course of such work, the restoration of such surface shall be undertaken by the municipality at the expense of the person who performed the work;
- (d) prior to the disturbance of the surface of such street or road the municipality may require that a deposit be made to cover the estimated cost of such restoration.

97. Non-waterborne disposal of effluent

(1) Where no municipal sewer is available for the discharge of wastewater, no person may dispose of wastewater unless—

- (a) an authorised official has approved the method of transportation;
- (b) the waste generator takes the necessary precautions and measures to prevent the spillage, leakage or seepage from any container of such wastewater or its by-products during transportation; and
- (c) such wastewater is disposed of in a waste treatment or disposal facility that is approved by the municipality.

(2) The person in charge of an approved waste disposal facility as contemplated in subsection (1), must provide written proof of acceptance for the disposal of wastewater and the by-products thereof to the relevant waste generator and to the municipality.

(3) The waste generator must, for at least one year after the date of such disposal of such wastewater and its by-products—

- (a) retain the written proof of acceptance to dispose wastewater and its by-products; and
- (b) upon request, make available for inspection by an authorised official such written proof of acceptance.

98. Other sanitation services

(1) The municipality may upon receiving an application in terms of section 4, approve of the connection of a drainage installation to stables, cowsheds, dairies, kennels and other premises used for the accommodation of animals subject to such conditions that the municipality may impose.

(2) The following conditions shall apply—

- (a) the floor of the premises must be paved by impervious materials approved by the municipality and graded to a silt trap, grease trap or gully of adequate capacity;
- (b) every part of the floor of the premises must be covered by a roof, or another protective device, in a way that prevents the entry of rain or storm water into the drainage installation;
- (c) fat or grease traps, sludge catches or sand traps as specified by the municipality must be installed; and
- (d) any other standards or specifications as the municipality considers necessary, be adhered to.

CHAPTER 5

GENERAL PROVISIONS

Part 1: Unlawful Actions and Termination

99. General responsibility for compliance with this by-law and other laws

(1) The owner of premise is responsible for ensuring compliance with this by-law in respect of all matters relating to any water- or sanitation installation including the usage thereof on his or her premises.

(2) An approval given under this by-law does not exempt an owner from complying with any other legislation relating to the abstraction and use of water, or the disposal of effluent.

regstreekse of onregstreekse gevolg van die uitvoering van sodanige werk;

- (b) waar 'n aansluiting gemaak moet word by enige riool moet dit gedoen word by 'n punt wat deur die munisipaliteit aangewys word;
- (c) indien die oppervlak van enige straat of pad versteur word in die loop van die werk, mag die herstel van sodanige oppervlak slegs deur die munisipaliteit gedoen word, op die koste van die persoon wat die werk gedoen het;
- (d) voordat die oppervlak van sodanige straat of pad versteur word, mag die munisipaliteit vereis dat 'n deposito betaal word deur sodanige persoon om die beraamde koste te dek van sodanige herstel;

97. Wegdoening van uitvloeisel sonder spoelwater

(1) Waar daar geen munisipale riool vir die afvoer van afvalwater beskikbaar is nie, mag geen persoon afvalwater wegdoen nie tensy—

- (a) 'n gemagtigde beampte die vervoermethode goedgekeur het;
- (b) die afvalgenereerder die nodige voorsorgmaatreëls tref en stappe doen om te verhoed dat sodanige afvalwater of die neweprodukte daarvan gedurende vervoer uit 'n houer stort, lek of deursypel; en
- (c) sodanige afvalwater weggedoen word in 'n afvalbehandelings- of wegdoeningsfasiliteit wat deur die munisipaliteit goedgekeur is.

(2) Die persoon in beheer van 'n goedgekeurde afvalwegdoeningsfasiliteit soos in subartikel (1) bedoel, moet skriftelike bewys van aanvaarding van die wegdoening van afvalwater en die neweprodukte daarvan aan die betrokke afvalgenereerder en aan die munisipaliteit lewer.

(3) Die afvalgenereerder moet vir minstens een jaar na die datum van sodanige wegdoening van daardie afvalwater en die neweprodukte daarvan—

- (a) die skriftelike bewys van aanvaarding van die wegdoening van afvalwater en die neweprodukte daarvan hou; en
- (b) sodanige skriftelike bewys van aanvaarding op versoek beskikbaarstel vir inspeksie deur 'n gemagtigde beampte.

98. Ander sanitasiedienste

(1) Die munisipaliteit mag, wanneer aansoek ontvang is ingevolge artikel 4, die aansluiting goedkeur van die dreineringsinstallasie by stalle, koeistalle, melkerye, hondehokke en ander persele wat gebruik word vir die huisvesting van diere, op voorwaardes wat die munisipaliteit oplê.

(2) Die volgende voorwaardes sal van toepassing wees—

- (a) die vloer van die perseel moet geplavei wees met ondeurdringbare materiale wat goedgekeur is deur die munisipaliteit en afgeskuins is na 'n slikvanger, vetvanger of—put met voldoende kapasiteit;
- (b) elke deel van die vloer van die perseel moet bedek wees met 'n dak of ander beskermende toestel op 'n wyse wat voorkom dat reën of stormwater in die dreineringsinstallasie inkom;
- (c) vet- of ghriesvangers, slikvangers of sandvangers moet volgens die munisipaliteit se spesifikasies geïnstalleer wees; en
- (d) enige ander standaard of spesifikasies wat die munisipaliteit nodig ag, moet nagekom word.

HOOFSTUK 5

ALGEMENE BEPALINGS

Deel 1: Wederregtelike Handeling en Beëindiging

99. Algemene verantwoordelikheid om te voldoen aan hierdie verordening en ander wetgewing

(1) Die eienaar van 'n perseel is verantwoordelik om toe te sien dat die bepalinge van hierdie verordening ten opsigte van alle aangeleenthede wat betrekking het op enige water- of rioolinstallasie nagekom word, asook die gebruik daarvan op sy of haar perseel.

(2) 'n Goedkeuring wat ingevolge hierdie verordening gegee is, stel nie die verbruiker daarvan vry om te voldoen aan enige ander wetgewing wat betrekking het op die onttrekking en gebruik van water of die wegdoen van uitvloeisel nie.

(3) No clearance certificate for purposes of registration of transfer of ownership shall be issued in respect of new developments or subdivisions unless the water supply, sanitation services and any other required services or installations, including the defects, have been completed, inspected and approved by the municipality.

99A. Transfer of ownership

The seller must before transfer of a property, obtain a certificate of compliance from a qualified plumber, or engineer, certifying that the installations in respect of water supply and sanitation conforms to the National Building Regulations and Building Standards Act, 1977 (Act 103 of 1977) and this by-law or any other legislation applicable at the time of certification,

100. Interference with water services or sanitation system

- (1) Unless authorised to do so by the municipality, no person may—
- manage, operate or maintain any part of the water supply system;
 - manage, operate or maintain any part of the sewerage disposal system;
 - effect a connection or reconnection or a measuring device to the water supply system or sewerage disposal system;
 - dump or release any unauthorised substances into the sewer disposal system; or
 - render any other sanitation or water supply services.
- (2) No person may interfere with, or obstruct any service or service connection or wilfully or negligently damage, or permit damage to or interference with any part of the water services or sanitation system belonging to—
- the municipality;
 - any private combined water- or sanitation system; or
 - any private water service connected to the municipal water supply system.
- (3) Connections to the sewage disposal system may be undertaken by a developer or owner in exceptional cases subject to approval by the municipality and payment of the prescribed fees.
- (4) No person may erect any structure or plant any scrubs or trees directly next to or on top of any part of the water services or sanitation system belonging to the municipality, or within a registered services servitude.

101. Obstruction of access to water supply system or sanitation services

- (1) No person may prevent or restrict physical access to the water supply system or sewage disposal system by any employee or duly authorised official or agent of the municipality.
- (2) If a person contravenes subsection (1), the municipality may—
- by written notice require such person to restore access at his own expense within a specified period;
 - if it is a matter of urgency, without notice restore access and recover the full cost from such person; or
 - institute criminal proceedings against such person.

102. Prohibition of access to water services other than through the municipality

- (1) No person, except a water services intermediary, may without permission of the municipality, access water services for domestic, commercial or industrial purposes from a source other than that of the municipality.
- (2) The municipality may determine the maximum size or diameter of the service connection and may require the person seeking approval to supply such services as may be specified in the approval to other consumers specified by the municipality.

(3) Geen klaringsbewys vir die doel van registrasie van oordrag van eiendomsreg sal ten opsigte van nuwe ontwikkelings of onderverdelings uitgereik word nie, tensy die watertoevoer, sanitasiedienste en enige ander verlangde dienste of installasies, insluitend die regstel van foute, voltooi, geïnspekteer en deur die munisipaliteit goedgekeur is.

99A. Oordrag van eiendomsreg

Die verkoper moet voor oordrag van eiendom 'n voldoeningstifikaat uitgereik deur 'n gekwalifiseerde loodgieter of ingenieur bekom waarin gesertifiseer word dat die installasies ten opsigte van watervoorsiening en sanitasie voldoen aan die vereistes van die Wet op Nasionale Bouregulsiens en Boustandaarde, 1977 (Wet 103 van 1977) en hierdie verordening of enige ander wetgewing van toepassing tydens die sertifisering.

100. Bemoeiing met water- of sanitasiedienste

- (1) Tensy daartoe gemagtig deur die munisipaliteit, mag niemand—
- enige deel van die watervoorsieningstelsel bestuur, bedryf of in stand hou nie;
 - enige deel van die rioolwaterwegdoenstelsel bestuur, bedryf of in stand hou nie;
 - 'n aansluiting of heraansluiting doen of 'n meettoestel by die watervoorsieningstelsel of rioolwaterwegdoenstelsel aanbring nie;
 - ongemagtigde stowwe in die rioolwaterwegdoenstelsel stort of vrystel nie; of
 - enige ander sanitasie- of waterdienste lewer nie;
- (2) Niemand mag hom bemoei met enige diens of diensaansluiting of dit belemmer of opsetlik of nalatig skade aan enige deel van die water- of sanitasiediensstelsel aanrig, of toelaat dat dit aangerig word wat behoort aan—
- die munisipaliteit;
 - enige privaat gekombineerde water- of sanitasiestelsel; of
 - enige privaat watervoorsieningsdiens wat aan die munisipale watervoorsieningstelsel gekoppel is nie.
- (3) Aansluitings by die rioolwaterwegdoenstelsel kan in uitsonderlike omstandighede gedoen word deur 'n ontwikkelaar of eienaar, onderworpe aan goedkeuring van die munisipaliteit en betaling van die voorgeskrewe gelde.
- (4) Niemand mag enige struktuur oprig of enige struik of boom plant direk langs of bo-op enige deel van die water- of sanitasiediensstelsel wat aan die munisipaliteit behoort nie; of binne enige geregistreerde dienseserwituut nie.

101. Verhinderings van toegang tot watervoorsieningstelsel of sanitasiedienste

- (1) Niemand mag fisiese toegang deur enige werknemer of behoorlik gemagtigde beampte of agent van die munisipaliteit tot die watervoorsieningstelsel of rioolwaterwegdoenstelsel voorkom of beperk nie.
- (2) Indien 'n persoon subartikel (1) oortree, mag die munisipaliteit—
- deur skriftelik kennis te gee, sodanige persoon gelas om op eie koste binne 'n vasgestelde tydperk toegang te herstel;
 - indien dit 'n dringende aangeleentheid is, sonder kennisgewing vooraf, toegang herstel en die volle koste van sodanige persoon verhaal; of
 - kriminele stappe teen sodanige persoon instel.

102. Verbod op toegang tot waterdienste behalwe deur die munisipaliteit

- (1) Niemand behalwe 'n waterdienste-tussenganger mag sonder toestemming van die munisipaliteit toegang tot waterdienste verkry vir huishoudelike- kommersiële- of nywerheidsdoeleindes uit 'n ander bron as dié van die munisipaliteit nie.
- (2) Die munisipaliteit mag die maksimum grootte of deursnit van die diensaansluiting bepaal en mag van die persoon wat goedkeuring verlang, vereis om die dienste wat in die goedkeuring gespesifiseer word aan ander verbruikers soos deur die munisipaliteit bepaal te lewer.

102A. Resale of water

- (1) No person who is supplied with water in terms of this by-law may re-sell such water unless—
- (a) provision has been made therefor in a special agreement referred to in section 5; or
- (b) he or she has obtained the prior written permission of the municipality.
- (2) If the municipality grants the permission referred to in subsection (1)(b), it may impose such conditions as may be necessary.
- (3) Permission referred to in subsection (1)(b) may be withdrawn at any time, provided prior written notice is given.
- (4) Resale of water includes the supply of water—
- (a) in cases where the municipality cannot gain direct access to a property;
- (b) where the expansion of the municipality's network to serve a property cannot be undertaken immediately; or
- (c) where a bulk main passes a property which cannot be served by another water service authority.
- (5) The supply of water by a landlord to a tenant does not constitute a resale of water under this by-law.
- (6) Any cost for water resold in terms of this section may not exceed the prevailing tariff of the municipality.

103. Termination of Agreements

- (1) An owner may terminate an agreement for the provision of water services by giving the municipality not less than five working days' written notice of his intention to do so and the municipality shall be entitled to recover from the owner the applicable fees for removal of the measuring device.
- (2) The municipality may by giving written notification of not less than 30 days, terminate an owner's agreement for the provision of water services if—
- (a) he has not used the water services during the preceding 6 months and has not made arrangements for the continuation of the agreement; or
- (b) an arrangement has been made by such owner with another water services provider.
- (3) The municipality may, by giving written notice terminate an agreement for the provision of water services if the owner has failed to comply with the provisions of this by-law and has failed to rectify such failure to comply.
- (4) The municipality may, after having given notice, terminate an agreement for services if an owner has vacated the premises to which such agreement relates.
- (5) Where it is determined that water services on premises is creating environmental damage, water pollution or water wastage, the municipality may instruct the owner to carry out measures to rectify the situation and the municipality shall not be liable for any damages arising as a result of a permanent or temporary termination of the services.
- (6) Should the owner fail to carry out such measures, the municipality may undertake the measures required, and recover the cost incurred from such owner.

Part 2: Water Services Intermediaries**104. Water services intermediaries**

- (1) The municipality must by public notice, require a water services intermediary to register with the municipality in a manner specified in the notice.
- (2) The quantity, affordability and sustainability of water services provided by a water services intermediary must at least be of the same standard as provided by the municipality to consumers and the quality of any potable water provided by a water services intermediary must comply with SANS 0241.

102A. Herverkoop van water

- (1) Niemand aan wie water ingevolge hierdie verordening voorsien word, mag sodanige water herverkoop nie, tensy—
- (a) voorsiening daarvoor gemaak is in 'n spesiale ooreenkoms waarna in artikel 5 verwys word; of
- (b) hy of sy vooraf die skriftelike toestemming van die munisipaliteit verkry het.
- (2) Indien die munisipaliteit die toestemming verleen waarna in subartikel (1)(b) verwys word, mag dit voorwaardes stel soos nodig mag wees.
- (3) Toestemming waarna daar in subartikel (1)(b) verwys word, kan teruggetrek word mits vooraf skriftelike kennis gegee word.
- (4) Die herverkoop van water sluit in die voorsiening van water—
- (a) indien die munisipaliteit nie direkte toegang tot 'n eiendom kan verkry nie;
- (b) indien die uitbreiding van die munisipaliteit se netwerk om 'n eiendom te bedien nie dadelik onderneem kan word nie; of
- (c) indien 'n grootmaat-hoofwaterpyp oor 'n eiendom loop wat nie deur 'n ander waterdienste-owerheid bedien kan word nie.
- (5) Die voorsiening van water deur 'n verhuurder aan 'n huurder behels nie 'n herverkoop van water kragtens hierdie verordening nie.
- (6) Enige gelde vir water wat ingevolge hierdie artikel herverkoop word, mag nie die heersende tarief van die munisipaliteit oorskry nie..

103. Beëindiging van ooreenkomste

- (1) 'n Eienaar mag 'n ooreenkoms vir die lewering van waterdienste beëindig deur aan die munisipaliteit minstens vyf werksdae skriftelik kennis te gee van sy voorneme om dit te doen en die munisipaliteit mag die toepaslike gelde vir die verwydering van die meettoestel van die eienaar verhaal.
- (2) Die munisipaliteit mag, deur minstens 30 dae skriftelik kennis te gee, 'n eienaar se ooreenkoms vir die lewering van waterdienste beëindig indien—
- (a) hy die waterdienste oor die voorafgaande 6maande nie gebruik het nie en nie reëlings getref het vir die voortsetting van die ooreenkoms nie; of
- (b) 'n reëling getref is deur sodanige eienaar met 'n ander waterdienste-instelling.
- (3) Die munisipaliteit kan, by wyse van skriftelike kennisgewing, 'n ooreenkoms vir die lewering van waterdienste beëindig as die eienaar versuim het om te voldoen aan die bepalings van hierdie verordening en in gebreke gebly het om sodanige versuiming reg te stel.
- (4) Die munisipaliteit mag, na kennisgewing, 'n diensooreenkoms beëindig as 'n eienaar die perseel waarop die ooreenkoms betrekking het ontruim het.
- (5) Wanneer vasgestel word dat 'n bestaande waterdiens op 'n perseel omgewingskade, waterbesoedeling of watervermorsing veroorsaak, mag die munisipaliteit die eienaar opdrag gee om maatreëls te tref om die saak reg te stel, en is die munisipaliteit nie aanspreeklik vir enige skade wat gely is as gevolg van 'n permanente of tydelike beëindiging van die dienste nie.
- (6) Sou die eienaar versuim om sodanige maatreëls te tref, mag die munisipaliteit die maatreëls tref wat nodig is en alle uitgawes wat aangegaan word, verhaal vanaf die betrokke eienaar.

Deel 2: Waterdienste-tussengangers**104. Waterdienste-tussengangers**

- (1) Die munisipaliteit moet by wyse van 'n openbare kennisgewing van 'n waterdienste-tussenganger vereis om op voorgeskrewe wyse te registreer by die munisipaliteit.
- (2) Die hoeveelheid, bekostigbaarheid en volhoubaarheid van waterdienste wat gelewer word deur 'n waterdienste-tussenganger moet ten minste van dieselfde gehalte wees as dit wat deur die munisipaliteit aan verbruikers gelewer word en die gehalte van enige drinkwater wat deur 'n watertussenganger voorsien word moet voldoen aan die vereistes van SANS 0241.

(3) The municipality may require a water services intermediary to allow the taking of water and effluent samples on its premises to ensure compliance with any conditions imposed by the municipality, the applicable provisions of this by-law and the Act.

(4) The municipality may, where necessary, monitor the performance of a water services intermediary to ensure compliance with any conditions set by the municipality, the relevant provisions of this by-law and the Act at the expense of the water services intermediary.

(5) A water services intermediary may not charge for water services at a price which does not comply with the norms, standards and tariff scale as determined by the municipality.

(6) A water services intermediary must ensure that good health and hygiene practices are exercised in respect of the water services rendered by itself and the usage thereof by its consumers.

(7) The municipality bears no responsibility, financial or otherwise, for the use of water not taken from the municipality's water supply.

(8) The municipality must, in terms of section 5 of this by-law, enter into a special agreement with a water services intermediary which agreement must be renewed bi-annually.

(9) An agreement contemplated in subsection 8 may, upon prior written notice, be cancelled by the municipality where conditions are not complied with.

(10) Test results of samples of the treated water must be submitted to the municipality at intervals determined by the municipality and relevant reporting standards in SANS 0241

(11) A full SANS 0241 certificate of analysis of samples taken by a SANAS accredited laboratory, which must include testing for *Gardia Lambia parasite*, *Cryptosporidium parasite* and *Legionella bacteria*, must be submitted to the municipality at intervals determined by the municipality.

(12) A water services intermediary shall be responsible for—

- (a) the safe operation and maintenance of the treatment facility used; and
- (b) payment of any tariffs and monthly fees payable to the municipality.

(13) A water services intermediary shall at own cost be responsible for the registering and obtaining of the necessary license or approval from government departments such as Department of Water and Sanitation or the Department of Environmental Affairs.

(14) Water used by the water services intermediary must be metered, recorded and submitted to the municipality or relevant government department on a monthly basis.

(15) No inter-connection between the municipal water supply system and the water services intermediary's supply system shall be allowed, except where an approved *rpz* (reduced pressure zone-valve) had been provided and installed by the water services intermediary.

(16) No individual municipal water connection shall be provided for any consumer within a water services intermediary's supply system.

(17) Tariffs and monthly fees to partly off-grid water users shall apply where the water services intermediary is supplied with potable water from municipal water supply system.

(18) Reasonable access for inspection by an authorised official must be provided at any time to any part of the water services intermediary's water infrastructure.

Part 3: Enforcement of By-Law and Legal Matters

105. Notices and documents

(1) A notice or document issued by the municipality in terms of this by-law shall be deemed to be duly authorised when signed by an authorised official.

(3) Die munisipaliteit mag van 'n waterdienste-tussenganger vereis om toe te laat dat water- en uitvloeiemonsters geneem word op sy perseel ten einde te verseker dat daar voldoen word aan enige voorwaardes gestel deur die munisipaliteit asook die toepaslike bepalings van hierdie verordening en die Wet.

(4) Die munisipaliteit mag, waar nodig en op koste an die waterdienste-tussenganger die prestasie van 'n waterdienste-tussenganger monitor ten einde te verseker dat daar voldoen word aan enige voorwaardes gestel deur die munisipaliteit, die betrokke bepalings van hierdie verordening en die Wet.

(5) 'n Waterdienste-tussenganger mag nie gelde hef teen pryse wat nie voldoen aan die norme, standaarde of tariefskaal wat deur die munisipaliteit bepaal word nie.

(6) 'n Waterdienste-tussenganger moet toesien dat goeie gesondheids- en higiënepraktyke gehandhaaf word ten opsigte van die waterdienste wat deur hom gelewer word en die gebruik daarvan deur sy verbruikers.

(7) Die munisipaliteit dra geen verantwoordelikheid, finansieël of andersins, vir die gebruik van water wat nie vanaf die munisipaliteit se bronne verkry is nie.

(8) Die munisipaliteit mag kragtens artikel 5 van hierdie verordening 'n spesiale ooreenkoms met 'n waterdienste-tussenganger aangaan welke ooreenkoms tweejaarliks hernu moet word.

(9) 'n Ooreenkoms bedoel in subartikel 8 mag, onderhewig aan vooraf skriftelike kennisgewing, gekanselleer word deur die munisipaliteit indien daar nie aan voorwaardes voldoen word nie.

(10) Toetsuitslae van monsters van die behandelde water moet met tussenposes soos bepaal deur die munisipaliteit en die relevante rapporteringstandaarde in SANS 0241 verskaf word.

(11) 'n Volledige SANS 0241 monsterontleding van toetse gedoen deur 'n SANAS geakkrediteerde laboratorium, met insluiting van toetse vir *Gardia Lambia parasiete*, *Cryptosporidium parasiete* en *Legionella bakterieë*, moet met tussenposes bepaal deur die munisipaliteit, voorgelê word aan die munisipaliteit.

(12) 'n Waterdienste-tussenganger is verantwoordelik vir—

- (a) die veilige bedryf en onderhoud van 'n behandelingsfasiliteit wat gebruik word; en
- (b) die betaling van enige tariewe en heffings betaalbaar aan die munisipaliteit.

(13) 'n Waterdienste-tussenganger is op eie koste verantwoordelik vir registrasie en verkryging van die nodige lisensie of goedkeuring by staatsdepartemente soos Departement van Water- en Sanitasie of Departement Omgewing, Bosbou en Visserye.

(14) Water wat deur die waterdienste-tussenganger gebruik word moet gemeet word en rekord daarvan moet op maandelikse basis aan die munisipaliteit of relevante departement voorgelê word.

(15) Geen tussenverbinding tussen die munisipale watervoorsieningstelsel en dié van die waterdienste-tussenganger sal toegelaat word nie, behalwe waar 'n goedgekeurde verminderde druksone (RPZ) vloei-spender deur die waterdienste-tussenganger voorsien en geïnstalleer is nie.

(16) Geen individuele munisipale wateraansluiting sal aan 'n verbruiker binne die waterdienste-tussenganger se voorsieningstelsel voorsien word nie.

(17) Tariewe en maandelikse fooie vir gedeeltelike buite-rooster verbruikers sal van toepassing wees waar die waterdienste-tussenganger van drinkwater uit die munisipale watervoorsieningstelsel voorsien word.

(18) Redelike toegang tot die waterdienste-tussenganger se waterinfrastruktuur moet aan 'n gemagtigde beampte verleen word vir doeleindes van inspeksie.

Deel 3: Afdwinging van verordeninge en Regsaangeleenthede

105. Kennisgewings en dokumente

(1) 'n Kennisgewing of dokument wat deur die munisipaliteit uitgereik word ingevolge hierdie verordening word geag behoorlik gemagtig te wees indien dit deur 'n gemagtigde beampte geteken is.

(2) If a notice or document is to be served on an owner, consumer or any other person in terms of this by-law it shall be deemed to be effectively and sufficiently served on such a person—

- (a) when it has been delivered to him personally or to his duly authorised agent;
- (b) when it has been left at his residence or place of business or employment to a person apparently not less than sixteen years of age and residing or employed there;
- (c) if he has nominated an address for legal purposes, having been delivered to such an address;
- (d) if he has not nominated an address for legal purposes, delivering it to the address given by him in his application for the provision of water services, for the reception of an account for the provision of water services;
- (e) when it has been sent by pre-paid registered or certified post addressed to his last known address for which an acknowledgement of the posting thereof will be obtained from the postal service;
- (f) if, in the case of a legal person, it has been delivered at the registered office or business premises of such legal person; or
- (g) if service cannot be effected in terms of subsections (a) to (f), by affixing it to a conspicuous place on the premises concerned.

106. Compliance notices and recovery of costs

(1) The municipality may by written notice, order an owner or any other person who, by an act or omission, fails to comply with—

- (a) a provision of this by-law; or
- (b) any condition imposed by this by-law;

to remedy such failure within a period specified within the compliance notice.

(2) In the case where compliance with a notice is required within a specified number of working days, such period shall be deemed to commence on the date of issue of such notice.

(3) A notice in terms of subsection (1) must—

- (a) provide details of the provision of the by-law that has not been complied with as well as the nature of the alleged offence;
- (b) provide the owner, occupier, or other party a reasonable opportunity to make representations and state his case in writing to the Municipality within a specified period, unless the owner, occupier or other person was given such an opportunity before the notice was served;
- (c) specify the steps that the owner, occupier or other person must take to rectify or remedy the failure;
- (d) specify the period within which the owner, occupier or other person must take these steps to rectify the failure; and
- (e) indicate that the municipality may—
 - (i) if the notice is not complied with, undertake or allow the work that is necessary to rectify the failure to be undertaken and recover from the owner, occupier or other person the actual cost of such work; and
 - (ii) take any other action it deems necessary to ensure compliance.

(4) If a person fails to comply with a written notice served on him by the municipality in terms of this by-law, the municipality may take the necessary steps to ensure compliance, including—

- (a) undertaking the actions or work necessary and recovering the cost of such actions or work from the owner, occupier or other person, as the case may be;
- (b) restricting or discontinuing the provision of water services to the owner, consumer or other person as the case may be; and

(2) Indien 'n kennisgewing of dokument aan 'n eienaar, verbruiker of enige ander persoon beteken moet word ingevolge hierdie verordening word dit geag as effektief en behoorlik aan sodanige persoon beteken te wees—

- (a) as dit persoonlik aan hom afgelewer is of aan sy behoorlik gemagtigde agent;
- (b) as dit by sy woning of besigheidsplek of werkplek gegee is aan 'n persoon wat klaarblyklik minstens sestiën jaar oud is en wat daar woon of werk;
- (c) as dit afgelewer is by 'n adres wat hy gekies het vir regsdoeleindes;
- (d) as hy nie 'n adres gekies het vir regsdoeleindes nie, en dit afgelewer word by die adres wat hy verstrek het in sy aansoek om die lewering van 'n waterdiens, waar 'n rekening vir die lewering van waterdienste ontvang word;
- (e) as dit per voorafbetaalde geregistreerde pos gestuur is na sy laaste bekende adres en erkenning van die posdiens verkry word dat dit gepos is;
- (f) in die geval van 'n regspersoon, as dit afgelewer is by die geregistreerde kantoor of besigheidsperseel van sodanige persoon; of
- (g) as betekening nie gedoen kon word ingevolge subartikels (a) tot (f) nie, deur dit op 'n opsigtelike plek op die betrokke perseel op te rig.

106. Voldoeningskennisgewings en verhaling van koste

(1) Die munisipaliteit mag by wyse van skriftelike kennisgewing die eienaar, verbruiker of enige ander persoon wat by wyse van 'n handeling of nalate, versuim om—

- (a) 'n bepaling van hierdie verordening; of
- (b) enige voorwaarde wat opgelê is ingevolge hierdie verordening

na te kom, beveel om sodanige versuim binne 'n tydperk wat in die voldoeningskennisgewing gestel is, reg te stel.

(2) In die geval waar vereis word dat daar voldoen word aan 'n kennisgewing binne 'n vasgestelde getal werksdae, word sodanige tydperk geag te begin het op die datum waarop sodanige kennisgewing uitgereik is.

(3) 'n Kennisgewing ingevolge subartikel (1) moet—

- (a) besonderhede bevat van die bepaling van die verordeninge waaraan daar nie voldoen is nie sowel as die aard van die beweerde oortreding;
- (b) aan die eienaar, okkupeerder of ander party 'n redelike geleentheid gun om verhoë te rig binne 'n vasgestelde tydperk tensy die eienaar, okkupeerder of ander persoon sodanige geleentheid gegun is voordat die kennisgewing beteken is;
- (c) die stappe bevat wat daardie eienaar, okkupeerder of ander persoon moet doen om die versuim reg te stel;
- (d) die tydperk bevat waarin daardie eienaar, okkupeerder of ander persoon daardie stappe moet doen om die versuim reg te stel; en
- (e) 'n aanduiding bevat dat die munisipaliteit—
 - (i) as daar nie aan die kennisgewing voldoen word nie, die werk wat nodig is om die versuim reg te stel, kan onderneem of toelaat dat dit onderneem word, en die werklike koste van sodanige werk van die eienaar, okkupeerder of ander persoon kan verhaal; en
 - (ii) enige ander stappe kan doen wat hy nodig ag om nakoming te verseker.

(4) Indien 'n eienaar of okkupeerder of enige ander persoon versuim om te voldoen aan 'n skriftelike kennisgewing wat aan hom beteken is mag die munisipaliteit maatreëls tref wat na sy mening nodig is om nakoming te verseker, met inbegrip van—

- (a) die stappe doen of werk verrig wat nodig is, en die koste daarvan van die eienaar, okkupeerder of ander persoon, na gelang van die geval, verhaal;
- (b) die beperking of staking van waterdienste aan die eienaar, verbruiker of ander persoon, na gelang van die geval; of

(c) instituting legal proceedings in terms of the Criminal Procedure Act, 1977 (Act 51 of 1977).

(5) In the event of an emergency, notwithstanding any other provisions of this by-law, the municipality may without prior notice undertake the work contemplated in subsection (4) and recover such costs from the owner, occupier or other person, as the case may be.

(6) The costs recoverable by the municipality in terms of subsections (4) and (5) shall be the full costs associated with such work including but not limited to—

(a) the costs of the costs of any exploratory investigation, plan, specification, schedule of quantities, supervision, administrative charge, the use of tools, and the labour involved in disturbing or rehabilitating any part of a street or ground affected by the work; and

(b) the environmental restoration costs of such work.

(7) A notice or document issued in terms of this section valid until one of the following events occurs—

(a) the notice or document is complied with;

(b) it is cancelled by the authorised official who issued it or, in that person's absence, by a person with similar authority;

(c) the purpose for which it was issued, has lapsed.

107. Power of entry and inspection

(1) An authorised official may in the implementation or enforcement of this by-law, or in the event of possible pollution of the environment, at all reasonable times, or in an emergency at any time, enter premises, request information and carry out such inspection and examination as he may deem necessary, and for those purposes operate any water fitting of the water installation or sewage disposal system.

(2) If the municipality considers it necessary that work be performed to enable an authorised official to perform a function referred to in subsection (1) properly and effectively, it may—

(a) by written notice require the owner of the premises at his own expense to do specified work within the specified period; or

(b) in an emergency, without prior notice do such work or cause it to be done at the expense of the owner.

108. Powers of an authorised official

(1) An authorised official, in addition to any other powers conferred upon him in terms of this by-law, may—

(a) execute work on or inspect premises;

(b) question a person present on any premises in respect of any matter which may be relevant to the work or inspection;

(c) question a person whom the authorised official believes may have information relevant to the work or inspection;

(d) inspect any document that a person is required to maintain in terms of any law or that may be relevant to work or inspection;

(e) copy any document referred to in paragraph (d) or if necessary, remove the document in order to copy it;

(f) take samples of any substance that is relevant to the work or inspection;

(g) monitor and take readings or make measurements;

(h) take photos or make audio-visual recordings of anything or any person, process, action or condition on or regarding any premises; and

(i) do what is necessary for the execution of work or the conducting of an inspection that the municipality is required to undertake in terms of this by-law.

(2) An authorised official who removes anything other than a substance contemplated in subsection (1)(f) from the premises being worked upon or inspected, must—

(c) die instelling van regstappe ingevolge die Strafproseswet, 1977 (Wet 51 van 1977).

(5) In 'n noodgeval mag die munisipaliteit, ondanks enige ander bepaling in hierdie verordening, sonder kennisgewing vooraf, die werk onderneem wat in subartikel (4) bedoel word, en die koste van die eienaar, okkupeerder of ander persoon, na gelang van die geval, verhaal.

(6) Die koste wat deur die munisipaliteit verhaal kan word ingevolge subartikels (4) en (5) is die volle koste van sodanige werk en sluit in, sonder beperking,—

(a) die koste van alle verkennende ondersoeke, planne, spesifikasies, hoeveelheidslyste, toesig, administratiewe heffings, die gebruik van gereedskap en arbeid wat betrokke is by die versteuring of rehabilitasie van enige deel van 'n straat of grond wat by die werk betrokke is; en

(b) die omgewingsherstelkoste van sodanige werk.

(7) 'n Kennisgewing of dokument wat uitgereik is ingevolge hierdie artikel is geldig totdat een van die volgende gebeure plaasvind

(a) daar aan die kennisgewing of dokument voldoen word;

(b) dit gekanselleer word deur die gemagtigde beampte wat dit uitgereik het of, in sy afwesigheid, deur 'n persoon met soortgelyke bevoegdheid; of

(c) die doel waarvoor dit uitgereik is, verval het.

107. Toegang- en inspeksie bevoegdheid

(1) 'n Gemagtigde beampte mag vir die toepassing of afdwinging van hierdie verordening, of in die geval van moontlike besoedeling van die omgewing, te alle redelike tye of te eniger tyd in 'n noodgeval, 'n perseel betree, inligting versoek en die inspeksie en ondersoek wat hy nodig ag doen, en vir dié doeleindes aan enige watertoebehoersel van enige waterinstallasie of rioolwaterwegdoenstelsel werk.

(2) Indien die munisipaliteit dit nodig ag dat werk gedoen word om 'n gemagtigde beampte in staat te stel om 'n funksie waarna daar verwys word in subartikel (1) behoorlik en effektief te vervul, kan hy—

(a) by wyse van skriftelike kennisgewing van die eienaar van 'n perseel vereis om op eie koste bepaalde werk in die vasgestelde tydperk te verrig; of

(b) in 'n noodgeval, sonder kennisgewing vooraf sodanige werk doen of laat doen op die eienaar se koste.

108. Bevoegdhede van 'n gemagtigde beampte

(1) 'n Gemagtigde beampte mag, benewens die bevoegdhede wat aan hom verleen is ingevolge hierdie verordening—

(a) werk uitvoer of 'n perseel inspekteer;

(b) 'n persoon wat op die perseel teenwoordig is, ondervra oor enige aangeleentheid wat betrekking kan hê op die werk of inspeksie;

(c) 'n persoon ondervra wat na die mening van die gemagtigde beampte inligting kan hê oor die werk of inspeksie;

(d) enige dokument besigtig wat 'n persoon verplig is om by te werk ingevolge enige regsreël, of wat betrekking kan hê op die werk of inspeksie;

(e) enige dokument waarna daar verwys word in paragraaf (d) kopieer of, indien nodig, die dokument verwyder om dit te kopieer;

(f) monsters neem van enige stof wat betrekking het op die werk of inspeksie;

(g) moniteer en lesings neem of metings doen;

(h) foto's neem of oudiovisuele opnames maak van enigiets of enige persoon, proses, aksie, toestand op of in verband met die perseel; en

(i) doen wat nodig is om die werk of inspeksie te doen wat die munisipaliteit moet doen ingevolge hierdie verordening.

(2) 'n Gemagtigde beampte wat enigiets behalwe 'n stof bedoel in subartikel (1)(f), van die perseel waar gewerk of geïnspekteer word, verwyder, moet—

- (a) issue a receipt for it to the owner or person in control of the premises; and
- (b) return it as soon as is practicable after achieving the purpose for which it was removed.

109. Using force to enter

(1) An authorised official carrying out a written authorisation or entering premises due to an emergency being suspected, may overcome any resistance to entry, execution of work or inspection by using as much force as is reasonably required, including breaking a lock, fence, gate, door or window of the premises to be entered.

(2) Before resorting to force to gain entrance to the premises, the authorised official carrying out the written authorisation must audibly demand entry and must announce his purpose, unless he reasonably believes that doing so may induce a person to destroy, dispose of, or tamper with, an article or document that is the object of the inspection.

110. Authorised official may be accompanied

During the execution of any work or an inspection, an authorised official may be accompanied by a member of the South African Police Services or municipal law enforcement official or by any other person reasonably required to assist in executing the work or conducting the inspection.

111. Identification of authorised official

An authorised official, who enters premises in the execution of his official duties must, on demand, produce written authority or an appointment certificate or identification card issued by the municipality.

112. Liabilities and compensation

The municipality shall not be liable for damages or compensation arising from any bona fide action taken by it in accordance this by-law, except where negligence on the part of the municipality is proved.

113. Transitional arrangements

(1) Anything done under or in terms of any provision repealed by this by-law shall be deemed to have been done under the corresponding provisions of this by-law and the repeal in section 118 shall not affect the validity of anything done under the by-law so repealed.

(2) Anything done prior to promulgation of this by-law, which was not done in terms of a provision repealed in this by-law and was unlawful, shall in the event of such act or sign still not complying with the provisions of this by-law, be unlawful and the municipality in such a case may take the necessary action in terms of this by-law.

114. Exemptions

(1) The municipality may exempt any person from complying with a provision of this Bylaw subject to conditions provided that an exemption may not be granted which will result in—

- (a) wastage or excessive water consumption;
- (b) evasion or avoidance of water restrictions;
- (c) a danger to public health, safety or the environment;
- (d) non-payment for services;
- (e) the installation of pipes and fittings which are not approved in terms of this by-law; or
- (f) non-compliance with the Act and regulations made in terms thereof.

(2) The municipality may at any time withdraw an exemption given in terms of subsection (1), provided that it must give the person concerned reasonable notice in writing of its intention to withdraw an exemption previously granted.

- (a) 'n kwitansie uitreik aan die eienaar of persoon in beheer van die perseel; en
- (b) dit terugbesorg so gou moontlik nadat die doel waarvoor dit verwyder is, bereik is.

109. Gebruik van geweld om toegang te verkry

(1) 'n Gemagtigde beampte wat 'n skriftelike magtiging uitvoer of 'n perseel binnegaan omdat vermoed word dat 'n noodsituasie heers, kan enige weerstand om toegang te verkry of die werk of inspeksie te doen, teenstaan deur soveel geweld te gebruik as wat redelikerwys nodig is, insluitend om 'n slot, heining, hek, deur of venster van die perseel wat binnegegaan moet word, te breek.

(2) Voordat die gemagtigde beampte hom tot geweld wend om toegang te verkry tot die perseel, moet hy hoorbaar toegang eis en sy doel aankondig, tensy hy redelikerwys glo dat as hy dit doen, hy 'n persoon daartoe kan beweeg om 'n artikel of dokument wat die voorwerp van die inspeksie is, te vernietig, weg te doen of daarmee te peuter.

110. Gemagtigde beampte kan vergesel word

Gedurende die uitvoering van enige werk of inspeksie mag 'n gemagtigde beampte vergesel wees van 'n lid van die Suid-Afrikaanse Polisie, of 'n munisipale wetstoepassingsbeampte, of enige ander persoon wat redelikerwys nodig is om te help met die uitvoering van die werk of inspeksie.

111. Identifikasie van gemagtigde beampte

'n Gemagtigde beampte wat 'n perseel betree in die uitvoering van sy amptelike pligte moet, op versoek, 'n skriftelike magtiging of aanstellingsertifikaat of identiteitskaart, uitgereik deur die munisipaliteit, toon.

112. Aanspreeklikhede en vergoeding

Die munisipaliteit is nie aanspreeklik vir skade of vergoeding wat spruit uit enige bona fide handeling ingevolge hierdie verordening nie, behalwe waar nalatigheid aan die kant van die munisipaliteit bewys word.

113. Oorgangsmaatreëls

(1) Enigiets wat gedoen is ingevolge 'n bepaling van 'n verordening wat deur hierdie verordening herroep word, sal geag word as gedoen te wees ingevolge die ooreenstemmende bepalings van hierdie verordening en die herroeping in artikel 118 sal nie die geldigheid affekteer van enigiets wat gedoen is ingevolge die verordening wat as sodanig herroep is nie.

(2) Enigiets wat voor die afkondiging van hierdie verordening gedoen is, wat nie ingevolge 'n bepaling gedoen is wat in hierdie verordening herroep is nie, en onwettig was, sal in die geval waar sodanige daad nie aan die bepalings van hierdie verordening voldoen nie, onwettig wees en sal die munisipaliteit geregtig wees om ingevolge die bepalings van hierdie verordening op te tree.

114. Vrystellings

(1) Die munisipaliteit mag enige persoon daarvan vrystel om te voldoen aan 'n bepaling hierdie verordening, met dien verstande dat vrystelling nie verleen mag word nie indien dit sal lei tot—

- (a) vermorsing of oormatige gebruik van water;
- (b) ontduiking of omseiling van waterbeperkings;
- (c) 'n gevaar vir openbare gesondheid, veiligheid of die omgewing;
- (d) nie-betaling van dienste;
- (e) die installering van pype en toebehore wat nie ingevolge hierdie verordening goedgekeur is nie; of
- (f) nie-voldoening aan die Wet en regulasies daarvolgens uitgevaardig nie.

(2) Die munisipaliteit kan te eniger tyd 'n vrystelling wat verleen is ingevolge subartikel (1) terugtrek, met dien verstande dat hy die betrokke persoon redelike skriftelik kennis sal gee van sy voorneme om die vrystelling wat vroeër verleen is, terug te trek.

115. Appeal

An appeal against a decision of the municipality taken in terms of delegated powers must be submitted to the city manager in terms of section 62 of the Systems Act by giving written notice of the appeal and the reasons therefor within 21 days of the date of notification of the decision.

116. Offences and penalties

- (1) It is an offence for any person to—
- (a) manage, operate or maintain the water services system through which municipal services are provided without being authorised thereto by the municipality;
 - (b) render, install or change a water service which has been connected without permission of the municipality to the municipal water services system directly or indirectly;
 - (c) refuse to grant an authorised official access to premises to which that authorised official is duly authorised to have access;
 - (d) obstruct, interfere or hinder an authorised official who is exercising a power or carrying out a duty under this by-law;
 - (e) fail or refuse to provide an authorised official with a document or information that the person is required to provide under this by-law;
 - (f) give false or misleading information to an authorised official in respect of any provision of this by-law;
 - (g) unlawfully prevent the owner of any premises, or a person working for that owner, from entering the premises in order to comply with a requirement of this by-law;
 - (h) impersonating an authorised official;
 - (i) falsely alter an authorisation to an authorised official or written authorisation, compliance notice or compliance certificate issued in terms of this by-law;
 - (j) enter any premises without a written notification in circumstances requiring such notification;
 - (k) act contrary to a written notice or document issued in terms of this by-law;
 - (l) without authority enter or inspect premises;
 - (m) disclose any information relating to the financial or business affairs of any person which was acquired in the performance of any function or exercise of any power in terms of this by-law, except—
 - (i) to a person who requires that information in order to perform a function or exercise a power in terms of this by-law;
 - (ii) if the disclosure is ordered by a court of law; or
 - (iii) if the disclosure is in compliance of the provisions of any law.
 - (n) fail to comply with any notice issued in terms of this by-law;
 - (o) fail to comply with any lawful instruction given in terms of this by-law;
 - (p) unlawfully and intentionally or negligently interfere or tamper with or gain access to any water services works of the municipality;
 - (q) ignore or fail to comply with any temporary or permanent water restrictions without written exemption or relaxation of such restrictions by the municipality;
 - (r) contravene or fail to comply with any conditions imposed upon the granting of any application consent approval, concession, exemption or authority in terms of this by-law; or
 - (s) contravene or fail to comply with the provisions of this by-law.

115. Appèl

'n Appèl teen 'n gedelegeerde besluit van die munisipaliteit moet ingevolge artikel 62 van die Stelselwet gerig word aan die stadsbestuurder deur binne 21 dae vanaf die datum van kennisgewing van die besluit skriftelik kennis te gee van die appèl en die redes daarvoor.

116. Strafbepalings

- (1) 'n Persoon begaan 'n misdryf deur—
- (a) die waterdienstestelsel waardeur die munisipale dienste verskaf word, te bestuur, te bedryf of in stand te hou sonder die munisipaliteit se magtiging om dit te doen;
 - (b) 'n waterdiens wat sonder die munisipaliteit se toestemming regs-treëks of onregstreeks aangesluit is by die munisipale waterdienstestelsel, te lewer, te installeer of te verander;
 - (c) te weier om toegang aan 'n gemagtigde beampte te verleen tot 'n perseel terwyl daardie gemagtigde beampte behoorlik gemagtig is om toegang te verkry;
 - (d) 'n gemagtigde beampte in die uitoefening van sy bevoegdhede of die uitvoering van 'n plig ingevolge hierdie verordening te dwars-boom, daarmee in te meng;
 - (e) te versuim of te weier om 'n gemagtigde beampte te voorsien van 'n dokument of inligting wat die persoon moet verskaf ingevolge hierdie verordening;
 - (f) vals of misleidende inligting aan 'n gemagtigde beampte ten opsigte van enige bepaling van hierdie verordening te verstrek;
 - (g) wederregtelik die eienaar van enige perseel, of 'n persoon wat vir daardie eienaar werk, te verhinder om die perseel te betree ten einde te voldoen aan 'n vereiste van hierdie verordening;
 - (h) voor te gee dat hy 'n gemagtigde beampte is;
 - (i) 'n magtiging van 'n gemagtigde beampte of skriftelike magtiging, voldoeningskennisgewing of voldoeningsertifikaat wat uitgereik is ingevolge hierdie verordening valslik te wysig;
 - (j) enige perseel te betree sonder 'n skriftelike kennisgewing in omstandighede wat sodanige kennisgewing vereis;
 - (k) strydig met 'n skriftelike kennisgewing of dokument wat uitgereik is ingevolge hierdie verordening te handel;
 - (l) sonder magtiging 'n perseel te betree of te inspekteer;
 - (m) enige inligting bekend te maak wat betrekking het op die finansieële of besigheidsaangeleenthede van enige persoon, wat verkry is in die uitvoering van enige funksie of uitoefening van enige bevoegdheid ingevolge hierdie verordening, behalwe—
 - (i) aan 'n persoon wat daardie inligting nodig het om 'n funksie te verrig of 'n bevoegdheid uit te oefen ingevolge hierdie verordening;
 - (ii) as die bekendmaking deur 'n geregshof beveel word; of
 - (iii) as die bekendmaking voldoen aan die bepalinge van enige regsreël.
 - (n) te versuim om te voldoen aan enige kennisgewing wat ingevolge hierdie verordening uitgereik word;
 - (o) te versuim om te voldoen aan enige wettige opdrag wat ingevolge hierdie verordening gegee is;
 - (p) wederregtelik en opsetlik of nalatig in te meng of te peuter met, of toegang te verkry tot enige waterdienststaanleg van die munisipaliteit;
 - (q) enige tydelike of permanente waterbeperkings te ignoreer of te versuim om daaraan te voldoen, sonder vrystelling of verslapping van sodanige beperkings deur die munisipaliteit;
 - (r) enige voorwaarde wat opgelê word wanneer 'n aansoek, toestem-mingsgoedkeuring, toegewing, vrystelling of magtiging ingevolge hierdie verordening toegestaan is, te oortree of te versuim om dit na te kom; of
 - (s) enige bepaling van hierdie verordening te oortree of te versuim om daaraan te voldoen.

(2) Failure to comply with a notice, direction or condition referred to in this by-law constitutes a continuing offence.

(3) A person who contravenes or fails to comply with any of the provisions of section 116(1) and the provisions of sections 4, 14, 24, 30, 31, 31A, 32, 34, 34A, 34B, 35, 36, 37, 38, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 63, 64, 65, 70, 72, 73, 75, 76, 78, 80, 81, 81A, 83, 87, 91, 92, 95, 97, 99A, 100, 101, 102 and 102A shall be guilty of an offence and liable on conviction to—

- (a) a fine or imprisonment or to such imprisonment without the option of a fine or to both such fine and such imprisonment;
- (b) in the case of a continuing offence, to an additional fine or an additional period of imprisonment or to such additional imprisonment without the option of a fine or to both such additional fine and imprisonment for each day on which such offence is continued; and
- (c) a further amount equal to any costs and expenses found by the court to have been incurred by the municipality result of such contravention or failure.

(4) In addition to any penalty imposed in terms of sub section (3) the Municipality may terminate the water service to such a person.

(5) The municipality may without compensation confiscate the property or other instruments through which unauthorised services were accessed.

117. Application of this By-Law

This by-law applies to all persons or bodies, including organs of State, situated within the area of jurisdiction of the Municipality.

118. Repeal of by-laws

The following By-laws are hereby repealed as a whole:

- (a) The Langeberg Municipality: Water Services by-law published in Provincial Gazette No 6799 dated 20 August 2010; and
- (b) The Breede River/Winelands Municipality By-law Relating to Sewerage and Sanitation Services published in Provincial Gazette 6535 dated 24 June 2008.

119. Short title and commencement

This by-law shall be known as the Langeberg Municipality: Water and Sanitation Services by-law, 2023, and commences on the date of publication in the Provincial Gazette.

30 August 2023

23559

(2) 'n Versuim om te voldoen aan 'n kennisgewing, voorskrif of voorwaarde uitgereik ingevolge hierdie verordening maak 'n voortdurende misdryf uit.

(3) 'n Persoon wat enige van die bepalings van artikel 116(1) asook die bepalings van artikels 4, 14, 24, 30, 31, 3A, 32, 34, 34A, 35, 36, 37, 38, 47, 48, 49, 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 63, 64, 65, 70, 72, 73, 75, 76, 78, 80, 81, 81(A), 83, 84, 87, 91, 92, 95, 97, 99A, 100, 101, 102 en 102A oortree of versuim om daaraan te voldoen, pleeg 'n misdryf en is by skuldigbevinding strafbaar met—

- (a) 'n boete of gevangenisstraf of tot sodanige gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete of beide sodanige boete en sodanige gevangenisstraf;
- (b) in die geval van 'n voortgesette misdryf, 'n bykomende boete of 'n bykomende tydperk van gevangenisstraf of sodanige bykomende gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete of sodanige bykomende boete sowel as gevangenisstraf vir elke dag waarop sodanige misdryf voortduur; en
- (c) 'n bykomende bedrag gelykstaande aan enige koste en onkoste wat volgens die hofbevinding deur die munisipaliteit aangegaan is as gevolg van sodanige oortreding of versuim.

(4) Benewens 'n boete wat opgelê word ingevolge subartikel (3) kan die munisipaliteit die waterdiens aan sodanige persoon opskort.

(5) Die munisipaliteit kan sonder vergoeding beslag lê op die eiendom of ander instrumente waardeur toegang verkry is tot ongemagtigde dienste.

117. Toepassing van hierdie verordening

Hierdie verordening geld vir alle persone of liggame, met inbegrip van staatsorgane wat geleë is in die regsgebied van die munisipaliteit.

118. Herroeping van verordening

Die volgende verordeninge word hiermee herroep—

- (a) Die Langeberg Munisipaliteit: Verordening insake Waterdienste gepubliseer in Provinsiale Koerant 6799 gedateer 20 Augustus 2010; en
- (b) Die Breërivier/Wynland munisipaliteit se Verordening vir die Beheer van Riolerings en Sanitasie gepubliseer in Provinsiale Koerant No. 6535 van 24 Junie 2008.

119. Kort titel en inwerkingtreding

Hierdie verordening staan bekend as die Langeberg Munisipaliteit: Water- en Sanitasiediensteverordening 2023, en tree in werking op die datum waarop dit in die Provinsiale Koerant afgekondig word.

30 Augustus 2023

23559